

Gen. D. 1

OCTAVARIUM BENEDICTINUM

Cum

Nonnullis Officijs Sanctorum eiusdem
Ordinis,

A

SVMMS PONTIFICIBVS,
Personis vtriusque Sexûs sub Regula Sanctissimi
Patris Nostri BENEDICTI militantibus
recitati permissum.

Nunc

Facilioris recitationis gratiâ cum Patronis Regni
Poloniæ ritu Monastico ordinatis concordatum,
& typis mandatum.

Per

Rêdum Patrem IACOBUM CHRYSOSTOMVM SIGISMUNDUM
ZDROWSKI, Sacra Theol: Licent. & Vice Priorem Regij
Conuentus Tynecensis.

Permissu Superiorum.

Annô à partu Virginis M. DC. LXX. VIII.

C R A C O V I Æ,

Ex Bibliotheca Originali PP. Ant. Carnalensis

IN STEMMA GENTILITIVM,

Defendunt, ornant, claudunt, dant lumen ACERV O
Ascia, crux, claves, sydera bina Tuo.
— Cum CRUCE quin potius claves hic vester ACERVVS
Asciam S ex alto sydera bina sonet.

PERILLVSTRI

ADMODVM REVERENDO
DOMINO,

D. MATTHIÆ
LVDOVICO

ZIELONACKI

GENERALIS CAPITVLI TY.
NECENSIS PRÆSIDENTI,

PRÆPOSITO KOSCIELNENSI, OFFI.
CIALICALISSENSI,
Domino, Dño Patrono Observandissimo.

Cæterisq; Reuerendissimis PRÆLATIS, Admo-
dum Reñdis Patribus, Religiosis, ac Venerabilibus
Fratribus, sub Regula SS. Patris Nostri BENEDICTI
in Regno Poloniæ militantibus ac degen-
tibus.

*P*us hoc meum ex se tenue in lucem producere
Tuus sub auspicijs, plures me compulere ratio-
nes PERILLVSTRIS & ADMODUM
REVERENDE DOMINE. Licet enim
erga omnes Sanctissimi PROTO-PAREN-
TIS Nostri BENEDICTI alumnos
idem mihi sit affectus, eadem omnium Prælatorum venera-
tio, tamen hinc urgebat Tuus (quem in Gentilitio præfers
campo) beneficiorum erga me Acervus, inde consanguini-
tatis

tatis ut Auunculi gradus non postremus; quin imò, libellus ipse
sponte sua (nescio quâ operante Antipathia) in sinus deferri,
properabat Tuos. Nec mirum, cum Te feruentissimum Imma-
culatæ Virginis cultorem & propagatorem præsensit, eiusdem
Officium cum Octaua, sua inter viscera condens, Tibi non dubi-
tabat præsentare. Me zelus Benedictini promouendi permouit
instituti. Etsi sciam, nuper prælo mandatum Sanctissimi
Patris BENEDICTI, & S. SCHOLASTICÆ Offi-
cium cum Octaua sub ritu solemniori, tamen, cum pauca no-
uerim exemplaria, in nostrum peruenisse Polonia Regnum,
incrementi Religiosa deuotionis ergo, illa, adiunctis plurimum
Sanctorum Ordinis nostri proprijs Officijs, itidemq; Patrono-
rum Regni Polonia, ad normam Benedictinam, excudenda
curavi. Putabam sanè opusculum hoc cateris gratum fore,
eò quòd non omnia hæc contineant Breuiaria: nec Tibi di-
splicere posse coniecturabar, qui Benedictina promouenda ito
zelans es obseruantia, ut nullis parcas sumptibus, nulli in-
dexteritate pro bono Ordinis, nulli in liberalitate pro cultu
D. BENEDICTI augendo, sis secundus. Vne ergo PER-
ILLUSTRIS & ADMODUM REVERENDI DOMI-
NE; Viuite Diui BENEDICTI benedicta proles Reue-
rendissimi PRÆLATI, tota deniq; Benedictina Cobors, tantâ
Patriarcha fecundissima Soboles, qui, cum sub signis tante
Ducis (ut acies ordinata) DEO, & Sanctis eius militatis,
& sacra huius Legionis legendo memoriam facitis, eos imi-
tando, mei indigni meminisse, dignemini. Dabam Tynecij,
Die 15 Iulij, Anno 1678.

OMNIUM VESTRVM

Indignus Seruus & Fr.

SIGISMUNDUS ZDROWSKI.

A P.

APPROBATIO.

Illustrissimi & Reuerendissimi Domini,

D. NICOLAI OBORSKI,

DEI & Apostolica Sedis Gratiâ,

EPISCOPI LAODICENSIS, SUFFRAGANEI,
Scholastici, Vicarij in Spiritualibus, & Officialis
Generalis Cracouiensis: Administratoris in
Spiritualibus Abbatia Tynecensis.

Cum hoc Octauarium à Reñdo Patre SIGISMUNDO ZDROWSKI, Sacræ Theologiæ Lectore, & Vice-Priore Regalis Conuentus Tynecensis ordinatum, & cum Patronis Regni Poloniæ ritu Benedictinô concordatum, innitatur approbationi Sacræ Rituum Congregationis, & vetustissimæ consuetudini Ordinis Benedictini, ideo vt Typis mandari possit permitto.

*NICOLAUS OBORSKI, Episcopus Laodicensis,
Suffraganeus Cracouien, Administrator in
Spiritualibus Abbatia Tynecensis. mpp.*

Facultas imprimendi. Perillustris Domini

Librorum Censoris.

Octauarium Benedictinum, Opera Adm Reñdi Patris SIGISMUNDI ZDROWSKI, Sacræ Theologiæ in Conuentu Tynecensi Lectoris, ibidemq; Vice-Prioris, egregiè satis atq; faciliè cum Patronis Regni Poloniæ sonatum, vt lucem publicam ad multam vtilitatem intueatur, autoritate sibi ab Illustrissimo & Reuerendissimo Episcopo Cracouiensi concessa permittit.

M. ANDREAS KUCMARSKI, Sacra Theologia
Doctor & Professor, Ecclesia Cathedralis
Canonicus, & Vniuersitatis Cracouiensis
Rector, Anno Dni 1678. Die 15 Iu-

lij. mppo

CA.

CALENDARIVM,

Sanctorum, Sacri Ordinis Benedictini, & Regni
Poloniae Patronorum.

IANVARIUS.

- 14 Odilonis Abbatis S. O. N.
Duplex. Paginâ 1
- 15 MAURI Abbatis, Duplex
1a Classis. *Omnia ut in Bre-
uiario. Expositio Venerabilis
Sacramenti. Indulgētia plena-
ria pro omnibus visitantibus
Ecclesias nostras.*

- 22 Anastasij &c. Mart semidu-
plex. *Omnia ut in Breuiario*

FEBRUARIUS.

- 4 Ansgarij Episc: & Confess.
Duplex. pag: 2
- 6 Dorotheæ Virg: & Mart: R.
P. P. dupl. *Lect: 1 mi Noct:
de scriptura occurrēte. In 11.
Noct: Lect: 1. Dorothea. ut
in Breuiario. reliqua ut in
Com: Virg: & Mart.*

- 7 Romualdi Abb: S. O. N. &
Funditoris Camaldulensiu,
Dupl. *Omnia ut in Breuiar.*

- 10 SCHOLASTICÆ Virg: S. O. N.
Duplex 1. Classi: cum Octaua
& expositione Venerabilis Sa-
cramenti. *Indulgētia Plena-
ria, pro omnibus visitantibus
Ecclesias nostras.* pag: 5

- 11 De octaua, pag: 5

- 12 De octaua, S. Scholastica, 6

- 13 De octaua, pag: 7

- 14 De octaua, pag: 8

- 15 De octaua, S. Scholast. 10

- 16 De octaua, pag: 11

- 17 Octaua S. Scholasticæ Virg.
Duplex, 12

MARTIUS.

- 1 Albini Conf. Pont: S. O. N.
& R. P. P. Duplex, p. 15

- 4 Casimiri Conf: R. P. P. Du-
plex 1a Classis, pag: 16

- 5 Translatio Venceslai Mart:
Duplex, pag: 16

- 9 Cyrilli & Methodij Confes.
Pont. S. O. N. & R. P. P:
Duplex, pag: 18

- 11 Franciscæ Romanæ Viduæ,
S. O. N. Duplex, pag: 19

- 12 Gregorij Papæ Conf: S. O.
N. Duplex maius, pag: 19

- 17 Gertrudis Virg. S. O. N. &
R. P. P. Duplex, pag: 19

- 21 SS. P. N. BENEDICTI, Dupl:
1mæ Clasi: cum Oct. & expo-
sitione Venerabilis Sacramenti.
*Indulg: Plenar: pro omnibus
visitantibus Eccl: nostras.* 20

- 22 De octaua, pag: 20

- 23 De octaua, S. P. N. Bened. 22

- 24 De octaua, pag: 23

- 25 Annuntiatio B. M. V. Du-
plex, pag: 24

- 26 De oct. S. P. N. Bened. 24

Calendarium Sanctorum S. O. Benedictini.

- 27 De octaua, pag: 25
 28 Octaua S. P. N. Benedicti, Duplex, pag: 26

APRILIS.

- 23 ADALBERTI Episc: & Mart: S. O. N. & R. P. P. Dupl: 1ma Classis, pag: 29
 24 Georgij Mart. semid. 32
 25 Marci Euan: dupl. 2 Clas. 32
 26 Cleti & Marcellini Pontif. Mart. semidupl. pag: 32
 27 De octaua S. Adalb. sem. 32
 28 De oct S. Adalb: semid. 33
 29 Roberti Abb. S. O. N. Fundatoris Cisterc: Dupl. 34
 30 Octaua S. Adalberti Episc: & Mart: duplex. pag: 34

MAIUS.

- 1 Sigismundi Regis & Mart: S. O. N. & R. P. P. Dupl. 36
 4 Floriani militis & Martyris R. P. P. Duplex. pag: 37
 5 Hugonis Ab. S. O. N. dup. 40
 8 STANISLAI Episc: & Mart: votō S. O. N. & R. P. P. Duplex 1ma Classis, p: 42
 9 Gregorij Nazianzeni Episc: & Conf: Duplex. pag: 46
 10 Appar: S. Michæl: dupl. 46
 11 Maioli Ab: S. O. N. dupl. 47
 12 Nerei & Achil. MM. sem. 48
 13 De oct: S. Stanis: semid. 48
 14 De oct: S. Stanis: semid. 50
 15 Octaua S. Stanislai dupl. 52
 19 Petri Cælestini Pp. & Conf. S. O. N. Fundator: Cælestinorum Duplex. pag: 54
 22 Romani Ab: S. O. N. dupl. 54

JUNIUS.

- 6 Claudij Episc: & Confel: S. O. N. Duplex. pag: 122
 14 Bennonis Episc: & Conf: S. O. N. & R. P. P. Dupl. 55
 19 Bonifacij Mart. S. O. N. & R. P. P. Duplex. pag: 56
 20 Siluerij Papæ Mart: S. O. N. Simpl. *Omnia ut in Breviar.*
 23 Guilielmi Abb: S. O. N. & Fund: Mōris Virg: dupl. 58
 28 Leonis Papæ & Confel: S. O. N. Semiduplex, pag: 58

JULIUS.

- 11 Festum Commemorationis SS. Patris Nostri BENEDICTI Duplex Primæ Classis, cum expositione Venerabilis Sacramenti. pag: 58
 12 Ioānis Gualb: Abb: S. O. N. & Fundatoris Vallis Umbrosanorum, Duplex. 60
 13 Margarithæ Virgini & Mart. R. P. P. Duplex Maius. 61
 14 Bonauenturæ Episc: & Confel: Duplex. pag: 62
 15 Diuisio SS. Ap: Dup: mai⁹. 62
 16 Andreæ & Benedicti Mart. S. O. N. & R. P. P. Dupl. 2da Classis. pag: 65
 17 De oct S. BENEDICTI sem: 66
 18 Octaua Commemorationis S. P. BENEDICTI Dupl. 67
Post decimam sextam Iulij proxima Dhica. Festū SS. Scapulæ B. V. M. Dupl. 69
 31 Ignacij Conf: S. O. N. Obla

Calendarium Sanctorum S. O. Benedictini.

ti, & Institutoris Societatis 8

Iesu Duplex. *pag:* 69.

AUGUSTUS.

Dominicâ infra Oct Assumpt.

B. M. V. Hyaciinthi Conf:

R. P. P. Duplex. *pag:* 71

20 Bernardi Abbatis, S. O. N.

& Cisterciensium Propagatoris Duplex. *pag:* 71

Dominicâ post Oct: Assumpt

B. M. V. Casimiri Conf. R. P.

P. Translatio Duplex. *p:* 71

SEPTEMBER,

1 Egidij Ab: S. O. N. dupl. 72

2 Nonnosi Abbatis S. O. N. Duplex. *pag:* 73

Dñicâ 1ma Septembr. ANGELI

CUSTODIS Duplex 2dæ Classis, *cum integra Octaua.* 75

17 Sacri Nominis B. M. V. Duplex maius. *pagina* 82

27 Stanislai Episc & M. R. P. P. Translatio Duplex. 87

28 Venceslai Mart. R. P. Patr. Duplex. *pagina* 88

OCTOBER.

5 PLACIDI & SOCIOR: MART.

S. O. N. 2dæ Class. *cum expositione Venerabi Sacramenti.*

Indulg: Plenar: pro omnibus

visitantibus Eccl: nostras. 88

Dñicâ post Festum SS. Placidi.

DEDICATIO Conuenti Eccl.

Tynecensis Duplex 1. Clas

sis, *cum Octaua.* *pag:* 88

Iustinæ Virg: & Mar. S. O. N.

Patronæ Duplex. 88

Dñicâ post Oct. Dedic: Eccl:es.

Tynecen FESTUM REL QUIA-

RUM eiusdem Ecclesiaz, Du-

plex 2dæ Classis. 88

10 Gratiarum actio pro victo-

ria ex Turcis duplex. 92

15 Hedwigis Viduæ S. O. N. &

R. P. P. Duplex. 98

16 Galli Abbs S. O. N. dupl. 99

20 Adalberti Ep: & M. S. O. N.

& R. P. P. Transl. dupl. 99

NOVEMBER.

6 Leonardi Ab: S. O. N. Dupl. 101

12 Quirç: Fratru S. O. N. & R. P. P.

Duplex 2dæ Classis. 102

13 OMNIUM SS. S. O. N. Dup. 1.

Classis, *cum expositione Ven:*

Sacr: & Indulg: Plen: pro omni-

visitantibus Eccl: nostras. 103

14 Emiliani Ab. S. O. N. Dup. 105

17 Gertrudis Virg. & Abbat: S. O. N.

Duplex maius. 104

19 Odonis Abba S. O. N. Dupl. 101

20 Gregorij Thaumaturgi Episc &

Conf: S. O. N. Duplex. 111

14 Elizabeth Vid: R. P. P. Dup. 101

16 Siluestri Abb: S. O. N. & Institu-

toris Grâdimonteni Dupl. 113

DECEMBER.

4 Barbaræ V. & M. R. P. P. Dupl. 113

8 CONCEPTIO B. M. V. Dupl.

2. Clas. *cum oct. integra.* 115

19 Thomæ Cant: Ep. & M. S. O. N.

Duplex. *pagina* 122

Offi: S. I. B. E. D. I. C. I. I. pro Fe-

ra: *ita sub ritu semiduplici per*

totum annum, incipit pag. 123

NOTA. *Litteræ maiusculæ S. P. N. indicant Sanctos, Ordinis*

Nostris, R. P. P. indicant Regni Poloniæ Patronos.

Numerus primus diem Mensis secundus pagina denotat.

OCTA

(+) (6) (*) (6) (*) (6) (+) (6)

OCTAVARIUM BENEDICTINVM.

Die XIV. Ianuarij.

**ODILONIS ABBA-
TIS, Duplex.**

*In primo Nocturno Lectiones
de libro Ecclesiastici Beatus vir
qui inuentus est &c. vt in Com-
muni Confessoris non Pontificis.*

In secundo Nocturno.

LECTIO V.

BEatus Odilo Aruernæ o-
riundus, ex equestri ordi-
ne genus duxit, sed terrenæ
prosapia lineam cœlestis vitæ
nobilitate transcendit. Dum
adhuc puerili teneretur infan-
tia, tantò repente, omnium fe-
rè membrorum languore con-
strictus erat, vt incedèdi pro-
sus amitteret facultatem, ex
quo tandem fuit mirabiliter
liberatus. Etate iam proue-
ctior clericali tonsura insigni-
tus Maioli disciplina se com-
misit, cum quo ita profecit,
vt spretis omnibus mundi di-
uitijs, sæculique voluptatibus,
Monachorum Cluniacensium
numero se curauerit adscribè-
dum.

LECTIO VI.

Vix quartum in religione
perfecerat annum, cum
moritur in Domino Sanctus

Maiolus, à quo antequam obi-
ret fuit electus, & constitutus,
qui dignitati, officioque pasto-
rali succederet, cui electioni
nullus propter spem de sancti-
tate præconceptam contradi-
xit. In quo Officio eum se
præbuit omnibus, quem vnum
mirarentur in orationibus assi-
duum, & quotidianis vigilijs,
frequentioribusq; ieiunijs cor-
pus suum castigantem: singu-
lis diebus Deo Patri incruen-
tum Missæ sacrificium, non si-
ne maxima lachrymarum co-
pia offerrebat.

LECTIO VII.

Tancæ fuit in pauperes mise-
ricordiæ, vt nihil sibi, nec
sæpè Monasterio, cui præerat
retineret, quod non totum in
Eléemosynas erogaret. In iti-
nere constitutus gratum se o-
mnibus exhibuit, cæcos à na-
tiuitate illuminauit, aquam
in vinum commutauit, tutus
super vndas incessit, pisciculos
paucos, minimamq; vini qua-
ritatem orationibus suis multi-
plicauit: aqua quæ ipse manus
lauerat, febricitantes sanauit,
pariq; miraculo militibus abla-
tâ loquendi facultatè restituit.

A

LE

LECTIO VIII.

Divinarum rerum contemplationi addictissimus fuit servus Dei, nec unquam ædificandarum Ecclesiarum, siue reparandarum curam deposuit. Romam venit, ut Apostolorum corpora veneraretur, & ut gratiam enixè à Deo postularet, ut si eius voluntas esset ante ipsorum pedes animam posset reddere; sed in Patriam redire coactus, multosque ibi labores pro Christo perpeffus, senioque confectus felicem optatumq; vitæ finem, quem multò ante fratribus prædixerat maxima cum iucunditate imposuit.

In Terio Nocturno Homilia in Euāgelium. Ecce nos reliquimus omnia. ut in Communi Abbatum.

Die IV. Februarij.

S. ANSGARII EPI. COPI,
& Confessoris. Duplex.

Omnia de Communi Confessorum & Pontificum.

ORATIO.

Exaudi quæsumus Domine preces nostras, quas in Beati Ansgarij Confessoris tui atque Pontificis solemnitate deferimus: & qui tibi dignè meruit famulari, eius intercedentibus meritis ab omnibus nos absolue peccatis, Per Dominum.

*In Primo Nocturno leguntur
Lectioes de scriptum occurrente.*

In Secundo Nocturno.

LECTIO V.

Religiosa B. Ansgarij Galli, primi Suecorum & Gothorum Apostoli, sanctitas ab ineunte cœpit statim crescere ætate. Nam vix pueriles annos egressus, supernâ visitatione per quietem monitus, ut mundi illecebras cõtemneret, mox in Monasterio Corbeiensis, Sancti Benedicti Regulam professus, totû se in Dei amorem transfudit, assiduò orationi, vigilijs, & abstinentiæ deditus. Cùm autem ad Ludouicum Caroli Magni filium Imperatorem, primo eius Imperij anno, Legati à Rege Sueonum Biorne secundo venissent; qui Christianæ fidei Doctores in Sueciam mitti perebât, Beatus Ansgarius, instante Imperatore, onus prædicandi Euāgelium per Aquilonaria Regna libenti animo suscepit, statimque Regis Legatos comitatus, Regem Biornem, in Birca ciuitate, tunc maxima agentem, cum Vithmaro, & alijs socijs venit.

LECTIO VI.

AD cuius prædicationem multi Suecorum crediderunt.

runt in Christum, & baptizati sunt. Inter hos Præfectus Regis inclytus Heringarius; qui veluti alter Sebastianus, tantum in suscepta fide floruit, vt in æde sua, quam in Ecclesiam consecrari fecerat, Christo asidue seruiens, eumque prædicans, miraculorum etiam gloria illustraretur. Suecis ad fidem conuersis & baptisatis, multisque apud illos Ecclesijs constructis, Ansgarius ad Danos deinde se contulit, cum regnaret in Dania Ericus cognomento Impius: vbi etiam Euangelium prædicans, de impio tyranno pium Christi ministrum effecit.

LECTIO VII.

Porro cum videret messem esse multam, nec se huic tanto labori solùm sufficere posse, destinauit suo loco in Sueciam Sanctissimū virum Simonem Episcopum, & Nitardum venerabilem Presbyterum, qui Christianam doctrinam induratis hominibus prædicantes grauissimas persecutiones sustinuerunt, & ad extremum glorioso martyriū vitam suam feliciter consumauerunt. Ipse verò primò Hamburgensem Episcopatum, postea Bremensem Archiepiscopatum administravit, probante id Gregoriò

Papà Quartò, Apostolicà auctoritate & pallij concessione, confirmante verò Nicolaò Romano Pontifice, qui ipsum ac Successores Legatos, & Vicarios Apostolicæ Sedis cōstituit.

LECTIO VIII.

Huius Pontificis tanta erat sanctitas, vt eam Reges honorarent, Pastores Ecclesiarū magnā veneratione colerent, clerus admiraretur vniuersus, & populus imitaretur. Miraculorum quoque gratia singularis, ad gloriam Domini nostri IESU CHRISTI & confirmationem fidei inter gentes eidem à DEO, collata fuit. Nam orationibus suis, & olei sacri inunctione, plurimos à diuersis morbis & languoribus sanabat. Vnde certatim ad eum confluebant infirmi medicinam petentes & sanitatem integram recipientes. Tandem ætate & laboribus fatigatus, anno ætatis suæ sexagesimo quarto, graui corporis infirmitate per quatuor & amplius menses, plus solito laborare cœpit: quæ licet sic attritus, & consumptus esset, & pœnè iam de corpore nihil præter nervos, & ossa remaneret; nihilominus tamen in Dei laudibus perseverans, inuictum ab oratione animum non relaxabat, sicque oculis

in cœlum intentus, cum se-
disset annos triginta quatuor
spiritum in manus æterni Pa-
tris tradidit, anno Redempto-
ris octingentesimo sexagesi-
mo quinto. Cuius res præ-
clare gestas Remberus eius
Diaconus scripsit, & ipse san-
ctitate conspicuus eius in sede
successor.

In Tertio Nocturno.

Lectio Sancti Euangelij secū-
dum Matthæum.

LECTIO IX.

IN illo tempore: Dixit Iesus
Discipulis suis parabolam
hanc: Homo peregrè profici-
scens, vocauit seruos suos &
tradidit illis bona sua Et reliq.
Homilia S. Gregorij Papæ.

Talenti nomine cuiuslibet pau-
peri, etiam hoc ipsum de-
putabitur. Quod vel minimū
accepit. Alius namque acce-
pit intelligentiam; prædicatio-
nis ministerium debet ex talē-
to; alius terrenam substantiam
accepit; erogationem talenti
habet ex rebus; alius nec in-
telligentiam internorum, nec
rerum affluentiam accepit, sed
tamen didicit artem quæ pa-
scitur; ipsa ars ei in talenti ac-
ceptionem reputabitur: alius
nihil horum affectus est, sed
tamen fortasse locum familia-
ritatis apud diuitem meruit,

talentum profectō familiari-
tatis accepit; si ergo nil pro in-
digenibus loquitur, pro talen-
ti retentione damnatur.

LECTIO X.

Habens igitur intellectum,
curet omnino ne taceat.
Habens rerum affluentiam,
vigilet, ne à misericordiæ lar-
gitate torpescat. Habens ar-
tem qua regitur, magnopere
studeat, ut usum atque utilita-
tem illius cum proximo parci-
atur. Habens alloquendi lo-
cum apud diuitem, damnatio-
nem pro retento talento time-
at, si cum valet, non apud eū
pro pauperibus intercedat.
Tantum quippe ab vno quōq;
nostrum venturus iudex exi-
git, quantum dedit.

LECTIO XI.

VT ergo de talenti sui ratio-
nibus redeunte Domino,
quisque securus sit, cum timo-
re penset quotidie quod acce-
pit. Ecce namque iam iuxta est
ut ille qui peregrè profectus
est, redeat. Quasi peregrè quo-
que abiit; qui de hac terra, in
qua natus est, longè discessit.
Sed profectō reuertitur, ut de
talentis rationes ponat: quia si
à bonā actione torpescimus,
de ipsis bonis, quæ contulic
nos districtius iudicat.

LECTIO XII.

Con-

Consideremus igitur quæ accepimus, atque eorum erogatione vigilemus. Nulla nos a spirituali opere cura impediatur: ne, si in terra talentum absconditur, talenti Dominus ad iracundiam prouocetur. Piger etenim seruus, cum iam culpas iudex examinat, talentum de terra leuat. Quia sunt plerique, qui tunc se à terrenis desiderijs vel operibus subtrahunt, quando iam per animaduersionem Iudicis ad æternum supplicium trahuntur. Antè ergo de talenti nostri ponenda ratione vigilemus, vt cum iam Iudex ad feriendum imminet, lucrum nos quod fecimus excuset.

Euangelium vt in Communi vnius Confessi Pontif. Oratio Exaudi quæsumus &c vt supra.

Ad Laudes & per Horas, Omnia de Communi Conf. Pontif. præter. Omni: Exaudi, vt supra.

Die X. Februarij.

S. SCHOLASTICÆ

VIRGINIS, SORORIS SS.

P. NOSTRI BENEDICTI,

Duplex. cum Octaua.

Omnia vt in Breuiario Pauli V. excepta Oratione.

ORATIO.

DEus, qui Beatæ Virginis tuæ Scholasticæ animam, ad ostendendam innocentiam viam in Columbæ specie cœ-

los penetrare fecisti: da nobis quæsumus eius meritis, ita innocenter viuere, vt ad eadem mereamur gaudia peruenire. Per Dominum &c.

Missæ. Surge propeña &c. vt in Additamentis Missalis Monastici.

Die XI. Februarij.

Secunda die infra Oct: S. Scholz

Fructatorium & Hymnus, vt in die festi, etiam per totam Octauam.

In Primo Nocturno Antiph:
O quam pulchra est & casta generatio cum claritate.

Psalmi FERIALES, Versiculi & Responsoria eiusdem Nocturni cuius est Absolutio.

Sermo S. Ambrosij Episcopi.
Libi I. de Virginibus.

L E C T I O I :

Quonia hodie Natalis est Virginis, inuitat nos integritatis amor, vt aliquid de Virginitate dicamus: ne veluti transitu quodam præstricta videatur, quæ principalis est virtus. Non enim ideo laudabilis Virginitas, quia in Martyribus reperitur, sed quia ipsa Martyres faciat. Quis autem humano eam possit ingenio comprehendere, quam nec natura suis inclusit legibus? aut quis naturali voce complecti quod supra vltum natura sit.

A ;

L x

LECTIO II.

E Cœlo accersuit, quod imitaretur in terris. Nec immeritò viuendi sibi vsum quæsiuit è Cœlo, quæ sponsum sibi inuenit in cœlo. Hæc nubes, æra, Angelos, sideraq; transgrediens, Verbum Dei in ipso sinu Patris inuenit, & toto hausit pectore.

LECTIO III.

NAM quis tantum cum inuenerit, relinquat boni? Vnguentum enim exinanitum est nomen tuum; propterea adolefcentulæ dilexerunt te, & attraxerunt te. Postremò non meum est illud, quoniam quæ non nubunt, neq; nubentur, erunt sicut Angeli Dei in cœlo. Nemo ergo miretur, si Angelis comparentur, quæ Angelorum Domino copulantur.

In Secundo Nocturno Antiph.
Ante torum ⁊ huius Virginis frequentate nobis dulcia canonicæ dramatis.

Psalmi Feriales.

Capit. 2. Corinth. 11. ar. 2.

Æ Mulor enim vos Dei æmulatione: despondi enim vos vni Viro Virginem castam exhibere Christo.

⁊. Dilexisti iusticiam & odisti iniquitatem.

⁊. Propterea vnxit te Deus, Deus tuus oleo lætitiæ.

ORATIO.

Deus qui beatæ &c. *ut supra in die. Ad Laudes & alias Horas omnia ut in die festi. Sic dicitur Officium per totam octauam.*

Die XII. Februarij.

Tertia die infra Octauam, S. Scholasticæ Virg.

In Primo Nocturno Antiph.
Reuertere, ⁊ reuertere, Sunamitis, reuertere, reuertere, ut intueamur te.

Psalmi Feriales.

De Sermone S. Ambrosij Episcopi.

Lib. 1. de Virgin: paulò ante medium.

LECTIO I.

EGO licet laudationem, non susceperim Virginitatis, sed expressionem; ad rem tamen pertinere arbitror, ut quæ sit ei Patria, quis auctor, appareat. Ac prius vbi sit Patria, definiamus. Si enim ibi est Patria, vbi genitale domicilium, in cœlo profectò est Patria Castitatis: itaq; hic aduena, ibi incola est. Quid autem Castitas Virginalis, nisi expers contagionis integritas? Atque eius Auctorem, quem possumus existimare, nisi Immaculatum Dei Filium, cuius caro non vidit corruptionem, Diuinitas non est experta contagionem.

LE-

LECTIO II.

Videte igitur quanta Virginitatis merita sint, Christus ante Virginem, Christus ex Virgine: à Patre quidem natus ante sæcula, sed ex Virgine natus ob sæcula. Illud naturæ suæ, hoc nostræ utilitatis est. Illud erat semper; hoc voluit spectare aliud Virginitatis meritum. Christus Virginis Spõsus, & si dici potest, Christus Virgineæ castitatis. Virginitas enim Christi non Virginitatis est Christus. Virgo est ergò quæ nupsit, Virgo quæ genuit, Virgo quæ proprio lacte nutrit. Sed iam à Matre descendamus ad Filias.

LECTIO III.

DE Virginibus, inquit Apostolus, præceptum Domini non habeo, consilium autem do. Si Doctõr Gentium non habuit, habere quis potuit? Et præceptum quidem non habuit, sed habuit exemplum: non enim imperari potest Virginitas, sed optari. Nam quæ supra nos sunt in Voto magis quam in Ministerio sunt. Sed volo vos inquit sine sollicitudine esse: nam qui sine vxore est, sollicitus est, quæ Dñi sunt; quomodo placeat Deo. Et Virgo cogitat quæ Dñi sunt, vt sit sancta corpore & spiritu,

Non ego quidem dissuadeo Matrimonium, sed Virginitatis attexo beneficium.

In Secundo Nocturno Antiph.
Specie tua † & pulchritudine tua, intende, prosperè procéde & regna. *Psal ser. reliquit 2 die*

Die XIII. Februarij.

Quarta die infra O&: S Schol.

In Primo Nocturno Antiph.
Adiuuabit eam † Deus vultu suo. Deus in medio eius non commouebitur.

Psalmi de Feria.

Sermo S Maximi Episcopi.

In Natali S. Agnetis.

LECTIO I.

Cvm in toto mundo virginitatis flos Mariæ immarcescibiles coronas, innectat, & sceptrigeram pudoris aulâ immaculato conseruet affectu: eòvsque integritas perseuerauit ad palmam, vt in puellis trophæum sanctitatis arriperet, & per vestigia Matris Virginis, ad cœlestem thalamum perueniret. O quam imitabile Virginibus Virgo Scholastica! tu amoris tradidisti exemplum! ô quam sanctum pectoribus dandum Virgineis tribuisti responsum, contemnendo mundi diuitias, execrando carnis concupiscentias, & solam Christi pulchritudinem adamando! Accedite ad Puellam

Fuel-

8
Puella, & discite quales in-
pectore suo circa amorem
Christi flammam accendit. Di-
scite Virgines Christi amorem
in ea seruentem, & omnes mū-
di diuitias velut stercora recu-
santem.

LECTIO II.

I Deo enim Sanctorum per li-
teras traduntur exempla, vt
vnusquisque pro qualitate se-
xūs modum sui propositi te-
neat; & sicut per Virginem
Virgines, ita per Coniugem
coniuges vincere sæculū pro
Christi amore studeant: ac re-
pugnatione animi, mundi dul-
cia recusantes, & eius non re-
cusantes austeri, ad delecta-
tiones perpetuas, & ad gau-
dia æterna pertingant. Hæc
dicentes non vituperamus cō-
iugum casta commercia, sed
Virginum perseuerantiam a-
dornamus. Non enim Virgi-
nitas malis rebus superponen-
da est, sed rebus optimis præ-
ferenda. Quæ enim mundis
mundior, & sanctis est sancti-
or, non indiget malarum re-
rum vituperatione laudari.

LECTIO III.

Veni iam Virgo ad Thala-
mū, quem quæ sisti, vt spō-
sam te Virginitas immaculata
comprobet Christi. Felix ca-
terua Virginum, quibus studi-

um est tuæ sequi confessionis
vestigia. Habebunt enim re-
cum coronam in cœlo, quæ
tecum superauerunt inimicum
in mundo, Nam sicut tibi ve-
stigia prosequenti participatio
æternæ remunerationis appa-
ruit, ita eis te imitantibus æ-
terna credimus gaudia non
neganda. Itaque o splendida
Christo Dei Filio, & omnibus
Angelis atq; Archangelis gra-
ta, vt nostri meminisse digneris,
quibus possumus precibus
exoramus, vt nobis ille tribu-
at indulgentiam, qui tibi tuo-
rum omnium laborum tradi-
dit palmam.

In Secundo Nocturno Antiph.
Aquæ multa † non potuerunt
extinguere charitatem.

*In Vesperis Commem: S. Va-
lentinii Presbyteri & Martyris.*

Die XIV. Februarij.

Quinta die infra Oct: S. Scholæ:

In Primo Nocturno Antiph.
Nigra sum † sed formosa Fi-
liæ Ierusalem; ideò dilexit me
Rex & introduxit me in cubi-
culum suum.

Psalmi Feriales.

Ex Libro S. Cypriani Epi-
scopi & Martyris de disciplina
& habitu Virginum.

LECTIO I.

Nunc nobis ad Virgines
sermo est, quarum quo
subli-

sublimior gloria maior & cura est. Flos est ille Ecclesiastici germinis, decus atq; ornamentum gratiæ spiritalis. Læta indoles, laudis & honoris, opus integrum atque incorruptum: Dei imago respondens ad sanctimoniam Domini; illustrior portio gregis Christi. Gaudet per illas, atq; in illis largiter floret Ecclesiæ Matris gloriosa fecunditas: quantòq; plùs copiosa Virginitas numero suo addit, tantò plùs gaudium Matris augetur. Ad has loquimur, has adhortamur, affectu potius quàm potestate, non quòd extremi, & minimi, & humilitatis nostræ admodum conscij, aliquid ad censuram licetis vindicemus; sed quòd ad sollicitudinem magis cauti, plùs de diaboli infestatione timeamus.

L E C T I O II.

NEQ; inanis hæc cautio est, & vana formido, quæ ad salutis viam consulit, quæ Dominica, & vitalia præcepta custodit, vt quæ se Christo dicauerint, & à carnali concupiscentia recedentes, tam carne, quàm mente se Deo vouerint, consument opus suum magnò præmiò destinatum. Nec ornari iam, aut placere cuiquam, nisi Domino suo studeant, à quo & mercedem Virginitatis

exspectant: dicente ipso Non omnes capiunt verbum hoc, sed illi quibus datum est. Sunt enim spadones, qui ex vtero matris nati sunt, sic; & sunt spadones, qui coacti sunt ab hominibus; & sunt spadones, qui seipsos castrauerunt propter Regnum Cælorum.

L E C T I O III.

DENUÒ quoq; per hanc Angeli vocem continentia munus ostenditur. Virginitas prædicatur. Hi sunt inquit, qui cum mulieribus se non inquinauerunt, Virgines enim permanserunt: hi sunt qui sequuntur Agnum quocumque ierit. Neque enim tantum masculis continentia gratiam Dominus repromisit, & feminas præterijt: Sed quoniam femina viri portio est, & ex eo sumpta atque formata est, in scripturis ferè omnibus ad Prothoplastum Deus loquitur, quia sunt duo in carne vna, & in masculino simul significatur, & femina. Quod si Christum continentia sequitur, & Regno Dei Virginitas destinatur, quid est illis cum terreno cultu, & cum ornamentis, quibus dum hominibus placere gestiunt, Deum offendunt?

In Secundo Nocturno Antiph.
Trahe me post te, in odorem curremus vnguentorum
suorum

tuorum, oleum effusum nomen
tuum.

*In Laudibus comm: S. Valen-
tini Martyr. In Vesperis commem:
SS. Faustini & Iouite Martyrum.*

Die XV. Februarij.

Sexta die infra Oct: S. Scholast:

In Primo Nocturno Antiphona.

Veni sponsa Christi, † accipe co-
ronā, quam tibi Dominus præ-
parauit in æternum.

Psalmi de teria.

Sermo S. Augustini Episcopi.

De S. Virginitate. c. 2.

LECTIO I.

Cum vniuersa Ecclesia Virgo
sit, despōsata vni viro Chri-
sto, sicut dicit Apostolus, quātō
digna sunt honore membra e-
ius, quæ hoc custodiunt etiam
in ipsa carne, quod tota custodit
in fide, quæ imitatur Matrem
Viri & Domini sui? Nam Eccle-
sia quoq; & Virgo & Mater est.
Cuius enim integritati consuli-
mus, si Virgo non est? aut cuius
prolem alloquimur, si Mater nō
est? Maria corporaliter Caput
huius corporis peperit. Ecclesia
spiritualiter membra illius capi-
tis parit. In vtraque Virginitas
fecunditatem non impedit; in
vtraque fecunditas Virginitatem
non adimit.

LECTIO II. *Cap. 13.*

Virginalis autem integritas &
per plam continentiam, ab

omni cōcubitu immunitas, An-
gelica portio est; & in carne cor-
ruptibili, incorruptionis perpē-
tuæ meditatio. Cedat huic o-
mnis fecunditas carnis, omnis
pudicitia cōiugalis; Ista non est
in potestate, illa non est in æter-
nitate. Fecunditatem carnalem
non habet liberum arbitriū, pu-
dicitiam coniugalem non habet
Cælum. Profectō habebūt ma-
gnum aliquid præter cæteros in
illa commūni immortalitate, qui
habent aliquid iam nōn carnis
in carne.

LECTIO III. *Cap. 27.*

Sequimini Agnum quocūq; iē-
rit, scripsit ille de vobis. Quō
ire putāmus hunc agnum? quō
nemo eum sequi vel audeat,
vel valeat; nisi vos Virgines.
Quō putamus eum ire? in quōs
saltus & prata? vbi, credo, sunt
grādiā gaudia; nec gaudia, qua-
lia in ipso Regno Dei cæteris nō
Virginibus erunt; sed à cætero-
rum omnium gaudiōrum sorte
distincta. Gaudium Virginum
Christi, est de Christo, in Chri-
sto, cum Christo, post Christum,
per Christum, propter Christum.
Gaudia propria Virginū Christi,
nō sunt eadē non Virginū, quā
vis Christi; nam sunt alijs alia,
sed nullis talia. Ite in hæc, se-
quimini Agnum, quia & Agni
caro vtrique Virgo. Sequimini
Virginitatem cordis, & carnis
quos

quocūque ierit. Quid est eum
sequi, nisi imitari?

In Secundo Nocturno Antiph:
Vnguentum effusum ꝛ est nomē
tuum, ideo adolescentulæ dile-
xerunt te nimis.

In Laudibus comm: SS. Faustini & Iovita.

Die XVI. Februarij.

Septima die infra Octauam San-
ctæ Scholasticæ Virg.

In Primo Nocturno Antiphona
Pulchra es & decora ꝛ Filia Ie-
rusalem: terribilis vt castrorum
acies ordinata. *Psal: de Feria.*

Sermo S. Fulgentij Episcopi.
Epistola 3. ad Probam c. 4.

LECTIO I.

TAm magnum Deus voluit
esse bonum Virginitatis, vt
illud non aliunde, sed ex voca-
bulo dignaretur nominare vir-
tutis. Virginitas itaq; si quis velit
diligenter considerare vocabu-
lum, ex virtutis inueniet nomi-
ne deriuatum. Virgo enim dici-
tur quasi Virago. Viraginem ve-
rò scriptura sacra, non ob aliud
vocatam dicit, nisi quia de viro
sumpta est. Dixitq; Adam: Hoc
nunc os, ex ossibus meis, & caro
de carne mea; hæc vocabitur
Virago: quoniam de viro sum-
pta est. Itaq; cum Virginitas no-
men ex nomine viri descende-
rit, quis dubitet quod vir à vir-
ginitate vocatus sit?

LECTIO II.

ET quia sicut Paulus docet, illa
omnia in figura facta sunt no-
stri; profectio in illa Virgine, quæ
ex Viri fiebat costa, futura iam
tunc præfigurabatur Ecclesia,
quæ verè de Viro sumpta, & de
quo sumpta illi coniuncta, vn-
de habet in veritate virtutem,
vnde habet verum Viraginis no-
men. Propter quod hanc Vir-
ginem, id est Virginem quæ de
viro sumpta est, non solum Vir-
ginitas, sed etiam Viri nomine
Paulus non dubitat appellare.
Ait enim fidelibus: Despōdi e-
nim vos vni viro Virginem cas-
tam exhibere Christo. Chris-
tus est quippè vir, de quo hæc
Virgo sumpta est.

LECTIO III.

TYPICè itaq; à Viro dicitur Vir-
ginitas vocabulum, quia nomē
à Christo dicitur Christianum,
Christus enim Dei virtus est, &
Dei sapientia, ex quo est Eccle-
sia, quæ Virgo in fide & charita-
te persistens, & sapientiam pos-
sidet, & virtutem: Quæ cum
in diuersis membris suis habeat
donationes, secundum gratiam,
quæ data est ei differenter; ma-
iorem tamen gratiam donatio-
nis in illis membris accepit, in-
quibus ita spiritaliter Virgo di-
citur, vt etiam corporeæ Virgi-
nitatis integritate potiatur. In-
his enim in quibus sic fidem cu-
stodit

stodit rectam; ut etiam carnem ab omni concubitu referuet intactam, quando plenior habet Virginitatem, tanto plenius & perfectius eiusdem Virginitatis possidet Nomen.

In Secundo Nocturno Antiph:
Accinxit fortitudine † lumbos suos, & roborauit brachium suum: ideoq; lucerna eius non extinguetur in sempiternum.

Reliq. ut 2. die. Oct. Vesp. de Oct. omnia ut in 1. Vesp. Festi.

Die XVII. Februarij.

Octaua S. SCHOLASTICÆ Virginitis Duplex.

*Officium fit de Communi Virginū
Lectiones Primi Nocturni de
Scriptura occurrente. In secundo
Nocturno.*

De Epistola S. Hieronymi Presbyteri ad Eustochium,

*De Custodia Virginitatis tomo
1. Circa medium.*

LECTIO V.

DĒ Virginitibus inquit Paulus Apostolus præceptum Domini non habeo, Cur? Quia & ipse ut esset Virgo non fuit imperij, sed propriæ voluntatis. Neque enim audiendi sunt, qui eū vxorē habuisse cōfingunt; cum de continentia differens, & suadens perpetuam Castitatem, intulerit: Volo autem omnes esse sicut me ipsum. Et infra: Dico autem inuuptis & viduis: bonū

est illis, si sic permaneant, sicut & ego. *℞:* Propter veritatem & mansuetudinem, & iustitiam.

* Et deducet te mirabiliter dexterā tuā. *℥:* Specie tua & pulchritudine tua intende, prospere procede & regia. * Et deducet te: *ut supra.*

LECTIO VI.

Quare ergo non habet Domini de Virginitate præceptū? Quia maioris est mercedis, quod non cogitur, & offertur. Quia si fuisset Virginitas imperata: nuptiæ videbantur ablatae; & durissimum erat contra naturam cōgere, Angelorumque vitam ab hominibus extorquere. Alia fuit in veteri lege felicitas. Ibi dicitur: Beatus qui habet semen in Sion, & domesticos in Ierusalem. Et: Maledicta sterilis, quæ non pariebat. Et: Filij tui sicut nouellæ oliuārū in circuitu messorū tuarū. *℞:* Dilexisti iustitiam & odisti iniquitatem. * Propterea unxit te Deus, Deus tuus oleo lætitiæ. *℥:* Propter veritatem, & mansuetudinem, & iustitiam. * Propterea:

LECTIO VII.

Vacuus erat orbis; & ut de typicis taceam, sola erat benedictio liberorum. Propterea & Abraham, iam senex Ceturæ copulatur, & Iacob mandragoris redimitur, & cōclusam Vulvam, in Ecclesiā figuram Rachel

con-

conqueritur. Paulatim verò in-
crescente segete, Messor immis-
sus est. Virgo Elias, Elisæus Vir-
go, Virgines multi filij Prophe-
tarum. Ieremiæ dicitur: Et tu
ne accipias vxorem. Sanctifica-
tus in utero, captiuitate propin-
quã vxorem prohibetur accipe-
re. Alijs verbis idipsum Apostulus
loquitur: Existimo hoc bonum esse
propter instãtem necessitatẽ.
Quæ est ista necessitas? quæ au-
fert gaudia nuptiarum? Tẽpus bre-
uiatum est, in proximo est Nabu-
chodonosor. *R.* Prudẽtes Vir-
ginẽs aptatẽ vestras lampades.
* Ecce sponsus venit, exite ob-
uiam ei. *V.* Media autem no-
cte clamor factus est. * Ecce
sponsus.

LECTIO VIII. *Paulo post.*

Inveniebatur ergo, vt dixim⁹,
in viris tantum hoc continen-
tiæ bonum, & in doloribus
iugiter Eva parturiebat. Post-
quam verò Virgo cõcepit in vte-
ro & peperit nobis Puerum, cũ
ius principatus in humeros eius,
Deum Fortem, Patrem futuri
sæculi; Soluta maledictio est.
Mors per Euam, vita per MARI-
AM. Ideoque & ditius Virgini-
tatis donum fluxit in fæminas,
quia cõcepit à fæmina. Statim vt
filius Dei ingressus est super ter-
ram, nouam sibi familiam insti-
tuit; vt qui ab Angelis adora-
batur in Cœlo, haberet Angelos

& in terris. Tunc Holofernis
caput Iudith continens amputã-
vit: Tunc Aman, qui interpre-
tatur iniquitas suo combustus est
igni; Tunc primum auditum est:
Quæ non est nupta, cogitat quæ
sunt Domini, vt sit Sancta cor-
pore & spiritu. *R.* Afferen-
tur Regi Virgines post eam, pro-
ximæ eius: * Afferentur tibi in
læticia & exultatione. *V.* Spe-
cie tuã & pulchritudine tuã, intẽ-
de, prosperè procede & regna.
Afferentur tibi. Gloria Patri.
* Afferentur tibi.

In Tertio Nocturno.

Lectio Sancti Euangelij secun-
dum Matthæum.

LECTIO IX. *cap. 25. a. 1.*

In illo tempore: Dixit Iesus
Discipulis suis parabolã hanc:
Simile est Regnum Cœlorum de-
cem Virginibus, quæ accipien-
tes lampades suas, exierunt ob-
uiam Sponsõ, & Sponsæ. Et rel.
Homil: S. August: Episc:

Sermo 23. de Verbis Dni ca. 2.

Intelligamus charissimi, ad o-
mnes nos, id est, ad vniuersã
omni nõ Ecclesiam, istam perti-
nere parabolã non ad solos
præpositos, nec ad solas plebes,
sed prorsus ad omnes. Quinque
istæ, & quinque Virgines, omnes
omni nõ sunt animæ Christiano-
rum: Sed vt dicam⁹ vobis, quod
Deo inspirante sentimus, non
qualescunq; animæ, sed tales a-

nimæ, quæ habent Catholicam fidem, & habere videntur bona opera in Ecclesia Dei; & tamen ex ipsis quinque sunt prudentes, & quinque fatuæ. *R.* Hæc est Virgo sapiens quam Dominus vigilantem inuenit, quæ acceptis lampadibus sumpsit secum oleum.

* Et veniente Domino introiit cum eo ad nuptias. *Y.* Media nocte clamor factus est, ecce Sponsus venit exite obviam ei.

* Et veniente.

LECTIO X.

Quare ergo appellatæ sunt quinque, & quare Virgines, prius videamus. Omnis anima in corpore, ideò quinquario numero censetur, quia quinque sensibus utitur. Qui ergo abstinet se ab illicito visu, ab illicito auditu, ab illicito odoratu, ab illicito gustu, ab illicito tactu; propter ipsam integritatem Virginis nomen accipit. Sed si bonum est abstinere ab illicitis sentiendi motibus, & ideò vnaquæque anima Christiana Virginis nomen accipit; quare quinque admittuntur, quinque autem repelluntur. *R.* Media nocte clamor factus est, * Ecce sponsus venit exite obviam ei. *Y.* Prudentes Virgines, aprate vestras lampades. * Ecce sponsus.

LECTIO XI.

ET Virgines sunt & repelluntur, parum est, quia Virgines

sunt, & lampades habent; virgines propter abstinentiam ab illicitis sensibus; lampades habent propter opera bona, de quibus operibus Dominus dicit: Luceant opera vestra coram hominibus. Item discipulis dicit: Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. In lumbis accinctis virginitas; in lucernis ardentibus opera bona. Si ergo ab illicitis abstinentia bona est, unde virginitas nomen accepit, & opera bona laudabilia sunt, quæ significantur lampadibus; quare quinque admittuntur, & quinque repelluntur. *R.* Induit me Dominus vestimento salutis. & indumento lætitiæ circumdedit me, & tanquam sponsam. * Decoravit me coronam. *Y.* Quasi sponsum decoratum coronam & quasi sponsam ornatum monilibus suis. Decoravit me.

LECTIO XII.

Alias dixit prudentes, alias stultas. Unde intuemur? unde decernimus? De oleo. Aliquid magnum significat oleum, & valde magnum. Puras non Caritas est? Quærendo dicimus, non sententiam præcipitamus. Unde mihi videatur per oleum charitas significari, dicam vobis Apostolus dicit: adhuc supereminentiorem vobis vitam demostro, Si linguis hominum loquar

loquar, & Angelorum, charitatem autem non habeam, factus sum æramentū sonans, aut cymbalum tinniens. Ipsa est supereminens via, id est: charitas, quæ meritō oleō significatur: omnibus enim humoribus oleū supereminet. R. Simile est regnum Cælorum decem Virgini- bus quæ accipientes lampades suas. * Exierunt obuiam sponso & sponsæ. V. Quinque autem ex eis erant fatuæ, & quinque prudentes. Exierunt. Gloria Patri. Exierunt.

Si Festum S. Scholastica incidat in diem Cinerum, transferatur in primum diem non impeditum Festo duodecim lectionū post Cineres. Si autē Festum S. Scholastica celebretur ante Quadragesimam, & infra Octauam incidat dies Cinerū. Item, Si dies Octaua veniat in eodem die Cinerum, seruentur quæ præscribunt Rubrica de Octaua, & de Concurrentibus Officij.

Dies autem infra Octauā si incidat in Quadragesimam, celebratur sub eodem ritu cum duabus Lectionibus de sermonibus per Octauam. Tertia verò Lectio de Homilia Ferie, cum Cōmemoratione eiusdē in Vesp; & Laudibus.

Die I. Martij.

Albini Confessoris & Pontificis.

V Duplex. Oratio.
Octiua quæsumus Domine,

nos Beati Albini Confessoris tui, atq; Pontificis natalicia restauerint, & ad omne bonum tuā gratiā faciant propēiores. Per Dominum nostrum, &c.

In Primo Nocturno. Lectiones DE Epistola Prima B. Pauli Apostoli ad Tymotheum? Fidelis Sermo, &c.

In secundo Nocturno.

LECTIO V.

BEatus Albinus in Venetica Regione Gallia, Oceano Britanico finitima, natus est. Adolefcens pietatis & Religionis amore feruens, relictis Parentibus, in Cincilacēse canōbium se contulit, vitamq; ibi monasticam professus est. In Abbatis sui ministerio ruri maxima tempestate aliquando deprehensus, sub tectum cuiusdam casæ confugit: quod cum undiq; perflueret, cæteris qui aderant madefactis omnibus, solum Albinum ne gutta quidem ulla plūiæ attingit.

LECTIO VI.

Abbatis deinde officio egregiè viginti quinque annis functus est. Cuius virtutibus permōtus Andegani populus, dum pastore interim orbatus esset, vnanimi eum cōsensu legit Episcopū. Quem honorem consecutus, totum se in alendis pauperibus, visitandis, redimendisq; captiuis dedit. In quo pietatis occupa-

cupatus obsequiō, apud seginā vicum adolescentem mortuum, Malabaudum nomine, reuocauit ad vitam; Maurilio cui cæco visum restituit; aliaq; multa stupenda operatus est, vt merito apud Hildebertum Regem Ostrogothōrum in maximo esset pretio.

LECTIO VII.

ANNIS viginti, vel pluribus in Episcopali cura exactis, denique cum impleisset annorum octoginta ætatis numerum, visibus corporis destitutus, Spiritū Deo reddidit.

LECTIO VIII.

CVIUS sepulchrū postea, præsertim in translatione corporis: multis miraculis Deus illustrauit, duobus cæcis visu reddito, tribusq; paraliticis sanitati restitutus. Vixit eodem tempore, quō sanctus Cæsarius Arelatensis Episcopus, cum Ostrogothi magnam Gallia partem obtineret.

In III. Nocturno. Homilia in Euang: Homo peregrè proficiens: vt in Comm: Conf: Pontif:

Die IV. Martij.

S. CASIMIRI Conf: R. P. P.
Duplex.

Omnia vt in Breuiario Pauli V

Die V. Martij.

S. VENCESLAI Mart: R. P. P.

Translatio. Duplex.

Omnia de Comm: vnig. Mart. præter ea. quæ sequuntur.

ORATIO.

DEVS qui Beati Venceslai nobilitatem in meliorem mutasti dignitatem, & eum ad martyrij palmam ad cœlestem perduxisti gloriam; eius precibus nos quæsumus, ab omni aduersitate libera, & æternæ beatitudinis concede perfrui gloriā. Per Dominum.

In I. Nocturno. Lectiones: Fratres debitores sumus, de com: plurim: Martyrum.

In II. Nocturno.

LECTIO V.

VENCESLAUS Dux & Martyr Bœmiæ, Patre Christiano Borziuoiō Principe Bœmiæ, & Matre Drachomira gentili natus, ad educandū auia fœminæ sanctæ Ludimilæ à patre traditus, ab ea sic in omni pietate & vitæ integritate institutus est, vt primam virginitatē, eam quam ex vtero Matris suæ exportauit, perpetuò conseruaret; cuius custodes alias amplissimas virtutes charitatem, humilitatem, modestiam, verecundiam, & orandi perseverantiā adiunxerat. Cui eidem auia tanti viri alumna, Pater eius moriens, omnem gubernationem Regni commisit; cum Venceslaus adolescens ad Reipublicæ regimen nondum

matu-

maturus esset, mater autem im-
piè & crudeliter, cum iuniore Fi-
lio Boleslao viueret, ac infideles
âbo more infidelium dominaren-
tur.

LECTIO VI.

Offensâ eâ re Drahomira fu-
rere cœpit, ac vitæ Ludimilæ
insidiari. Quam ad extremum,
submissis duobus sicarijs, magis
scelere, quàm genere nobilibus,
per summum scelus interfecit:
ipsa summa rerum cum impro-
bo filio potita est, grauis suis,
molesta omnib⁹, Christianis ini-
micissima. Cuius iniustum &
potentem dominatum, dum am-
plius Bœmi perferre nō possūt,
Pragæ Venceslaum iam adultum
iuuenem in Regem eligunt, illiq;
habenas Imperij committunt.
Quod ille plus ieiuniō, orationi-
bus, ciliciō, ac alijs pijs operib⁹
rexit, quàm imperiō: illud pla-
nè occinens, septies in die lau-
dem dixi tibi, super iudicia iusti-
tiæ tuæ.

LECTIO VII.

Fuit hic in eo ardor orationis,
quòd summa hyeme nōnun-
quam ex pedibus eius sanguis ef-
fluxerit: ac ex vestigijs ipsius a-
liqui incaluerint. Aggressus hūc
regnūq; eius erat Dux Curimen-
sis Radisslaus: eūmq; multa fru-
stra tentasset, ad extremum, ipsū
ad singulare certamen prouoca-
uit. Suscepit magnō animō cōdi-
tionem magn⁹ Princeps, vitā suā

suorum salutem repræsentare vo-
lens: verūm Deus ipse crudelis
pugnæ dirēptor fuit. Dū enim
vir sanctus prælium ingressurus
equum conscendit, aduertarius
eius animaduertit illi ab Ange-
lo hastam porrigi, se verò eâ vo-
ce moneri: Ne feri. Quare per-
territus ex equo desiliit, ad pe-
des sancti veniam petens pro-
cidit: quem ad parcēdum, quàm
ad vlciscendum paratiorem in-
venit.

LECTIO VIII.

Inuidit & genti, & Principi eā
felicitatem generis humani ho-
stis: impiam matrem alteram.
Attaliam in furias vertit. Hæc
filium suum fratris Vēcesslai ma-
lè germanum stimulat, de regno
cogitet, fratrem de medio tollat.
Suscipit malum semen improb⁹
ager: in cædem fratris torus ef-
funditur: quem ad funestū con-
uiuium vocat. Non recusat ius-
tus Abel, nec inscius, nec inui-
tus: Sacramentis se præmunit.
Post fraternam & hospitalē na-
talis filij mensam, proximâ no-
cte ante tēplum orans cæditur:
fit Deo gratissima hostia. Nec
diu tamen exultauit scelus in-
victoria: nam & matrem non-
ita multum post in arce Pragen-
si terra absorpsit viuam, & filius
non diu gessit principatum fra-
tris sui sanguine comparatum.
Alij per dæmones exagitati, vm-
bram suam timentes, sese præ-
cipi.

cupires in flumen dedērunt, submersiq; sunt. Sanguis quidem iusti Abel, qui horā passionis multus fuit effusus, ad Deum. Sancte clamans, multis & iteratis conatibus non potuit aboleri.

In III. Noct. Homil. in Euang.
Si quis vult post me venire,
Ut in Com. nuni. unius mart.:

Die IX. Martij.

S. S. CYRILLI & METHODII.
Conf; & Pontif; Duplex.

*Omnia de comm: Conf: Pont:
prater hac. que sequuntur.*

ORATIO.

OMnipotēs sempiternae Deus, qui nos per Beatos Pōtifices, & Confessores tuos, nostrosque Patronos Cyrillum & Methodium, ad unitatem fidei Christianae vocare dignatus es; praesta quaesumus, ut qui in praesenti eōrum festiuitate laetamur, ipsorum etiam meritis gloriam cōsequi mereamur aeternam. Per Dominū.

*In I. Nocturno Lectioes De
lib: Eccl:astici, Laudem^o viros.*

In II Noct. LECTIO V.

Sancti Confessores & Pontifices Cyrillus & Methodij fratres, Constantini Thessalonicēsis, cognomētō Philosophi, Ciuis Cōstantinopolitani erant filij. Cūm adoleuissent, presbyteratus ordinem Constantinopoli consecuti, gentium Sclauinarum primi Doctores, viriq; Aposto-

lici facti sunt. Cyrillus Gazaros magnam Sclauinōrum gentem, qui tūm Tauricam Peninsulam vicināq; regiones incolebant, à Michaele Imperatōre missus, ad Christi fidem convertit. Chersonesum Heracliam eius Peninsulæ ciuitatem Græcam cūm accessisset, dumq; ibi primūm Gazarorum linguam disceret, Sancti Clementis Pontificis Romani corpus, cum anchora eidem alligata, in vicino mari temploque marmoreo inuenit. Quod acceptum dum secum circūferret, magna miracula Deus passim per illud operatus est.

LECTIO VI.

Constantinopolim cūm redisset Cyrillus, denuō à Suatoplugō Rege Morauiae ad Imperatōrē venit legatio, petente Cyrillum sibi mitti, eiusdem religionis docendae gratiā. Assumptō igitur fratre Methodiō, longum iter ingressus, ad Volgaros Danubij accolās primūm diuertit: eis itidem fidem Christi, sacrasq; literas in eorum linguam conuersas tradidit: eas videlicet, quibus non tantūm omnes Volgarorum populi, sed multae quoq; aliae vtrūq; nationes, quae lumen fidei à Volgaris mutuatae sunt. LECTIO VII.

AD Morauos deinde ambo, nō sine corpore sancti Clementis, perueniunt: Suatoplugum Regem

Regem, Velográdi sedem habē-
 tem, cum sua gente baptizant;
 quin & Bòémia Ducem Borinó-
 ium, cum sua vxore sancta Ludi-
 mila, eòdem sacrò lauacrò tin-
 gunt. Archiepiscop⁹ Velogradi
 Cyrill⁹ ordinatur: cui adduntur,
 in amplo Suroplugi regnò, se-
 prem alij suffraganei Episcopi.

LECTIO VIII.

FVndatis tandem Ecclesijs &
 Christi opere perfectò, Sancti
 Clementis corpus Romam defe-
 runt: & à Nicolao primo Pon-
 tifice impetrant, vt gentibus à
 se baptizatis lingua vernacula
 obire sacra liceret: Quod diuinò
 respòsò approbatū esse fertur; vt
 omnis spirit⁹ laudaret Dñum.

*In III. Noct: Aña: de Còm. Conf:
 Pont. Cant. Vos Sacerdotes. ut in
 còm. Apost. Homil: in Euang. Vi-
 gilate quia. de còm. Conf: 1 ont
 In II. Vesp. Comm: sequen. & se-
 ria si in Quadages: venerit.*

Die XI. Martij

S. FRANCISCE Romanæ Vi-
 dux. Duplex.

*Omnia ut in breui: 9. Martij.
 Vesp. de sequ. còm. preced. & ser.*

Die XII. Martij

S. GREGORIÏ Papæ Conf: &
 Ecclesiæ Doctoris, Duplex.

Omnia ut in Breuiario.

Die XIII. Martij

S. GERTRVDIS Virg. Dupl. Oratio.
 Indulgentiam tuam nobis quæ

sumus Domine, Beata Gertru-
 dis impleret, quæ tibi grata sem-
 per extitit, & meritò castitatis,
 & tuæ professione virtuti. Per
 Dominum &c.

*In I. Noct: Lect: de Epist: 1. B.
 Pauli Apost: ad Corint. De Vir-
 ginibus præceptum &c. ut in
 comm: Virginum.*

In II. Noct: LECTIO V.

SANCTA Gertrudis Virgo clarif-
 simis parentibus, Patre Pipinò
 Magnò Regis Franciæ Procura-
 tore domus, Matre verò Ittà,
 Fæminâ pudicissimâ sanctâq;
 nata fuit. Modestiam & humilita-
 tis virtutē à primâ ætate ita co-
 luit, vt ancillis suis se ministram
 ancillamq; præstaret. Rex Dago-
 bert⁹ cùm eâ Ducis Austrasiæ fili-
 o, qui tum in comitatu eius erat,
 vxorē postularet, Virgo respòdit
 se neq; hunc, neq; mortaliū quæ-
 quam, sed solum Christū Deum
 sponsum habere velle. Iuuenis
 ille repulsam passus cùm nihilo-
 minus à proposito non desiste-
 ret, Virgo sancta parentum au-
 xiliò, in orientalem Franciam,
 cum Atalango presbytero, &
 Barnardo diacono profugit: ubi-
 que in loco, qui Caroli mons
 nominatur, per diuinam reuel-
 ationem, corpora sanctorū Mar-
 tyrum Kiliani & Iocorū eius in-
 uenerunt. **LECTIO VI.**

Pipinò Patre, simul & iuvene
 in illò præcòu mortuis, Beata
 C 2 Gertrudis

Gertrudis ad Matrem redijt: domum suam in Monasterium sanctimonialium, Amandó Episcopó adiutore, conuerterunt. Et ne Gertrudis à quibusdam prociß apliùs pateretur insidias, Mater ipsa filix capillum abscidit. Quæ aliquantó post, inter Virgines, susceptó velamine consecrata est. Post obitum Matris, cum ipsa Monasterij curam suscepisset, vt liberiùs Deo seruire, sacrisq; studijs vacare posset, eã exépló Moysis diuisit in plures.

LECTIO VII.

INterim non solúm in sacrarú literarum scientiã, sed in spiritalibus quoque virtutibus ita profecit, vt à sororibus lux aliquando sphærx igneæ super eã irradiare sit visa. Nuncios quoq; suos in mari periclitantes, inuocãta, licèt absens corpore, liberavit. Ad hæc Beati Martyris Foillani corpus, indició supernæ reuelationis, ipsa meruit inuenire. **LECTIO VIII.**

Cum diuinó spiritu se morti proximam esse cognouisset, vt reliquum trium mensium tēpus in opera pietatis, & beatæ vitæ studium, sanctiùs expendere, omnem Monasterij curam Volfetrúdi cognatæ suæ tradidit. Sepulturam qualem habere vellet, omni pompã vacuam, ordinauit: corpus tantúm ciliãzió, quó vti conluéuerat; caput

autem vili quódam veló, à sacra quãdam virgine donatò, regi voluit. Deinde à Sancto Vltanó monacho de die obitús sui facta certior, annó ætatis suæ trigésimó tertió, sumptó sacratissimi corporis viaticó, animã suã creatori Deo reddidit: beató Patritiô, cum sanctis Angelis illi (vt vates Vltanus prædixerat) occurrente. Eadem enim dies, nempé Martij decima septima, sancto Patritio Hibernorú Apostolo iam pridem erat sacra.

In III. Noct: Homil: in Euang. Simile erit Regnum cœlorú decem Virginibus, De côm: Virg.

Die XXI. Martij.

SS. P. N. BENEDICTI
Abbatis. Duplex. cum Octaua.
Omnia ut in Breuiario Pauli V.

Die XXII. Martij.

Secúda Die infra Octa: **SS. P. N. BENEDICTI.**

Inuitat. Hymnus. ut in die Festi: etiam per totam Octauam.

In I. Nocturno. Antiphona.

Fuit vir † vitæ venerabilis gratiã Benedictus & nomine. *Psal: de Fer: currenti. †. & B. dicuntur iuxta rubricas breuiarij. Scilicet Feria 2. & 5. 1. Nocturni Fer: 3. & 6. II. Noct: Fer: 4. & Sabbat: III. Nocturni.*

Incipit lib: 2. S. Greg: Papæ.

LECTIO I.

Fuit

FVit Vir vitæ venerabilis, gratiâ Benedic^o & nomine: ab ipso pueritiæ suæ tempore, cor gerens senile; ætatē quippè morib^o trāsfiēs, nulli voluptati animum dedit; Sed dum in hac terra adhuc esset, quò temporaliter liberè vitæ potuisset, despexit iam quasi aridū mundū cū flore. Quilibetior genere ex Prouincia Nursiæ ort^o, Romæ liberalib^o literarū studijs tradit^o fuerat. Sed cū in eis multos ire per abrupta vitiorū cerne- ret; eum quem quasi in ingressu mūdi posuerat, retraxit pedem; ne, si quid de scientia ei^o atingeret, ipse quoq; in imane præcipitium totus iret. Despectis itaq; literarum studijs, relictâ domo, rebusque Paris, soli Deo placere desiderans, sanctæ conuersationis habitum quæsiuit. Recessit igitur scienter nescius, & sapienter indoctus.

LECTIO II.

Hic itaque cū iam relictis literarum studijs, petere deserata decreuisset, Nutrix quæ hunc arctius amabat sola secuta est. Cūque ad locum venisset, qui dicitur Enside; multisq; honestioribus viris, pro charitate se illic detinentibus, in Beati Petri Ecclesia demoraretur, prædicta Nutrix illius ad purgandum triticum, à vicinis mulieribus præstari sibi Capisteriū petijt, quod super mensam incautè derelictū

casu accidente fractum est, sic vt in duas partes inueniretur diuisum. Quod mox rediens Nutrix illius, vt ita inuenit, vehementissime flere cœpit, quia vas, quod præstitum acceperat, fra-

tis secum vtrifq; fracti Capisterij partibus, sese cum lachrymis in orationem dedit, qui ab oratione surgens, ita iuxta se vas sanum reperit, vt in eo inueniri fracturæ nulla vestigia potuisset; moxque nutricem suam blandè consolatus, ei sanum Capisterium reddidit, quod fractum tulerat. ¶ Quæ res in eodem loco à cunctis est agnita, atq; tanta admiratione habita, vt hoc ipsum Capisterium, eius loci incolæ in Ecclesiæ ingressu suspēderent; quatenus præsentis & futuri omnes agnoscerēt, à quâta Benedictus puer conuersationis gratiam perfectione cœpisset; quod annis multis illic ante omnium oculos fuit, & vsq; ad hæc Longobardorum tempora super fores Ecclesiæ pepēdit.

In Quadragesima, tertia Lectio erit de Homilia Feria occurrentis. cum suo. R.

In II. Nocturno Antiph.
Ab ipso † pueritiæ suæ tempore cor gerens senile, ætatem moribus

ribus transiens, nulli animum voluptati dedit. *Psal: FERIALES.*

Capitulum. *Ecll: 49. ar 6.* Iustus cor suū tradidit ad vigilā dum diluculo ad Dominum qui fecit illum: & in conspectu Al-

ad extremum verò in amnē derivatur. Quò dum fugiens pergeret, Monachus quidam Romanus nomine, hunc eundem reperit, quò tenderet requisivit. Cuius cum desiderium cognovisset, & secretum tenuit, & adiutorium impedit, eique sanctæ conversationis habitum tradidit, & in quantum licuit ministravit.

Horas Antiph. Hym. Cap. 32. 7. ut in die Festi. Vesp. ut in 2. Vesp. Festi. Quod etiam servatur alijs diebus per Octavam.

Die XXIII. Martij.

Tertia die infra Octav; SS. P. N. BENEDICTI,

In I. Nocturno. Antiphona.

Liberiori genere f ex Prouincia Nursiæ ortus Romæ liberalibus literarum studijs traditus à Parentibus fuerat. *Psal. ser.*

De lib. 2. Dialog. S. Greg. Pap.

LECTIO I. *Cap. 1.*

SED Benedictus plùs appetens mala mundi perpeti, quàm laudes, & pro Deo laboribus fatigari, quàm vitæ huius fauoribus extolli, Nutricem suam occultè fugiens, deserti loci secessum petijt, cui Sublacus vocabulum est, qui à Romana Vrbe quadraginta ferè millibus passuum distans, frigidas atq; perspicuas emanat aquas: quæ illic videlicet aquarum abundantia, in extenso prius lacu colligitur,

Vir autem Dei ad eundem locum perueniens, in arctissimum specum se tradidit, & tribus annis exceptò Romano Monachò hominibus ibi incognitus mansit a qui videlicet Romanus, non longè in Monasterio sub Theodati Patris Regula degebat. Sed pietate eiusdem Patris sui oculis furabatur horas, & quem sibi ad māduducandum surripere poterat, diebus certis Benedicto panem ferebat. ¶ Ad eundem verò specum à Romani cella iter non erat, quia excelsa desuper rupes eminebat, sed ex eadem rupe, in longissimo fune ligatum, Romanus deponere panem consueverat, in qua etiam resti paruum, tintinnabulum inseruit, vt ad eius sonum Vir Dei cognosceret, quando sibi Romanus panem præberet, quem exiens acciperet. Sed antiquus hostis vnius charitati inuidens, & alterius refectioni, cum quadam die submitri panem conspiceret, iactavit lapidem & tintinnabulum fragit.

git. Romanus tamen modis cō-
gruētibus ministrare non desijt.

LECTIO II. *Cap. 3. in fine.*

Cū sanctus Vir diu in eadem
solitudinē virtutibus, signif-
que succresceret, multi ab eo in
eodem loco ad omnipotētis Dei
seruitium sunt congregati, ita vt
illic duodecim Monasteria cum
Omnipotentis Iesv Christi Do-
mini opitulatione construeret;
in quibus statutis Patribus, duo-
denos Monachos deputauit, pau-
cos verò secum retinuit, quos
adhuc in sua præsentia aprius e-
rudiri iudicauit. Cœpēre etiam
tunc ad eum Romānæ Urbis no-
biles & Religiosi concurrere,
suosq; ei filios, omnipotēti Deo
nutriendos dare. Tunc quoque
bonæ spei suas soboles Euri. hig
Maurus, Tertullus verò Patri-
tius Placidum tradidit; è quib⁹
Maurus iunior, cū bonis pol-
leret moribus, Magistri adiutor
cœpit existere; Placid⁹ verò Pu-
erilis ad huc indolis gerebat an-
nos.

In II. Noct. Antiph: Dum in
hac † terra esset, quò tempora-
liter liberè vti potuisset, iam
quasi aridum mundum cum flo-
re despexit. *Cap. 8. & alia ut
in secunda die Officiae.*

Die XXIV. Martij.

Quarta die infra Oct: SS. P. B.

In I. Nocturno Antiphona.

Relictā domo † rebusq; Patris,
soli Deo placere cupiens, san-
ctæ cōuersationis habitum qua-
siuit. *Psal: Fer:*

De lib: 2. Dialog: S. Greg: Papz.

LECTIO I. *cap. 6.*

ALiò quoque tempore, Got-
thus quidam pauper spiritu
ad conuersionē venit, quem Dei
Vir Benedictus libentissimè su-
scepit. Quadam verò die ei da-
ri ferramentum iussit, quod ad
falcis similitudinem falcastrum
vocatur, vt de loco quodam ve-
pres abscinderet, quatenus illic
hortus fieri deberet. Locus autē
ipse quem mundandum Goth⁹
susceperat, super ipsam laci ri-
pam iacebat. **LECTIO II.**

CVm⁹; Gothus idem densita-
tem veprium totius virtutis
annifu succideret, ferrum de ma-
nubrio profiliens in lacum ceci-
dit, vbi scilicet tanta erat aqua-
rum profunditas, vt spes requi-
rendi ferramēti nulla iam esset.
Itaque ferrò perditò, tremeibun-
dus ad Maurum Monachum cu-
rrit Gothus, damnum quod
fecerat nunciavit, & reatūs sui
egit pænitiām. ¶ Quod Mau-
rus quoque Monachus mox Be-
nedictò famulo Dei curauit in-
dicare. Vir igitur Domini Bene-
dictus hæc audiens: accessit ad
lacum, tulit de manu Gotthi ma-
nubrium, & misit in lacum; &
mox ferrum de profundo redijt.

atq; in manubriū intravit. Qui statim ferramētum Gottho reddidit, dicens: Ecce labora, & non li cōristari.

In II. Noct: Ant: Recessit igitur † scienter nescius, & sapienter indoctus. Cap. 7. R. Laud: ut in 2. die. Vesp de seq cōm: feria tantum si venerit in Quadr.

Die XXV. Martij.

Festum Annunciationis Beate MARIÆ Virginis. Duplex.

Omnia ut in breuiario. In Laud: & 11. Vesp. Cōm: Oē: & ser.

Die XXVI. Martij.

Sexta die infra Oct: SS. P. Ben:

In I. Noct: Antiph. Benedictus † in dies magis augebatur Diuinā gratiā, vt etiam Prophe- ticō spiritu ventura prædiceret.

Psal: Fer 1

De lib 2. Dialog: 8. Greg: Papæ.

LECTIO I.

Cap. 8. prope finem.

SANCTUS Vir ad alia demigrās loca, non hostem mutauit; nam tantō post grauiora prælia pertulit; quātum contra se aperte pugnātem ipsum malitiæ Magistrum inuenit. Castrum namque quod Cassinum dicitur, in excelsi montis latere situm est, qui videlicet mons distenso sinu hoc idem castrum recipit, sed per tria milliaria in altum se subrigens velut ad aëra cacumen

tendit: vbi vetustissimū sanum fuit, in quo ex antiquorum more Gentilium, à stulto rusticorū populo Apollo colebatur. Circumquaq; etiam in cultu dæmonum luci succreuerant, in quibus adhuc eodem tempore infidelium insana multitudo sacrificijs sacrilegis insudabat. Illuc itaque vir Dei perueniens, contriuit idolum, subuertit aram, succēdit lucos, atq; in ipso templo Apollinis oraculum Beati Martini, vbi verò ara Apollinis fuit, oraculū Sancti Ioannis cōstruxit, & cōmorantem circumquaque multitudinem prædicatione cōtinua ad fidem vocabat.

LECTIO II. *Cap. 2.*

DVm Fratres parietem, quia res ita exigebat, paulò altius erigerent, vir Dei orationis studio intra cellæ suæ claustra morabatur. Cui antiquus hostis insultans apparuit, & ei, quòd ad laborantes fratres pergeret, indicauit. Quòd vir Dei per nunciū celerrimè Fratribus indicauit dicens: Fratres cautè vos agite, quia ad vos hac hora malignus spiritus venit. Is qui mādatum detulit, vix verba compleuerat, & malignus spiritus eundem parietem, qui ædificabatur euertit, atque vnum puerulū Monachū, cuiusdam Curialis filium opprimens ruinā contriuit. Contristati omnes ac vehemēter afflicti non

Si non damnò parietis sed contritione Fratris, venerabili Patri Benedicto celeriter cum graui luctu nunciarūt. ¶ Tunc idē Pater Benedictus dilaceratum puerum ad se deferri iubet, quē portare nonnisi in sacco potuerunt: quia collapsi saxa parietis non solum eius mēbra, sed etiam ossa cōtriuērāt. Præcepitq; vir Dei statim eum in Cella sua in plyacio, quō orare cōsueuerat proijci, missiq; foras fratribus cellam clausit; qui orationi instantiūs, quā solebat incubuit. Mira res eādē horā hunc incolumem, atq; vt priūs valentem, ad eundem iterum laborem misit: vt ipse quoq; parietem cum fratribus perficeret, de cuius se interitu antiquus hostis Benedicto insultare credidisset.

In II. Noct: Ana. Huic dum etemum † peteret, Roman° Monachus obuiauit: cuius cum desiderium cognouisset & secretū tenuit, & adiutorium impendit. *Psal. fer. Cap. V. R. Laud. & Vesp. ut 2. die. Octaua.*

Die XXVII. Martij.

Septima die infr: Oct: SS P. B.

In I. Noct: Antiph. Tantam gratiam † ei virtus diuina, contulerat, vt sub vno solis radio omnem mundum collectū conspiceret. *Psal. Fer.*

De lib. Dialog. S. Greg. Papæ.

LECTIO I. *Cap. 21.*

Aliō quoq; tēpore, in eadem Cāpaniæ regione fames incubuerat, magnaue omnes alimentorū indigentia coangustabat: iamq; in Benedicti Monasterio triticum deerat, panes verò penē omnes consumpti fuerant, vt non plūs quā quinque ad refectionis horam fratribus inueniri potuissent. Cumq; eos Venerabilis Pater contristatos cerneret, eorum pusillanimitatem studuit modesta increpatione corrigere, & rursūm promissione subleuare, dicens: Quare de panis inopia vester animus contristatur? hodie quidem minus est, sed die crastina abundanter habebitis. Sequenti autem die ducēti farinæ modij ante fores cellæ in saccis inuenti sunt, quos omnipotens Deus quibus deferentibus transmisisset, nunc vsque manet incognitum. Quod cum fratres cernerent, Domino gratias referentes, didicerūt iam de abundantia, nec in egestate dubitare.

LECTIO I. *Cap. 32.*

Qvōdam die cum fratribus ad agri opera fuerat egresus. Quidam verò rusticus defuncti filij corpus in vlnis ferēs, orbitaris luctu æstuans, ad Monasterium venit, Benedictum Patrem quæsiuit. Cui cum dictum esset, quia idem Pater cum

D

fratri-

fratribus in agro moraretur, pro
tinus ante Monasterij ianuam
corpus extincti filij proiecit, &
dolore turbatus, ad inueniendū
venerabilē Patrem sese in cure
sum concitus dedit. Eādem verō
horā Vir Dei ab agri opere
iam cum fratribus reuertebatur.
Quem mox ut orbatuſ rusticus
aspexit, clamare cœpit, Redde
filium meum, redde filium meū,
¶ Vir autem Dei in hac voce sub
stitit dicens: Numquid ego fili
um tuum tibi abstuli? Cui ille
respondit. Mortuus est, veni re
suscita eum. Quod ut mox Dei
famulus audiuit, valdē contri
stus est dicens: Recedite fra
tres, recedite; hæc nostra non
sunt, sed sanctorum Apostolorū.
Quid nobis onera vultis impo
nere, quæ non possumus porta
re? At ille quem nimius cogebat
dolor, in sua petitione perstitit,
iurans quod non recederet, nisi
eius filium resuscitaret. Quem
mox Dei famulus inquisiuit di
cens: Vbi est? cui ille respōdit:
Ecce corpus eius ad ianuam Mo
nasterij iacet. Vbi cum vir Dei
cum fratribus peruenisset, flexit
genu, & super corpusculum in
fantis incubuit, seseque erigens
ad Cœlum palmas tetēdit, Non
aspicias peccata mea, sed fidem
huius hominis dicens: Domine
qui resuscitari filium suum rogar
& redde in hoc corpusculum a-

nimam, quam abstulisti. Vix in
oratione verba compleuerat, &
regrediente animā ita corpuscu
lum pueri omne contremuit, vt
sub oculis omnium qui aderant,
apparuerit concussione mirificā
tremēdo palpitasse, Cuius mox
manum tenuit, & cum Patri vi
uentem atque incolumē dedit.

*In II. Noct. Ana. Pater San
ctus ꝑ dum intentam oculorum
aciem in splendore coruscæ lu
cis habere videretur, vidit Ger
mani animam Capuanī Episco
pi, in sphaera ignea ab Angelis
in Cœlū deferri, Cap. 5. Laud.
ut in 2. die. Vesp. de Oct. dupli. ut
in 1. Vesp. Festi. cum comm. ser.*

Die XXVIII. Martij.

Octava Sāctissimi Patris Nostri
BENEDICTI.

Duplex. Totum Offic: fit ut in
die Festo: prater Lect: 2. & 3. No
cturni. In II. Nocturno

De lib. 2. dialog. S. Greg. Papæ.

LECTIO V. Cap. 35.

Cumque Vir Dei Benedictus
quiescentibus adhuc fratri
bus, instans vigilijs, nocturnæ
orationis tempora præuenisset,
ad fenestram stans, & omnipo
tentem Deum deprecans, subitō
intempestā noctis horā respici
ens, vidit fusam lucem desuper,
cunctas noctis tenebras effugas
se, tantōque splendore claresce
re, vt diem vinceret lux illa, quæ
in tene-

in tenebris radiasset. Mira autē res valdē, in hac speculatione secuta est: quia sicut post ipse narravit; omnis etiam mundus, velut sub vno solis radio collectus, ante oculos eius adductus est. Qui venerabilis Pater, dum intentam oculorū aciem in hoc splendore coruscæ lucis infigeret, vidit Germani Capuani Episcopi animam in sphaera ignea ab Angelis in cœlum deferri.

LECTIO VI.

Tunc tanti sibi testem volens adhibere miraculi, Seruandū diaconum, iteratō bis, terq; eius nomine cum clamoris magnitudine vocavit. Cūq; ille fuisset insolitō tanti viri clamore turbatus, ascendit, respexit, partemq; iam lucis exiguā vidit. Cui tantum hoc obstupescenti miraculum, Vir Dei per ordinem, quæ fuerant gesta narravit: statimq; in Cassinum Castrum, Religioso viro Theoprobo mandavit, vt ad Capuanā urbem, sub eadem nocte transmittere, & quid de Germano Episcopo ageretur agnosceret, & indicaret. Factūq; est, & Reuerendissimum virum Germanum Episcopū, is qui missus fuerat, iam defunctum reperit, & requirēs subtiliter, agnovit eodē momentō fuisse illi⁹ obitum, quō Vir Dñi eius agnovit ascensum. LECTIO VII.

Eodem verō annō, quō de hac

vita erat exiturus, quibusdam discipulis secum conuersantibus, quibusdam longē manentibus, sanctissimi sui obitūs denunciavit diem: præsentibus indicens, ut audita per silentium tegerent, absentib⁹ indicās, quod, & quale signum eis fieret, quando eius anima de corpore exiret. Ante sextum verō sui exitūs diem, aperiri sibi sepulturā iubet. Qui mox correptus febrib⁹, acri cepit ardore fatigari, cūq; per dies singulos languor ingrauesceret, sextā die portari se in Orationarium à discipulis fecit, ibiq; exitum suum Dominici Corporis, & sāguinis perceptione munivit, atq; inter discipulorū manus imbecillia mēbra sustentās, erectis in cœlum manibus stetit, & vltimum spiritum inter verba orationis efflauit.

LECTIO VIII.

Quā scilicet die duobus fratribus, vni in cella cōmoranti, alteri autem longiūs posito, reuelatio vnus, atque indissimilis visionis apparuit. Viderūt nāq; quia strata pallijs, atq; innumeris coruscæ lampadibus via, rectō orientis tramite ab eius cella, in cœlum vsque tendebatur. Cui venerādo habitu clarus Vir desuper assistens, cuius esset via, quam cernerent inquisiuit. Illi autē se nescire professi sunt. Quibus ipse ait: Hæc est via, qua dilectus

lectus Domini Benedictus cœ-
lum ascendit. Tunc itaq; sancti
Viri obitum, sicut præsentis Di-
scipuli viderunt, ita absentes ex
signo, quod eis prædictū fuerat
agnouerunt. Sepultus verò est
in Oratorio Beati Ioannis Bapti-
stæ, quod destructa arà Apollinis,
ipse cōstruxit. Qui & in eo spe-
cu, in quo prius habitauit, nunc
vsque, si petentium fides exigat,
miraculis coruscet.

In III. Noct. Lectio Sancti
Euāgelij secundum Matthæum.

LECTIO IX. *Cap. 9.*

IN illo tempore: Dixit Petrus
ad IESUM: Ecce nos reliqui-
mus omnia, & secuti sumus Te:
Quid ergo erit nobis? Et reliq.
Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

Homil. in cap. 3. ad Rō: circa fin.

SI centuplum hic non recipi-
mus, nos ipsi in causa sumus,
qui murum non damus illi, qui
centū reddere potest. Dic enim
quæso quid dedit Petrus? Nōne
rete scissum tantum. & calamū,
& hamum? Verū vicissim illi
Deus vniuersi orbis domos ape-
ruit, terramq; simul & mare pa-
tesfecit, deditq; vt omnes illum
in sua vocarent, imò quæ sua e-
rant venderent, & ad illius pe-
des afferrent, ne in manus quidē
tradentes pecuniam, neq; enim
id audebant, tantum illi hono-
rem vnā cum munificētia tri-
buebant.

LECTIO X.

Dices: at ille Petr⁹ erat. Quid
tum ò bone? Non ista Petro
cārūm promissa sunt, neq; enim
dixit: Tu verò ò Petre centuplū
accipies solus; sed quisquis reli-
querit domos, aut fratres centu-
plum accipiet. Personarum si
quidem differentiā non cognō-
scit, sed rectē facta magis pen-
sat. Gratiam enim habet Deus,
& cū nobis debet, & cū sol-
uit. LECTIO XI.

Aspicit autem Deus creditores
suos libentiū, quā eos qui
nihil mutuò dederunt; quib⁹ ve-
rò plūs debet, eos plūs diligit.
Quamōbrem, si perpetuam cum
illo amicitiam inire vis, vide vt
multum tibi debeat. Neq; enim
perinde delectatur suis debitori-
bus creditor, atq; Christus cre-
ditorib⁹; fugit enim quib⁹ nihil
debet; quib⁹ verò debet, ad hos
potissimū accurrit.

LECTIO. XII.

Omnem igitur lapidem mo-
uentes, cūremus Christum,
debitorem habere: hoc enī præ-
sens tempus, sēnerandi tempus
est. Nunc scilicet in indigentia
Christus cōstitut⁹ est; si iam illi
nihil das mutuò tuorum: certē
cū hinc discesseris, nihilò opus
habebit: hic enim sicut, hic esur-
rit; Caue igitur illum despicias,
Si venerit in Quadrage. Lectio
xI. & xII. in vnā cōtrahantur,

xli. erit de Homil: feri: cam, suo B. Si ipsū Festum SS. P. N. BENEDICTI, cum sua Oēt: transfe- ratur post Oēt: Pasche. Lect: infr: Oēt: hic apposta ibi ¶ diuidatur; ut ex duabz fiant tres Et in orat: nō proferatur illa verba: Hodi- erna die. Item in Hym: ad Vesp. lo- cō: Hac die, dicitur: Aurea. Si occurrat Sabbathū Palmarum in oētava die SS. P. N. Ben: sit de Oēt: usq; ad Completor: inclusiue. Et in II. Vesp. cōm: Dñice seq. Si au- tem eō Sabbatho non terminet di- es oētava, non debet eō annō profe- qui Oēt: sed terminetur ad Nonā sabbathi prædicti.

Die XXIII. Aprilis.

S. ADALBERTI Episcopi & Mart: R. P. P. Duplex.

Omnia de cōmu: Mart: tēp: Pasch. præter ea que hic assignantur.

Ad Magnificat Antiphona.

Magnificet te Domine, tuō re- dempta sanguine Christiana læ- tabunda plebs, annua Adalberti votiuā celebrans tolemnia: cui⁹ morte pretiosa, deuōta promit- gaudia, vt per eius suffragia tua impetret beneficia. alleluia.

In I. Noct. Lect: de cōm: vniua- Mari: Amileto &c.

In II. Noct: LECTIO V.

Adalbertus Bøemus Episcop⁹ & Martyr inclytus, Patre Sla- unico Libicensi Comite, & Ma- tre Strezyslaua, nobilissimis pa- rēribus natus, Vir Spiritu & gra- tiā Apostolicā præditus, plane- que ipse Apostolic⁹, in illud tē- pus diuinā volūate incidit, quo Slaus adhuc in regione vmbra- mortis habitātibus, sol Euange- lij oriri cœpit. Puer periculoso morbo oppressus, Deo mariq; eius dicatur. Quem non prius parentes domo emittunt, quā totum Psalterium memoria te- neret. **LECTIO VI.**

Magdeburgēsi deinde Episco- pō educāduus datur. Quem ille tum ob eximiam indolem, tum ob egregium in studijs pro- fectum complexus, tantū ada- mauit, vt ei pro Voitecho popu- lari nomine, nomen suum Adal- berti in Confirmatione imposu- erit. Nouem totos annos magnā constantiā ibidem commoratus, ob insignes tandē virtutes, sum- mumque pietatis studium, post mortem Ditmari Pragensis Epi- scopi, vnanimi totius populi cō- sensu, Principis voluntate, Ot- tonis Imperatoris approbatione solis dæmonijs reclamantibus, Episcopus designatur. Pragam vili & simplici equo, & fræno ca- nabeo

nabeo venit; ac post pedib⁹ Cathedralam suam adit.

LECTIO VII.

IN Episcopatu ita se gerit, Quarta parte pronentiu Episcopus, more veteri, cõrentus fuit. Mēsa eius duodecim pauperes alebat semper. Meridies prandentem, (præter dies festos) mediã nox dormientem nunquam vidit. Lectus honestè stratus; somni tamen locus humus, & subiectus capiti lapis erat. Summã & argumētum vitæ: piè seuer⁹, & grauitè mitis fuit.

LECTIO VIII.

IN qua cœlesti & angelica vita, illud Virum Sanctū torquebat, post tot labores suos, Pragenses nihil proficere, sed magis in deterius abire; clerum, contra omnem veterem disciplinam, ab vxoribus abstinere nolle; ciues incestu ac pluralitate vxorum, se contaminare; Christianosque Iudæis in seruitutem venundari. Fugebat somnus ab oculis boni pastoris: cū præsertim in somnis illi Christus apparuisset illã formã, quã Iudæis aliquando à Iuda venditus erat.

In Tertio Nocturno.

Lectio Sancti Euangelij secundum Ioannem.

LECTIO IX.

IN illo tempore: Dixit Iesus Pharisæis: Ego sum pastor bo-

nus. Bonus pastor animam suam dat pro ouibus suis. Et Reliqua.

Homilia S. Gregorij Papæ.

ESt aliquid fratres charissimi, quod me de vita pastoris vehementer affligit. Ad exteriora enim negotia delapsi sumus, & aliud ex honore suscipimus, atq; aliud ex officio actionis exhibemus. Ministerium prædicationis relinquim⁹, & ad pœnam nostram, vt video, Episcopi vocamur, qui honoris nomen non virtutis tenemus. Relinquunt namq; Deum hi, qui nobis cõmissi sunt, & tacemus: in prauis actionibus iacent, & correctionis manus non tendimus: quotidie per multas nequitias pereunt; & eos ad infernũ tendere negligenter videmus.

LECTIO X.

Sed quomodo nos vitam corrigere valemus alienam, qui negligimus nostram? Curis enĩ secularibus intenti, tantò insensibiliõres intus efficimur, quãtò ad ea, quæ foris sunt, studiosiores videmur. Vsu quippè curæ terrenæ, à cœlesti desiderio obdurefcit animus; & dum inso-

BENEDIC
LECTIO XI.

Considerate ergo, quid de gregibus agatur, quando pastores lupi fiunt: hi enim custodiam gregis suscipiunt, qui insidiari gregi Dominico non meruunt contra quos greges Dei custodire debuerant, Nulla animarum lucra quaerimus, ad nostra quotidie studia vacamus; terrena concupiscimus, humana gloriam intentam mente captamus.

R. O quam praedicanda & laudanda in Sancto Adalberto excellentia caelestis gratiae radiat, cum & in aeuo sit teneriore. * Et in diuino Sacerdote sancto Martyre, Deo munus acceptabile. alleluia. **V.** Fit in puero oblatio, Sacrificium in Praesule, holocaustum in martyre. Et in diuino.

LECTIO XII.

ET quia eo ipso, quo ceteris Praelati sumus, ad agenda quaelibet maiorem licentiam habemus, susceptae benedictionis ministerium vertimus ad ambitionis argumentum. Dei causam relinquimus, ad terrena negotia vacamus. Locum Sanctitatis accipimus, & terrenis actibus impliamur. Impletum est in nobis prolectum, quod scriptum est: Et erit sicut populus, sic Sacerdos.

R. Alme praesul & beate Dei Martyr Adalberte confer opem perentibus, tuis sanctis precibus, mala pelle, bona posce, * Praesta

Gloria Patri. Praesta pacis, Te Deum laudamus,

Euangelium.

Sequentia Sancti Euangelij secundum Ioannem.

In illo tempore; Dixit Iesus v s pharisaeis; Ego sum pastor Bonus. Bonus pastor animam suam dat pro ouibus suis. Mercenarius autem, & qui non est pastor, cuius non sunt oues propriae, videt lupum venientem, & dimittit oues, & fugit; & lupus rapit, & dispergit oues, mercenarius autem fugit, quia mercenarius est, & non pertinet ad eum de ouibus. Ego sum pastor bonus & cognosco meas, & cognoscunt me meae, sicut, nouit me Pater, & ego agnosco Patrem; & animam meam pono pro ouibus meis. Et alias oues habeo, quae non sunt ex hoc ouili; & illas oportet me adducere, & vocem meam audient, & fiet vnum ouile, & vnus pastor. **R.** Amen. *Hymnus.* Te

Die XXIV. Aprilis.

S. Georgij Mart: Semidupl.
*Omnia ut in Breuiario. In Laud: cōm:
Oft: Vesp. de seq sine ult: cō:*

Die XXV. Aprilis.

S. Marci Euangel: Duplex.
*Omnia ut in Breu. In Laud: cōm:
Oft. In II. Vesp cōm: seq: & Oft*

Die XXVI. Aprilis.

SS. Cleti & Matcell: Pōt: Mart:
Semiduplex,
*Omnia ut in Breu. In Laud: cōm:
Oft. Vesp: à Cap. de sequenti.*

Die XXVII. Aprilis.

Quinta die infr: Oft: S. Adalb.
*In I. Noct: Ana: Stabunt iusti ꝑ in
magna constantia aduersus eos,
qui se angustiauerunt, alleluia:
Psal: ser. 7. & 8. eiusdem Noct:
cuius est absolutio. LECTIO I.*

Q Vi cū vniversam Diui
Pauli in curandis illis me
dicinam, prædicandi, instandi,

ARIVM

suscipit. Neq; prius tamen, quā
ad cōmune illud Christiani orbis
oraculum sedem Apostolicā ve-
niret, ex cuius auctoritate omnia
se velle facere constituerat.

LECTIO II.

C Oncilia interim multa vndi-
que colligit: ad montē Cas-
sinum venit: voluntatem & in-
stitutum suum Patribus illius lo-
ci proponit. Suadent illi, vt qui-
etam potius & pacificā vitam in
vno loco transigat, quā istam
incertam & multis periculis ob-
noxiam. Confirmat hoc idem
cōsiliū sanctus Nilus Græcus,
instituta S. Basilij securus. Romā
eum redire iubet, Leoniq; Abbatē
Benedictino S. Bonifacij Romæ
cōmendat. Vbi quinquēniū totū
in omni charitate, humilitate,
obedientia, meditatione, mira-
culis clarus cōmoratur: nullum
tam vile in eō loco munus ac-
seruile arbitratus, quod non li-
benter ac spontē obiret.

LECTIO III.

P Erræsi tandem orbitatis suæ
Pragēses, & ipse Princeps ad
Archiepiscopū Moguntinensem
duos Monachos Papatem Chri-
tianumq; mittunt. Adalbertum
Episcopū suū repetunt, omnē
cōmédationem vitæ pollicentur.
Mittit cum iisdem Nuncijs Ro-
mam ad Pōtificem Archiepis-
copus: Pontifex Adalbertum ad
duos redire iubet. Qui cū ad
quod-

quoddam Boëmiæ oppidum die Domini peruenisset, ibique frequenter nundinas, & mercatum offendisset: Hæc est inquit: illa morum emendatio? Pergit tamen ultra.

In II. Nocti: Ana. Lux perpetua ꝛ lucebit Sanctis tuis Domine & æternitas temporum, alleluia. *Psal. Fer.*

Capitulum.

Ecce quomodo computati sunt inter filios Dei, & inter sanctos fors illorum est. *Ps.* Pretiosa in conspectu Dñi, alleluia. *R.* Mors sanctorum eius, alleluia. *Oratio.*
Et alia ut in die Festo. In II. Vesp. côm: S. Vitalis Mart.

Die XXVIII. Aprilis.

Sexta die infr. Oct: S. Adalberti.

In I. Noct: Antiph. Ecce quomodo ꝛ computati sunt inter filios Dei, & inter sanctos fors illorum est alleluia. *Psal: Fer. Ps.* & *R.* eiusdem Nocti: cuius absolutio.

LECTIO I.

Effunditur vrbs in amplexū Præsulis sui: pastore suū submissimè veneratur. Sed non diurnū fuit hoc gaudiū, subito ad idem volutabrum redeunt. Quos vir sanctus tamdiu sustinet, dum à Sacrarum ædium violatione continerent: at ubi eas invadi ac fontes, qui illuc tãquam ad sanctissimum locum confugiebant, per vim rapi vi-

det, ampliùs sibi frustra non esse laborandum constituit: planèq; Apostolico Spiritu incitatus, de gentium cõuersione cogitare incipit, Hungarorū in quã Prussorū, & Lituanonorū expeditiorè hãc viã ad martyriū ratus. Neq; tamen id sine voluntate & benedictione sedis Apostolicæ facere voluit. Romam igitur iterum venit. **LECTIO II.**

Sed Moguntinus Episcopum suum repetit. Pontifex Adalbertum solatur, ac eã lege Pragã redire iubet, si Pragenses parere voluerint, alioquin institutum gentium conuertendarum urgere iubet. Paret animã parere cõsueta, Inuisendorum Martyrum causa, in comitatu Ottonis, qui tum in Galliã reuertebatur, proficiscitur; magnò Imperatoris fructu & ædificatione; quem in eodem etiam subiculo secum vir magnus noctu esse volebat. Aulicos doctrinã & exemplo edocet. In itinere de noua in se Pragensium iniuria cognoscit, tres scilicet fratres suos ab illis esse cãsos. Vt autem melius de tota causa instrueretur, ad probandam erga se Pragensium voluntatem mittit. De qua cum nihil sani cognouisset, Deo gratias egit, Dauidicò illò vsus: Dirupisti vincula mea tibi sacrificabo hostiam laudis.

LECTIO III.

IN Hungariam igitur cum suo Gaudentio, siue Radzino properat: Regem Geisam in fide ac omni virtute confirmat: filium eius, Diuum Stephanum, vel baptizat (vt alij volunt) vel sacro Chrismate confirmat: populum instruit ac solatur: idolorum reliquias subuertit. Annum & amplius ibi moratus, in Poloniam deinde vicinam & cognatam Boemiam gentem, proficiscitur. Acceptus honorifice à primoribus cæteraq; multitudine, & ab ipso Boleslai Chabro Duce, eandem Polonis, quam Hungaris nauauit operã, cum Cracouiz, & in itinere, quã veniebat, tum Gneznæ inprimis, & eo quidẽ maiore studiõ, & alacritate, quod lingua & sanguinis cognatio Boemis suis cum Polonis intercederet. Mortuõ verò illis diebus Robertõ, Gneznensi Archiepiscopõ, Adalbertus magnis Principis precibus exoratõ sufficitur.

In II. Noct: Antiph: Fulgebunt iusti sicut sol in cõspectu Dei, alle. Psal: Fer. Capitulum.

Ecce quomodo cõputati sunt inter filios Dei & inter sanctos fors illorum est.

¶ Pretiosa in cõspectu Domini, alleluia. & Mors sanctorum eius, alleluia. *Oratio: & alia, ut in die Festo. Vesp: de seq: cõm: Oct.*

Die XXIX. Aprilis.

S. Roberti Abbatis Duplex.

Omnia ut in breuiario. In Laud: cõm: Oct: de Vesp: à cap: Oct: omnia ut in I. Vesp: Festi. cõm: prae ed.

Die XXX. Aprilis.

Octaua S. Adalb: Episc: & Mart. *Omnia ut in die festo: prater Lect: In I. Noct: Amuleto. In II. & III que sequuntur.*

In II. Noct: LECTIO V.

ADalbertus Gneznæ, vbi triennio commoratus fuisset, visõ nocturnõ diuinitus admonitus, iam inde ab initio susceptam ad Prussos peregrinationem, ægrè dimittentibus eum Polonis, persequitur; relicto pro se Gaudentio siue Radzino Archiepiscopõ.

LECTIO VI.

Ibi dum Religionem Christianam magna cum difficultate & patientia disseminat, à gente barbara & immani, dæmonum & idolorum sacrificulis cum Antistite instigantibus, veneranda mysteria peragens, prope oppidum sinus venedici, quod Frischausum postea Germani dixere, confossus interficitur, ac à fera plebe in partes dissecatur, capite illius ludibrii causã in palo sublato, die vigesimã terciã Mensis Aprilis, annõ Christi nõgentesimõ nonagesimõ septimõ.

LECTIO VII.

CVius corpus postea Boleslaus Dux, dilata in aliud tempus

vlto-

ultione, à Prussia redemit, & minime quidem: propterea quod appetsum in statera corpus, per exiguum poterat, diuina, ut creditum est, virtute efficiere. Tantum enim argenti, siue auri, (ut alij volunt) barbari pacti erant, quantum corporis pondus adæquaret. Deductum solemnè pompâ primum in Tremesnesi Monasterio collocauit, nec multo post ad Gneanensem Basilicâ transtulit.

LECTIO VIII.

Nec mora cepit locus, & monumentum inclyti Martyris Christi plurimis & salutaribus humano generi clarere miraculis. Hac igitur famâ motus Otto Rufus, tertius eius nominis Imperator Romanus, ab Italica siue expeditione, siue peregrinatione reuertens, cum permagno & splendido comitatu, pacatus in Poloniam, ad sepulchrum noui Martyris (quem viuus amabat, & cum quo aliquando conuersatus fuerat) exoluendi voti causâ, quod graui morbo implicatus uouerat, venit. Principi Boleslao pro munere hospitali lanceâ Diui Mauritiij, & coronam Regiam donat, Regemq; fieri iubet. Vicissim brachium Diui Adalberti à nouo Rege accepit; quod Romæ in Insula ad Diui Bartholomæi ad eam ab eo depositum, hactenus conspicitur.

In III. No. Lectio S. Euan.

gelij secundum Joannem.

LECTIO IX.

In illo tempore: Dixit Iesus Phariseis: Ego sum Pastor bonus. Bonus Pastor animam suam dat pro ouibus suis. Et Reliqua. Homilia S. Bernardi Abbatis.

Non omnes sunt amici spōsi, quos hodie sponsa hinc inde assistere cernis, & qui (ut vulgò aiunt) eam quasi addextrare videtur. Pauci admodum sunt, qui non quæ sua sunt curant, ex omnibus charis eius. Diligent munera, nec possunt pariter diligere Christum: quia manus dederunt Mamonæ. Intruere, quomodo incedunt nitidi & ornati, circumamicti varietatibus, tanquàm sponsa procedens de thalamo suo. Nonne si quempiam talium repente eminus procedentem aspexeris, sponsam potius putabis, quam sponsæ custodem.

LECTIO X.

Vnde verò hanc illis exuberare existimas rerum affluentiam, vestium splendorem, mensarum luxuriam, congeriem vasorum argenteorum & aureorum, nisi de bonis sponsæ? Inde est, quod illa pauper, & inops, & nuda relinquitur, facie miseranda, inculta, hispida, exanguis. Propter hoc, non est hoc tempore ornare sponsam, sed spoliare: non est custodire, sed perdere: non est defendere, sed exponere: non est in:

est instituere, sed prostituere: nō est pascere gregem, sed mactare, & deuorare: dicente de illis Domino: Qui deuorāt plebem meam, vt cibum panis.

LECTIO XI.

Quem dabis mihi de numero Præpositorum, qui non plus inuigilet subditorū vacādis maris supijs, quā vitijs extirpandis? Vbi qui orando flestat iram, qui prædicet annum placibile Domino? Leuiora loquimur: grauiora grauius manet iudicium.

LECTIO XII.

Successores omnes cupiunt esse, imitatores pauci. O utinā tam vigiles reperirentur ad curam, quā alacres currunt ad cathedram. Parum est nostris vigilibus, quod non seruant nos, nisi & perdant. Altō quippe demersi obliuionis somnō, ad nulum Dominicæ cōminationis tonitruum expergiscuntur; vt vel suum ipsorum periculum expavescant. Inde est, vt non parcāt suis, qui non parcunt sibi, perimentes pariter & pereuntes.

Vesp: de seq: cōm: Oct: per Ant.

Sancte Præsul & beate cœlituum consors Adalberte, qui passione gloriam, morte meruisti vitam: tuō deuotā natalitiō tuēre plebē patrociniō; quō securā pace sæculi pacem mereatur Domini, alleluia.

Die II. Maij.

S. SIGISMVNDI REGIS & Martyris, Duplex.

Omnia de comm: Mart: tempore Pasche: præter hæc quæ hic assignantur. Festum autem Sancti Athanasij transferatur in proximè non impeditum diem. Oratio.

DE vs qui Beatū SIGISMVNDVM Regem temporali & æternō diademate cum desiderata Martyrij corona honorare dignat⁹ es; tribue quæsum⁹: vt qui eius merita veneramur in terris, ipsius intercessione ab omnibus protegāmur aduersis. Per Dominum.

In I. Noct: Lect: de lib. sapientia. Stabunt iusti. &c.

In II. Noct: LECTIO V.

SIGISMVNDVS Rex & Martyr, Gunebaldo Rege Burgundia infideli inter fideles natus, a puero Christianæ fidei addictissim⁹ ieiunijs, orationibus, & eleémōsynis assidue operam dabat. Patri mortuo succedens, Regnum è tenebris infidelitatis ad lumen fidei sanctæ adducere omni studio conabatur: in quo ille subditis suis exemplō humilitatis, sobrietatis, mansuetudinis, pietatis, munificentia, iustitiæ, reliquarumq; virtutum prælucebat.

LECTIO VI.

ET quamuis secundæ Vxoris impulsu, filium, quem ex priore coniuge susceperat, occidisset; is

set; is tamen lapsus effecit, vt veluti alter David, duriorē pœnitentiæ viam ingressus, maioris gratiæ diuinæ thesaurum sibi cõpararet. Talia vulnera & cicatrices sanctorum, gloria sunt cœlestis chirurgi. Itaq; cùm memorias sanctorum visiteret, in finibus Sedunorum eius loci, in quo Sanctus Mauritius cum socijs suis passus est, deuotione captus, diuinitus respõsõ acceptõ, Agaunensem Ecclesiã cum Monasterio extruxit, & dotauit. Vbi postea religiosõ habitu susceptõ, vberes lachrymas cum Sanctorum Martyrum sanguine cõiungebat, pro suis, subditorumque suorum peccatis agens pœnitentiam.

LECTIO VII.

Interim Franci, adhuc infideles, Burgundiã ingressi, vastare cœperunt. Quibus se Burgundij, qui adhuc in infidelitate persistebant, adiungentes, Regnum & Regem Sigismundum illis proderunt. quem illi captum, in puteum veterem profundissimũ, apud Caloniam vicum proiecerunt, & submerserunt: vnaque vxorem eius, & filios duos, Hinstaldum, & Guncbalum.

LECTIO VIII.

Corpus eius cœlestibus radijs, ac miraculis multis cœpit clarescere; Siquidem per trienniu fulgores ingentes circa puteum illum visebantur, & Abbati illi

loci Angelicã reuelatione imperatum est, vt corpora sanctorum inde leuaret, & in Ecclesia quã sanctis Martyribus Beatus Sigismundus construxerat, honorificè tumularet. Quã motus Abbas reuelatione, annuente Tebertõ Frãcorum Rege, breui illa Corpora Honorificentissimè in Ecclesia Augunẽsi locauit. Vbi ad demonstrandam sanctitatem Beati Sigismundi multi febricitantes, & alij varijs & insanabilibus morb'is laborantes, ad tantum sacrorum ossium curãtur.

In III. Noct. Homil. in Euang. Ego sum vitis vera, & Pater me^o. Vesp. de S. Cruce cõm: preced.

Die IV. Maij.

S. FLORIANI Militis & Mart:
Reg: Pol: Patroni Duplex.

In I. Vesp: Officiũ fit de S. Cruce, & S. Floriani tantum cõm: per Anã.

O florem Eden purpureũ Beatissimum Florianum, qui sæculi militiam in vitæ commutans innocentiam, ad martyrij agonem per fidei properans confessionẽ, pro Christo lætus occubuit, regnumq; sempiternum obtinuit, allel. **V.** Sancti & iusti in Dño gaudete, all. **R.** Vos elegit De^o in hæreditatẽ sibi, all. *Oratio.*

DEVS, qui nos beati Floriani Martyris tui solemnitate lætificas, concede propitius, vt cuius gloriosum triumphum veneramur

ramur in terris, societatis eius
lætitiam adipisci mereamur in
cælis. Per Dominum.

Ad Matutinum Inuit. Exultet
in Domino Sancti, allel. *Psal.*
Venite exultem°. &c. *Hymnus.*

GRatuletur Ecclesia,
Noua laudum præconia,
Dei canens cum gratia,
Pro Floriani gloria.
Hic apud Urbem Theciam,
Linquens domū, familiam,
Laureacum accelerat,
Quā sanctos pati nouerat.
Mox à commilitonibus,
Tentus, verbis, verberibus,
Iam uleetur, iam frāgitur,
Nec à fide reflectitur.
Hinc vncis fractis scapulis,
Vir insons sine maculis,
Dum iactatur in flumine,
Tortor priuatur lumine.
In petra corpus nobile,
Cura seruatur Aquilæ:
Quod ut mandet terræ, piam
Martyr monet Valeriam.
Cum ad humandum ducitur,
Iumentum sibi præmitur,
Mirè tamen reficitur,
Fons nouus quia funditur.
Quæsumus auctor omnium,
In hoc Paschali gaudio,
Ab omni mortis impetu
Tuum defende populum.
Gloria tibi Domine,
Qui surrexisti à mortuis,
Cum Patre & sancto Spiritu
In sempiterna sæcula, Amen.

*In I. Noct: An. 9. & 10. de
cōms mart: temp: Pasch. Lect: I.
Noct: Fratres debitores.*

In II. Noct. LECTIO V.

Florian° Martyr passus est Dio-
cletianō & Maximianō Impe-
ratoribus, persecutione decimā
eāq; vltimā: Cūm Theciæ audi-
uisset, quadraginta milites, qui
sub eius signis aliquando stipen-
dia merebat, Laureacum Norici
martyrij causa ablegatos, ac ibi
varijs tormentis consumptos es-
se, festinè ad illud oppidum se
contulit: turpè purans vetera-
num in tam pulchra victoria à
tyronibus vinci.

LECTIO VI.

Comprehensus sistitur Aquilino
Præfecto. Qui cum in
confessione IESU Christi con-
stāter perseveraret; fustib°, Præ-
fecti iussu, semel atq; iterum cæ-
ditur in scapulis, deinde ferrō
acutō grauitè verberatur. Ad
extremum, saxō ad collūm ap-
pensō in fluuium Anasum deieci
iubetur. Gaudens ibat à cōspe-
ctu iudicis Florian°. Ad pōtem
vbi venit, impetrat orationis tē-
pus. In qua cum tota hora cō-
moraretur; audacior quidam ac-
currit, martyrem in fluuium de-
iecit, in quem confestim cecidit
caligo, & tenebræ.

LECTIO VII.

Sed ecce DEI seruis seruiunt
omnia; deportat fluuius san-
cti cor-

ti corpus, & ad Saxum exponit. Mittitur à Deo inusitataz magnitudinis aquila: quæ corpus sancti ab omni protexit iniuria. Apparet demùm in somnis piæ cuiusdam mulieri Valeriz, ac vt corpus suum cõdat, admonet. Romam postea transfertur, ac cum Principibus Diaconis Stephano & Laurentio collocatur, magno vrbis solatio ac præsidio. Nam eius aduentu omnis barbarorum furor, qui tum vrbem, ac vniuersam Italiam vexabat, resedit, paxq; oprata restituta est.

LECTIO VIII.

TAnde annò Domini millesimo cõcesimò octogesimò tertio, Casimirº bellò & pace clarus Poloniz Princeps, unà cum Gedeone Episcopo Cracouiensi, ad Lucium tertium summũ Põtificem mittunt, precantes, vt illis alicuius è sanctis martyribz ossa impertiatur. quæ genti & vrbi contra Prussos, Tartaros, aliasq; barbaras gentes, pro muro & vallo esset. Mittuntur ergò per Egidium Episcopum Mutinensem sacra ossa. Gens tota cum Rege suo ad septem milliaria cãtò hospiti obuiam effusa prodit. Deponitur honorificè Martyr in templo à Casimiro extructo: pars corporis in primarium templum defertur, ac in marmoreo altari includitur. Et sicut tero-lyma Stephanò, Roma Lauren-

tiò, ita suò gaudet Polonia Florianò. *In III. Nocturno.*

LECTIO Sancti Euãgelij secundũ Ioannem. LECTIO IX.

IN illo tempore: Dixit Iesus v. s. Discipulis suis: Ego sum vitis vera: & Pater meus agricola est. Et reliqua. Homilia sancti Cyrilli Episcopi Alexandrini.

VT quantũ oporteat inhære sibi & ab eo pendere, & quãtum nobis hoc prodest, ostenderet, vitem seipsum exempli ratione, & palmires affixos in eo credentes appellauit: qui participatione spiritus, per quem saluatori cõiungimur, naturæ suæ communicamus. Qui enim Dominò, vt ait Paulus adhaeret, vnus est spiritus cum eo.

LECTIO X.

QVæadmodũ igitur voce Prophetica basis & fundamentum appellatur (in ipso eni ædificamur viui lapides, spiritualesque facti, ad habitaculum Dei in spiritu, & sacerdotium sanctum nec ædificari nisi per Christum possumus) sic vitis appellatur, vt Mater & nutrix palmitum.

LECTIO XI.

REgenerati enim ex Christo, & per ipsum in spiritu sumus ad referendum fructum vitæ, nõ illius prisce: sed huius nouæ, quæ est per fidem, & charitatẽ erga ipsum. Quam venerandº, dũ sese

fese cōmilitonem Christi faretur supplicem: * Et mox ad sczuū ducitur iudicem, allel. ¶ Sed nec blandimentis separari à re-cta fide quivuit, nec tormētis. Et mox.

LECTIO XII.

Conferuamur autē in hoc statu, & ad hoc vt ita dixerim, inserti quodāmodo ipsi sum⁹, id est firmiter retinētes tradita nobis ab ipso mandata, studentesq; hui⁹ nobilitatis bonum seruare. Quod fit, si spiritum sanctum, per quem in nobis Deus habitat, non offendamus. R. Ad pontē Anasi fluminis iussu perditur Aquilini præsidis: vnde factā oratione præcipitur, sed abunda super lapidem reclinatur. * Vbi ab aquila corpus eius expansis alis seruatur, alleluia. ¶ Cūm ceciderit iustus, non collidetur: quia Dominus supponit manum suam, vbi ab aquila, Gloria Patri. Vbi ab aquila. *Te Deū laud.*

Euāgelium. Ego sum vitis vera & Pater meus. *De cōm: Marti tempore: Paschali.* Oratio. Deus qui nos. *ut supra.*

Ad Laud: & per Horas Antiph: Sancti tui. *ut in cōm: Marti temp: Pasch. Cap.* Stabūt iusti. R. breue: Sancti & iusti. *Hymnus.*

Sæpè Martyr verberatus, Vncis carnem laceratus, Deum, dicens, colo Trinum, Confutavit Aquilinum,

Idem facis Aquiline,

Quod premētes florē spinæ;
Pungis, premis sanctū florem,
Reddit pressus flos odorem.
Nunc, ô Martyr Dei chare,
Fac nos hostes debellare,
Impugnātes fidem Christi,
Quam tenendo, non cessisti.

Quæsum⁹ Auctor omnium, &c.

¶ Pretiosa in conspectu Domini, alleluia. R. Mors sanctorum eius, all. *Ad Benedict⁹ Anā.*

Dum æternæ diei aurora illuxerit, dum tuba nouissima insonuerit præclare Martyr Floriane, nos digneris adiuuare, vt gratiā solis iustitiæ sanctorū perfruamur splendore, alleluia.

Vesp. à Cap: de seq. cōm: precede per Antiph. O Florem Eden. ¶ Pretiosa in conspectu, &c.

Oratio. Deus qui nos, *ut supra.*

Die V. Maij.

S. Hugonis Abbatis. Dupl.

Omnia ut in cōm: Conf: non Pōt.
Oratio. Intercessio. *In I. Noct:*
Lect. Beatus vir qui inuētus est, *ut in cōm: Conf: non Pontificis.*

In II. Noct. LEGITIO V.

Sanctus Hugo nobilis sanguine, Patrem habuit Palmatiū, Matrem verò Remburgam. Adhuc iuuenis Regum aut Principum aulas frequentare abhorrebat, quæ causa fuit, vt inuitis parentibus, ad Monasteriū Cluniacense confugerit, in quo Odilonem

nem Abbatem in spiritualib⁹ habuit præceptorē. Habitu Religio-
nis suscepto, ita laudabiliter vi-
xit, vt tum propter diuinas vir-
tutes, quas in ipso omnes mira-
bantur, tum propter eminentē
vitz sanctitatē, eiusdem cœno-
bij Prior fuerit electus, & post
Abbatis mortem, omnium con-
sensu & voce, in eius locum suc-
cesserit. Tantō diuini amoris ar-
dore flagrabat, vt solā præsentia
dæmones sæpissimē fugauerit.

LECTIO VI.

PAcem composuit inter Haga-
num Episcopum Augustodu-
nensem, & Rumbertum Ducem
Burgundiæ, qui varijs modis di-
ctum Præsulem affligebat. Cùm
verò de pace coram Burgundiæ
Proceribus sermo haberetur, vir
quidā cœc⁹ deformis, & horrid⁹
prodijt, qui nulli cognatus eua-
nescens, dæmonē esse nouerunt
omnes, per quem inimicitia a-
lebatur. Stupentibus omnibus
& præ timore clamantibus, San-
ctus Hugo tumultum sedauit, in
cuius capite candida colūba de-
scendens, longo tempore requie-
vit. Singularis fuit in pauperes,
& agros ipsius charitas, quos
maxima curâ subleuabat, suisq;

LECTIO VII.

ADelphosum Hispaniæ Regē
ē manibus Fratris sui Sanctij,
eum Regnō priuare volentis eri-
puit, in quo illius ope fuit con-
firmatus, tantiq; beneficij non-
immemor iussit, vt annuus cen-
sus Monasterio Cluniacēsi à Pa-
tre Ferdinādo assignatus, in po-
sterum duplicaretur. Tanta au-
tem Sancti Hugonis erat Sancti-
tas, vt summi Pontifices, & Im-
peratores, Reges ac Principes
eum colerent, ac mirarentur.
Cognitus ab Italis, Hispanis, &
Anglis, mira omnibus Sanctita-
tis exempla præbebat. Multa
Prophetiæ spiritu prænuntiavit.

LECTIO VIII.

Deniq; vir Dei senio, & ieiuni-
is confectus, in leuem mor-
bum incidit; sed antequam san-
ctissimam efflaret animam, Ful-
gentius Abbas in oratione posi-
tus, duos vidit Angelos, in cœ-
lo portantes lectulos mirifici ful-
goris, magnā voce clamantes;
In his duobus lectulis Anselmus
Archiepiscop⁹ cantorbiæ, & Hu-
go Abbas Cluniacensis requie-
scent. Ex quibus euidenter co-
gnouit Beatum Hugonem feli-
citer vitā terminasse, & ad opti-
mum terminum peruenisse.

*In III. Noſt: Homil: in Euang^o
Ecce nos reliquimus omnia ut im-
item: Apostolorum.*

Die VIII,

Die VIII. Maij.

S. STANISLAI EPISCOPI
& Martyris. R. P. P. Duplex.

*Omnia de Com: Mart: temp: Pas-
seb: præter ea quæ hic assignantur.*

Ad Vesp. Capitulum.

Omnis Pontifex ex hominibus
assumptus, pro hominibus con-
stituitur in ijs quæ sunt ad Deum,
vt offerat dona & sacrificia pro
peccatis. *Æ. br.* Lux perpetua
lucebit Sanctis tuis Dñe. * Alle-
luia allel. Lux perp: *ÿ.* Et æter-
nitas temporum. Alleluia allel.
Gloria Patri. Lux perpetua.

Hymnus.

GAude Mater Polonia,
Prole fecunda Nobili &
Summi Regis magnalia,
Laude frequenta vigili.
Cuius benignâ gratiâ,
Stanislai Pontificis
Passionis insignia,
Signis fulgent mirificis.
Hic certans pro iustitia,
Regis non cedit furæ &
Stat pro plebis iniuria,
Christi miles in acie.
Tyranni truculentiam,
Qui dum constanter arguit;
Martyrij victoriam,
Membratim cæsus meruit
Novum pandit miraculum,
Splendor in sancto cœlic:
Redintegrat corpusculum
Sparsum cœlestis medicus
Sic Stanislaus Pontifex,

Transit ad cœli curiam;
Vt apud Deum opifex,
Nobis impleret veniam.
Poscentes eius merita,
Salutis dona referunt;
Morte præventi subitâ,
Ad vitæ portum redeunt;
Cuius ad tactum annuli,
Morbi fugantur turgidi &
Ad locum Sancti tumuli,
Multi curantur languidi.
Surdus auditus redditur,
Claudis gressus officium,
Mutorum lingua soluitur,
Et fugatur Dæmonium.
Ergo Felix Cracouia,
Sacro dotata corpore,
Deum qui fecit omnia,
Benedic omni tempore.
Sit Trinitati gloria,
Laus, honor, iubilatio;
De Martyris victoria,
Sit Nobis exultatio, Amen.
ÿ. Sancti & iusti in Domino
gaudete, alleluia.
Æ. Vos elegit Deus in hæredi-
tatem sibi, alleluia.

Ad Magnificat Antiphona.

O Beate Stanislae, Præsul ple-
bis Cracouia, cuius signa vi-
storix, latè patent Polonia: nã
donò Christi gratiæ, pestes cu-
rantur variæ. Tua Martyr cgre-

lacrymis offerens, exauditus est pro sua reuerentia, Et quidem cum esset Filius Dei, didicit ex ijs, quæ passus est, obedientiã: & contumatus, factus est omnibus obtemperantibus sibi, causã salutis æternæ, appellatus à Deo Pontifex, iuxta ordinem Melchisedech. **LECTIO IV.**

DE quo nobis grandis sermo, & ininterpretabilis ad dicendum: quoniam imbecilles facti estis ad audiendũ. Etenim cum deberetis Magistri esse propter tempus; rursus indigetis, vt vos doceamini quæ sint elementa exordij sermonum Dei: & facti estis quibus lacte opus sit, non solidò cibò. Omnis enim, qui lactis est particeps, expers est sermonis iustitiæ, paruul^o enim est. Perfectorum autem est solidus cibus: eorum qui pro consuetudine exercitatos habent sensus ad discretionẽ boni ac mali.

In II. Noct. **LECTIO V.**

STanislaus Scepanouius Polonus, de Nobili Prussorum familia, Patre Velislaò, Matre Bognã, pijs & locupletibus parentibus natus est: Hi cum multis annis steriles essent, ad Deum omnis fecunditatis auctorem confugiunt, vt pro sua benigna voluntate, illis liberos dare vellet; pacti voto, se, quidquid id esset, quod ex illis nasceretur, ipsi soli, eiusq; cultui sanctissimo

F 2

addictu-

Ex Epistola Beati Pauli Apostoli ad Hebræos.

LECTIO I. Cap. 5.

OMnis Pontifex ex hominib^o allūptus, pro hominibus constituitur in ijs quæ sunt ad Deũ, vt offerat dona & Sacrificia pro peccatis: qui cõdolere possit ijs, qui ignorant & errant: quoniam & ipse circũdatus est infirmitate; & propterea debet quemadmodum pro populo, ita etiam pro semetipso offerre pro peccatis.

LECTIO II.

NEc quisquam sumit sibi honorem, sed qui vocatur à Deo tanquã Aaron. Sic & Christus, nõ semetipsum clarificauit, vt Pontifex heret: sed qui locutus est ad eum: Filius meus es tu, ego hodie genui te. Quemadmodum & in alio loco dicit: Tu es Sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech.

LECTIO. III.

Qui in diebus carnis suæ, preces supplicationesq; ad eum, qui possit illum saluum facere à morte, cum clamore valido &

addicturos; ad trigésimum tamen propèmodū annum eorum desideria differebantur. Vnde cum conijcerēt id Deum nolle quod illi sūmoperè vellent, voluntatem suam diuinæ voluntati subijcientes, omnem curam & sollicitudinē à carne & sanguine ad fructus spiritalēs trāsferunt.

LECTIO VI.

Ecce verò adest præsens, & nec opinatus quidē, sine magna Matris molestia, partus. Crescit, non magis corporis, quàm animi viribus; modestus, pudicus, ad omne genus doctrinæ & pietatis propensus puer. Quod dum parentes vident, votis suis, & pueri ingenio deesse nolunt. Cœznam illum, & Regni & literarū tunc sedem, mittunt. Sed non diu hic nidus tantum potuit cōtinere ingenium: Lutetiam igitur Parisiorum urbem, studijs literarum ex antiquo celebrem, mittitur. Hic se totum cum alijs studijs, tum præcipuè Theologiæ, ac iuri Canonici tradit.

LECTIO VII.

Redit domū, tãquam ex mercatura mercator bonus; integris suis, pietate, modestia, castitate, sinceritate; quæ suis multis excellenti doctrinâ, rerum gerendarum dexteritate summa. Famâ eius per motus Lampertus Episcopus Cracouiensis, vir pi-

us reddere cœpit; in omnibus seipsum præbens exemplum bonorum operum: in doctrina, in integritate, in grauitate, verbum sanum & irreprehensibile, ut ij qui ex aduerso essent vererētur, nihil habentes dicere malum de illo. Quod dum Lampertus senio & ætate cōfectus, in illo videt, ipsum vniuersæ Ecclesiæ, atq; ad eò domui suæ, tanquam alterum Iosephum præficit.

In Tertio Nocturno.

LECTIO Sancti Euangelij secundum Ioannem.

LECTIO IX. Cap. 10.

In illo tempore: Dixit IESVS Phariseis: Ego sum Pastor bonus. Bonus pastor animam suam dat pro ouibus suis. Et reliq.

Homilia Sancti Augustini Episcopi.

Aviduimus Dominum IESUM cōmendantē nobis boni pastoris officium; in qua cōmendatione admonuit nos vtiq; vt intelligi datur, bonos esse Pastores. Et tamen ne intelligeretur peruersò modò multitudo Pasto-

rum,

rum, Ego sum inquit, pastor bonus, & vnde sit pastor bonus, consequenter ostendit: Pastor inquit, bonus animam suam pro ouibus ponit. Pastor ergo bonus Christus. Quid Petrus? nonne bonus pastor? nonne & ipse animam suam pro ouibus posuit? Quid Paulus? quid ceteri Apostoli? Quid eorum tempora consequentes beati Episcopi Martyres? quid etiam iste Sanctus Stanislaus; nonne omnes pastores boni, non mercenarii de quibus dicitur: Amen dico vobis, perceperunt mercedem suam? Omnes ergo illi pastores boni, non solum quia sanguinem fuderunt;

autem non habeam, nihil mihi prodest. Ecce venit ad passionem, ecce venit & ad sanguinis effusionem, venit & ad corporum incensionem; & tamen nihil prodest, quia charitas deest. Adde charitatem, profunt omnia: detrahe charitatem, nihil profunt cetera.

L E C T I O X I.

Q Vale bonum est charitas ista fratres? quid pretiosius? quid luminosius? quid firmitus? quid utilius? quid securius? Multa sunt Dei dona, quae tamen habent & mali, qui dicturi sunt: Domine in nomine tuo prophetauimus; in nomine tuo demonia eiecimus; in nomine tuo virtutes multas fecimus. Nec respondebit ille, non fecistis; non enim in conspectu tanti iudicis audent mentiri, aut iactare, quae non fecerunt; sed quia charitatem non habuerunt, respondebit omnibus illis: Non noui vos.

R. O veneranda Martyris condempnatio. **L.** predicanda Stan-

bati facilius furentur, quia lupi sunt. Si autem vultis scire in quo numero habendi sunt; pastorem bonum, Paulum Apostolum audite: quoniam non omnes qui corpora sua in passione etiam ignibus tradunt, aestimandi sunt sanguinem fuisse non pro ouibus, sed potius contra oues. Si distribuero inquit omnia mea pauperibus, & tradidero corpus meum ut ardeam, charitatem

convictus non amat unitatem?
 Hanc Dominus unitatem com-
 mendans pastores bonos, noluit
 multos appellare pastores. Neg;
 enim ut dixi iam, non erat pas-
 tor bonus Petrus, Paulus, Apo-
 stoli ceteri, & posteriores Sancti
 Episcopi, beatorum Stanissa? omnes
 hi pastores boni, & tamen ille
 pastoribus bonis non comenda-
 vit pastores bonos, sed Pastorem
 bonum. & Pastor cadit in gre-
 gis medio; dormit sponsus in
 sponsae gremio: Mater plorans
 gaudet in filio. * Quia vivit vi-
 ctor sub gladio, allelu. V. Cle-
 ri plebisq; concio, in patris narra-
 litio, iubilet cum tripudio, pro-
 rans beneficio. Quia vivit.
 Gloria Patri. Quia vivit.

Euang. Ego sum Pastor bonus
 ut supra in Fest: S. Adalb. fol. 31.

Ad Laud. Anr. Psal. ut in comm.
Mari: temp: Pasch. Cap: Omni
 Pontifex. & breu: Sancti & in-
 sti. *Hymn. Martyr Dei. V. Pre-*
 tiosa.

Ad Sextam Capitulum.

Qui condolere possit ijs, qui igno-
 rant & errant: quoniam & ipsi
 circumdatus est infirmitate: Et
 propterea debet quemadmodum
 pro populo, ita etiam & pro se-
 metipso offerre pro peccatis.

V. Lux perpetua lucebit San-
 ctis tuis Domine, alleluia. R. Et
 aeternitas temporum, alleluia.

Ad Nonam Capitulum.

Talis enim decebat ut nobis es-
 set Pontifex, sanctus, innocens,
 impollutus, segregatus a pecca-
 toribus, & excelsior caelis factus.

V. Laetitia sempiterna super
 capita eorum, allelu. R. Gaudium
 & exultationem obrinebunt, all.

Die IX. Maij.

S. Gregorij Nazyanzeni Episco-
 pi & Confessoris. Duplex.
 Omnia ut in Breuiario. In Laud:
 com: Oct. Vesp: de seq: com: pra-
 ced. Oct: & SS. Gordiani & Epi-
 machi. Martyrum.

Die X. Maij.

Apparitio S. Michaelis. Duplex.
 Omnia ut in Breuiar. In Laud:
 Comm: Oct: & SS. Mari In II.
 Vesp: com: sequi & Octava.

Die XI.

Die XI. Maij.

S. Maioli Abbatis. Duplex.

Oratio. Intercessio. de cōm: Conf: non Pontificis.

In I. Noct. Lect. Beatus Vir qui inuenit^o est. de cōm. Conf: nō Pot.

In II. Noct. LECTIO V.

F Vir Beatus Pater Maiol^o praeclaro ortus schemate, & a parentibus maximā curā ab infantibus nobiliter enutritus; procedente pueritiā tempore, Ecclesiasticis studijs totum se dedit, ita ut iam socios longius antecelleret. Supernō igitur nutu, diuināque providentiā actum est, ut totum adolescentiā tempus diuinis literis arētius intentus, sine castitatis amittendae periculo transigerit; ut per totū vitā suae spatium in corpore suo virgineum decus retineret. Iuuenili iam imminēte aetate, altiora & potentiora in diuinis, acriora & grauiora in humanis fortiter attētauit: & ideo per vtramq; exercitatus doctrinam Lugdunum venit, vbi sub Antonio viro erudito & prudenti in omnib⁹ scientijs doctissimus evasit. **LECTIO VI.**

Postea verō a supra dicta Urbe discedens ad civitatē Marticēsem venit, ibiq; a Patriae Proceribus, a ciuibus, & amicis instanter rogatus, per aliquos dies apud illos mansit. Cuius sanctitatis fama mirabilisq; doctrina

latere non potuit, huius civitatis Episcopum, a quo humiliter invitatus est, ut Clericorum, Civiumq; consultu, in eadem Ecclesia Archidiaconatus officium administrare non dedignaretur; cuius precibus cum humilitate acquiescēs, iniunctum sibi opus fideliter consumavit.

LECTIO VII.

Sed ad perfectiorem viuendi modum aspirans, Hildebrandi consilio Religionem Cluniacensem est ingressus, quem Sanctus Aymard^o, cui postea in Abbatiali dignitate successit, post sex annos in Religione cū omnium admiratione consumatos, in sui officij adiutoriū vocavit, cui securus onera sua pariteretur. In quo munere tot tantq; Sanctitatis praebat argumenta, ut suis orationibus febricitantes curaret, languidos sanaret, oppressos a dæmone signo Sanctae Crucis veluti fulmine percussos liberaret. Multa & alia edidit miracula, quibus factū est, ut apud summos Pontifices, Imperatores, Reges, & Principes, magno in honore haberetur.

LECTIO VIII.

Tandem cū summam attingisset aetatem, vitamq; caelestem & Angelicā egisset, meritorum potius quā annorum pondere onustus, inter discipulorum manus expiravit, qui tanti Patris obitum

obitum inconsolabiliter lamentabatur, annò Domini nongentesimò nonagesimò quartò, quinto Idus Maij. Cuius sacrum corpus Hugo Rex Gallix magnificis cohonestauit exequijs, ditissimòq; sepulchrò condidit.

In III. Noct. Homil. in Euang. Ecce nos reliquimus omnia. de còm Apost. In Laud: còm: Oct: In II. Vesp. Còm seq: & Oct.

Die XII. Maij.

SS. Nerei & Achillei & cæterorum Martyrum Semiduplex. *Omnia ut in Breui. In Laud: còm. Oct. Vesp. à cap. de Oct: còm: preced.*

Die XIII. Maij.

Sexta die infr. Oct: S. Stanislai. *Inuit: & Hymn: ut in die Festi. In I. Noct: Antiph. Stabunt iusti † in magna constantia aduersus eos qui se angustiauerunt, all. Psal: Fer. V. & X. eiusdem Noct: cuius est absolutio.*

LECTIO I.

Moritur plenus dierũ Læperº: in cuius locum à sacro collegio, vniuersò populò expectente, sufficitur Stanislaus. Ponitur lucerna ardens super candelabrũ, vt luceat in domo Domini. Cunctatur multum fortis athleta, nec ita facile in stadium ingreditur. Horret onus Angelicis etiã humeris formidandũ: vicit tamẽ charitas: vicit voluntas, volũ-

tati Dei ac maiorum parere assueta. Ingressus fortissimus miles in arenam, ex qua nõ nisi victor morte decessurus erat, induit loriceam iustitiæ, & charitatis, calceat pedes suos præparatione Euangelij pacis: in omnibus sumens securum fidei, in quo possit omnia ignea tela nequissimi hostis extinguere; galeam salutis & gladium Spiritus, quod est verbũ Dei, accipit, per omne orationẽ & obsecrationẽ, orans omni tempore in spiritu, & in ipso vigilans in omni instantia & obsecratione, pro omnibus Sanctis. Sic armatus, primum circa se omnia diligenter videt, ne quid apertum aut superstitum sit, quo ab hoste teneri, & in quo vulnus infligi possit: domũ deinde suã semitas omnes cõsiderat, ne à latronibus suffodiatur, ne ab inimico homine succendatur. Quam eandem domum, pauperum ac hospitem diuersorium facit: orphanos & viduas conscribi iubet, vt cuiq; panem frangat in tempore sue. Circũit annis singulis omnes Diocesis suæ partes, non solum altarium, aut sacræ supellectilis mundiciem videns, sed multò magis ipsorum Sacerdotum, qui altaribus inserviunt, vitam & integritatem examinã, vt Sancta Sanctè administrent; nec vt ipsi soli sancti sint, qui portant vasa Do-

mini,

mini, sed domui etiam suæ atq; vniuersæ familiæ benè præsent. In quo omni studio suò patientia fuit singulari: quoniã Deus non posuit eum in iram, sed in acquisitionem salutis.

LECTIO II.

V Idebit & inuidebat inimicus salutis nostræ, in dies nouam sibi prædam eripi; noua gaudia in cœlestibus excitari: aulas igitur & palatia Regis, vti assolet, petiit: negotia ac pericula Stanislao nectit. Regnabat tunc in Polonia Boleslaus, à virtutibus bellicis appellatus Audax, Rex à principio pius & Patriæ amâs, sed ingentes viri virtutes ingentia æquabant vitia. Erat animus ad aggredienda pericula magnus: erat constantia in bellis persequendis laboribusq; tolerandis incredibilis; sed ex altera parte fuit crudelitas summa, auaritia non ferenda, animus impotens, ac rebus secundis insolens: ante autem omnia in quamq; fedissimã libidinem plane effusus. Dolebat Sanctus Antistes, tantas virtutes tot, tantisq; vitijs cõtaminari. Regem igitur aggredi, illumq; officij commonere constituit. Emerat forte Diuus Stanislus à Petro Nobili viro rus ad ripam vistolæ, in agro Lublensis tractûs, non sibi, nec suis, sed Ecclesiæ. Moritur Petrus priusquam venditio in tabulas publi-

cas relatus fuisset. Sumit hinc animum nocendi Boleslaus, Petri Nepotes hortatur, vt Stanislao in ius ad suum tribunal vocet. Vocatur in ius Pontifex; sistit se ad Solæcium, vbi tum sub papilionibus, more maiorum, dabat Rex magna iudicia. Iubetur titulum exhibere ruris possessi. Prouocat ille ad testimonia: sed nemo audeat Rege prohibente. Tunc Sanctus Pontifex omni auxiliò humanò ac testimoniò destitutus, in hanc vocem mœstus prorumpit: Quoniam, inquit, diminutæ sunt veritates à filijs hominum: de terra veritas oriatur, & iustitia de cœlo prospiciat. In nomine Iesv Christi, cui seruiò, & cuius Ecclesiam tueor, recipio me abhinc tertio die, ipsum Petrum viuum testem veritatis, & æquitatis causæ meæ, ad hoc tribunal adducturum.

LECTIO III.

V Exit Petratinum, in orationes & ieiunia se totum cum suis effundit: tertio demùm die ad templum Sancti Thomæ, vbi Petrus fuit sepultus, pergit, Deum summum & primũ veritatis vindicem, genibus flexis inuocat, ac testem innocentie suæ cum Sufanna appellat. Petrum deinde in Nomine eiusdem Dei omnipotentis compellat. Exi inquit, foras Petre, ac sepultæ à vitis veritati, mortuus de sepulchro perhi-

perhibe testimonium. Prodit ille triennalis mortuus! stupor & admiratio inuadit omnes! dextrâ apprehensum ad tribunal Regis, ita vt pollicitus fuerat, adducit Antistes: Examinatur Rex: stupet totum tribunal! nemo loquitur verbum, donec ipse Petrus: Ego sum inquit, ille Petrus: qui testimonium veritatis reddidurus, ex quietis sedib⁹ venio huc: Huic ego rus meum iusto pretio vendidi & addixi Regem deinde ac Nepotes increpar, qui sancto viro absq; causa negotium facebant. Victa & coacta malitia secundum veritatem sententiam fert. Abducit à iudicio suum testem Antistes: quærit ex illo, numquid, vel poenitentia causa, vitam sibi prorogari velit. Quod cum ille negasset, iam scilicet se maiorem partem poenarum in purgatorio exoluisse, nec iterum periculis ac procellis mundi ac peccati se committere velle; confidere se precibus Sancti Dei, à reliquijs poenarum liberatum iri. Deducit illum ad locum quietis: quæ ubi primum attingit, expirauit. Interrogabant multi Petrum de rebus alterius sæculi: sed ille nihil cuiquam respondebat: præter illud: Habebis Moysè & Prophetas; non ad euangelizandum, sed ad testificandum missus sum. Audierant hoc vicina gentes,

& gauisæ sunt, quia magnificauit Dominus misericordiam suam: & gratias agebant Deo, qui tantam potestatem dedit hominibus. Confirmavit ea res Polonorum animos in fide, Russicis erroribus per septennium inquinatos: nomenq; gentis illustrauit ubiq;: sed & vicinarum gentium corda ad Dominum Deum conuertit.

Si hæc vel sequens dies Oct: venerit feria v. vel Sabb. tunc 10. I. Ego sum vitis. 11. O veneranda. 111. Pastor cadit. dicendū est:

In II. Noct: Antiph. Lux perpetua ꝑ lucebit Sanctis tuis Domine, & æternitas temporū, all. Psal. ser. Capitulum.

Qui condolere possit ijs, qui ignorant & errant: quoniam & ipse circumdatus est infirmitate: & propterea debet, quemadmodum pro populo, ita etiam & pro semetipso offerre pro peccatis. V. Pretiosa in conspectu Domini, allel. 10. Mors Sanctorū eius. alleluia

Oratio, & alia omnia, ut in die Festo. In II. Vesp. Com: S. Bonifacij Martyris.

Die XIV. Maij.

Septimâ die inf: Oct: S. Stanisl:

In I. Noct: Antiph. Ecce quomodo ꝑ computati sunt inter filios Dei, & inter Sanctos fors illorum

lorum est, allel. *Pfal. Fer. 7. 5*
Ps. eiusdem Noct: cuius est Absol.

LECTIO I.

Confederant aliquatisper Regis iræ, quæ tamen postea facile exarserunt. Fecerat expeditionem Rex contra Russiæ Duces: quibus victis ac profligatis, Kijouiaq; captâ, ipse cum milite suo Urbis amœnitate & delicijs capitur. Interim etiam cõiuges lógioris moræ pertæse, pro maritis seruos accipiunt. Milites recognitâ, relicto Rege domũ proferant. Primũ in illos ipsos tanquam desertores, deinde etiam in vxores ipsorum, Rex immani crudelitate animaduertit. Præterea rapinâ ac libidine nefandâ se cõtaminat. Non ferendũ hoc putauit bonus pastor: certamen tertium cum Rege iniquo ingreditur: semel & iterum ad eum venit; à crudelitateque dehorreatur; vt ex oculo suo trabẽ prius, deinde festucam ex oculis aliorum eruat, monet; nisi faciat, se illum excõmunicaturum minatur. Dum nihil proficeret, dumq; videret iocõ ac risu accipi omnia, die Sacro Domini ad altare Regẽ excõmunicat. Percussit ea res animũ Regis & exacerbauit; ita vt nil ampliũ, nisi de vita ac sanguine Stanislai cogitare videretur.

LECTIO II.

Peragebat rem Sacram Divus

Stanislaus, octauõ Idus Aprilis, in Sacello Cracouiz suburbano Sancti Michæelis dicto, Quã re cognitâ tyrannus, audacissimum quemq; ex milicibus ad interficiendum Dei Sacerdotẽ destinat. Qui vbi ad locum designandæ cædis perueniunt, stupescere incipiunt, alij cœcutire, eadere retrõ cæteri. Significabantur hæc a Clero Diuo Stanislao, sed ille suos nihil timere iubet: pro Rege Deum deprecatur, se & suum ouile eidem cõmendat. Rex vbi morari suos videt, alios & alios mittit, qui manum Excelsi Episcopo adesse renuntiant. Arripit ipse gladium, ac veluti ferus Cain, sanguinem iusti Abel persequitur; eademq; omnia quæ milites pertulerant, in se experitur. Peractâ demũ re sacra, vbi Deo ipse permisit, vulnere lethali caput Martyris proscidit, cerebrõque eius parietẽ respersit. Male inchoatum opus Regis improbi ministri deterius perficiunt: corpus sancti de templo extrahunt: in partes septuaginta ditcindunt, atq; canibus avibusq; deuorandum proijciunt: nefandõ demũ opere perfectõ abeunt.

LECTIO III.

Non tulit Deus militis sui corpus diũ abiectum ac infamẽ iacere: adest cœlestis custodia aquilaram, quæ corpus disiectũ, dum se Clerus colligit, custodi-

ant. Post biduum recipit animos
Clerus terrore ac timore disper-
sus suiq; Episcopi membra hon-
orificè cōponit. Effecit omni-
potentia Dei, vt ita simul con-
crescerent, ac si nunquā divulsa
fuisſent. Digtus vnus deerat;
ſed ne iſtum quidem diu latere
paſſus eſt ille, qui cuſtodit oſſa
ſanctorū ſuorum. Lucerna eum
cœleſtis, in vicinam piſcinam
cōiectum, à piſceq; deuoratum
demonſtrat. Collectum ac cō-
cretum corpus, in vestibulo eiuf-
dem ſacelli magnā pietate ac re-
uerētiā collocatur. Sic Stanilla^o
oĉtauo Episcopat^o ſui annō Mar-
tyriō coronatur, vitamq; morta-
lem pro immortalī commutat.

In II. Noct: Ana. Fulgebunt
iuſti ꝛ ſicut ſol, in cōſpectu Dei,
alleluia. *Psal. Fer. Cap.* Qui cō-
dolere poſſit. *ꝛ. Pretioſa. &*
alia ut ſupra Veſp. de Oĉt: ut in
I. Veſp. Feſti.

Die XV. Maij.

Oĉtaua S. Stanilla Mart: Dupl.

Omnia ut in ipſo Feſto: præter
Leſt. II. & III. Noctur. Quodſi
contingat hæc Oĉtaua die Domini-
cō: tunc Leſt: I. Noct: dicētur ex
Dominicā. Et XII. Lectio erit Ho-
milia eiufdem Dominicæ.

In II. Noct: LECTIO V.

Ecce enim Stanilla computa-
tus eſt inter Filios Dei, & in-
ter Sāctos Sors illius eſt. Hono-

rificauit eum Pater æternus,
qui in cœlis eſt; centuplum ac-
cepit in hac vita, & vitam æter-
nam poſſedit. Nam qui viuus
cœcis viam demonſtrabat, mor-
tuus cœcos illuminat; qui viuus
vnum ſolū mortuum, magnā
noſtri orbis admiratione, à mor-
tuis excitauit, mortu^o plures de
ſorte mortis ſuſtulit: qui viuus
ferro Boleſlai ceſſit, mortu^o vni-
verſos exercitus, atq; acies inte-
gras, piorum Regum Patronus
& adiutor, gentiſq; ſua amator
fugar. Itaque cum locus il-
le, vbi depositus fuit, populi fre-
quentiam, quæ illuc opis cauſa
cōfugiebat, continere non poſ-
ſet, Lābertus huius nominis ter-
tius ſucceſſor eius & Princeps
Vladilaus, diuinis viſionib^o ad-
moniti, oſſa Sācti, odorem ſua-
riſſimum ſpirantia, ſanctē ac re-
uerentē in primarium templum
Cracouiēſe Sācti Venceſlaj tum
dictum, transferunt. Sic ſuo al-
tari Pōtifex, Cathedræ Doctōr,
templo Episcopos, populo Pa-
ſtor, poſt decennium reſtituitur.

LECTIO VI.

POſt centum tandem & ſeptu-
aginta annos, excitat Domi-
nus Spiritum Prandoræ Episco-
pi Cracouiēſis, viri Sācti, Bo-
leſlai item Ducis, cum ſua con-
iuge Kinga, ſcēminā caſtiſſimā.
Qui miraculis Sācti Episcopos col-
lectis, & ſide publica, tanquam
igni

igni probatis, legatos ad Innocentium Quartum Summum Pontificem mittunt: atque, ut tantum virum in numerum Sanctorum referre velit, diligenter precatur.

LECTIO VII.

Fit consultatio Assisij, ubi tum forte erat summus Pontifex. Inter alios tum vnus aduersabatur causæ Diui Stanislai Reinholdus Cardinalis Ostiensis, vir primæ auctoritatis, incidit hic in grauem & lethalem morbū: cui in somnis apparet Diuus Stanislus, indignè illum facere docet, qui Dei resistat voluntati: excitatur senex, Diuo se comendat, conualescit, causam antea oppugnatam tueretur. Fit summus consensus omnium: Episcopus Sanctus inter Martyres refertur. Cōtigerat, Deo ita ordinante, ve mortuo adolescens à matre in illud templum Diui Frãcisçi dictū deduceretur. Pontifex Deum supplex precatur, ve nouo miraculo factum suum cōfirmer: erigit se subito adolescens: fit ingēs læticia omnium. Summus Pontifex pro suggestu gratias Deo agit: Martyrem luculentissimā oratione celebrat: Diē octauā Idº Maij memoriā eius solemne assignat. **LECTIO VIII.**

Redeunt Legati cum ingenti læticia, annuntiantes, quanta Deus fecit cum Martyre suo. Prandota Episcopus ossa Sancti

ex puluere terræ subleuat, eaq; pro more solito in altari condit, Boleslao Rege pudico ac Regina pudicissima, cæterisque Episcopis ac Ducibus Regni, & vicinarum Prouinciarum assistentibus. Et factum est in die illa gaudiū magnum: benedixitq; Dominº nouissimis Stanislai, magis quàm principio eius. *In III. N.º.*

LECTIO Sancti Euangelij.

secundum Ioannem.

LECTIO IX.

In illo tempore: Dixit Iesus vs Pharisæis: Ego sum Pastor bonus. Bonus Pastor animā suam dat pro ouibus suis. Et Reliqua.

Homilia Sãcti Basilij Episcopi.

Quomodo, cum magna dicit: Ego manu meā firmavi terram, ego produxi celos solus: quomodo cum alia dicit, quæ digna sunt dici de Deo, sic dicit: Ego sum pastor bonº. Arcet degeneres, & veritatē sibi ipsi vendicat: Ego sum pastor ille bonº. Disce quis sit pastor, & quis sit bonus ille. Ipse hoc interpretatur: Bonus pastor animam suam ponit pro ouibus suis: mercenarius verò, & qui non est pastor, cuius non sunt oues propriæ, illi nihil est curæ, quādo lupum venientē vider. Hic querit Ecclesia: si Dominus pastor est, quis sit mercenarius pastor? Num diabolus? Et si diabolus mercenarius pastor est, quis est lupus? At

lupus diabolus est bestia immanis, rapax, insidiosa, communis omnium hostis. Habeat itaque propriam appellationem mercenarius pastor. **LECTIO. X.**

Tunc quidem mercenarios pastores Dominus vocavit, ad eos conuersus, qui tunc erant: sunt verò & nunc, (quod minime vellem) qui non vt profint ovibus, pastores agunt; quibus propriè mercenariorum appellatione cõuenit. Tunc Principes Sacerdotum notabantur & Pharisæi, & tota illa secta Iudaica: illos dixit mercenarios esse pastores, qui non veritatis, sed quæstus sui gratiâ pascendi potestatem vsurparant: qui vanò prætextu precationibus instabant, vt panem comederent viduarum, & Orphanorum. Mercenarij sunt, qui proprium compendium curant. Qui præsentiam sectantes, ad futura non aspiciunt, mercenarij sunt, non pastores.

LECTIO XI.

ET cognosco oves meas, & cognoscunt me meæ. Quid vocat cognoscere? Oves meæ, inquit, vocem meam audiunt. Ecce quomodo cognoscatur Deus, ex eo quod præcepta illius audimus: ex eo quod illa audientes opere adimplemus. Hæc demum est cognitio Dei, obseruantia videlicet præceptorum Dei, non inanis illa curiosi-

tas, non essentia Dei & supramundanorum inuestigatio, non rerum inuisibilibus cõsideratio. Satis tibi sit, scire pastorem esse bonum, animam suam posuisse pro ouibus. Quantum verò sit Deus, & quæ illius mensura, & qualis essentia; talia sciscitanti sunt periculosa, ei autem qui rogatur perplexa: & talium medicina est silentium. **LECTIO XII.**

Qui verò nostram hanc panegyrim congregavit, nos custodiat indemnes, illæsos, & à lupi rapacitate securos, Ecclesiam hanc immortam, ac magis Martyrum turribus munitam, cõseruet: omnes furentium hæreticorum insidias & incurfus, in tranquillitate ac silentio auertat; nobis verò donet, vt diuina oracula discamus & doceamus, subministratâ à Spiritu Sancto gratiâ, cui cum Patre & filio sit gloria & imperium, nunc & semper, & in sæcula sæculorum, Amen. *In II. Vesp. Cõm: S. Vbaldis Episcopi & Confessoris.*

*Die XIX. Maij.**S. Petri Cœlestini Papæ & Confessoris. Duplex.**Omnia ut in Breuiario;**Die XXII. Maij.**S. Romani Abbat. Duplex.**Omnia ut in Breuiario.**Die XIV.*

Die XIV. Junij.

S. BENNONIS Episcopi Conf: cōtra pestem Patroni. Duplex.

Omnia de Cōm: Conf: Pont: præter ea quæ sequuntur.

Oratio.

DEVS qui nos Beati Bennonis Pontificis confessione gloriosâ circumdas & protegis: da nobis & eius imitatione proficere, & intercessione gaudere. Per.

In I. Noct: Lect. Fidelis sermo.

In II. Noct: LECTIO V.

EXcelsus Dominus militantē Ecclesiâ prioriorum lapidum viuorum, ipsi summo angulari lapidi vnitorum, ornatissimâ varietate decoratâ structurâ mirabili fundare disposuit. Atque ab initio vineam, quam pijs cultorib⁹ iuxta sanctam promissionem suam visitauit, firmavit & auxit, sicq; semper ad illam suæ protectionis auxilium multipliciter impartitur, & eam vineam more solito visitans, virum fortē ad huius vineæ culturâ adduxit, gloriosum scilicet Confessorem Beatum Bennonem, supremo cœtui iam sociatum. Qui inter ceteros Christi Athletas, suis meritis & exēplis, ipsam sanctam Ecclesiâ, diuinâ cooperante gratiâ multipliciter decorauit, præsentisq; temporis caliginem suæ lâpadis luce illustrauit. Ipse enim aduersus mundū, carnem, & dæmonē fortiter di-

micauit, & in odorem altissimi currentis copiosam vtriusque sexūs Christi fidelium multitudinem salubriter post se traxit, ac velut effusam superficiem terræ, religiosam professionis suæ generationem dereliquit: vt ad illuminationem gentium celebri memoriâ, tanquam rutilum sid⁹ in Ecclesiâ firmamento seruaretur. LECTIO VI.

Siquidem Fridericus Bulcēburgensis Vir nobili locō natus, Pater fuit Beati Bennonis, quem ex Bezela piâ vxore susceperat. Cūque in Bennone ab in eunte ætate bona indoles eluceret, ne illa æqualium studijs, malis moribus, ac deprauatis opinionibus, vt illa ætas assolet, corrumpere, magnoperē sibi prouidendum existimauit, & eum, vt primū ex infantia excessit, Diuo Bernardo Episcopo Hildelemensi commendavit & tradidit. Qui cū negotium sibi cōmissum attenderet vt puer ad virtutem rectē informaretur, illum primū ad amorem Dei induxit. Deinde verō cū vir prudens intelligeret vtile esse, si literæ cum virtute coniungerentur, Bennonē à Bigario bono sanē viro & docto instituendū curauit, sub quo magnos ille progressus fecit. Quāobrem ineunte iam adolescētia, cū ad benē beatēq; viuendum

facis

satis instructus esset, Monastica
vitæ rationem suscepit. Mona-
chus factus cum esset, reje-
ctis voluptatibus, omnem vitæ
cursum in virtute cōfecit. Quod
cum Fratres, cum quibus viue-
bat, probassent; defunctō eorū
Abbate cūctis ferè suffragijs Ab-
batiæ ei detulerunt. Verūm
Beatus Benno, vt erat ab omni
ambitione alienus: oblatum ho-
norē recusauit: sed quō ille ve-
hementius recusabat, eō magis
Monachorum studia incendebā-
tur. Vrgentes igitur & instantes
Beatum Bennonem inuitū ad di-
gnitatem rapiunt, quam ipse ter-
tiō post mense deposuit: seque
ad pristinam vitam, benè institu-
tam retulit. **LECTIO VII.**

Cœpirq; cum Henricus tertius
Imperator diligere plurimū,
qui cum videret Sanctissimum
hominem ad Rempubicam be-
nè gerendam natum esse, tantū
virum in Cœnobij angulis æta-
tem consumere passus non est:
illum magnoperè repugnantem
è Monasterio eduxit, ac præpo-
situræ Ecclesiæ Goslaricnsis Hi-
delsheimēsis Diœcesis præfecit. In
ea verò cum vsque ad in grave
scēntem ætatem inegrè casteq;
conseruaretur, Canonici Eccle-
siæ Misnensis famā eius inducti,
venerādū senem, qui tunc quin-
quaginta sex annos natus erat,
Ecclesiæ suæ præesse voluerūt.

In qua cum omnia præclarè tum
hoc præclarissimè egit, quod Vā-
dalos malè de Religione sentiē-
tes ex pernicioso errore eripuit,
eōque traduxit vt vnā cum Ca-
tholica Ecclesia, pari studiō fi-
dem Christianam tuerentur.

LECTIO VIII.

Cum iam multis annis Beatus
Præsul, famā, vitā, & miracu-
lis supernā Dei gratiā clarus vi-
xisset, & tandem ad vitā cursū
feliciter consumandum pleni-
tudinē dierum attingisset, vir Bea-
tus ægrotare cœpit, & breui fu-
turum sperans, vt ex hac vitā ad
superos, quorū consuetudo dul-
cis est, atque æterna migraret;
paulō antequam moreretur Ca-
nonicos suos adhortatus est, vt
eam charitatem quam nos Chri-
stus docuit studiosè complecte-
rentur. Deinde Eucharistiam,
cibum diuinum magna cum pie-
tate suscepit. Et cum orationes
ad Deum habuisset, è vitā exce-
lit, quadagesimō Pōtificatūs sui
annō. Christi autem millesimō
centesimō sextō.

*In III. Noct. Homil. in Euāg.
Homo quidam peregrè profici-
scens ut in cōm: Conf: Pont.*

Die XIX. Iunij.

S. Bonifacij Mart: R P P. Dupl.

Omnia de comm: vnus Mart.

Oratio

Infirmi-
tatem nostram respice
Omni-

Omnipotens Deus: & quia pō-
dus propriæ actionis grauat, Be-
ati Bonifacij Martyris tui atque
Pōtificis intercessio gloriosa nos
protegat. Per Dominum.

In I. Noct. Lect: A Milero.

In II. Noct. LECTIO V.

Bonifacius illustri ac Regia-
stirpe natus, Othonem Im-
peratorem, cuius affinis erat, in
Italiam secutus: cum Beatum
Romualdum de mundi contem-
ptu differentem audisset, diuino
affante Spiritu ad Eremiticam
vitam transire constituit. Quare
Imperatorī valedicens, in disci-
plinam eiusdem Sancti Romual-
di se tradidit, eumq; cum socijs
ad Peresem Eremum propè Ra-
vennam alacriter sequitur; vbi
virtutibus inter ceteros fulgēs,
quanto nobilitate sublimior, tā-
tō conuersatione humilior erat.
Non tugurij angustiam, non ve-
stis squalorē, non pedum nudi-
tatē, non laborē manūū, erube-
scebat: abstinentiā tantā erat, vt
sæpē non nisi quintā feriā, & Do-
minicā die cibum sumeret, tan-
tōq; patiendi flagrabat desiderio,
vt se inter vepres & vrticas sæ-
pius volutaret. LECTIO VI.

Itaq; Martyrij consequendi &
Catholicæ fidei propagandæ
cupidus, à Romano Pontifice ad
prædicandum Euangelium, ver-
sus extremi Septemtrionis Oras,
in Russiam mittitur. Archiepi-

scopali dignitate insignitus; quō
cūm proficisceretur, arcta ieiun-
ia non reliquit, & diuinas ho-
ras tam Canonicō quā Monas-
ticō ritu psallens, eius itineris
magnam partem nudis pedibus,
& quidem ceteros antegrediens
consecit; nec equō prius vti vo-
luit, quā vltra Monranos fines
ingrederetur, per quos cū nul-
lō crura & plantas velamentō
contactus pergeret, intolerabi-
les algores sustinebat, vt volens
descendere vix pedem à subha-
rente ferro disiungeret, nisi pri-
us aquā calidā subueniretur.

LECTIO VII.

Denique vbi ad littora Bæltici
maris peruenit, coram Rege
Ruthenorū Christum prædicās,
cū per medias flammās trās-
isset illæsus, vi tanti miraculi ipsū
conuertit ad fidem, quem tanta
multitudo secuta est, vt sanctum
virum ad spatiosum lacum de-
scendere oportuerit; quō abun-
dante aquarum copiā, posset cō-
fluentes populos baptizare.

LECTIO VIII.

Hæc Regis Frater à Christo
abhorrens, cū iniquē fer-
ret, Bonifacium cōprehendi, &
publicè abscissione capitis inter-
fici iubet, sed statim diuinā vlti-
one, ille cæcus effectus, adstan-
tes verò insensibiles instar lapi-
dum redditi sunt. Verū cū
Rex plurimiq; ex Christianis ac-
currif-

currissent, precib⁹ ad Deum fufis, Regis fratri vifum, & cæteris fenfû reftitui impetrârunt. Quare illic pœnitentes, Christianâ fidem amplexi funt omnes, & in honorem Beati Martyris Ecclefiam conftituerunt.

In III. Noct. Homil. in Euang.
Si quis vult poft me venire. &c.

Die XXV. Iunij.

S. Gvilielmi Abbatis. Duplex.
Omnia ut in Breuiario.

Die XXVIII. Iunij.

S. Leonis Papæ & Confefforis.
Semiduplex.
Omnia ut in Breuiario.

Die XI. Iulij.

FESTVM COMMEMORATIONIS
SS. PATRIS NOSTRI
BENEDICTI.
Duplex cum Oâtaua.

Omnia ut in Natali eiusdem XXI. Martij exceptis fequentibus.

In Hymno. Vbi dicitur. Hâc die summi Benedictus arcem, scandit Olympi. *dicitur.* Aurea summi Benedictus arce, gaudet Olympi. *Ad Magnificat Antiph.*

Exulcet omnium turba fidelium, pro gloria almi Patris Benedicti; lætetur præcipue ceterarum Monachorum, celebrantes eius festa in terris, de cuius societate sancti cõgaudent in cœlis. *Oratio.*

EXcita Domine in Ecclesia tua spiritum, cui Beatus Pater No-

ster Benedictus Abbas seruiuit: vt eodem nos repleti, studeamus amare quod amauit, & opere exercere quod docuit. Per Dominum Nostrium IESVM Christum Filium tuum, qui tecum viuit & regnat in vnitate eiusdem Spiritus sancti Deus. Per omnia sæcula sæculorum, Amen.

De Sancto Pio nihil fit hoc loco, nisi in Laudibus & Missis priuatis.

In II. Nocti. Sermo Sancti Bernardi Abbatis. **LECTIO V.**

Celebramus hodie Magistri nostri gloriosi BENEDICTI memoriam: pro eo vobis & de eo solennis ex more sermo debetur. Cuius dulcissimum Nomen, cum omni vobis iucunditate amplectendum est, & honorificandum; quoniam ipse Dux vester, ipse Magister & Legifer vester est. Delector quidem & ego in ipsi memoria, licet non meo sine rubore Beati huius Patris Nomen audeam memorare. Est enim mihi eadem de ipsius imitatione vobiscum sæculi abrenunciatio & Monastica professio disciplinæ: sed singulariter sine vobis, cum eo participo nomẽ Abbatis. **LECTIO VI.**

ARbor fuit Beatus BENEDICTUS grandis atq; fructifera, tanquam lignum quod plantatum est secus decursus aquarum. Vbi sunt decursus aquarum? Profecto in vallibus, quia inter medium monti-

montiū pertrāsibunt aquæ. Quis enim non videat etiam torrentes montium ardua declinare? & mediam ad humilitatem semper diuertere vallis? Sic profectò sic Deus superbis resistit, humilib⁹ dat gratiam. **LECTIO VII.**

Securus hic fige pedem, super hunc ramum innitere; semitam vallis incede; nimirum in monte sibi sedem constituit serpens antiquus, mordens vngulas equi, vt cadat ascensor eius retro; propterea vallem magis elige ad ambulandum, vallem elige ad plantandū. Neq; enim vel inferendis arboribus montana solemus eligere, quòd frequenter arida sunt & petrosa.

LECTIO VIII.

In vallib⁹ pinguedo est, ibi proficiunt plantæ, ibi plena spica, ibi centesim⁹ oritur fructus, iuxta illud: Et valles abundabunt frumentò. Audis quia vbiq; vallis laudatur, vbiq; humilitas prædicatur. Ibi plantare vbi decursus aquarum: quia ibi copia gratiæ spiritualis, & aquæ quæ super cœlos sunt, laudēt nomen Domini: id est cœlestes benedictiones faciunt, vt laudetur.

In III Nocturno.

Lectio Sancti Euangelij secundum Matthæum.

LECTIO IX.

In illo tempore: Dixit Petrus ad **IESVM**: Ecce nos reliqui-

mus omnia, & secuti sumus te; quid ergò erit nobis. Et reliqua.

Homilia S. Bernardi Abbatis.
Fidelis sermo, & dignum omninceptione colloquium Simonis Petri & **IESV**: familiaris siquidem, & amica saluti obedientia est, sed obedientia firma & stabilis quæ fundata est supra petram. Melior est enim obedientia quàm victimæ, & acquiescere nolle, vt peccatum ariolandi est. Vnde & vitæ quoq; ipse Saluator prætulit hanc virtutem, eligens magis animam ponere, quàm obedientiam omittere. Postremò vt ipsum nomen **IESV**, quod est super omne nomen, & in quo flectitur omne genu, Apostolò teste, obedientiæ remuneratio est. **LECTIO X.**

Libet proinde sacratissimo huic interesse colloquio, & intima cordis aure percipere, quæ dicuntur. Arbitror enim verba lectionis huius ea esse, de quibus ad immortalē sponsum à finibus terræ clamat Ecclesia: propter verba labiorū tuorum ego custodiui vias duras. Hæc nempe sunt verba, quæ cōtemptrum mundi in vniuerso mundo, & voluntariam persuasere hominibus paupertatē. Hæc sunt, quæ Monachis claustra replent, deserta Anachoretis, Hæc inquam sunt verba, quæ Ægyptum spoliant, & optima quæq; eius vasa diripi.

diripiunt. Hic sermo vivus & efficax, convertens animas felici æmulatione sanctitatis, & veritatis promissione fideli.

LECTIO XI.

Dixit enim Simon Petrus ad **I**ESUM: Ecce nos reliquimus omnia. Bene, oprime, & non ad insipientiam mihi. Nam & mundus transit, & concupiscentia eius, & relinquere hæc magis expedit quam relinqui. Ecce inquit, nos reliquimus omnia & secuti sumus te. Nimirum quia exultavit Gigas ad currendam viam, nec currentem sequi poterat oneratus. Sed nec inutilis commutatio, pro eo qui super omnia est, omnia reliquisse. Nam & simul cum eo donantur omnia: & ubi apprehenderis eum, erit vnus ipse omnia; omnibus, qui pro ipso omnia reliquerunt.

Lectio XII, de S. Pio Papa & Martyr. nisi venerit in Dominica. Ad Laudes & per Horas omnia ut in Martio. Oratio ut supra.

In II. Vesp. Ant. ad Magnificat.
O Coelestis vitæ norma † Doctor & Dux **B**ENEDICTE, cuius cum Christo Spiritus exultat in caelestibus; gregem Pastor alme serua, Sancta prece corrobora, viam caelos clarescente, fac te Duce penetrare. *Oratio* Excita Domine. *Côm. seq. & SS. Naboris & Felicitis Martyris.*

Die XII. Iulij.

S. Ioannis Gualberti Abbatis
Duplex.*Omnia ut in Breuiario prater
Lectioes III. Nocturni.*

Lectio Sancti Euangelij secundum Matthæum.

LECTIO IX. Cap. 5

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Audistis quia dictum est: diliges proximum tuum, & odium habebis inimicum tuum. Et reliqua.

Homilia Sancti Hieronymi
Presbyteri.

Ego autem dico vobis: diligite inimicos vestros, benefacite ijs qui oderunt vos. Multi præcepta Dei imbecillitate sua non sanctorum viribus æstimantes, putant esse impossibilia, quæ præcepta sunt, & dicunt sufficere virtutibus non odisse inimicos: cæterum diligere, plus præcipi quam humana natura patiatur.

LECTIO X.

Sciendum est ergo Christum non impossibilia præcipere, sed perfecta. Quæ fecit Dauid in Saul & in Absalon: Stephanus quoque Martyr pro inimicis lapidantibus deprecatus est, & Paulus anathema cupit esse pro persecutoribus suis: hæc autem Iesus & docuit & fecit dicens: Patet ignosce illis; quod enim faciunt nesciunt. **LECTIO XI.**

In reliquis operibus bonis intendam

BENEDICTINUM.

81

dum potest aliquid qualemcūq; excusationē prætendere: ad habendam verò dilectionem, nullus se poterit excusare. Potest mihi aliquis dicere, non possum ieiunare, nunquid potest dicere non possum amare? Potest aliquis dicere, virginitatē non possum seruare, non possum res totas vendere, & pauperibus erogare; numquid potest dicere, nō possum diligere inimicos.

LECTIO XII.

Non enim ibi aut pedes laborant currendo, aures audiendo, aut manus operando laxantur, vt nos per ipsam excusationem liberare conemur. Non nobis dicitur ite ad Orientem, & quærite charitatem, nauigate ad Occidentem & inuenietis dilectionem. Intus in nostro corde est vbi redire iubemur, dicente Propheta: redite prauaricatores ad cor. Non enim in longinquis Regionibus inuenitur, quod à nobis petitur.

Sequentia Sancti Euangelij secundum Matthæum.

Cap. 5. 43.

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Audistis quia dictum est: Diliges proximum tuum, & odio habebis inimicum tuum. Ego autem dico vobis: Diligite inimicos vestros, benefacite his qui oderunt vos, & orate pro persecutibus & calu-

niantibus vos, vt sitis filij Patris vestri qui in caelis est; qui solem suum facit oriri super bonos & malos, & pluit super iustos & iniustos. Si enim diligitis eos qui vos diligunt, quam mercedem habebitis? Nonne & Publicani hoc faciunt? & si saluaueritis fratres vestros tantum, quid amplius facitis? nōne & Ethnici hoc faciunt? Estote ergo vos perfecti, sicuti & Pater vester caelestis perfectus est.

Oratio. Intercessio nos.

Vesp. de seq. cōm. preced. & Oñ.

Die XIII. Iulij.

S. Margarithæ Virginis & Mart.
R. P. P. Duplex.

Omnia de cōm. Virg. Oratio. Indulgentiā. *Leet. I. Noct.* Confitebor tibi Domine Rex.

In II. Noct. LECTIO V.

Beatam Margaritham ex Antiochia Pisidiæ oriunda, filia fuit Aedesij, qui fuit illis temporib⁹, vel maximè insignis sacerdos idolorum. LECTIO VI.

Cuius eximiā pulchritudine, cum cap⁹ esset Olibrius Præses Orientis, ita vt eam vxorem ducere haberet in animo, deprehensō, quod Christiana esset, & nullō modō eius in Christum fidei rationem posset flectere; aut emollire blanditijs, varijs deinde tormētis eam est aggressus.

H 3

LECTIO

LECTIO VII.

ITaq; Virgo Sancta humi extensa, primò virgis immisericorditer cæsa est, deinde cum ira ebullisset Olibrius, ferreis etiã laminis conclusa, & clavis affixa, ferreis laniata est fuscinis, ac sic in carcerem ducta. Vbi, ipsã orante, repenteq; magno terræ motu excitatò, diabolum susceptã formã terribilis draconis eã circumcursantis signò crucis superavit, ac simul de cælo à plagis omninò fuit curata.

LECTIO VIII.

Sequenti die impius Præses ad se vocatæ, & in sententia persistenti iubet, vt nudatæ lampadibus pectus vratur, & latera, ac deinde de ligno deposita, in magnum leberè aquã plenum vinctã conijciatur, ac sic suffocetur. Vnde cum nihilominò salua euassisset, cum eã quæ explicari non potest exultatione laudans Trinitatem, tandem ab impio Olibrio pronuntiata in eam capitis sententiã, pulchrè decertationis suæ cursum peregit.

In III. Noct. Homil. in Euang. Simile est regnum cælorum thesauro. In Laud. cõm. Oel: SS. P. Benedicti. In II. Vesp. comm: seq: & Octaua.

Die XIV. Iulij.

S. Bonauenturæ Episc. & Conf.
Duplex,

Omnia ut in Breuiario. In Laud: comm: Octaua. Vesp. de sequenti comm: precedentis & Octaua.

Die XV. Iulij.

Divisio SS. Apostolorũ. Duplex. *Omnia de comm Apost. prater ea que hic assignantur.*

Ad Magnificat Antiph.

EVntes in mundum vniuersũ, prædicate Euangelium omni creaturæ, alleluia: qui crediderit & baptizatus fuerit saluus erit: qui autẽ non crediderit, cõdemnabitur. *allel. Oratio.*

DE vs qui Ecclesiam tuam distributam per orbem terrarũ Sanctorum Apostolorum prædicatione fundasti, concede propitius, vt quorum hodiernã die sub vna celebritate recolim⁹ insignia, eorum in cunctis necessitatibus nostris experiamur suffragia. *Per Dominum.*

In II. Noct. LECTIO V.

Sermo S. Ioannis Chrysostomi. **Q**uæ sunt tales stellæ sicut Apostoli? stellæ in cælo; Apostoli super cælos. Quæ sursum sunt, inquit Apostol⁹, sapite, vbi Christus est in dextera Patris sedens. Stellæ de igne insensibili: Apostoli de igne intelligibili. Stellæ in nocte lucet, in die obscurantur: Apostoli in die & in nocte suis radijs hoc est virtutibus effulgent. Stellæ orto sole obscurantur: Apostoli sole iustitiæ re-

tia resplicente, sua claritate lucefcunt. Stelle in refurrectione cadent ficut folia: Apoftoli in refurrectione rapientur in aera nubibus. Et in illis quidem fideribus alius Antifer, alius Lucifer appellatur: in Apoftolis autem nullus Antifer eft, omnes Luciferi: & ideo ftellis maiores Apoftoli. Et quicumq; eos luminaria vocauerit mundi, non peccabit: non folum dum effent in corpore, fed etiam magis nunc, quando de hac vita migrarunt.

LECTIO VI.

PEragrarunt pifcatores orbem terrarum; & infirmum eum inuenientes, ad fanitatem rederunt: & in ruina pofitum ad ftabilitatem reuocauerunt; non fcuta mouetes, non arcus tendetes, non fagittas mittentes, non pecunias largientes, non eloquentia confidentes. Et erant nudi quidem faeculo, fed induti Chriftum: pauperes fed diuites; pecunia indigentes, fed Regnum Coelorum poffidentes. Non habentes humana folatia, habentes autem Dominum fuum. Ego enim inquit, vobifcum fum omnibus diebus, vfq; ad confummationem faeculi.

LECTIO VII.

PEragrarunt vniuerfum orbem terrarum oues fimul cum lupis. Quis vidit? quis audiuit? Dicit mittam vos vt oues in medio lporum. Quis vnquam pa-

ftor mittit oues in medio lporum? Sed magis fi viderit lporos, congregat oues. At vero Chriftus e cotrario fecit: oues ad lporos direxit, & vulnerata a beftijs non funt, fed magis lupi ad ouium manfuetudinem funt conuerfi.

LECTIO VIII.

Vbi funt nunc qui audeat Ecclefia cotraire? Quando nouella erat, in nullo potuit laedi: & nunc quando vfq; ad caelum peruenit, exiftimas eam poffe fuperari? Et tunc quidem cum vn decim effent Apoftoli, nullus eos fuperare potuit, fed pauci homines totum ceperunt mundum: & nunc modo terra & mare, & orbis terrarum, & inhabitabiles Regiones, & ciuitates, & omnes fines terrae pietate repleri funt, putas eam te poffe laedere? Sed non poteris. Chriftus enim propter eam paffus eft, portae inferi non praeualebunt aduerfus eam. Facilius caelum exterminari potest, & terra perire, qua aliquid mali pati Ecclefia.

In Tertio Nocturno.

Lectio Sancti Euangelij fecundum Lucam.

LECTIO IX. Cap. 9.

In illo tempore: Conuocatis Iesus duodecim Apoftolis, dedit illis virtutem, & potestatem fuper omnia daemona, & vt languores curaret. Et reliqua.

Homi-

Homilia Venerabilis Bedæ
Presbyteri.

Benignus & clemēs Dominus
ac Magister, non inuidet ser-
uis atq; discipulis virtutes suas.
Et sicut ipse curauerat omnem
languorem, & omnem infirmi-
tatē; Apostolis quoq; suis tribu-
it potestatem, vt curent omnem
infirmitatē omnemq; languorē.

LECTIO X.

Sed multa distantia est inter ha-
bere & tribuere, donare & ac-
cipere. Ille quodeūq; agit, po-
testate Domini agit: illi si quid
faciunt, imbecillitatem suam &
virtutem Domini cōfitentur, di-
centes: In nomine Iesū surge &
ambula. LECTIO. XI.

Et misit illos prædicare regnū
Dei, & sanare infirmos. For-
talsē enim nemo crederet homi-
nibus illiteratis, promittentibus
regna Cælorum; idē concessit
illis primū potestatem signo-
rum, & tunc misit prædicare re-
gnū Dei; ut promissorum ma-
gnitudinem attestaretur etiam
magnitudo factorum; fidemque
daret verbis virtus ostensa; &
noua facerēt qui noua prædica-
rent. LECTIO XII.

Verū signa quæ tunc per A-
postolos corporaliter fiebāt,
quotidie in Sancta Ecclesia per
Sanctos prædicatores spirituali-
ter fiunt. Cum in fide quis infir-
mus, eorum prædicatione robo-

ratur ad fidem: cū mortu⁹ quis
in peccatis, gratiā & misericor-
diā Dei compunctus, per eorum
eruditionem resuscitatur ad pœ-
nitentiam & confessionem pec-
catorum suorum, dignaq; emē-
datione vitā creberitur sempi-
ternā. *R.* Ite in orbem vniuer-
sum & prædicate dicētes. * Qui
crediderit & baptizatus fuerit,
saluus erit. *℟.* Euntes in mundū
vniuersum, prædicate Euangeli-
um omni creaturæ. Qui credi-
derit. Gloria Patri. Qui credide-
rit. *Te Deum Laudam⁹. Euang.*

Sequentia Sancti Euangelij
secundū Lucam.

In illo tempore: Conuocatis
Iesvs duodecim Apostolis, de-
dit illis virtutem, & potestatem
super omnia dæmonia, & vt lā-
guores curarent. Et misit illos
prædicare regnū Dei & sanare
infirmos. Et ait ad illos. Nihil
tuleritis in via, neq; virgam, ne-
que peram, neq; panem, neque
pecuniam, neque duas tunicas
habeatis. Et in quamcūq; do-
mum intraueritis, ibi manete, &
inde ne exeatis. Et quicūq; non
receperint vos, exeuntes de ci-
uitate illa, etiam puluerem pedū
vestrorum excutite, in testimo-
nium supra illos. Egressi autem
circuibant per Castella evange-
lizantes, & curantes vbique.

Oratio.

DE vs qui Ecclesiam. &c.

Ad Be.

BENEDICTINVM.

Ad Benedictus Antiphona.

Convocatis Iesus duodecim Apostolis, dedit illis virtutem & potestatem super omnia dæmonia, & ut languores curarent.

Deinde fit côm. Octauæ: SS. P. N. Benedicti. Vesp. de seq. côm. preced. per Anam. Egressi duodecim Apostoli, circuibant per castella evangelizantes, & prædicantes ubique. *¶* Annunciauerunt opera Dei. *¶* Et facta eius intellexerunt. *Oratio ut supra. De Octauæ: non fit commemoratio.*

Die XVI. Iulij.

SS. Andreæ & Benedicti Mart: Polonorum. Duplex.

Omnia ut in côm. plurimo: Mart. Oratio.

DEVS qui nos Beatorum tuorū Andreæ & Benedicti annua solemnitate lætificas, concede propitius, ut quorū natalitia colimus, etiam actiones imitemur. Per Dominum nostrum.

In I. Noct. Lect. Laudemus viros gloriosos. *ut in côm. Cōf. Pōr.*

In II. Noct. LECTIO V.

Andreas Suirad^o quē alij Zóë-rardum nominant, ex Polonia Prouincia ortus, Christiana Religione, tum primū in Polonia & Hungaria florente, vitā Monasticam in Cœnobio Zobor dicto apud Nitriam ciuitatem, sub Philippo Abbate professus est. Mira illius Viri abstinentia,

carnisq; mortificatio prædicatur: quippe qui præter triduanā frequentem inedia, quadragesimā quoq; solis quadraginta nucibus contentus transigeret: & nihilominus tamen interdū operaretur, noctu verò vix quidquam quietis caperet; Sedit enim iuxta spineam sepem, lumbisque catena occulte ætæ præciuctis breuis somnus erat.

LECTIO VI.

VERŪmtamē in tanta ciborum parcitate nunquam à labore manuali cessauit; sed accepta securi solitarium syluæ penetrabat recessum, ibidemq; tam diu in opere persistebat, quoad nimio labore fractus humi laberetur. Accidit autem vt die quodam, sic instar mortui iaceret, cumq; dubio procul ab omni humano solatio destitutus, extremū spiritum edidisset, tum ecce subito Iuuenis eximio præfulgens candore, qui eum vehiculo positū ad cellam perduxit, ac procinus evanuit: tum verò Andreas, vt collectis viribus cognouit benignā Dei misericordia ex tāto periculo se esse ereptū, exultare, & gratias agere cœpit. Benedictumq; discipulum, ne ante diem obitus sui rem admirabile promulgaret iuramentō constrinxit.

LECTIO VII.

CŪm itaq; extremus immineret vitæ dies, tum Andreas il-

lis, qui eum circūstabant, præcipit; ne quid vestimentorum quibus operiebatur auferrent, vsq; dum Abbas ipse Philippus qui accersitus expectabatur adesset. Abbas autem eò defuncto adueniens, ut primū sacrum corp⁹ de more lauandum attigit, catenam æream ipsis viscerib⁹ in hærentem inuenit. Prorsus quidē hoc martyrij genus occultum mansisset, nisi ad vmbilicum ligati nodus apparuisset metalli. Solutā verò catenā dum ex corpore trahebatur, costarum sonus elisarum omnīū aures cum horrore replebat.

LECTIO VIII.

Andreæ in huiusmodi Sanctis exercitijs defuncto, Benedictus eius discipulus genere itidē Polonus successit; Magistriq; vitam & mores imitatus trienniō superuixit. A latronibus deniq; spe inueniēdæ pecuniæ occisus, & in flumen proximum Vagum nomine proiectus est. Vbi corp⁹ eius demersum, totō annō sub aquis delituit: tandemq; aquilæ locum quotidie obseruantis indicio, integrum, & incorruptū inuentū, in tēplo sancti Emmerami, corpori Magistri sui appositum est.

In III. Noſ: Homil: in Euang: Descēdens Iesus de monte. ut in cōm. Mart. In Laud. & II. Vesp. cōm: Octauæ SS. P. N. Benedicti.

Die XVII. Iulij.

Septimā die infra Octau: SS. P. N. BENEDICTI.

In I. Noſ: Antiph. Tantam gratiam ꝑ ei virtus diuina contulerat, ut sub vno solis radio omnē mundum collectum cōspiceret. Psal. Fer. 2. & 8. eiusdem Noſ: cuius est absolutio.

LECTIO I.

Sermo S. Bernardi Abbatis:

SANCTI PATRIS BENEDICTI vita & gloria specialis, non tam ad gloriam, quam ad virtutem provocat omnes, qui recto sunt corde. Non recti planē sed perversi est animi, ante querere gloriam, quā exercere virtutem, & velle coronari, qui legitime nō certauerit. Vanum est vobis, inquit, ante lucem surgere. Ita est: frustra ad celsitudinem nititur gloria, qui prius non claruit virtute. Frustra fatuæ virgines sponso obuiam surgunt, quarum lampades extinguuntur; & ideo fatuæ, quia vacuis gloriantur lampadibus, virtutis oleum non habentes. LECTIO II.

Virtus, gradus ad gloriā. Virtus, mater gloriæ est: fallax gloria & vana est pulchritudo, quā illa non parturiuit: sola est cui gloria iure debetur, & secūrè impenditur. Sancto Patri Benedicto, nec virtus, nec gloria deest; sed quēadmodum ambæ res, & quō ordine in homine

procedit

BENEDICTINUM.

67

processerunt, id operæ pretium intueri. Habemus enim dilectissimi in vita tanti Patris, & quod dignè miremur, & quod salubriter imitemur. Tutius sanè æmulanda solidiora, quàm sublimiora; & quæ magis virtutem redoleant, gloriam minus. Studeam⁹ proinde moribus cõformari, cui in mirabilibus similari, etsi vultus non valemus.

LECTIO III.

Æ Mulemur in Viro sobriū vigiliam, deuotum affectum, æmulemur mansuetudinem spiritus, castimoniam corporis, oris custodiã, animi puritatē, ponere frenū iræ, & modū linguæ, dormire parcius, orare frequentius, cõmonere nosmetipsos psalmis, hymnis, & canticis spiritualibus, dieb⁹ iungere noctes, & diuinis laudib⁹ occupare. Æmulemur charismata meliora. Discaamus ab ipso quòd mitis & humilis corde fuit, æmulemur inquã, quòd exitit liberalis in pauperes, iucundus ad hospites, patiens ad peccantes, benignus ad omnes: hoc enim melius. In his forma est, cui imprimamur: in miraculis gloria, à qua reprimamur: illa lætificet, ista ædificet: moueant illa, ista promoueant.

In II. Noct. Antiph. Pater Sãctus ꝑ dum intentam oculorum aciem, in splendore coruscæ lucis habere videretur, vidit Ger-

mani animam Capuani Episcopi in Sphæra ignea ab Angelis in celum deferri. *Psal. Feriales.*

Cap. Iustus cor suum tradidit ad vigilandum diluculo ad Dominum qui fecit illum, & in cõspectu altissimi deprecabitur.

V. Iustus germinabit sicut liliū.
R. Et florebit in æternum ante Dominum. *Oratio.* Excita Domine. *Ad Laud. & alias Horas omnia ut in Festo. Vesp. de Oñ.*
Dupl: ut in I. Vesp. festi. Cõm. SS. Symphorosa & c. Martyrum.

Die XVIII. Iulij.

Octaua Cõmemorationis SSmi. Patris Nostri **BENEDICTI** Abbatis. Duplex.

Omnia ut in die Festi præter ea quæ sequuntur. In I. Noct: Lect:
Laudemus viros gloriosos. nisi legenda sit scriptura Dominica.

In II. Nocturno.

Sermo S. Bernardi Abbatis.

LECTIO V.

Dilectus planè Deo & hominib⁹ **BENEDICTVS**: cuius non sola præscientia in benedictione fuit, sicut multi sunt dilecti Deo soli, quia soli Deo iam cogniti; sed & memoriã eius in benedictione est. Nam & vsq; hodie in triplicem amoris Dominici confessionem, triplici hoc fructu pascit Domini gregem, pascit vitã, pascit doctrinã, pascit intercessionem. Per quem incessanter ad-

iuti, fructificate & vos charissimi, quoniam in hoc positi estis, ut eatis, & fructum afferatis. Unde etis, utiq; a vobis ipsis, sicut scriptum est: a voluptatibus auertere. Nam & de Domino legitur: quia exiit seminare semen suum. Ecce & hic habemus semen suum, sicut & prius fructum suum. Imitemur & hunc fratres, quonia ad hoc venit, ut formam nobis traderet, & viam demonstraret.

LECTIO VI.

ET vos fratres charissimi, exinanite vos, humiliare vos. Seminate vos, perditte vos, seminate corpus animale, & resurget corpus spirituale. Perditte animas vestras, & in vitam eternam servabitis eas. Bene seipsum perdit, qui nihil unquam pro se facit, sed omnis eius intentio, & omne desiderium, tendit ad Dei placitum, & utilitatem fratrum suorum. Infelix enim qui seminavit in carne, quia de carne mettet corruptionem.

LECTIO VII.

ALibi vero scriptum est: Beati qui seminant super omnes aquas. Sed quomodo super omnes aquas? Fortè & super aquas de quibus legitur: Et aqua quae super caelos sunt, laudent nomen Domini: quae sunt virtutes Angelicae, & caelestes populi. Ita planè quoniam spectaculum fa-

cti sumus & Angelis & hominibus. Seminemus igitur hominibus exemplum bonum per aperta opera, seminemus Angelis gaudium magnum, per occulta suspiria, & caetera huiusmodi, quae solis eis sint nota. Gaudium enim est Angelis Dei super vno peccatore poenitentiam agente.

LECTIO VIII.

Hinc dicebat Apostolus: Providentes bona non tantum coram Deo, sed etiam coram hominibus. Coram Deo dixit: coram eis qui vultui Dei assistunt. Ipsi enim maxime placet, cum vident occultè vos orantes, aut ruminantes psalmum aliquem, aut tale aliquid facientes. Sic seminate & vos, quia tam multi ante vos seminauerunt: fructificate, quia vobis seminauerunt.

In III. Nocturno.

LECTIO SANTI EUANGELII SECUNDUM MATTHEUM. LECTIO IX.

IN illo tempore: Dixit Petrus ad IESUM: Ecce nos reliquimus omnia & secuti sumus te: quid ergo erit nobis? Et reliquit. De Homilia S. Bernardi Abbatis. In regeneratione, cum sederit filius hominis in sede maiestatis suae, sedebitis & vos: Felix regeneratio: quando enim nascitur ad sessionem miser homo, natus ad laborè: O si unquam sedere totus, cuius modò ne minima quidem portio sedet: in quo nihil

nihil tranquillum, nihil quietū, sedatum nihil, nihil vnquā permanens in eodem statu.

LECTIO X.

Sedebitis & vos! o sessio! quis mihi tribuat, vt dignis exprimam verbis, quod de sessione hac, cordis affectione concipio? Immo quis tribuat mihi sessionis huius imperturbatā frui requie, quam desidero, quam cupio, quam requiro? Ecce enim dixit: Nihil in me seder, sed cuncta in motu sunt; omnia nutant, fluctuant vniuersa.

LECTIO XI.

Postremò vbi concupiscit adhuc caro aduersus spiritum, spiritus aduersus carnem, quidnā hominis sedere videtur? Nec sola iam concupiscentia pacem impedit, turbat sessionem, vctat esse sedatū. Sed duplex quoque secundum corpus miserum hominem contritio vexat; presentis videlicet sensus doloris & mortis metus futuræ. Nimirum cum & possibile sit & mortale? duplex nihilominus animam agitare sollicitudo videtur: spei vtique & timoris. Inter hæc nempe fluctuat iugiter, donec peccati corpus inhabitat, ascendens vsq; ad Cælos, & iterum vsq; ad abyssos descendens, tabescens in malis, & ad bona nihilominus inardescens.

LECTIO XII. de S. Symphorosa &

septem filijs Mari: fiat vna ex duabus. ut in breui: nisi venerit in Dominica. In Laud. Comm. S. Symphorose & S. Mari.

Proximā Dominicā post XVI. Iulij. Festum SSmi. Scapularis B. M. V. Duplex.

Omnia vt in Breuiario ad Nives V. Augusti, præter lect: II. Nocturni qua sumatur ex lib: S. Epiphani; Episc: Beata Mater &c. ut infra XII. Decembris, V. Die infra Octauas Immaculate Cōceptionis B. M. V. vbi ex tribus fiant quatuor lectiones. Sibi diuidatur lect: vbi ponitur signum & eiusmodi.

Die XXXI. Iulij.

S. Ignatij Confessoris. Duplex. *Omnia de cōm: Conf. non Pont. præter ea quæ hic assignantur.*

Oratio:

DEVS, qui ad maiorem tui nominis gloriam propagādam, nouo per B. Ignatium subsidio militantem Ecclesiam roborasti; concede, vt eius auxiliō, & imitatione certantes in terris, coronari cum ipso mereamur in cælis. Qui viuus.

Lectiones I. Nocturn. Iustus si morte. nisi de Dominica sint dicēda.

In II. Noct: LECTIO V.

Ignatius natione Hispanus, nobili genere, Loiole in Cantabria natus, primò Catholici Regis aulam, deinde militiam secutus est. In propugnatione Pam-

pelonensi accepto vulnere graviter decubens, ex fortuita piorum librorum lectione, ad Christi Sanctorumq; sectanda vestigia mirabiliter exarsit. Ad mortem serratū profectus, ante aram Beatæ Virginis suspensis armis, noctem excubans sacræ militiæ tyrocinium posuit. Inde ut erat indutus sacco, traditis antea mendico pretiosis vestibus, Manresā secessit: vbi emendicatio pane & aqua victitans, exceptisq; diebus Dominicis ieiunans, asperā carnā cilicioq; carnem domans humi cubans, & ferreis se flagellis eruentans, per annum commoratus est; claris adeo illustrationibus à Deo recreatus, ut postea dicere solitus sit: si sacræ literæ non exstarent, se tamen pro fide mori paratum, ex ijs solum, quæ sibi Manresæ patefecerat Dominus. Quò tempore homo literarum planè rudis, admirabilem illum cōposuit exercitiorum librū, sedis Apostolicæ iudiciò, & omnium utilitate comprobatū.

LECTIO VI.

UT verò se ad animarum lucratione formaret, subsidium literarum à Grammatica inter pueros exorsus adhibere statuit. Cūque nihil interim omitteret, de studio alienæ salutis, mirum est, quas vbiq; locorum ærumnas ac ludibria deuorauerit, asperrima quæq; & vincula & verbera pe-

nè ad mortē vsq; perpeffus: quibus tamen longè plura pro Domini sui gloria sēper expetebat.

LECTIO VII.

Uretiæ Parisiorum adiuncti sibi ex illa Academia variarum nationū socijs nouē, qui omnium artium magisterijs, & Theologiæ gradibus insignes erant, ibidem in Monte Martyrum prima Ordinis fundamenta iecit: quem postea Romæ instituens, ad tria consuetā, quartò additò de missionibus verò, Sedi Apostolicæ arctius astrinxit: & Paulus Tertius primò recepit, confirmavitque: mox alij Pōtiffices ac Tridentina Synodus cōprobauēre. Ipse autem missò ad prædicandum Indis Euangelium Sancto Francisco Xaueriò, alijsq; in alios mundi plagas, ad Religionem propagandam disseminatis, ethnica superstitioni hæresiq; bellum indixit, eò successu continuatum, ut constans fuerit, omnium sensus, etiam Pontificiò confirmatus oraculò, Deum, sicut alios alij temporib⁹ Sanctos viros, in Luthero, eiusdēq; temporis hæreticis, Ignatium, & institutam ab eo Societatem obiecisse.

LECTIO VIII.

Sed inprimis inter Catholicos instaurare pietatem curæ fuit. Templorum nitor, Catechismi traditio, concionum atq; Sacramentorū frequentia, ab ipso incrementē-

cremētum accepere. Ipse aper-
tis ubiq; locorum ad iuuentutē
erudiendā literis ac pietate Gy-
mnasijs erectis, Romæ Germa-
norum Collegio, malē nuptarū
ac periclitātium puellarum Cœ-
nobijs; vtriusq; sexūs, tam or-
phanorū, quā Catechumenorū
domibus; alijsq; pietatis operi-
bus, indefessus lucrandis Deo a-
nimab^o instabat; auditus aliquā-
do dicere: si optio daretur, mal-
le se beatitudinis incertum vi-
vere, & interim Deo inservire,
& proximorū salutē, quā cer-
tum eiusdem gloriæ statim mō-
ri. In dæmones mirum exerē-
it imperium. Vultum eius cœle-
sti luce radiantē S. Philippus
Nerius aliq; cōspexere, Deniq;
ætatis annō sexagesimō quintō,
ad Domini sui amplexum, cuius
maiorē gloriā semper, in omni-
bus quæsierat, emigravit. Quē
Gregorius XV. magnis in Ecce-
lesiā meritis, & miraculis illustrē,
Sanctorum fastis adscripsit.

*In III. Noct. Homil. in Euāg.
Designauit Dominus. ut in cōm.
Euangelistarum.*

*Dominicā infra Oct. Assumptio-
nis B. M. Virginis.*

S. Hyacinthi Conf. R. P. P. Dupl.

Omnia ut in Breuiar. Lect. XII

Dominicæ. In Laud. & V. sp. cōm.

Dominicæ currentis & Oct.

Die XX. Augusti.

S. Bernardi Abbatis. Duplex.

Omnia ut in Breuiario.

Domin. post Oct. Assump. B. M. V.

S. CASIMIRI Conf. R. P. P.

Translatio. Duplex.

*Omnia de cōm. Conf. non Pot. præ-
ter ea quæ sequuntur. Cōm. in Laud.*

In II. Noct. LECTIO V.

CASIMIRVS, Patre Casimiro,
Matre Elisabethâ Austriacâ,
Poloniæ Regibus ortus, à pueri-
tia sub optimis magistris, pietate
bonis artibus instructus, iuveni-
les artus asperō domabat ciliçio,
& assiduis extenuabat ieiunijs.
Regij spretâ lecti mollitiæ, durâ
cubabat humō & clam intempe-
stâ nocte, præ forib^o templorum
pronus in terra diuinam exora-
bat clementiam. In Christi cō-
tēplanda passione assidu^o, Missarū
solemnijs adeo erectâ in Deū
mente solebat adesse, vt extra se
rapi videretur. LECTIO VI.

Catholicam summōperē fidē
promouere studuit, & Ruthe-
norū

morū schisma abolere: quapropter Casimirum Patrē induxit, vt legē ferret, ne Schismatici noua tēpla cōstruerent, nec vetera collabētia restaurarēt. Erga pauperes & calamitatib9 oppressos benefic' & misericors, Patris & defēsoris egenorum nomen ob-

uersus infideles receptis, pietate primū Sigismundi certij Vilnae regiae extructō, & à Vladislao IV; pari munificentia, absolutō, sacellō, & illuc corpore honorificētissimē trāslatō, eiusmodi Trāslationis memoria hodie ipsō Ioanne Casimirō de hoc Sedi Apolice supplicante, anniuersari celeberrate colitur. Et quo ad diem, celebrandi festum, & officium per totum Regnum Poloniae, illum transferri in Dominicam primam, post Octauam festi Assūptionis Beatæ Mariæ Virginis, Innocentius X. indulxit.

In III Noct: Homil. in Euang. de lumbi vestri precincti, de cōm: Conf: non Pontificis.

lum & Religiosorum choros spiritum Deo reddidit, annō ætatis vigesimō quintō. Corpus Vilnā delatum, multis claret miraculis. Etenim præterquā quod puella defuncta vitam, cæci visum claudi gressum, & varij infirmi sanitatem ad eius sepulchrum recuperarūt. Lithuanis exiguo numero ad potētissimi hostis insperatam irruptionem trepidātibus in aère apparens, insignē tribuit victoriā. Quibus permotus Leo decimus, eundem Sanctorū Cathalogō adscripsit.

LECTIO VIII.

IN cuius honorem pluribus etiam per Ioannem Casimirū Regem gratis in Regni tutelā, ad-

Die I. Septembris.
S. Ægidij Abbatis. Duplex.
Oratio. Intercessio, de cōm: Conf: non Pontif. Cōm: duodecim Martyrum Martyrum. In I. Noct: Lectio de libro Ecclesiast. Beatus Vir.

In II. Noct: LECTIO V.

ÆGIDIUS Atheniensis, Regiæ stirpis, à prima ætate literis diuinis, & charitatis officijs instructus fuit, vt nihil præter ea curare videretur. Itaq; parentibus mortuis, totum Patrimonium in pauperes erogauit: quin etiā tuNICAM exiit, vt ægrotum egenum tegeret: quā ille indutus stertim conualuit.

LECTI-

LECTIO VI.

Sed multis deinceps clarus miraculis, timens sui nominis celebratam, Arelatem ad Beatum Cæsarium cõtendit; à quo post biennium discedens, secessit in in Eremum: vbi diutius herbarum radicibus & ceruæ lacte, quæ stans ad eum horis veniebat, admirabili sanctitate vixit. Quæ ceruæ, insequentibus quodam die canibus Regis, cum in antrum Agidij refugisset, Gallæ Regem impulit, vt in loco speluncæ Monasterium extrui pateretur Cuius administrationem flagitante Rege, inuitus suscepit: eoque munere aliquot annis, prudenter pieq; gestò, migravit in Cælum.

LECTIO VII.

Sermo Sancti Maximi Episcopi. **B**enè & cõgruè in hac die, quæ nobis Beati Agidij ad Paradysum trãsitus exultabilem reddit, presentis Psalmi versiculum decantauimus; In memoria æterna erit iustus. Dignè enim in memoriam vertitur hominum, qui ad gaudium transijt Angelorum. Dicit sermo diuinus: Ne laudes hominem in vita sua: tanquam si diceret: Lauda post vitam, magna post consummationem.

LECTIO VIII.

Duplici enim ex causa vtilius est hominũ magis memoriam laudem dare, quàm vitam; ut illò potissimum tẽpore merita san-

ctitatis extollas, quãdo ne claudatam adulatio mouet, nec laudatum tentat elatio. Lauda ergo post periculum, prædica securum. Lauda nauigantis felicitatem; sed cum peruenit ad portum; lauda Ducis virtutem, sed cum perductus est ad triumphum.

In III. Noct. Homil. in Euang. Ecce nos reliquim^o omnia. ut in cõm: Aposto. In Laud. Comm: SS. Mare duodecim Fratrum. Vesp. à Cap. de seq: cõm: preced: S. Angeli Custodis. si contingat infra Oct. Si hoc festum venerit infr. Oct. Angeli Custodis: sit tam in Laude quàm in virisq; Vesp. cõm Oct. Quod si ipsa dies Angeli Custodis cum hoc festo cõuenerit, sit de Angelo Custode, translatò in sequentẽ diem non impediã Sãctò Agidio. Idem iudicium esto de sequenti festo.

Die II. Septembris.

S. Nonnosii Abbatis. Duplex. Omnia de cõm: Conf. non fontis præter ea quæ sequuntur. Oratio. Intercessio. In I. Noct: Lect. Iustus si morte. &c.

In II. Noct. LECTIO V.

Ex libro Dialogorum S. Gregorij Papæ. Libro I. Caput: 7.

Nonnosus, sub asperrimo sui Monasterij debebat Patre, sed eius mores mirã semper æquanimitate tolerabat. Sicq; fratribus præerat in mansuetudine, sic vt

K

crebro

crebrò Patris, iracundiã ex humilitate mitigabat. Quia verò eius monasteriũ in summo montis Soractis cacumine situm est, ad quamlibet paruum hortum fratribus excolendum nulla patebat planities; vnus autem breuissimus locus in latere montis excreuerat, quem ingentis saxi moles naturalitèr egrediens occupabat. **LECTIO VI.**

Quadam verò die dum Nonosus Vir Venerabilis cogitaret, quod saltem ad condimèra oleorum nutrienda locus idem aptus potuisset existere, si hunc moles saxi illius non teneret; occurrit animo, quod eandẽ molem quinquaginta bouum paria mouere nõ possent. Cumq; de humano labore facta esset desperatio, ad Diuinũ se solatium contulit, seque illic nocturno silentio in Orationẽ dedit. Cumq; manè factò ad eundem locum fratres venirent, inuenerunt molem tantæ magnitudinis ab eodem locò longiùs recessisse, suòq; recessu largum fratribus spatium, ad excolendum hortum dedisse.

LECTIO VII.

Aliò quoq; tempore, cum idẽ Vir Venerabilis lampades vitreas in Oratorio lauaret, vna ex eius manib; cecidit, quæ per innumeras partes fracta dissiluit: qui vehemenssimũ Patris Monasterij furorem timens, lampa-

dis protinùs omnia fragmenta collegit, atq; ante altare posuit, seq; cum graui gemitu in Orationem dedit. Cumq; ab Oratione caput leuasset, sanam lampadem reperit, quam timens per fragmenta collegerat. Sicq; in duob; miraculis; duorum Patri virtutes imitat; est. In mole saxi licet saxi factum Gregorij, qui montem mouit: In reparatione verò lampadis virtutem Donati, qui fractum calicem pristinæ incolumitati restituit.

LECTIO VIII.

Dum quadam die in Monasterio vetus oleum deesset; itaque colligenda oliuæ temp; incumberet, sed fructus in oleis nullus appateret, visum Patri Monasterij fuerat, vt circumquaque fratres in colligendis oliuis ad exhibenda extraneis opera pergerent: quaten; ex mercede sui operis, aliquantulũ Monasterio oleum deportarent. Quod Vir Domini Nonnosus fieri cum magna humilitate prohibuit, ne excentes fratres è Monasterio, diu lucra olei quærent, animarum damna paterentur. Sed quia in Monasterij arboribus, oliuæ pauca inesse videbantur, eas colligere præcipit, & in prælo mitti, & quamlibet parum olei exire potuisset, sibi met desferri. Factumq; est, vt susceptum in paruo vasculo oleum, Fratres Nonoso Dei famulo deto-

detulerunt. Quod ipse protinus ante altare posuit, cunctisque egredientibus orauit, atque accersitis postmodum fratribus præcepit, ut hoc quod detulerant oleum leuarent, & per cuncta vasa Monasterij, exigue fundendo diuiderent, quatenus benedictione eiusdem olei omnia infusa viderentur, quæ protinus vererant vana claudi fecit. Die verò alterâ, aperta omnia plena reperta sunt.

In III. Noct. Homil. in Euang. Ecce nos reliquimus omnia. ut in Comm. Abbatum.

Dominica I. Septembris.
Festum SS. Angelorum Custodû,
Duplex cum Octaua. *Omnia ut in Breu. I. Octobr. Lect. XII. de Homil. Dominica. com. in Laud. & versiq. Vesp. eiusd. Dominica.*

Secundâ die infr. Oct. S. Angeli Custodis *Inuitat. Hymn: ut in festo. In I. Noct. Añs. Dominus Deus ꝑ cœli & terræ ipse mittet Angelû suum corâ te. Psal. ser.*

Sermo S. Augustini Episcopi.

LECTIO I.

Sancti Angeli ad quorum societatem & congregationem in hac peregrinatione laboriosissima suspiramus, sicut habent permanendi æternitatem, ita cognoscendi facilitatem, & requiescendi felicitatem; sine difficultate quippe nos adiuuant, quia spiritualibus meritis puris & liberis non laborant. ꝑ. Angelis suis.

LECTIO II.

Nos duas societates Angelicas intelligimus, vnam feruentem Deo, alteram tumentem typho. Vnam cui dicitur: Adorate eum omnes Angelis eius, aliam, cui Princeps dicit: Hæc omnia dabo tibi, si prostratus adoraueris me. Vnam Sancto Dei amore flagrantem; alteram propria celsitudinis immundo amore fumantem. Et quoniam sicut scriptum est, Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam; illam in cœlis habitantem, istam indeiectam, in hoc infimo aëreo cœlo tumultuantem. ꝑ. Respondit An.

LECTIO III.

Illam luminosa pietate tranquillum; istam tenebrosis cupiditatibus turbulentam. Illam Dei nutu clementer subuenientem, iuste viciscentem; istam suo fastu subdendi & nocendi libidine æstuantem. Illam, ut quantum vult cõsulat, Dei bonitatis ministram; istam ne quantum vult noceat, Dei potestate frenatam. Illam huic illudentem, ut nolens proferat persecutionibus suis; hanc illi invidentem cum peregrinos colligit suos. ꝑ. In conspectu.

In II. Noct. Antiph. Deus meus ꝑ misit Angelum suum, & cõclusit ora leonum, & non nocuerunt mihi Psal. ser. Capitulum.

Nec cõtemnendû putes, quia non dimittet cum peccaueris,

& est nomen meum in illo.

V. Ascendit fumus aromatum in cōspectu Domini. *R.* De manu Angeli. *Oratio* Deus qui ineffabili, *ut in festo. Ad Laud.* *S.* per horas, omnia ut in die festo. *Sic dicitur officium per totam Oct. prater Lect. S. Anas Nocturnorū.*

Tertia die infr. Oct: S. Angeli Custodis. *In l. Noct. Anas.* Benè ambuletis † & Domin⁹ sit in itinere vestro, & Angelus eius comitetur vobiscum. *Psal. ser. Sermo S. Bernardi Abbatis.*

LECTIO I.

Hic est fūniculus triplex, quod de excelsō cœlorum habitaculo ad consolandos, ad visitandos, ad adiuvandos nos attrahitur supereminēs charitas Angelorum, propter Deum, propter nos, propter seipos. Propter Deum utiq; cuius tanta ergā nos misericordiæ viscera ipsi quoque imitantur. Propter nos, in quibus propriam similitudinem miserantur. Propter seipos, quorum ordines instaurādos ex nobis totō desiderio præstolantur. In ore enim paruulorum, qui lacte modò vescuntur, & nodum solidō cibō. perficiendā est laus illa maiestatis Divinæ, cuius habentes primitias Angelici Spiritus beatā delectatione fruuntur. Sed tantō avidius nos expectāt, quantō cōsummationis eius expectatione & expeditione solli-

citantur. *R.* Vivit ipse Domin⁹.

LECTIO II.

Quæ cum ita sint pensate etiam, quantā nobis sollicitudine opus est, ut dignos nos exhibeamus eorum frequentia, & eodem modo cōversetur in conspectu Angelorū, ne fortē sanctos offendamus obtutus. Væ enim nobis si quando prouocati peccati & negligentijs nostris indignos nos iudicaverint præsentia & visitatione suā, ut iam necesse habeamus & nos plāgere, & dicere cum Prop̄eta: Amici mei & proximi mei, aduersum me appropinquauerunt & steterunt; & qui iuxta me erant de longè steterunt, & vim faciebāt, qui quærebant animam meam. Elongatis nimirū eis, quorum præsentia protegere nos, & propulsare poterat inimicum. *R.* Angelus.

LECTIO III.

Quod si tam necessariam habemus familiaritatem dignationis Angelicæ, cauendā nobis est eorum offensa, & in his maxime exercēdum, quibus eos novim⁹ oblectari. Sunt enim plurima, quæ eis placent, & quæ in nobis inuenire delectat, ut est sobrietas, castitas, paupertas volūtari crebri in cœlum gemit⁹, & orationes cum lachrymis, & cordis intentione. At tamen super omnia hæc unitatem & pacem a nobis exigunt Angeli pacis. *E.*

contra

contra verò nihil æquè offendit,
& ad indignationem pronocat
eos, quomodo dissensiones & scā
dala &c. In omni tribulatione.

In II. Noct: Antiph.

Cum essem vobiscum ꝑ per vō
luntatem Dei eram; ipsum be-
nedicite & cantate eī: *Psal. ser*

Quartā die infr. Oct: S. Angeli
Custodis; *In I. Noct: Antiph.*

Tollens ꝑ se Angelus Domini,
qui præcedebat castra Isrāel abijt
post eos. *Psal. Ser. Sermo S Hy-*
larij Episcopi: LECTIO I.

IN conspectu Angelorum psal-
lam tibi. Parūm sibi existimat
Propheta esse, vt hominib⁹ rān-
tūm præsentib⁹ psallat, quia ho-
mines corporalium tantūm ne-
gotiorum officia inspiciunt; in-
eo enim quod psallit, merunt
cōplacitæ operationis Deo ostē-
dit. Non ergo quæ videntur in
corpore cerni desiderat. Sed ea
quæ spiritualiter naturæ spiritit-
ales contuentur gerere festinat.
Scit enim sub specula Angelorū
vitam omnem, moresq; agere, &
vbique; hæc diuinorum ministeri-
orum auxilia fidelib⁹ cunctis as-
sistere. vt scriptum est: Præest
Angelus Domini in circuitu ti-
mentium eum. &c. Machabæus.

LECTIO II.

LEgem etiam Moyſi in manu
mediatoris per Angelos fuisse
depositam docet Apostolus; nec

non & Eliseus absolutissimè do-
cuit, humanas infirmitates An-
gelorum auxilijs defendi, & in
omnibus periculis, si fides ma-
neat, in nobis adesse spiritualiū
virtutum defensionem. Nam
cū Rex Siria capere Geih vr-
bem, in qua idem Propheta Eli-
seus esset, pararet, & nocturnis
itineribus exercitum suum, qui
antelucan⁹ urbem obsideret, de-
stinasset, puer Elisei conspectā
obsidione dixit: O Domine quid
faciemus? Et dixit: Noli time-
re, quia plures sunt nobiscū quā
cum illis. &c. Tu Domine.

LECTIO III.

ET orauit Eliseus ad Dominū,
& dixit: Adaperi Domine o-
culos pueri huius vt videat, &
aperuit Domin⁹ oculos pueri &
vidit. Et ecce mons erat plenus
equis, & curribus in gyro Elisei,
& descenderunt ad eos. Tantus
& tam nobilis Propheta solus
contemplatione auxiliorum spi-
ritualium dignus est. Sed oratio
eius ad Deum, visum incorpora-
lium etiam puero suo meruit. In
hōrum igitur assistentium huma-
nis auxilijs Angelorum conspe-
ctu psallat Propheta, simplicib⁹
spiritualium operum cōtempla-
tione placiturus. &c. Si audieris.

In II. Noct: Antiphona.

Immittet ꝑ Angelus Domini in
circuitu timentium eum, & eri-
piet eos. *Psal. ser.*

Quintâ Die infr. Oct. S. Angeli
Custodis. *In I. Noct. Ana.* —

Misit Dominus ꝑ Angelum su-
um qui percussit omnem virum
robustum & bellatorem, & prin-
cipem exercitûs Regis Assyrio-
rum. *Psal. ser.*

Sermo Sancti Augustini Episco-
pi. *lib. 9. Civit. cap. 22.*

LECTIO I.

Angelis bonis omnis corpora-
lium temporaliumq; rerum
scientia vilis est, non quod earû
ignari sint, sed quod illis Dei, quâ
significatur charitas clara est.
Præ cuius non tantum incorpo-
rali, verum etiam incômutabili
& ineffabili pulchritudine, cui
sancto amore inardescunt, omnia
quæ infra sunt, & quod illud est
non sunt: seq; ipsos inter illa cõ-
terminunt, vt ex toto quod boni
sunt, cõ bono, ex quo boni sunt,
perfruantur. ꝑ Angelis suis.

LECTIO II.

Angeli in cœlestibus sedib⁹ cõ-
stituti, immortales & beati,
qui Creatoris sui participatione
gaudent, cuius æternitate firmi,
cuius veritate certi, cui⁹ mune-
re sancti sunt; quoniã nos mor-
tales & miseros vt imortales be-
atq; simus, misericorditer dili-
gunt, nolunt nos sibi sacrificare,
sed ei, cuius & ipsi nobiscum se
sacrificiũ esse nouerunt. ꝑ. Re-
spondit.

Cum ipsis sum⁹ vna ciuitas Dei,
cum dicitur in Psalmo: Glo-
riosa dicta sunt de te ciuitas Dei,
cuius pars in nobis peregrinatur,
pars in illis opitulatur. De illa
quippè superna ciuitate, vbi Dei
voluntas intelligibilis atq; incõ-
mutabilis lex est, de illa superna
quodãmodo curia (geritur nam-
que vbi cura de nobis) ad nos
ministrata per Angelos, sancta
scriptura descendit. ꝑ. In cõ-
spectu gentium.

In II. Noct. Antiph.

Stetit Angelus ꝑ iuxta aram re-
pli, habens turibulum aureum
in manu sua. *Psal. ser.*

Sextâ die infr. Oct. S. Angeli
Custodis. *In I. Noct. Ana.*

Adorate Dominum ꝑ. omnes
Angeli eius audiuit, & lætata est
Sion. *Psal. ser.*

Sermo S. Bernardi Abbatis.

LECTIO I.

Dignum est, vt gloriam Ange-
lorum non capientes, tanto
magis amplectamur misericor-
diam, quâ nimirum constat ni-
hilominus abundare domesti-
cos Dei, cœli ciues, Principes
paradisi: testatur enim Aposto-
lus, qui raprus ad tertiu⁹ cœlum,
beatæ curiæ illi meruit interesse,
atq; eius nosse secreta, quoniam
omnes administratorij sunt spi-
ritus, missi in ministeriũ propter
eos.

eos, qui hereditatē capiunt salutis. Neq; id cuiquam incredibile videatur, quandoquidem ipse quoq; Creator & Rex Angelorū venit non ministrari, sed ministrare, & animam suam dare pro multis. R. Viuit ipse Dominus.

LECTIO II.

Ministrant Angeli, sed de alieno offerentes Deo bona opera non sua, sed nostra, & nobis eius gratiam referentes; vnde & scriptura dicit: Quoniā ascendit fumus aromatum in conspectu Domini de manu Angelorū: sollicitē pramissit, data ei fuisse incensa multa. Nostros enim sudores, non suos; nostras, non suas lachrymas offerunt Deo; nobis quoque eius munera referunt nō sua. Nō sic minister ille sublimior cunctis, sed humilior vniuersis, qui semetipsum obtulit sacrificium laudis, qui Patri offerens animā suam, nobis ministrat vsq; hodie carnem suam. R. Angelus Domini.

LECTIO III.

Huius iraq; tanti mysterij gratia, nihil mirum, si dignatur nobis, imō & libenter Angeli Sācti ministrēt. Ipsi enim amant nos, quia nos amat Christus. Dicitur certē vulgari prouerbio. Qui me amat, & canem meum. Nos verō o beati Angeli, catelli sumus Domini illius, quem tantō affectu diligitis. Catelli in-

quam, cupientes fatrari de micis, quæ cadunt de mensis Dominorum nostrorum, qui estis vos. Et hæc dixerim, fratres, vt amplio rem de cætero erga beatos Angelos fiduciam habeatis, ac proinde familiarius in omni necessitate vestra illorum inuocetis auxilia, sed & dignè eorum præsentia cōuersari, & magis ac magis eorum vobis conciliare gratiam, captare beneuolentiam, exorāte clementiam studeatis. R. In omni tribulatione.

In II. Noct. Antiphona.

Mitte Domine † Angelum bonū ante nos in timore brachij tui: vt metuant qui oderunt nos.

Psal. ser.

Septimā die infr. Oct. S. Angelū Custodis. In I. Noct. Ant.

Angelus meus † vobiscum est, dicit Dominus; ipse autem exquiret animas vestras. Psal. ser.

Sermo S. Ambrosij Episcopi.

LECTIO I.

Hostium tumultus bellicosus minimē timere debem⁹, nec quamlibet numerosam hostium multitudinem formidare. Quoniam, sicut ait Apostolus, maior est, qui in nobis est, quā qui in mundo, hoc est, potētiōr est ad protegendos famulos suos Christus, quā diabolus ad instigandos inimicos; quamuis enim idē diabolus colligat sibi turbas, & crudeli eas armet insaniā; tamē facile

facile destruuntur, quia melioribus populum suum Saluator cir. cumdat auxilijs. Ait enim Propheta: Immitter Angelum Dominus in circuitu timèrium eum, & eripiet eos. Quod si Angelus Domini timentes eum de periculis eripit, non potest timere barbarum, qui timuerit Saluatorem. *R. Machabæus.*

Idem in Epist: ad Hebræos. c. 1.

LECTIO II.

Quid miraris si filij ministerium exhibent Angeli, cum etiam nostræ salutis ministros eos constet effectos? Filius tamè sicut Dominus saluat: isti vero sicut serui salutis prædestinatorum deseruiunt. Intelligite igitur, quantus honor nobis existit, ad quos sicut ad amicos, ita ministros, Angelos suos destinat Deus. *R. Tu Domine.*

Idem in Psal. 37. LECTIO III.

Qui iuxta me erant de longè steterunt: ne mysticus quidem pietatis abhorreat affectus, ut præ Angelis dixerit, qui præterdunt timentibus Dominum, ut eripiant eos de tentationibus, quas ferre non possunt. Quomodo ergò longè stant qui ad adiumentum sunt attributi? sed non illi se separant, sed qui vrgetur tentationibus, putat eos longè abesse, quos propius sibi adesse desiderat, & arbitratur dissimulare, cum illi adiuuandi tempus nutu

Imperatoris sui expectent, qui athletam suum, quò gloriosius vinceret, diutius certare præcepit. *R. Si audieris vocem meam.*

In II. Noct. Antiphona.

Benedicite Dño ꝑ omnes Angeli eius, potentes virtute, facientes verbum illius, ad audiendam vocem sermonum eius. *Psal. ser.*

Ad Vesperas Duplex, Omnia dicuntur sicut in primis Vesperis festi. Comm. Dominica

In Octaua S. Angeli Custodis Duplex. Lect. 1. Noct. de Dominica secunda Septembris.

In II. Noctur.

Sermo S. Bernardi Abbatis. super Psalmum. Qui habitat.

LECTIO V.

Angelis suis mandauit de te. Mira dignatio, & verè magna dilectio charitatis. Quis enim? quib? de quo? quid mandauit? studiosè consideremus, fratres, diligenter cõmendemus memorie hoc tam grande mandatum. Quis enim mandauit? cuius sunt Angeli? cuius mandatis obtemperant? cuius obediunt voluntati? nempe Angelis suis mandauit de te, ut custodiant te in omnibus vijs tuis: nec cunctantur, quin etiam in manibus tollant te. *R. Viuit ipse.*

LECTIO VI.

Svmmã ergo maiestas mandauit Angelis, & Angelis suis manda-

mandauit, illis vtriq; sublimibus tam beatis, tam proximè sibi coherentibus, tam familiaritèr sibi adherentibus, & verè domesticis Dei mandauit de te. Tu quis est? Quasi verò homo non sit putredo, & filius hominis vermis. *R.* Angelus Domini.

LECTIO VII.

Sed quid putas mandauit de te? nunquid scripsit cõtra te amaritudinè? numquid ut contra folium, quod ventò rapitur, ostendant potentiam suam, & stipulã siccam persequantur? numquid, vt collât impium, ne videat gloriam Dei? mandandum istud est non mandatum. Itaq; Angelis suis mandauit de te, vt custodiant te. Pretiosum depositũ nobis cõmiserat fructũ crucis suæ, pretium sanguinis sui, non contentus custodia hæc tam parũm tuta, tam parũm vtili, tam fragili, tam insufficienti. Super muros tuos Ierusalem constituit custodes, nempe etiam ipsi, qui videntur muri, aut in muro ipso columnæ, custodibus egent, & maximè. *R.* In omni tribulatione. **LECTIO VIII.**

Quantam tibi debet hoc verbum inferre reuerentiam, afferre deuotionem, cõferre fiduciam? Reuerentiam pro præsentia, deuotionem pro beneuolentia, fiduciam pro custodia. Caute ambula, vt videlicet cui ad-

L

suat Angeli, sicut eis mandatum est, in omnibus vijs tuis: in quouis diuersorio, in quouis angulo Angelo tuo reuerentiam habe. Tunc audeas illo præsentè quod vidente me non auderet? Ceterũ etsi tam parvuli sumus, & tam magna nobis, nec modò tam magna, sed & tam periculosa via restat, quid tamen sub tantis custodibus timeamus? nec superari, nec seduci, minũs autem seducere possunt, qui custodiunt nos in omnibus vijs nostris. Fideles sunt, prudentes sunt, potentes sunt, quid trepidam? tantũ sequamur eos, adhareamus eis, & in protectione Dei cœli commoremur. *R.* Stetit Angelus.

In III. Noct: ad Cantica Ana.

Ecce ego ꝑ mitto Angelum meum qui præparabit viam meam ante faciem tuam.

Canticum. Domine miserere nostri. cum reliquis ut in festo S. Michæelis. *V.* In conspectu Angelorum psallam tibi Deus meus. *R.* Adorabo ad tẽplum sanctum tuum & confitebor nomini tuo.

Lectioes vt in die festi. Lectio XII. de Homilia Dominica secunda Septembris, cuius sit commemo: in Laud. & in II. Vesp.

Si Obit S. Angeli Custodũ, incidit in festum Natiuitatis B. Maria Virg, sit de B. Maria Virgine, cum comm: Obit Sancti Angeli Custodis.

Die

Die XVII. Septembris.

SACRI NOMINIS BEATISSIMÆ

VIRGINIS MARIÆ

Duplex. Ad Vesp. Añā.

Missus est Angelus Gabriel ad Virginem despōsatā Ioseph, & nomen Virginis MARIA. *Psal.* Dixit Dominus. *Añā.* A solis ortu vsque ad occasum laudabile nomen Domini, & MARIAE Matris eius. *Psal.* Laudate pueri. *Añā.* Ave MARIA gratiā plena Dominus tecum benedicta tu in mulieribus. *Psal.* Lætatus sum. *Añā.* Permaneat & magnificetur nomen tuum vsq; in sempiternum ô MARIA. *Psal.* Nisi Dominus. *Capitulum Iud. 13.*

Benedicta es tu filia à Domino Deo excelso, præ omnib⁹ mulieribus super terram: quia hodie nomen tuum ita magnificavit, vt non recedat laus tua de ore hominum, qui memores fuerint virtutis Domini in æternū. *R. br.* Ave Maria &c. *Hymn.* Ave maris stella. &c.

ŷ. Sit nomen Mariæ benedictū. *R.* Ex hoc nunc & vsq; in sæculum. *Ad Magnificat Añā.*

MARIÆ nomen cunctas illustrat Ecclesias, cui fecit magna qui potens est; & sanctum nomen eius. *Oratio.*

DEVS qui gloriosam Matrem tuam nominari MARIAM voluisti: concede quæsumus, vt qui dulce Mariæ nomen implo-

rant, perpetuū sentiant euz be-
nedictionis effectum. Qui vivis.
pro SS. Cornelio & Cypriano. Añā.
Gaudet in cælis. *ŷ.* Exultabunt
Sancti. &c. *Oratio.*

BEatorum Martyrum pariterq; Pōtificum Cornelij & Cypriani nos quæsumus Domine festa tueantur, & eorum commendet oratio veneranda. Per Dñum.

Ad Matutinum Inuitatorium.
Ave Maria. *Hymn.* Quem terra pontus æthera. *In I. Noct. Añā.*

IN vniuersa terra admirabile est nomen tuum MARIA. *Psal.* Domine Domin⁹. *Añā.* In omnē terram diffusa est laus nominis MARIAE. *Psal.* Cæli enarrant. *Añā.* Super maria & flumina fundavit Mariam, & dedit illi nomen virtutum Rex gloriæ. *Psal.* Domini est terra. *Añā.* Speciosum Mariæ nomē deprecatur omnes diuites plebis, cuius decorē cōcupiuit Rex. *Psal.* Eructavit cor meum. *Añā.* Refugium est in tribulationibus Mariæ nomen omnibus illud inuocantib⁹. *Psal.* Deus noster refugium. *Antiph.* Maria Ciuitas Dei Sancta; gloriosa dicta sunt de nomine sancto tuo. *Psal.* Magnus Domin⁹. *ŷ.* Magnificate Mariam Virginē mecum. *R.* Et exaltem⁹ nomen eius in æternum.

De lib. Exodi. **LECTIO I**
Symplicis MARIAE Prophetissa se

ror Aaron tympanum in manu sua, egressæque sunt omnes mulieres post eam cum tympanis & choris, quibꝰ præcinebat dicens: Cantemus Domino, gloriose enim magnificatꝰ est; equū & ascensorem deiecit in mare.

℞. Laudetur nomen sacrum, atq; insigne Mariæ * Nam mundo peperit Virgo salutis opem.

℥. Latentur cœli de tali nomine & Orbis. Nam mundo.

LECTIO II.

TVLit autem Moyses Israël de mari rubro; & egressi sunt in desertum Sur. Ambulaueruntq; tribus diebus per solitudinem, & non inueniebant aquam; & venerunt in mara; nec poterant bibere aquas de mara, eò quòd essent amaræ; vnde & congruū loco nomen imposuit, vocans illum mara, id est; amaritudinē.

℞. Benedictum sit nomen Mariæ. * Cuius manꝰ tornatiles pleæ hyacinthis. ℥. Implorantibꝰ Mariæ nomen, Maria præsto ad est. Cuius manus.

LECTIO III.

ET murmurauit populus contra Moysen dicens: quid bibemus? Ad ille clamauit ad Dominum. Qui ostēdit ei lignum, quod cum misisset in aquas, in dulcedinem versæ sunt. ℞. Beatissimæ Virginis nomen deuotissimè celebremꝰ * Ve ipsa pro no-

bis intercedat ad Dominū IESŪ Christum. ℥. Cum iucunditate nomen Beatæ MARIÆ Virginis deuotissimè celebremꝰ. Vt ipsa;

LECTIO IV.

IBi constituit ei præcepta atque iudicia, & ibi tentauit eum dicens: si audieris vocem Domini Dñi tui, & quod rectum est corā eo feceris, & obedieris mandatis eius, custodierisq; omnia præcepta illius, cunctum languorē, quem posui in Ægypto non inducam super te: ego enim sum Dominus Deus sanator tuus.

℞. Salutemus Mariam pro nobis filium exorantem. * Et illi dicamus: Ave Maria gratiā plena Dominꝰ tecum. ℥. Hæc est Gedeonis vellus, quæ leuissima orationis compressione larga exhibet gratiarum stillicidia. Et illi dicamus: Ave. Gloria Patri. Et illi dicamus: Ave.

Jm II. Noct: Antiphona.

NOmen tuū Dei genitrix Virgo, gaudium annuntiauit vniuerso mūdo. *Psal.* Benedixisti Dñe. *Añs.* Nomen Beatissimæ Mariæ Virginis cum gaudio celebremus. *Psal.* Fundamenta eius *Añs.* Nuntiate inter gentes gloriam Mariæ, in omnibus populis mirabilia nominis eius. *Psal.* Cantate Domino. *Añs.* Annunciauerunt Cœli nomen Mariæ, & viderunt omnes populi gloriam

riam eius. *Psal.* Dominus regnavit. *Ana.* Notum fecit Dominus sacrum Mariæ nomen, & in cōspectu gentium reuelavit virtutem nominis eius. *Psal.* Cantate Domino. *Ana.* Gloriosa Virginis Mariæ nomen dignissimum recolamus. *Psal.* Dominus regnavit irascantur. *Ps.* Repleatur os meum laude Mariæ. *R.* Ut cantem gloriam nomini Sancto ei⁹. De Sermone S. Epiphaniij Episc.

LECTIO V.

BEATA Anna grauida effecta, cœlum & thronum Cherubicum peperit Sanctam Puellam Mariam; illa enim reperitur esse Cœlum, Templum, & Thronus; quia Mariam interpretari solem⁹ Dominam atq; etiam spem. Peperit enim Dominum, qui est spes totius mundi, nempe Christum. *R.* Gloriosa Virginis Mariæ nomen dignissimum recolamus. * Cuius Dominus humilitatē respexit, quæ Angelo nūciante concepit Saluatōrē mundi. *Ps.* Beatissimæ Virginis Mariæ nomen dignissimū celebrem⁹. Cui⁹ Dominus. LECTIO VI.

RVRSUM nomen illud Maria, interpretatur Myrrha maris, myrrhā verò dicit aliquis (quod ego etiam ajo) de immortalitate, eò quod paritura erat gemmam immortalem in mari, hoc est: in mundo. Mare autē dicit vniuersum mundum, cui Virgo serenitatem, & tranquillitatem

contulit, dum portum peperit Christū. *R.* Benedicta tu à Domino Deo tuo, in omni tabernaculo Iacob. * Quoniam in omni gente quæ audierit nomen tuū, magnificabitur super te Deus. *Ps.* Tu gloria Ierusalem, tu lætitia Israel, tu Maria honorificentia populi nostri. Quoniam.

LECTIO VII.

RVRSUM itaq; præclarè Puellæ Mariæ beatum nomen interpretatur. Illustrata; ut potè quæ illustrata sit à filio Dei, & cunctos vsq; ad terminos terræ credentes, Trinitati illuminauerit; Sancta enim Puella Virgo Maria est, Sponsa Trinitatis, & thesaurus dispensationis arcanus, cui Gabriel inquit, Ave gratiā plena Domin⁹ tecū; subiūxit Gabriel. Et Pater misit me Arrhabonē de cœlo Spiritū Sæctum Præparauit Virginē vnigenito Filio; cœlesti spōso: quā Pater dilexit, Fili⁹ inhabitauit, Spirit⁹ Sæct⁹ percipiuit. *R.* Melius est bonum nomen, quàm diuitiæ multæ * Turris fortissima Mariæ nomen. *Ps.* Propugnaculū est omnibus qui ad illud confugiunt. Turris.

LECTIO VIII.

IPSA est enim sponsa, & thalamus, & ex ea spontus procedit Christ⁹, Virgineū indumentum iuxta suauē Davidis Prophetæ cationem: In sole posuit tabernaculum suum, & ipse tanquā spon-

spōsus procedēs ē thalamo suo. O sponsi desiderium summæ puritatis! propriam ancillam propensiore affectu, constituit spōsam & Matrem. R. Nomen sanctum meum notum faciam in medio populi mei. * Et scient quia ego Maria. V. Delicia meæ esse cum filijs hominum. Et scient. Gloria Patri. Et scient.

In III. Noct. Antiph.

Corde & animo Christo canamus gloriam, in hac sacra solemnitate præcellis Nominis Genitricis Dei Mariæ. *Canticum.* Obaudite me. *V. in Comm: Virg.*

V. Ave Maria gratia plena.

R. Dominus tecum.

Lectio Sancti Evangelij secundum Lucam.

LECTIO IX. *cap. I.*

In illo tempore: Missus est Angelus Gabriel à Deo, in civitatem Galilææ, cui nomen Nazareth, ad Virginem desponsatam viro cui nomen erat Ioseph, de domo David & nomea virginis Maria. Et reliqua.

Homilia S. Bernardi Abbatis.

ET nomen inquit Virginis Maria. Loquamur pauca & super hoc nomine, quod interpretatū maris stella dicitur, & Matri Virgini valde cōvenienter aptatur. Ipsa namq; aptissimè syderi cōparatur, quia sicut sine sui corruptione sydus suum emittit radium, sic absq; sui læsione Virgo

parturiuit filium. Nec syderi radius suam minuit claritatē, nec Virgini Filius suam integritatē, R. Nomen tuum Dei Genitrix Virgo gaudium annunciauit vniuerso mundo. * Ex te enim ortus est sol iustitiæ Christus Deus noster, qui soluens maledictionem dedit benedictionē & confundens mortem donauit nobis vitam sempiternam. V. Benedicte tu in mulieribus, & benedictus fructus ventris tui. Ex te enim. LECTIO X.

Ipsa est igitur nobilis illa stella ex Iacob orta, cuius radius vniuersum orbem illuminat, cuius splendor & præfulget in supernis, & inferos penetrat, terras etiam perlustrans, & calefaciens magis mentes, quàm corpora, fouet virtutes, excoquit vitia. Ipsa inquam & præclara & eximia stella, super hoc mare magnum & spatiosum necessariò subleuata, micans meritis, illustras exemplis. R. Clarissimum Mariæ nomen ipsa stella est præfulgens * Peccatores illuminat, & dirigit in portum salutis.

V. Cōsolatur tristes, miseros leuat, & iacētes erigit. Peccatores.

LECTIO XI.

Quisquis te intelligis in huius sæculi profluvio magis inter procellas, & tempestates fluctuare, quàm per terram ambulare, ne auertas oculos à fulgore huius sy-

ius syderis, si non vis obrui procellis. Si insurgant venti tentationum, si incurras scopulos tribulationum, respice stellam, voca Mariam. Si iactaris superbia vendis, si ambitionis, si æmulationis, respice stellam, voca Mariam. Si iracundia, aut auaritia, aut carnis illecebra nauiculam concusserit mentis, respice ad Mariam. Si criminum iramantate turbatus, si conscientie feciditate confusus, iudicij horrore perterritus, baratro incipias absorberi tristitie, desperationis abyssu, cogita Mariam. & Omnia flumina intrant in mare, & ipsum non redundat. * Omnia gratiarum charismata in Mariam & ipsa non intumescit. ¶ Dixit illi Angelus: Ave Maria gratia plena. At ipsa respondit: Ecce ancilla Dñi. Omnia.

Si hoc festum incidat in Quatuor temporib^o. Duodecima lectio erit de Homil: ser occur. & de ea sit conam in Laud: tantum. Si verò non occurrerit, erit.

LECTIO XII.

IN periculis, in angustijs, in rebus dubijs Mariam cogita, Mariam invoca. Non recedat ab ore, non recedat à corde; & vt impetres eius Orationis suffragium, non deseras conuersationis exemplum. Ipsam sequens non devias; ipsam rogans non desperas; ipsam cogitans nõ ex-

ras; ipsa tenente non eorruis ipsa protegēte non metuis; ipsa Duce non fatigaris; ipsa propitiā peruenis, & sic in temetipso experiris quam merito dictum sit: Et nomen Virginis Maria. & Nomen gloriosæ Virginis Mariæ, ex semine Abraham ortæ de tribu Iuda, clara ex stirpe David. * Cuius vita inelyta cunctas illustrat Ecclesias. ¶ Hodie nominata est Beata Virgo Maria, ex progenie David. Cuius vita, Gloria Patri. Cuius vita. Te Deum laudamus. *Euangelium.*

Sequentia Sancti Euangelij secundum Lucam, cap. 1.

IN illo tempore: Missus est Angelus Gabriel à Deo in ciuitate Galilææ, cui nomen Nazareth, ad Virginem desponsatam viro, cui nomē erat Ioseph: de domo David: & nomen Virginis Maria. Et ingressus Angelus ad eam dixit. Ave gratia plena, Dominus tecum: benedicta tu in mulieribus. Quæ eum audisset, turbata est in sermone eius: & cogitabat qualis esset ista salutatio. Et ait Angelus ei: Netimeas Maria: inuenisti enim gratiam apud Deum. Ecce concipies in utero, & paries filium: & vocabis nomē eius Iesum. Hic erit magnus; & filius altissimi vocabitur: Et dabit illi Dominus Deus sedem David patris eius: & regnabit in domo Iacob in æternum: & regni eius

non erit finis. Dixit autem Maria ad Angelum. Quomodo fiet istud: quoniam virum non cognosco? Et respondens Angelus, dixit ei. Spiritus Sanctus superueniet in te: & virtus Altissimi obumbrabit tibi. Ideoq; & quod nascetur ex te sanctum; vocabitur Filius Dei. Et ecce Elisabeth cognata tua: & ipsa concepit filium in senectute sua. Et hic mensis est sextus illi, quæ vocatur sterilis: quia non erit impossibile apud Deum omne verbum. Dixit autem Maria. Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum.

Oratio.

Deus qui gloriosam. *ut supra.*

Ad Laudes & per horas Antiph.

Mirabiles elationes maris: sed mirabilior in nomine Mariæ Dominus. *Psal.* Dominus regnavit. *cum reliquis de Dominica. Añ.* Laudate in exultatione MARIÆ nomen quoniam suave est. *Añ.* Labia mea laudabunt te ô Maria, quia dulce est nomen tuum super mel ori meo. *Añ.* Spiritus & animæ iustorum benedicant Mariam, in nomine sancto eius. *Añ.* Beneplacitum est Domino in nomine Mariæ, in quo exaltauit mansuetos in salutem.

Capitulum. & B. breue. ut in I Vesp. Hymnus. O gloriosa Domina. *V.* Letabor & exultabo in te Maria. *R.* Psalmum dicam nomini tuo. *Ad Benedictus*

Añ. Benedictus Deus qui Mariæ Virgini, lucis nomen donauit, ut illuminaret eos, qui in tenebris sedent; & ut stella maris errantes dirigeret in portum pacis.

Ad Primam. Pro lectione breuis Capitulum Nonè.

Ad Tertiam Añ. Laudate in exultatione. *Capitulū.* Benedicta es tu. *V.* Repleatur os meū laude Mariæ. *R.* Ut cantem gloriā nomini sancto eius.

Ad Sextam Añ. Labia mea. *Capitulum.* Benedicta tu a Domino Deo tuo in omni tabernaculo Iacob; quoniam in omni gente quæ audierit nomen tuū magnificabitur super te Deus Israel. *V.* Ave Maria gratiā plena. *R.* Dominus tecum.

Ad Nonam Añ. Beneplacitum est Domino. *Capitulum.* Egressum est nomen meum in gentes propter speciem tuam, & quia perfecta es in decore meo, quem posui super te: dicit Dominus Deus. *V.* Letabor & exultabo in te Maria. *R.* Psalmum dicam nomini tuo.

In II Vesp. Añ. Capitulum. *R.* Hymn & *V.* ut in I. Vesp. *Ad Magnif: Antiph.* MARIA Virgo omnium oculis gratiosa; nominatum est nomen gloriæ eius, vñq; in extremum terræ.

Die XXVII. Septembris.

S STANISLAI Epif opi & Martis
R, P, P. Translatio, Duplex.

Omnia

Omnia ut in festo eius, Mense Ma-
ie. prater Lectiones I. Noct: que
leguntur, De Actib⁹ Apostolorū. A
Mileto &c. ut in Comm: unius
Mart. Et Lect: II. & III Noct: ut
in ipsa Octaua eius Festi num: 52.
Vespere à Capitulo de sequenti.
Commemoratio precedentis.

Die XXVIII. Septembris.
S. Venceslai Martyris R. P. P.
Duplex. Omnia ut V. Martij in
festo Trāslationis eiusdē num: 16.
Vesp: de sequ: Comm: preced.

Die V. Octobris.
SS. Placidi & Sociorum Mart:
Duplex. Omnia ut in Breviario.
Die Dominico post Festum SS.
Placidi & Sociorum.
Dedicatio Eccles: Conuentua-
lis Tynecensis. Duplex.
Omnia ut in Breviario de cōmu:
Dedicationis cum Octaua.

Die VIII. Octobris.
S. Iustine Virginis & Martyris.
Duplex. Omnia ut in Breviario.

Dominica die post Octauas Dedic:
Ecclesie Conuentualis Tynecensis.
Festum Reliquiarum eiusdē Basi-
licæ Tynecensis Duplex.
Ad Vesp. Antiph. Corpora San-
ctorum. cum reliquis de Laud:
infra. Psal. Dixit Domin⁹. cum
reliquis de Dominica.

Capitulum. Sap. 3. art. 3.
Iustorum animæ in manu Dei

sunt, & non tanget illos tormē-
tum mortis, nisi sunt oculis insi-
pienriū mori; illi autem sunt in
*pace. R. bre: Exultent iusti * In*
conspectu Dei. Exultent. V. Et
delectētur in lætitia. In consp.
Gloria Patri. Exultent iusti.

Hymnus.

Christe redemptor omnium,
Conserua tuos famulos,
Beatæ semper Virginis
Placatus Sanctis precibus.
Vates Æterni iudicis
Apostoliqu; Domini
Suppliciter exposcimus
Saluari vestris precibus.
Martyres Dei inclyti
Confessoresq; lucidi,
Vestris orationibus
Nos ferte in cœlestibus.
Chori Sanctarum Virginum
Monachorumq; omnium
Simul cum Sãctis omnib⁹
Consortes Christi facite.
Gentem auferte perfidam
Credentium de finibus
Vt Christo laudes debitas.
Perfoluamus alacriter.
Gloria Patri ingenito
Eiusq; Vnigenito
Vnâ cum sancto Spiritu
In sempiterna sæcula, Amē
V. Lætamini in Domino & exul-
tate iusti. R. Et gloriamini o-
mnes recti corde.
Ad Mag. Antiph: Gaudent in
cœlis animæ sanctorū, qui Chri-
sti ve

At vestigia sunt secuti; & quia pro eius amore sæculum spreuerunt, ideò cum Christo exultant sine fine. *Oratio.*

Propitiare quæsumus Domine, famulis tuis, per Sanctorum tuorū, quorum hic habentur Reliquiæ, & patrocinia veneramus merita gloriosa: vt eorū pia intercessione, ab omnibus semper protegamur aduersis. Per Dominum. &c. *Deinde fit Comm: Dominica occurrentis.*

*Ad Matutinum. Inuitati Regē Regūm Dominum venite adoremus. * Quia ipse est corona Sanctorū omniū. Psalm. Venite.*

Hymnus.

Æterna Christi munera
Sacros honores Cœlitum
Laudes canentes debitas
Lætis canamus mentibus.
Deuota Sanctorum fides
Inuicta spes credentium
Perfecta Christi charitas
Mundi triūphat Principē.
In his Paterna gloria
In his voluntas spiritus
Exultat in his filius
Cœlum repletur gaudio.
Te nunc Redēptor quæsum⁹
Vt ipsorum confortio
Iungas precantes serulos
In sempiterna sæcula, Amē.

Antiphona. Psalm. 5. I. & II.

Noct: ut in festo Omnium Sanct.

In I. Noct: Lect: de Epist: Beati

Pauli Apost: ad Rom: Fratres de-

bitores. *ut in cōmu: Plur: Mart:*

*R. I. Corpora Sanctorū in pace sepulta sunt: * Et nomina eorum vivent in generationem & generationem. V. Sapientiam Sanctorū narrent populi, & laudem eorum pronunciet omnis Ecclesia. Et nomina eorū. &c.*

*R. II. Pretiosa in cōspectu Domini. * Mors Sanctorum eius. V. Custodit Domin⁹ omnia ossa eorum, vnum ex his non conteretur. Mors:*

*R. III. Iustorū animæ in manu Dei sunt, & non tanget illos tormentū mortis: visi sunt oculis insipientiū mori. * Illi autē sunt in pace. V. Deus tentauit illos, & inuenit eos dignos se. Illi autem. &c.*

*R. IV. Tanquam aurum in fornace probauit electos Domin⁹, & quasi holocausti hostiam accepit illos, & in tēpore erit respect⁹ illorū. * Quoniam donū & pax est electis Dei. V. Qui cōfidunt in illum intelligent veritatem & fideles in dilectione acquiescent illi. Quoniam donū. Gloria Patri. Quoniam.*

In II. Nocturno.

Sermo S. Ioannis Chrysostomi.

LECTIO V.

Sanctorum non modo corpora, sed ipsi loculi, & monumēta Spirituali grātiā cōferta sunt. Nam si in Elisæo id cōtigat, vt defunct⁹ sepulchrum eius artin-

M

gens,

gens, mortis vincula dissoluerit, & ad vitam rursum redierit, multo magis id fiet hoc tempore, quo gratia fluit vberior, quo spiritus maior est vis; ut si cum fide aliquis arcam attingat, magnam inde virtutem hauriat. Et eam ob causam, Reliquias Sanctorum nobis concessit Deus, ut nos ad se eorum imitatione perducatur; & sint nobis velut porrus quidam, & idoneum solatiū eorum malorū, quæ assidue nos affligunt. *R.* Sancti mei qui in carne positi certamen habuistis. * Mercedem laboris ego reddā vobis. *V.* Venite Benedixisti Patri mei percipite regnum. *Mercedem.* **LECTIO VI.**

Quamobrē vos omnes cohortor fratres, si quis vestrum ægritudine, vel corporis morbo vel quavis aliā calamitate premittur, ut cum fide huc accedat, & ab illis omnibus liberatus, magna cum læticia reuertetur, & aspectu solo conscientiam leuiorem & tranquilliorē reportabit, Quin etiam expedit, ut non solum ij, qui ærumnis & molestijs affecti sunt, huc sese conferant, sed illi etiā qui & animi quiete, & gloriā, & potentia, & magnā apud Deum fiducia perfruuntur. *R.* Absterget Deus omnē lacrymam ab oculis sanctorum, & iā non erit amplius, neq; luctus, neq; clamor, sed nec vllus do-

lor. * Quoniā priora transferēt. *V.* Non esurient, neq; sitiēt amplius, neq; cadet super illos sol, neq; vllus æstus. Quoniam.

LECTIO VII.

Huc enim accedentes, bonæ hæc efficient firmiora & stabiliora: & memoria virtutū & recte factorum hōrūcesanctorū Virorum animos suos reddent moderatiorē, nec conscientias suas bonis operibus efferi atq; intumescere patientur. Non autem parui momenti est, eos, quibus prospera, atq; secundæ res fluunt, eas ferre moderatē, & superbiæ tumore non extolli. *R.* Iusti germinabunt sicut liliū. * Et florebut in æternum ante Dominum. *V.* Plantati in domo Domini: In atrijs Dom' Dei nostri. Et florebut.

LECTIO VIII.

Vtilis igitur cunctis hic thesaurus est, & refugium salutare, tam illis qui reb' duris atq; asperis, & peccatis conflantur, ut ab illis liberētur: quā illis qui prosperē ac feliciter degunt, ut diu fruantur bonis, illis qui morbis laborāt; ut bonam valetudinem consequantur; illis qui commodā gaudent valetudine, ne in morbu aliquem incurrant. Quæ quidem omnia considerantes, cum omni gaudio atq; læticia, sacrum hunc locum frequenter, ut contubernij mensæq; celestis

coelestis participes, cum sanctis fieri valeamus, precibus ipsorum Sāctorum & gratiā, ac benignitate Domini Nostri Iesv Christi, cum quo Patri gloria sanctoq; Spiritui, nunc, & semper, & in secula seculorum, Amen.

& Lætabitur iustus in Domino, & sperabit in eo: & laudabitur. * Omnes recti corde.

¶ Lætamini in Dño, & exultate iusti, & gloriāmini. Omnes. Gloria Patri. Omnes.

In III. Noct: ad Cant.

Antiph. Fulgebunt iusti, & tanquam scintillæ in arundineo discurrant: iudicabunt nationes, & re-

tas. ¶ Floribus eius nec rosa, nec lilia desunt. *Quam.*

¶ XI. Lux perpetua lucebit sanctis tuis Domine. * Et æternitas temporū. ¶ Lætitia sempiterna erit super capita eorum, gaudium & exultationem obtinebunt. Et æternitas.

Lectio XII. Ex Dominica currenti cum R. Ad Laudes & per Horas *Añs.* Corpora sanctorum in pace sepulta sunt: & vivent nomina eorum in æternū. *Psal.* Dominus regnavit. *Añs.* Fulgebunt iusti sicut sol in regno Patris eorum, dicit Dominus. *Psal.* Iubilate *Añs.* Sanctorum velut aquilæ iuvent^o renouabitur, florebunt sicut lilium in Civitate Domini. *Psal.* Deus. *Añs.* Spiritus & animæ iustorum hymnū dicite Deo nostro, alleluia. *Psal.* Benedicite. *Añs.* Absterget Deus omnem lacrymam ab oculis Sāctorum; & iam non erit amplius neq; luctus, neq; clamor; sed nec vllus dolor, quoniā priora trāsierunt. *Psal.* Laudate Dñm.

Cap: iustorum animæ ut supra.
¶. *br.* Lætamini in Dño * Et exultate iusti. Lætamini. ¶. Et gloriāmini omnes recti corde. Et exultate. Gloria Patri. Lætamini in Domino. *Hymnus.*

Rex gloriose Cœlitum
Corona Conscientium
Qui respuentes terrea
Perducis ad Cœlestia,

M. 2. Aurem

Aurem benignam protinus
 Appone nostris vocibus
 Trophæa Sacra pangimus
 Ignosce quod deliquimus.
 Tu vincis in Martyribus
 Parcendo Confessoribus
 Tu vince nostra crimina
 Donando indulgentiam.
 Deo Patri sit gloria
 Eiusq; soli Filio
 Cum Spiritu Paraclito
 Et nunc & in perpetuū. Am.

¶ Exultabunt sancti in gloria.

℞. Exultabunt in cubilibus suis.

Ad Benedictus Añs. Vestri capilli capitis omnes numerati sunt: nolite timere: multis passeribus meliores estis vos. *Fit Comm: Domin: currentis.*

Ad Tertiam Añs. Fulgebunt Iusti. *Capit:* Iustorum animæ. ¶. Exultamini in Domino & exultate iusti. ℞. Et gloriamini omnes recti corde.

Ad Sextam Añs. Sāctorū velut. *Capit:* Reddidit Deus mercedē laborum sanctorum suorum, & deduxit illos in via mirabili: & fuit illis in velamento diei, & in luce stellarum nocte. ¶. Exultent iusti in cōspectu Dei. ℞. Et delectentur in lætitia.

Ad Nonā Añs. Absterget Deus. *Capit:* Fulgebunt iusti, & tanquam scintillæ in arundinetō discurrēt, iudicabunt nationes, & dominabūtur populis. & regnabit Dominus illorum in perpetuum, ¶. Iusti autem in perpetuū

viuent. ℞. Et apud Dominum est merces eorum.

In II. Vesp̄is Añs. Corpora Sāctorum, cum reliquis de Laud: *Psal.* Dixit Dominus. Beatus vir. Laudate pueri. Credidi. *Capit.* ℞. *br̄* & *Hym.* ut supra in I. vesp̄. ¶. Exultabunt sancti in gloria. ℞. Exultabunt in cubilibus suis.

Ad Mag: Añs. O quā gloriosum est Regnū, in quo cum Christo gaudēt omnes sancti, amici stolis albis, sequuntur agnum, quocunq; ierit. *Comm: Domin:*

Die: X. Octobris:

Gratiarum Actio pro victoria ex Turcis obtenta 1621. Duplex.

Ad Vesp̄. Añs.

Quo fulgurante desuper
 Gentes feroces expauescunt.
 Hostes tremunt; mali fremunt.
 Boni triumphant gaudiō.
 Tu barbaros Osmanicos
 Apros, fugas ē vinea
 Poloniae Regnum tuae,
 A clade dira vindicans.

Ergo tuo celsissimo
 Sit nomini laus gloria,
 Qui trinus ac vnus Deus
 Per saecula vivis omnia, Am.
 ¶ Sancti per fidem fortes facti
 sunt in bello. ¶ Castra vertunt
 exterorum.

Ad Mag: Ana. Benedictus Dominus Deus noster, qui docet manus meas ad praelium, & digitos meos ad bellum. *Oratio.*

DEUS qui in summis Regni nostri periculis; antiqua brachij tui miracula renouasti; suscipe gratiarum actiones exultantium populorum, & quibus tanti gaudij causam praestitisti; perpetuae fructum concede laetitiae; Per Dominum

Ad Mat: Inuit

Regem qui redimit de interitu vitam * Venite adoremus. *Psal.* Venite exultemus. *Hymnus.* Summe regum *ut supra.* *Ana.* Fortitudo mea, & laus mea Dominus, & factus est mihi in salutem. *Psal.* Domine Dominus noster. *Ana.* Dignus es Domine accipere gloriam, honorem, & virtutem. *Psal.* Coeli enarrant gloriam Dei. *Ana.* Tua est Domine, magnificentia, & potentia, &

gloria atque victoria. *Psal.* Domini est terra. *Ana.* Dominus virtutem populo suo dabit, Dominus benedicet populo suo in pace. *Psal.* Afferte Domino. *Ana.* Ecce oculi Domini, super timentes eum, & in eis qui sperant super misericordia eius. *Psal.* Exultate iusti. *Ana.* Dominus virtutum nobiscum, susceptor noster Deus Iacob. *Psal.* Deus noster refugium & virtus. ¶ Benedic anima mea Domino. ¶ Et omnia quae intra me sunt nomini sancto eius. De libro secundo Machabaeorum.

L E C T I O I.

ET Nicanor quidem cum summa superbia erectus, cogitauerat commune trophaeum statuere de Iuda. Machabeus autem semper confidebat omni spe auxilium sibi a Deo affuturum: & hortabatur suos ne formidarent ad aduentum nationum, sed in mente haberet adiutoria sibi facta de caelo, & nunc speraret ab omnipotente sibi affuturam victoriam. Et allocutus eos de lege, & Prophetis, admonens etiam certamina, quae fecerant prius, promptiores constituit eos: & ita animis eorum erectis, simul ostendebat Gentium fallaciam & iuramentorum prauaricationem. Singulos autem illorum armavit, non clypei, & hastae munitione, sed sermonibus optimis, & exhortationibus. Exhortati

cati itaq; Iudæ sermonibus bonis valde, de quibus extolli posset impetus, & animi iuuenū confortari, statuerunt dimicare, & configere fortiter vt virtus de negotijs iudicaret. R. Facile est cōcludi multos in manu paucorum, & non est differētia in cōspectu Dei cœli. * Liberare in multis & in paucis. V. Non in multitudine exercitūs victoria belli, sed de cœlo fortitudo est. Liberare. **LECTIO II.**

ET cum iam omnes sperarent iudicium futurum, hostesque adessent, atq; exercitus esset ordinatus, bestiarū, equitesq; oportuno in loco cōpositi; considerans Machabæus aduētum multitudinis, & apparatus varium armorum, & ferocitatem bestiarum, extendens manus in cœlū, prodigia facientem Dominum, inuocauit, qui non secundum armorum potentiā, sed prout ipsi placet, dat dignis victoriā. Dixit autem inuocans hoc modo. Tu Domine, qui misisti Angelū tuum sub Ezechia Rege Iudæ, & interfecisti de castris Sennacherib centum octuaginta quinque millia: & nunc dominator cœlorum, mitte Angelum tuum bonum ante nos in timore, & tremore magnitudinis brachij tui, vt metuant qui cum blasphemia veniunt aduersus sanctum populum tuum. R. Quis similis

tui in fortibus Domine, quis similis tui? Magnificus in sanctitate: * Terribilis atq; laudabilis, & faciens mirabilia. V. Dux fuisti in misericordia populo, quem redemisti. Terribilis.

LECTIO III.

Nicanor autem, & qui cum ipso erant cum tubis & canticis admouebant. Iudas verò, & qui cum eo erant, inuocato Deo per orationē congressi sunt: manu quidem pugnātes, sed Dominum cordibus orantes, prostrauerunt non minus triginta quinque millia, præsentia Dei magnificè delectati. R. Proci debant viginti quatuor seniores ante sedētem in throno, & adorabāt viuentem in sæcula sæculorum. * Et mittebant coronas suas ante Thronum. V. Dignus es Domine Deus noster accipere gloriam, honorem & virtutē. Et mittebant.

LECTIO IV.

Cumq; cessassent, & cum gaudio redirent, cognouerūt Nicanorem fuisse cum armis suis. Facto autem clamore & perturbatione excitata, patria voce omnipotentem Dominum benedicebant. Itaq; omnes communi consilio decreuerunt, nullō modo diem istum absq; celebritate præterire. R. Gloria Patri, gentiq; Proli & tibi cōpar vt usq; semper Spiritus alme De

vñus. * Omni tempore sæculi.
Ps. Da gaudiorum præmia; da gratiarum munera, dissolue litris vincula astringe pacis fœdera. *Omni tempore. Gloria. Gloria. Gloria. Gloria.*

In II. Noct. Ant. Adonai Domine, magnus es tu, & præclarus in uirtute tua, & quem superare nemo potest. Psal. Omnes gentes. Ant. Non in multitudine exercitus victoria belli, sed de cœlo fortitudo est. Psal. Magnus Dominus. Ant. Vir obediens loquetur victoriã; vir impius procaciter obfirmat vultum suum. Psal. Deus iudicium. Ant. Edificauit Moyse altare & vocauit nomen eius Dominus exaltatio mea. Psal. Cantate. Ant. Dominus conteret bella, Dominus nomen est illi. Psal. Dominus regnauit exulter. Ant. Dominum formidabunt aduersarij eius & super ipsos in cœlis tonabit. Psal. Cantate Domino. Ps. Iste Deus meus & glorificabo eum, & Deus Patris mei & exaltabo eum.

LECTIO V.

Sigismundus Tertius Rege, Osmanus Turcarum tyrannus, imensis, ex Europa, Asia, Africa, contractis copijs, Tartarorum etiam Principe, qui longè maiorem iustro ducebat exercitum, in bellico societatem accito, Reipublicæ Christianæ vastitatem atq; excidium minicans, in Poloniã mouit. Tanti aduentus hostis fa-

ma minimè cõsternat Sigismundus, cum sciret non in multitudine exercitus victoriam, sed de cœlo esse fortitudinem, opè Diuinã suppliciter imploratã; Dei genitricis, Regniq; Patronis cõciliatis fortiter constanterq; bellum suscepit. & Tu uenis ad me cum gladio & hãsta & clypeo. * Ego autem uenio ad te in nomine Domini exercituum. & Dabit te Dominus in manu mea, & percutiam te & auferam caput tuum. Ego autem.

LECTIO VI.

PRæmissus ad fines Poloniæ nõ maximo numero exercitus, qui hostem sustineret, dum Sigismundus omnem Regni nobilitatem trahens adueniret. Castra in hostili ditione ad Chocimum posita, vt bellum potius inferre, quàm illatum repellere Poloni uideretur. & Persequebatur uentus mille, * Et duo fugabant edcẽ millia. & Nõne ideo quia Deus suus uendidit eos, & Dominus conclusit illos Et duo.

LECTIO VII.

DECIES, & quidẽ comite semper victoria, acie pugnatum: toties à castrorum oppugnatione, ingenti cum clade reiectus hostis; toties erupere nostri feliciter: Turcarum stationes prosperè toties incurfare: ut Dominum exercituum à nobis stare apertissimè pateret. & Dextera tua Do-

tua Domine magnificata est in fortitudine. * Dextera tua Domine percussit inimicum. *Ps.* In multitudine gloriæ tuæ deposuisti aduersarios tuos. Dextera.

LECTIO VIII.

FRacta tandē, tot cladib⁹ inflit⁹is, Osmani cōrumaria cū se frustra aduersus Deū pugnare intellexisset, ad ipsos Poloniæ fines eodem in loco mensē integrū, eoq; amplius hæssisset inglorius, sexaginta militū millia caesa desideraret, maiorem longē numerum belli incōmoda absumpsissent, stratos suorum cadaveribus vndiq; cāpos cerneret, ipse iam Sigismundus, cum Poloniæ flore maioribus copijs immineret: qui bellum intulerat, pacem expetijt; acceptisq; conditionibus Sexto Idus Octobris: Prior castra mouit, ex appetita armis Polonia nihil omnino præter ignominiam, & dedecus repportatur⁹. Is dies in tanti beneficij memoriam ut Deo sacer, festusq; Poloniæ, ac solemnis perpetuò foret in posterum, Sigismundus ipse Rex, Regniq; Antistites à Gregorio Quintodecimo impetrauere; mox Vladislao, qui Parenti successerat, & in castris tēpore belli fuerat, vt proprio ac peculiari officio, ad gratias agendas accommodato, horas Canonicas eodē die Polonia persolueret, Urban⁹ Octauus indulgit. *Ps.* Honor Vir-

tus, & potestas & imperium sicut Trinitati in vnitatem, vnitati in Trinitate. * In perenni sæculorum tempore. *Ps.* Benedicat nos Deus Deus noster. In perenni Gloria In perenni.

In Ill. Noll. Antiph. Dominus quasi Vir pugnator, omnipotens nomen eius. *Canticum.* Cantemus Domino. *Ex feria V. quoniam diuidatur in tres Glorias.* *Ps.* Benedic anima mea Domino. *Ps.* Domine Deus meus magnificatus es vehementer.

Homilia S. Gregorij Pape in Euang. Cum audieritis prælia, ut in Comm. plur. *Mare.*

Ps. IX. Reddidit Dominus iustis mercedē laborum suorum, & deduxit eos in via mirabili. * Et fuit illis in velamento diei & in luce stellarū per noctē. *Ps.* Transtulit illos per mare rubrum, & transvexit eos per aquam nimiam. Et fuit.

Ps. X. Iusti tulerunt spolia impiorum, & decantauerunt, Domine nomen sanctū tuum. * Et victricem manum tuam laudauerunt pariter. *Ps.* Sapiētia aperuit os mutorum, & linguas infantū fecit disertas. Et victricē.

Ps. XI. Benedicam⁹ Patrem & Filium cum Sācto Spiritu. * Laudemus & superexaltemus eum in sæcula. *Ps.* Benedictus es Domine in firmamēto cœli, & laudabilis & gloriosus in sæcula. Laudemus.

Laudemus. *R. XII.* Te Deum Patrem ingenitum, te Filium unigenitum, te Spiritum Sanctum paraclitum. Sanctam & indiuiduam Trinitatem toto corde & ore confitemur laudamus atque benedicimus. * Tibi gloria in secula. *V.* Quonia magnus es tu & faciens mirabilia, tu es Deus solus. Tibi gloria. Gloria Patri. Tibi gloria.

Euangelium. Cum audieritis. *Oratio ut supra.*

Ad Laudes & per Horas Ana. Cantemus Domino, gloriosum enim magnificatus est, equum & ascensorem deiecit in mare. *Psal.* Dominus. *Ana.* Dextera tua Domine magnificata est in fortitudine dextera tua percussit inimicum. *Psal.* Iubilare. *Ana.* Arcus fortitum superatus est, & infirmi accincti sunt robore. *Psal.* Deus, Deus meus. *Ana.* Iusti decantauerunt Domine nomen sanctum tuum, & victricem manum tuam laudauerunt pariter. *Psal.* Benedicite. *Ana.* Ego autem in Domino gaudebo, & exultabo in Deo Iesu meo. *Psal.* Laudate Dominum.

Capitulum.

Benedictus Deus & Pater Domini nostri Iesu Christi Pater misericordiarum & Deus totius consolationis: qui consolatur nos in omni tribulatione nostra.

R. br: Iusti decantauerunt Domine, Nomen Sanctum tuum. Iusti. *V.* Et victricem manum tuam

laudauerunt pariter. Nomen. Gloria Patri. Iusti decant.

Hymnus.

Rex magne, Rex altissime
Virtutis e Throno tuæ
Æternitatem partiens,
Et Regna mundi transferens.

Quam sunt inaccessa tui.
Profunditates concilij,
Ut est procul cælum solo,
Arcana sic procul tua.

Thrax en, furoris ferrea
Qui virga Diuini fuit
Nunc ipse pœnas acriter
Iussu tuo, demens, luit.

Sic corda, quando cæteris
Cædem superbe detonant
Cæduntur, & casu suo
Dei timorem prædicant.

Patri Deo sit gloria

Eiusque soli Filio
Cum Spiritu, qui perpeti
Mundum, regit custodia. Am.

V. Non est similis tui in dijs Domine. *R.* Et non est secundum opera tua.

Ad Benedict: *Ana.* Benedicimus Deum cæli, & coram omnibus uiuentibus confitebimur ei, quia fecit nobiscum misericordiam suam. *Oratio ut supra in V. sp.*

Ad Tertiam Capitulum.

Benedictus Deus & Pater Domini nostri Iesu Christi, Pater misericordiarum & Deus totius consolationis, qui consolatur nos in omni tribulatione nostra. *V.* Iusti decantauerunt Do-

mine, nomen sanctum tuum.
 R. Et victricem manum tuam,
 laudauerunt pariter.

Ad Sextam Capitulum.

Quam bon^o & suavis est, Domine, Spiritus tuus in omnibus: ideoq; eos qui exerrāt partibus corripis; & de quibus peccant admones, & alloqueris vt relicta malicia credant in te Domine. V. Adorabant sancti, ventē in saecula. R. Et emittebat coronas suas ante Thronū Dei.

Ad Nonam Capitulum.

TV autem dominator virtutis, cum tranquillitate iudicas, & cum magna reuerentia disponis nos: subest enim tibi, cum volueris posse. V. Dignus es Domine Deus noster. R. Accipere gloriam, honorem & virtutem.

In II° Vesp: omnia ut in primis excepta. Ana. ad Mag: Domine Rex omnipotens, in diuione tua cuncta sunt posita, & non est qui possit resistere voluntati tuae, si decreueris saluare Israel.

Missā Votiuā de SS. Trinitate, cum secunda Oratione pro Gratianā Actione, sub uno. Per Dhūm.

Die XV. Octobris.

S. Hedwigis Viduæ R. P. P. Dupl.

Ad Vesp. Ana. Dum esset Rex cum reliquis de Comm: nec Virg: nec Māre.

Oratio.

DEus gratiæ dator & gloriæ, tuæ nobis propiti^o sinu pietatē

aperi, & præsta: vt qui matrem civitatē hic non habem^o, ad futurā, quam quærim^o, beatæ Hedwigis interueniēte suffragiō perducamur. Per Dominū.

In I. Noct: Lect. Mulierē fortem. de Com: nec Virg: nec Marti

In II Noct: LECTIO V.

Hedwigis Bertholdi Marchionis Moraviæ Comitissæ Tyrolensis & Agnetis filia, Sāctæ Elizabethæ Matertera, duodecimo anno Henrico Lōgobardo Principi Poloniæ & Boemiæ in matrimonium data: illud semper honorabile & immaculatum custodiuit, nullum ieiunium aut diem festum iudicans, quem castitatis merito non condidisset. Nihilominus in summa castitate & continentia, facta est sicut vitis abundās in lateribus dom^o suæ, & filij eius sicut nouellæ in circuito mēsz. Filios enim tres, totidemq; filias viro suo protulit. Ex quibus Henricus fortia pro Religione Christiana aggressus, & tanquam alter Iudas Machabæus, castra Dei contra Tartaros protegens, Martyrij palmā promeruit. Filia Gertrudis virgo perpetua permānsit. Fructu Matrimonij Hedwigis quæ fito reddiditq; noualium fructibus, ferriari ab opere cōnubiali incipit eadē marito persuadet. Fit spiritalis desponsatio in manu Pontificis, viuunt inter sponfos Angelica

gelica vita per annos viginti octo, non coram hominibus tantum, sed etiam coram Deo.

LECTIO VI.

Parat deinde Hedwigis sedem futuræ castitati, amplissimum Trebnicēse monasterium extruit: filiam Gertrudem prius illuc præmittit; magnos greges Virginum sanctarum collegit: ipsa demum cōsequitur. In oratione diurna atq; nocturna, nudis etiã mediâ hyeme, pedibus assidua: in ieiunijs multis per totos quadraginta annos perseverauit: ita vt die Dominicô, terciâ & quintâ feriâ piscibus & lactarijs tantum Sabbatho & feriâ secundâ aridis leguminibꝰ, quartô & sextô die aqua & pane solô duntaxat vesceretur. Pedes pauperum, quos tredecim semper ybiq; secum circūduxit, lauit; vlcera eorū ligauit; captiuos redemit, subditos oppressos tutata est. Irata à nemine vnquam visa est, contenta ea obiurgatione, Deus tibi parcat. LECTIO VII.

Non caruit Diua Hedwigis miraculorum ac Prophetiæ spiritu & gratia: nam & duabus sanctimonialibus visum restituit: & duos recentèr suspensos, magnâ omnium admiratione, ad vitam reuocauit. Mortis item mariti sui tempus & rationē longè ante prædixit; & filij eodē modô: cuius eadē cōspô quô

N 2

cas⁹ est die in remotissimis partibus cognouit, & ipsa diem sui obitûs, multô prius præsensit & prædixit. Itaq; priusquam morbo graui correpta fuisset, sacram Vnctionem accepit.

LECTIO VIII.

Sanctimoniales se agram sine permissione superiorum inuisentes pepulit: nihil sanctum esse docens, quod cum obedientia maiorum susceptum non esset. Priusquam moreretur, magnâ hilaritate sanctos, cum splendida luce, ad se venientes salutauit. Mortua est die Sancti Matthæi; hora vespertinâ, quâ ieiunia sua pane solô reficere solebat; annô salutis humanæ, millesimô ducentesimo quadragesimo terciô. Ac post multis editis miraculis, in numerum sanctorum à Clemente Quarto relata est. In cuius canonizatione mulier cæca visui restituta est.

In III Noct. Homil. in Euang. Simile est regnum cælorum thesauro: de côm: nec Virg: nec Mart. In II. Vesp. Côm: sequenti.

Die XVI. Octobris.

Sancti Galli Abbat. Duplex.
Omnia ut in Breviario.

Die XX. Octobris.

S. Adalberti Episc: & Mart: R. P. P. Translatio. Duplex.

Omnia de côm: vnius Mart: præter hæc que sequuntur.

Oratio

Oratio.

TVam nobis indulgentiã, quam sumus Domine Beatus Adalbertus Episcopus & Martyr impleret; ut & delicta nobis clementer ignoscas, & beneficia desiderata concedas. Per Dominũ.

In I. Noct. Lect: A Mileto ut in com: unius Mart.

In II. Noct: LECTIO. V.

Adalbertus Episcopus Pragensis, in Boemia nobilissimis Parentibus Slaunico Libicensi Comitẽ, ac Strezyflava natus; Voitechus antea patris sermone dictus fuit: ab Episcopo autem Magdeburgensi Adalberto, apud quem pie ac honestissime educatus est, alterum nomen accepit. Postquam Ditmaro in Episcopatu Pragensi successit, eum sanctissime in magna vitæ continentia, pietate, pauperumque cura gessit: Propter contumaciam tamen populi gravia peccata deferere illum coactus, sedem Apostolicam hac de re consultat; in Italiam se contulit.

LECTIO VI.

Peregrinatione Ierosolymitana quã instituerat intermissa, Roma Leoni Benedictino Abbati Sancti Bonifacii commendatur. Ibi cum in religiosa vita quinquennium exegisset, à Pragensibus peractis orbitatis denuo revocatur. Principis ipsius & Archiepiscopi Mogunatini nuntijs,

precibusque exoratus Pontifex, redire Adalbertum ad suos iuber. Recipiunt læti reducem: nõ diu tamen illi obtemperant: sacras enim ædes invadunt, fontesque qui ad illas confugerant, per vim ereptos interficiunt. Iterum illos deserit Adalbertus, animoque ad Martyrium destinato, ut benedictionem tamen sedis Apostolicæ obtineat, Romam revertitur. **LECTIO VII.**

Denuo Pragenses, & Moguntinus Adalbertum repetunt. Cumque iussu Pontificis iterum ad illos rediret, tres fratres suos ab eis cæsos esse cognoscit. Pragensem ergo viam præclusam sibi, mentisque illorum à se alienatas esse videns, Deo gratijs actis, convertendi gentes, quod Romanus Pontifex probauerat, institutum suum prosequitur. Hungariam cum Rege Geisa, eiusque filio S. Stephano, in fide Christi confirmat Poloniam vicinam, cognatamque Boemis suis gentem, salutaribus præceptis copiosius instruit. **LECTIO VIII.**

Post triennium autem Radzino fratre, in Archiepiscopatum Gneznensem successit, ipse in Prussiam, idolis adhuc & demonibus servientem proficiscitur. Ibi dum religionem Christianam disseminaret, apud Fishausum, sive Venedici Oppidum, inter sacri-

ficant-

ficandum confossus, & in partes dissectus est. Corpus eius, à Boleslao Chabro Principe Poloniæ postea redemptum, & in Tremesense Monasterium prius, deinde Gneznam Metropolitim honorificè translatum est.

In III Noct: Homil: in Euang.
Si quis venit ad me & non odit Patrem suum, &c. *ut in comm: unus Martyris.*

Die VI. Nouembris.

S. Leonardi Abbatis. Duplex.
Omnia de Com: Conf: non Pont: Oratio Intercessio. In utrisque vesp. & Laud. Com: Octaua Omnium Sactorum. In I. Noct: Lect: de Scriptura occurrente.

Die II. Noct: LECTIO V.

Leonardus in Aquitania Nobili genere ortus, Clodouæo Rege Galliarum è baptismo susceptus, apud quem Parentes pueri, dignitate & auctoritate plurimum valere. Educatus à Sancto Remigio, operibus misericordie mirè delectatus, illud à Rege obtinuit, vt quotiescunq; in vincula coniectos inuiseret, eos libertate donare posset. Inuisit proinde carceres quotidie & innumeros penè in libertatè asseruit.

LECTIO VI.

Evmerus Rex Pontificali Cathedra sublimare vellet, Aureliam recessit, & apud Sanctum Maximinum Monachum delituit.

LECTIO VII.

Avrelia in Aquitaniã profectus, Reginam partus doloribus laborantem, prostrato ad eius pedes ipso Rege & opem implorante, prodigiosè curauit: iuvante deinde Rege nobilissimum illud Cornobium Nobiliacense cõdidit, in eoq; Abbas effectus, plurimos illustrium maxime virorum, & in Regno spectatissimorum Christi seruitio aggregauit.

LECTIO VIII.

Tanta fuit de eo sanctitatis fama, vt plurimi è longinquis etiam Regionibus ad ipsum concurrerent, qui solò Leonardi nomine inuocato, tam procul positi, tam arctè clausi, è vinculis & carceribus liberi euasiser. Claruit & alijs miraculis penè innumeris, migravitq; è sæculo annò sexcentesimo. In vita, & post mortem ad hæc usque nostra tempora, quotidiana miraculorum gloria longè illustrissimus.

In III. Noct: Homil: in Euang:
Ecce nos relinquimus omnia ut in Com: Abbatum.

Die XII. Nouembris.

SS. Benedicti, Ioannis, Matthæi Isaaci, atq; Christini: quinque Fratrum Martyrum R P P Duplex.

Ad Vesp. & alias horas omnia de Com: pluri: Mart: præter Oratiõem & Lect: Nocturnorum.

Oratio.

Oratio.

Sanctorum nos, quæsumus Domine, Martyrum tuorum Benedicti, Ioannis, Mathæi, Isaac, atque Christini glorioſa hodierna die trophæa lætificet; quatenus eorum interuentione ad illam perueniamus hereditatem, in qua iidem felices Angelorum cœtibus aggregati, tuæ semper Maiestatis perfruentur ineffabili claritate. Per Dominum.

In I. Nocti Lect: de scriptura occurrente.

In II. Nocti: LECTIO V.

Benedictus, Ioannes, Mathæus, Isaac & Christinus fratres Eremitæ Poloni; post Episcopi Adalberti, cuius erant peregrinationis comites, necem; à Prussis multis contumelijs diuexati, & Prussiarum finibus eiectione, in maiorem Poloniã redierunt. Et quò expeditius humana cõtemneret, & cœlestia spectarent; in vastâ solitudinem apud Kazimiriam se receperunt: ibique casis, quæ singulos caperent, strameto ædificatis, non extraneorum tantum, sed mutuam etiam cõuersationem fugiebant. Mirum Dei Viris inerat abstinentiæ studiũ, cum alij qui eorum semel duntaxat, alij qui paulò tenuioris erant ualitudinis, bis in hebdomada oleiibus & aqua, pane nonnunquam adhibito, se refecerent. De qua austeritate victus, totò vitæ suæ

tempore, præterquam die sacratissimo Paschæ, quoad vixerunt, nihil remittebatur; vestibus, quas è setis equorum sibi confecerant contenti, Quies non strator mollioribus accessita, sed si quid dandum fuerat fessis corporibus, humi iacentes, lapidem capitibus subijciebant.

LECTIO VI.

Tanta erat sanctitatis eorum fama, ut Boleslaus Chabr' pius & sanctus, isque primus Polonorum Rex, præsens eos accederet, eorum orationibus se & Regnum suum cõmenderet; grandiq; pecuniã oblata, liberaliter & regiẽ sanctos donaret. Sed Beati Viri post aurum non abeuntes, nec vllam in pecuniæ thesauris raponentes spem, ut qui pro Christi nomine renunciassent omnibus vestigio argentum Regi ut referat Barnabas vnus ex socijs, constituunt.

LECTIO VII.

Quod dum fit, ecce grassatores, qui cognouerant munificentiã à Rege donatos, prima noctis vigilia adsunt; sanctos fratres in Dei laudibus opprimunt; extracas protrahunt; gladios intentant. Ferenda vobis, quamcunq; imposuerimus fortuna est, nisi quidquid vbiq; locorum argenti reconditum est, nostrum illico fuerit, minitantur. Quare aut pecuniam vltro exponite, vel si

vel si moramini vitam cum sanguine profundite. Sancti multis obestationibus Regi esse reportatam, confirmant; quin etiã ruguriola, ut excutiantur, potestate dāt. Sæva auri cupiditas, ubi nihil minis extorquet, reliquũ spei tollendæ pecuniæ in verberibus, & suppliciis reponit. Deligantur fratres sancti ad palũ, ignib9 ad latera admotis exuruntur; deinde circa rotarum vertiginem adstricti diutissimẽ verberantur; tota nox in crudelissima paupertatis sanctorum & innocentiæ supplicia expenditur. Denique cum omnes iam artes, ponendi argenti tentare essent, nec successisset, nequid in ausu de cõcepta crudelitate relinquatur, ab istis castromibus, anno salutis hũmanæ millesimo quinto. Pridie Idus Nouẽbris in Dei laudibus constantissimẽ permanentes trucidantur.

LECTIO VIII.

Boleslaus necẽ sanctorum innocenti cognita eandem gratiam, quam præbuerat viuis seruauit & mortuis, qui Beatorum fratrum corpora honorificentissima sepultura Kazimiræ in Maiori Polonia condidit. Barnas superstes in eremum reuers9 viæ fratrum suorum æmulus, assiduis orationibus, vigilijs, ieiunijsque addictus, paulò post sancto sine quieuit; & ipse pij Re-

gis mandato ad fratres suos appositus, vt quibus in cœlesti Patria esset cõiunctus, in terris eodem tumulto cum eis conditus quiesceret.

In III. Noſt: Homil. in Euang. Adtendite à fermento Phariſæorum: ut in Breuiar: in feſto Sãctorũ Ioãnis & Pauli XXVI. Iun.

Die XIII. Nouembris.

OMNIVM SANCTORVM SACRI ORDINIS NOSTRI. Duplex.

Omnia ut in Breuiario. In Vesp. Cõm: seq: Post Vesp. Offic: Des: sub ritu duplici. Omnia ut in die. Primã Nouembris. præter Orationẽ. Deus veniæ largitor, quæ unica hic ponitur: post Vesp: Desunctorũ Processio pro Desunctis. Si contingat hoc Officium Desunctorũ trãſſerri seruentur omnia ut notantur primã Nouembris.

Si concurrat festiuitas Omnium Sanctorũ S. Ordinis nostri cum feſto Beati Stanislai Koska fiat Officium de omnibus Sãctis, & in II. Vesp: à cap. sit Officium de Beato Stanislao.

Post II. Vesp: B. Stanislai. Vesp. cum processione Desunctorum, modo superius dicto.

Die XIV. Nouembris.

S. Emilianii Abbatis. Duplex.
Omnia ut in Breuiario. Hodie officium & processio solẽnis Desunctorum

Etorum pro Fratribus, familiaribus, atq; benefactoribus Sacri Ordinis nostri fiat. Oratio unica. Deus veniæ largitor. Videantur Rubrica secunda diei Novembris & seruentur.

Die XVII. Nouembris.

S. Gertrudis Virginis & Abbatissæ. Duplex.

Ad Vesperas Antiphona.

IN corde Gertrudis inuenietis me dicit Dominus: complacuit sibi in illa anima mea. *Psal.* Dixit Dominus. *Añã.* Sanctissima Christi sponsa, dilecto suo iugiter adhaerebat, & vnus cum illo spiritus erat. *Psal.* Laudate. *Añã.* Quàm pulchra es Gertrudis, & quàm decora in delicijs: in qua iucundã sibi Deus habitationẽ præparauit. *Psal.* Lætatus. *Añã.* Viuo autem iam non ego. Viuit in me Christus: Ego enim stigmata Domine IESV in corpore meo porto. *Psal.* Nisi Dominus. *Capitulum.*

Inueni quem diligit anima mea: tenui eum nec dimittam, donec introducã illum in domum Matris meæ, & in cubiculum genitricis meæ. *R. bri.* Adiuuabit eam * Deus vultu suo. Adiuuabit. *Y.* Deus in medio eius non comouebitur. Deus. Gloria Patri. Adiuuabit. *Hymnus.*

Gertrudis Arca Numinis, Sponsq; iuncta Virginum,

Da Nuptialis pangere,
Castos amore fœderis.
Quadrima, Christo nubilis,
In claustra promptè cõuolas,
Spretoq; Nutricis sinu,
Sponsi requiris oscula.
Candentis instar lilij.

Odore mulces sydera,
Et Virginali, cœlitum
Regem, decore pertrahis.

Qui viuit in sinu Patris,
Cinctus perenni gloriã.
Amanter, vt sponsus tua,
Recumbit inter vbera.

Amore Christum vulneras,
Hic te vicissim vulnerat:
Tuoq; cordi propria,
Inurit altè stigmata.

O singularis charitas,
Et mira commutatio!
Hic corde respirat tuo,
Tu viujs huius Spiritu.

Te sponse IESV Virginum,
Beata laudent agmina,
Patri simul Paraclito,
Par sit per ævum gloria, Am.
Y. Specie tuã & pulchritudine
tuã. *R.* Intende prosperè proce-
de, & regna.

Ad Magnificat Antiphona.

EGredimini & videte filia Si-
on Gertrudem in diademate,
quo coronauit illam Christus, in
die despõsationis illius, & in die
lætitiæ cordis eius. *Oratio.*

DE° qui in purissimo corde Bea-
tæ Gertrudis Viginis tuæ iu-
cundam tibi habitationem præ-
parasti

parasti: eius meritis, & intercessionem, cordis nostri maculas clementer absterge, vt digna Diuina maiestatis tue habitatio effici mereatur. Qui viuus & regnas cum Deo Patre in vnitare Spiritus Sancti Deus, Per omnia secula seculorum.

Ad Matutinum Inuitatoriū.

Regem virginum Dominū * Venite adorem⁹. *Psal.* Venite exultemus Domino.

Hymnus.

Mira nocturnis modulāte lingua
Gesta Gertrudis, celebremus
choris, (peregite.
Quæ sacris instans precibus
Tempora noctis.

Illius votis Deus obsecundans.

Mox repentinas pluias profundit,
(ercet,

Moxq; suspensos, grauidi, conubibus imbres.

Arua iam dudum glacie rigebāt,

Corde cum mæsto miserans
colonus, (solvit,

Fervidis virgo lachrymis re-
Frigora brumæ.

Ne seges largō virietur imbri,

Sedulis cælū precib⁹ serenat,
Et graues læsi gembūda placat.)

Numinis iras.

Ignis mētes, penetrat sagittis,

Languidis confert animis medelam,

Atq; succendit scelerata castis
Pectora flammis.

Virginum sponsum, superumq;
Regem, ○

Virginū sanctæ celebrent choræ,
zuum,

Et sacram supplex, Triadē per
Orbis adoret. Am.

In I. Noct: Antiphona.

Gertrudis Virgo quinquennis,
in Sacræ Religionis orto,
velut candens lilium plantata,
omnium virtutum splendore refulsit. *Psal.* Domine Dominus noster. *Añs.* Ad sacrū Beati Patris Benedicti ordinem Diuinit⁹ vocata est, vt quæ Spiritus Sancti donis replenda erat, Patriarcham omnium iustorum Spiritu plenum, sibi imitandum proponeret. *Psal.* Cœli enarrant. *Añs.* Factum est cor eius tanquam cera igne mollita, cui Christus Diuinitatis suæ sigillum impressit. *Psal.* Domini est terra. *Añs.* Spiritu intelligentiæ repleuit Gertrudem Dominus, dedit illi scientiam Sanctorum, & posuit super eam Spiritū suum. *Psal.* Eructauit. *Añs.* Ardētissimō animarum zelō æstuabat, & omnes in viscerib⁹ IESV Christi cupiebat. *Psal.* Deus noster refugium. *Añs.* Ingruentem pluuiam verbo continuit, obediēre Domino spōsæ suæ precibus. *Psal.* Magnus Domin⁹. *Ps.* Specie tuā & pulchritudine tuā. *R.* Intende prospere procede & regna.

De Canticis Canticorum.

LECTIO I. Cap. 2.

Ego flos campi & lilium cōual-
limum,

lum. Sicut liliū inter spinas, sic amica mea inter filias. Sicut malus inter ligna sylvarum, sic dilectus meus inter filios. Sub umbra illius quem desiderauerā sedi; & fructus eius dulcis gurguri meo. Introduxit me in cellam vinariam, ordinauit in me charitatem. Fulcite me floribus, stipate me malis quia amore langueo. ¶ In charitate perpetua dilexit Gertrudem Dominus, ideo attraxit eam ab infantia, & duxit in solitudinem * Et locutus est ad cor eius. ¶ Spōsauerit eam sibi in sempiternū in fide, & in misericordia. Et locutus.

LECTIO II. cap. 8.

Quis mihi det te fratrem meum, fugentem vbera Matris meæ, vt inueniam te foris, & deosculer te, & iam me nemo despiciat? Apprehendam te & ducā in domum Matris meæ: ibi me docebis, & dabo tibi poculum ex vino condito, & mustum malorum granatorū meorum. ¶ Gertrudis conuersa ad sponsū suū dicebat: * Mihi adhærere tibi soli, dilecte mi, bonum est. ¶ Tunc Dominus acclinatus circumplectebatur eam dicens: & mihi adhærere tibi semper suauē est dilecta mea. Mihi adhærere.

LECTIO III.

Leva eius sub capite meo, & dextera illius amplectabitur me. **A**diuro vos filie Ierusalē, ne su-

scitētis, neq; euigilare faciātis dilectam, donec ipsa velit. Quæ est ista quæ ascendit de deserto delictis affluens, innixa super dilectum suum? ¶ Posuit in Gertrude tabernaculum suū Altissimus; * Deus in medio eius nō commouebitur. ¶ Adiuuabit eam Deus manē diluculo. Deus in.

LECTIO IV.

Pone me vt signaculum super cor tuum, vt signaculum super brachium tuum: quia fortis est vt mors dilectio, dura sicut infernus æmulatio: sicut lampades ignis atq; flammarum. Aquæ multæ non potuerunt extinguere charitatem, nec flumina obruent eam: si dederit homo omnem substantiam domus suæ pro dilectione, quasi nihil despiciet eam. ¶ Sapientiam Dei loquebatur inter perfectas Virgines à Christo Iesv edocta. * Quem ab ipsa infantia in sponsum elegit. ¶ Spiritum huius mundi non accepit, sed Spiritum qui ex Deo est. Quem. Gloria Quem ab ipsa.

In II. Noct: Antiph.

Mvndo & sibi mortua erat Gertrudis, & vita eius abscondita cum Christo in Deo. *Psal. Benedixisti. Ana: Ancillæ suæ secretis Deus reuelauit, per Spiritum suum. Psal. Fundamenta. Antiph. Multæ filie sub eius disciplina cōgregauerunt diuitias: hæc su-*
per-

pergressa est vniuersas. *Psal. Cantate. Ana.* Labia Gertrudis custodiebant scientiam, & qui in pressura erant solacium requirebant ex ore eius. *Psal. Dominus regnavit. Ana.* Semper mortificationem Iesv Christi in corpore suo circumferebat, cuius stigmata impressa cordi suo portabat. *Psal. Cantate. Ana.* Gloriosa Virgo Gertrudis postquam migravit ad sponsum, apparuit investita deaurato circumdata varietate. *Psal. Dominus regnavit irascantur. Ps.* Adiuuabit eam Deus vultu suo. *Ps.* Deus in medio eius non commouebitur.

LECTIO V.

Gertrudis Virgo Isebij, in comitatu Mansfeldiensi, nobilissimis Parentibus nata, quinque annis Christo cui iam nubilis erat & matura, in monasterio Vrbs Rodardæ, Ordinis S. P. Benedicti, Virginitatem suam cōsecrauit. Ab ipso in Religionem ingressu Angelicæ vitæ rationem iniit, & literis humanioribus ac diuinis apprime exultat: ad eam doctrinæ perfectionē peruenit, quam eruditissimi quique meritò suscipere. Eximia fuit eius cōtemplatio, in qua multis reuelationibus, ac visis ecclestib⁹ à Deo illustrata, eodem inspirate libros Diuinæ sapiētiae plenos conscripsit. *Ps.* Christo cōfixa sum Crucis. * Ego enim stigmata Domini

Iesv in corde meo porto. *Ps.* Vivo autem iam non ego, uiuit uerò in me Christus. Ego.

LECTIO VI.

Quamuis autem tantis naturæ & gratiæ donis eniteret, diuinis frueretur colloquijs, prophetiæ donò & plurimis esset insignita miraculis, adeò tamen sibi ipsa uilescebat, ut inter præcipua Diuinæ virtutis miracula, hoc vnū singulare crederet, quòd se indignissimā, ut dicebat, terra peccatricem sustineret. Dum annum ageret trigessimū, in Abbatissam eius primū Monasterij, in quo habitum receperat, deinde Elpediā, siue ut vocant Elphiani electa est, quò in munere per quadraginta annos, eā charitate, prudētia & regularis disciplinæ integritate se gessit, ut Cœlestis domus Dei esse videretur, in qua corporati Angeli uiuerēt, sub Gertrude Magistrā, quæ quāuis esset omnium Mater, tamen se ministram omnium exhibebat. *Ps.* Cum asperissimo gelu terra diu concreta non daret, germen suū, Beata Gertrudis tacta dolore cordis orauit ad sponsum. * Et statim soluta glacie secuta veris amoenitas. *Ps.* Emisit Dominus verbum suum & liquefecit eam, flauit Spiritus eius & fluxerunt aquæ. Et statim.

LECTIO VII.

Cœlestis sponsum in eius purissimo

simo corpore delicias suas collocavit cui suorum etiam vulnerū stigmata igneo amoris stylo Divinus Cœlator inussit. Hinc illa nihil, nisi Christum loquebatur, quem in corde gestabat, qui nullam se cōvenientiū, quā in Sacramento altaris, ac deinde in huius suæ dilectæ corde & animā inveniendum pronuntiavit. Eiusdem charissimæ sponsæ sanctitatem, diuini sui oris confirmavit oraculo, contestatus est, nullam tunc temporis animam in terra vivere, quæ ut illi coniunctior, ita gravior, esset & acceptior. *¶* Messis tēpore cum imbres assidui frugibus terræ noererent, Gertrudis effudit sicut a quam cor suum ante cōspectum Domini. * Et statim facta est serenitas magna. *¶* Clausæ sunt cataraetæ Cœli, & prohibita sunt pluuix de Cœlo. Et statim.

LECTIO VIII.

DEiparant Virginem peculiari beneficio in Matrem & Procuratricem sibi à Christo datam, quam cum alijs Cœli ciuib' frequenter habebat spectabile, singulari pietate prosequeretur. Erga Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, & Christi Passionē, tantō amoris & gratitudinis sensu afficiebatur, ut tota lachrymis liquesceret. Animas piacularibus flammis addictas quotidianis suffragijs, & assiduis precib' subleuabat. Zelō diuini hono-

ris promouendi & procurādi salutaris proximi iūgiter ardebat. Cum igitur feruentissimō Dei amore potius, quā morbo langueret, huic Christus Sāctissimā Matre, dilectoque discipulo, & cādidiſſimo Virginum choro comitatus adfuit, & eius animam corporis solutam compagib' ac mirabili corporis explicatione, intra cordis sui penetralia receptam ad cœlestē thalamum traduxit. *¶* Quæ per reuelationē IESV Christi didicit Gertrudis, eodē inspirate cōscripsit. * Qui abscondit hæc sapientibus & prudentibus, & reuelat ea parvulis. *¶* Lingua eius calam' scribæ velociter scribentis. Qui abscondit, Gloria Patri. Qui abscondit.

In III. Noct: Ana. ad Cantica.

Induit me Dominus vestimētō salutis & indumentō lætitiæ circumdedit me, quasi sponsam ornata monilib' suis. *Cant.* Obaudit. *¶* Elegit eam Deus & præelegit eam. *¶* In tabernaculo suo habitare facit eam.

LECTIO Sācti Evangelij secundū Mārchū. LECTIO IX.

In illo tempore; Dixit IESVS discipulis suis parabolam hanc: simile erit Regnū Cœlorum decem Virginibus; quæ accipiēt lampades suas exierunt obviam sponso & sponsæ. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi. *Serm. 23. de verbis Dñi. cap. 29.*

Inclz

Intelligamus charissimi ad omnes nos, id est vniuersam omnino Ecclesiam istam pertinere parabolam, non ad solos prepositos, nec ad solas plebes, sed prorsus ad omnes. Quinq; istæ & quinq; virgines, omnes omnino sunt animæ Christianorum, sed vt dicamus vobis, quod Deo inspirante sentimus, non qualescunq; animæ, sed tales animæ, quæ habent Catholicam fidem, & habere videntur bona opera in Ecclesia Dei, & tamen ex ipsis quinq; sunt prudetes, & quinq; fatuæ. **R.** Indica nobis, quem diligit anima nostra. * Vbi pascas, vbi cubes in meridie. **V.** In corde Gertrudis inuenietis me. Vbi pascas. **LECTIO X.**

Quare ergo appellatæ sunt quinque, & quare Virgines, prius videamus. Omnis anima in corpore, ideò quinario numero censetur, quia quinq; sensib' vtitur. Qui ergo se abstinere ab illicito visu, ab illicito auditu, ab illicite odoratu, ab illicito gustu, ab illicito tactu, propter ipsam integritatem Virginis nomē accipit. Sed si bonum est abstinere ab illicitis sentiendi motibus, & ideò vnaquæque anima Christiana virginis nomen accipit: quare quinq; admittuntur, quinq; autē repelluntur. **V.** Placebat sibi in infirmitatibus & angustijs pro Christo. * Et varijs li-

cet languoribus vexatâ, omnib' qui in pressura erant charitatis solatiū impendebat. **V.** Cum infirmabatur tunc potens erat. Et varijs. **LECTIO XI.**

Et Virgines sunt, & repelluntur. Parum est quia virgines sunt, & lâpades habet. Virgines propter bona opera, de quibus operibus Dominus dixit: Luceant opera vestra coram hominibus. Item discipulis dicit: sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. In lumbis accinctis virginitas, in lucernis ardētibus opera bona. Si ergo ab illicitis abstinentia bona est, vnde Virginitas nomen accepit; & opera bona laudabilia sunt quæ significatur lâpadib', quare quinq; admittuntur, & quinque repelluntur. **R.** Apparuerūt Cælestes Spiritus, qui Gertrudem ad Agni nuptias invitabant dicentes. * Veni Domina quia te expectant cæli delicia. **V.** Veni de Libano sponsa, veni de Libano veni coronaberis. Veni Dña.

LECTIO XII.

Alias dixit prudetes, alias stultas. Vnde inuēmur, vnde discernim' ? De oleo. Aliquid magnum significat oleum, & valdè magnū. Putas num charitas est? Quærendo dicimus, non sententiâ præcipitamus. Vnde mihi videatur per oleum charitas significari: dicam vobis, **A**postolus di-

lus dicit: adhuc supereminenti
orem vobis viam demonstro. Si
linguis hominum loquat & An-
gelorum, charitatem autem non
habeam, factus sum ærumentum
sonans, aut cymbalum tinniens.
Ipsa est supereminens via, id est
charitas, quæ meritò oleo signi-
ficatur; omnibus enim humori-
bus oleū supereminet. *R.* Cūm
beata Gertrudis Dei amore lan-
gueret, apparuit ei sp̄sus quem
diligebat. * Qui eam in cordis
sui sacrarium admittam, ad cœ-
lestē thalamū traduxit. *V.* Quæ
est ista quæ ascendit de deserto,
delicijs affluens, innixa super di-
lectum suum? Qui eam. Gloria
Patri. Qui eam. *Euang.* Simi-
le erit Regnum Cœlorū decem
Virginibus. *de comm. Virginum*

Oratio. Deus qui in purissimo.

Ad Laud: & per Horas Añā.

I Audā & latere filia Sion; quia
ecce venio; & habitabo in
medio tui dicit Dominus. *Psal.*
Dominus regnavit. *Añā* O bea-
ta anima, quæ meruit esse sedes
sapientiæ, cuius deliciae sunt, es-
se cum filijs hominum. *Psal.* In-
ubilare Deo. *Añā.* Annulis septē
subarrhavit me Dñs me^o IESVS
Christus, & tanquā sp̄olam deco-
ravit me corona. *Psal.* Deus De^o
me^o. *Añā.* Habuit Gertrudis po-
testatem claudere cœlū nubib^o,
& aperire portas ei^o, quia lingua
ei^o clavis cœli facta est. *Cant.* Be-

nedicite. *Añā.* Ancilla fidelis &
sp̄sa electa intravit in cor et gau-
diū Dñi sui, cuius amore læguebat
Psal. Laudate Dominū de cœlis.
Capit. Inveni quem diligit. *ut su-
pra in Vespri. & br.* Specie tuā * Et
pulchritudine tuā. Specie. *V.* In-
tēde prosperē, procede & regna.
Et pulchritudine. Gloria. Speci.

Hymnus. (helās.

AD sacros Virgo thalamos an-
Nuptias Cœlo celebrare gessit
Et pijs votis nimiū morātem,
Prouocat horam.

Agra, cum languet, manifestus
adstat. (flus.

Cœlicū turmā comitatē Chri-
Atq; diuini recreat iacentem.

Lumine vultus.

Surge cōclamat soror atq; sp̄sa
En tibi p̄do penetrāle cordis

Vt triūphali referata scandas
Sydera curru.

Ista vox, omnes penetrat medul-
las,

Atq; cōpages animi resoluūt
Spirit^o liber volat in reclusa

Viscera Christi.

Regios agni thalamos perentē
Iubilans stipat superū coronā

Atq; cōplexus, & amica cātat
Oscula sp̄si.

Virginū sp̄sū, superūq; Regem,
Virginum sanctæ celebrent

chorez, (ævum,

Et sacra supplex Triadē per
Orbis adoret, Am.

V. Diffusa est gratia in labijs tuis.
R. Pro-

Propterea benedixit te Deus
in æternum.

Ad Benedictus Antiph.

O dignissima Christi spōsa, quā
lux Prophetiæ illustravit, zelus
Apostolicus inflammavit, laurea
Virginū coronavit, diuini amo-
ris incendium consummavit.

Ad Tertiam Antiph.

O beara anima. *Capit.* Inue-
ni quæm diligit *ut supra in Vesp.*
Ÿ. Specie tua & pulchritudine
tua. R. Intende prosperè; pro-
cede; & regna.

Ad Sextam Antiph.

Annulis septem. *Capitulum.*
Pone me ut signaculū super cor
tuum; quia fortis est ut mors di-
lectio. Ÿ. Adiuuabit eam Deus
vultu suo. R. Deus in medio
eius non commouebitur.

Ad Nonam Antiph.

Ancilla fidelis. *Capitulum.*
Surge amica mea, speciosa mea
& veni; Columba mea in fora-
minibus petræ, in caverna ma-
ceriæ; ostende mihi faciem tuā,
Sonet vox tua in auribus meis:
vox enī tua dulcis, & facies de-
cora. Ÿ. Elegit eam Deus, &
prælegit eam. R. In taberna-
culo suo habitare facit eam.

In II. Vesp. Antiph.

Castā columbā nidificans in
caverna maceriæ sacri lateris Je-
su Christi, mel suavissimum de
petra sugebat. *Psal.* Dixit Do-
minus. *Aia.* Loquebatur Chri-

stus ad dilectam Gertrudem fa-
cie ad faciem, sicut solet loqui
homo ad amicum suum. *Psal.*
Laudate pueri. *Aia.* Beatæ Ger-
trudis verba; Diuini erant amo-
ris iacula; lampades eius, lampa-
des ignis atq; flammarum. *Psal.*
Lætatus. *Aia.* Dilectæ animam
è carcere corporis exeuntem, ac-
cepit Christus in vlnas suas, &
cor suum illi amanter aperuit.
Psal. Nisi Dominus. *Capit.* R.
breue & Hymnus. ut supra in V.
Vesp. Ÿ. Diffusa est gratia in la-
bijs tuis. R. Propterea benedi-
xit te Deus in æternum.

Ad Magnificat Antiph.

Apparuerunt Cœlestes Spiri-
tus de Cœlo, descendentes in
terram, qui Gertrudem ad Pa-
radysi gaudia modulatis vocibus
inuitabant. Veni veni Domina
quia te expectant Cœli deliciæ.
Alleluia alleluia.

Die XIX. Nouembris.

S. Odonis Abbatis Duplex.
Omnia ut in Breuiario.

Die XX. Nouembris.

S. Gregorij Thaumaturgi Episc.
& Conf. semiduplex. *Omnia ut
in Breuiario. xvii Nouembris.*

Die XXIV. Nouembris.

S. Elisabeth Viduæ R. P. P. Du-
plex. *Omnia de com: nec Virg.
nec Mart: exceptis, se-
quentibus.*

Oratio

Oratio.

TVorum corda fidelium Deus miserator illustra; & Beatæ Elisabeth precibus gloriosis, fac nos prospera mundi despiciere, & cœlesti semper consolatione gaudere. Per Dominum.

Comm: S. Chrysoconi Mart.

In primò Noctis Lecti de scriptura occurrente.

In II. Noct: LECTIO V.

Elizabeth Andree Regis Hungariæ filia, ab infantia Deum timere cœpit, & crescens ætate, crevit etiã deuotione. Hæc postea Ludouico Landtgrauio Turingiæ in coniugē copulata, etsi ea quæ sui viri erant curaret, nō minus quæ Dei sunt, sedula exequabatur. Nocturno namq; tempore à latere viri surgēs, orationibus & genuflexionibus occupabatur; sicq; dum esset vir in accubitu suo, nardus eius dabat sanctitatis odorem. Et licet exterius indueretur regalibus, ne terreni viri oculos offendere videretur, interiùs tamen sub cilicij tegmine cœlestem sponsum gerebat absconditum.

LECTIO VI.

Diebus singulis pietatis officio dedita, viduis, pupillis, ægrotis, carcerum inclusis ergastulis, & egentibus singulis singularia subuentionis remedia ministrabat. Cuiusdam etiam pauperis graui capitis languore correpti,

quasi filij curam gerens, capillos eius, manu tondebat propriã, caput frequenter in pomarij secreto lauans, vt oculos fugeret ancillarum. Cum Teutoniã grauis vrgeret inedia, capratã viri absentia, domũ suã frumenta egentibus erogauit. Postquam autẽ à lege viri soluta est, depositis gloria secularis exuvijs, ordinẽ Pœnitentiũ Beati Frãcisçi ingressa, vilis tunicã decore vestitur; ac diuitiarũ contẽptã iactãtia, & generositate Parentũ, nobilissimis orta natalib; se mũdo se cit ignobilẽ, ut nobilitaretur in cœlis: pro corona suscipiens cinerem, & ciliciũ pro fascia pectorali. Pallebant ora ieiunijs, abstinentiæ tenuitate confecta: & iam martyrem adhuc viuentem caro præ mortua testabatur.

LECTIO VII.

DVm autem die quadam desixis in cœlum oculis cõtemplationi vacaret, vt quasi de humanæ conuersationis consortio videretur abstracta; Dei Filium dulcem Iesum ad se inclinatum cœlis patentibus vidit, inter alia sibi consolationis lenimenta dicentem: Si tu vis esse mecum, ego ero tecum, & à te nullatenus separabor. Tunc sumptib; proprijs nobile hospitale construxit amplã possessione dotatũ; suãq; pretiosa monilia, & grandem pecuniæ quantitatem, eidem loco libe-

eo liberaliter est largita. In quo receptam multitudinem pauperum corporali visitabat obsequio, affluenter eis necessaria subministrans, pedes eorum & capita incredibili humanitate lauando; & leproforum ulcera, etiam aspectu horribilia, capitis sui velo mundando.

LECTIO VIII.

Deinde propinquorum destituta suffragio, castris & possessionibus ceteris spoliatur. Sed ipsa miserationis solite non oblita, lanam manibus operabatur & linum, de suilaboris impendio nudos pauperum humeros vestitura. Cumque in his ac plurimis alijs sanctis operibus usque ad finem vite perseverasset, domesticis suis predicans obitum suum, Deo spiritum reddidit, anno Domini millesimo ducentesimo trigesimo primo, tertio decimo Kalendas Decembris. Sacerum autem corpus ipsius post sancte anime separationem, statim cepit plurimis & maximis coruscare miraculis. Quibus auditis, & certa fide copertis, Gregorius Nonus eam Sanctorum collegio annumerauit.

In III. Noct: Homil. in Euang.
Simile est regnum Caelorum thesauro abscondito. *De comm: non Virg. In Laud: sic commi S. Chry-
sostomi Martyris.*

Die XXVI. Nouembris.

S. Siluestri Abbatis Duplex.
Ompia ut in Breviario.

Die IV. Decembris.

S. Barbaræ Virginis & Martyris
R. P. P. Duplex. *Ompia de com.
Virg. Mart. Oratio.*

DEUS qui inter cetera potentia tua miracula, etiam in sexu fragili victoriam martyrij contulisti: concede propitius, ve qui Beatæ Barbaræ Virginis & Martyris tuæ natalitia colimus, per eius ad te exempla gradiamur. Per Dominum. &c.

*In I. Noct: Lect: de Scriptura
occurrente.*

In II. Noct. LECTIO V.

Barbara Virgo Nicomedjensis, ob insignem corporis elegantiam, à Dioscoro Patre nobilissimo viro, in turrim inclusa, ab omnium oculis arceatur. Vbi multa secum pie religiosèque meditata, tantò Christianæ religionis amore, & seruandæ castitatis exarsit; ve nonmodò nuptias à Patre oblatas respuerit, verum etiam se Christum colere professam, nefarium idolorum cultum magnâ libertate perstrinxerit.

LECTIO VI.

Dioscorus ita filia verbis excauduit, vt eam præfidi Marchiano quod à proposito non desisteret, excruciantam tradiderit. Is illam primum blanditijs,
præmij

premijs propositis, & honoribus, ad paternæ superstitionis cultum est conatus adducere.

LECTIO VII.

Cum verò à fidei cōstātia nullis verborū illecebris deduci posset; omnis tormentorū acerbitas in eam conuertitur: nervis enim bubalis gravissimè cæsa, in obscurissimū carcerem detruditur: vbi etsi omni humana ope destituta, diuinitus tamen curata est.

LECTIO VIII.

Quod vbi senserunt Christianæ fidei hostes, eò furoris atq; dementiæ progressi sunt, ut in eam, & carceris maceratione & lampadum austione, & mammillarum præcisione, suam omnem crudelitatem deprōpserint. Neq; tamen his contentus Dioscorus, paternæ charitatis prorsus oblitus: filiæ suæ manu caput amputare non dubitavit. Cuius anima in cælum ad duplicem virginittatis & martyrii palam evolavit.

In III. Nocturno.

LECTIO Sancti Evangelij, secundam Marthæum.

LECTIO IX. Cap. 25.

In illo tempore: Dixit Iesus v's discipulis suis parabolam hæc: simile est regnum cœlorum decem virginibus, quæ accipientes lampades suas, exierunt obviam sponso & sponsæ. Et reliqua.

Homilia Sancti Ioannis Chryso-
stomi.

Post ingentes labores, post incredibiles sudores, & acerrimas pugnas, post trophæa, quæ de naturæ rabie statuerūt, resurgunt cum dedecore, & lampadibus earum extinctis, terram aspicientes recedunt. Nihil sane tenebrosius est, quàm virginitas oleo carens: vnde sic vulgò multi, immisericordes tenebrosos solent appellare.

LECTIO X.

Quid igitur ex virginitate lucrata sunt, quæ nec sponsum quidem viderunt, nec saltem ad pulsandū vsq; peruenērunt; sed terribile illud verbum audiēre: Abire, nescio vos. Quod eum ipse dixerit, nihil aliud, quàm gehēna, & intolerabilis cruciatus relinquatur: imò etiā gehēna istud verbum graui⁹ est: hoc verbum operantibus etiam iniquitatem dixit. Vigilate, quia nescitis diem neq; horam.

LECTIO XI.

Crebrò id repetit, ut ignorantiam exitus ab hac vitā vtilē esse ostendat. Vbi sunt ergò qui per totam vitam desidia torpescunt, & quando à nobis admonentur, respōdere non dubitant, omnia se pauperibus moriendi tempore relicturos? Audiant hæc verba, & emēdent se: multi enī abeūdi tempus expectantes

tes, ita repente rapti sunt, ut nec iniungere suis quidquam potuerint.

LECTIO XII.

Sed hæc quidem parabola eius elemosynæ gratiâ, quæ cum pecuniâ conficitur, dicta est. Cur autem hæc parabola sp̄sum adducit? ut videas quârum Virginitibus Christi afficitur ijs, quæ sua pauperib' erogant: hæc enim & vera virginitas est. Nam & Paulus huic rei, hanc descriptionem attribuit dicens: Innupta sollicita est de ijs, quæ Domini sunt, ut sit sancta corpore & spiritu.

In Laud: omnia de comm.

Virg. Mari.

Die VIII. Decembris.

Festum IMMACULATÆ Cœc̄e p̄t.

B. M. V. Duplex. cum Octauâ.

Omnia ut in Breuiario.

Die IX. Decembris.

Secundâ die infra Octauâ. Inuitatoriu & Hymn. ut in die festi.

In i. Noct. An̄a. Benedicta tu f̄ in mulieribus, & benedict' fructus ventris tui Psal. Fer. 7. & 8. eiusdem Nocturni, cuius est Absolutio

Sermo S. Augustini Episcopi.

LECTIO I.

EXultat Maria, & Matrē se læta miratur, & de Spiritu Sancto se peperisse gaudet: nec quia peperit innupta terretur: sed quia genuerit, cum exultatione miratur. O fœmina super fœminas benedicta, quæ virū omni-

nō non nouit, & virum suū vetero circumdedit. Circumdat virum Maria, Angelo fidem dando, quia Eua perdidit virum, serpenti consentiendo. O felix obediētia! o insignis gratiâ! quæ dum fidem humiliter dedit, coram in se opificem corporauit. Hinc promeruit gloriâ, quâ ipse postmodum auxit. Ecce ait: Ex hoc Beatam me dicent omnes generationes.

LECTIO II.

O Beata Maria quis tibi dignè valeat iura gratiarum ac laudum præconia rependere, quæ singulari tuo assensu mūdo succurristi perditō? Quas tibi laudes fragilitas humani generis persoluet, quæ solō tuō cōmerciō recuperadi aditum inuenit? Accipe itaq; quascunq; exiles, quascunq; meritis tuis impares gratiarum actiones: & cum susceperis vota, culpas nostras orando excusa. Admitte nostras preces intra sacrarium exauditionis, & reporta nobis antidotum reconciliationis.

LECTIO III.

Sit per te excusabile, quod per te ingerimus: fiat impetrabile, quod fidâ mente poscimus. Accipe quod offerimus, redona quod rogamus, excusa quod timemus: quia tu es spes vnica peccatorum. Per te speram' delictorū veniam, & in te beatissima

ma nostrorū est expectatio preciorum. Sancta Maria, succurre miseris, iuua pusillanimes, refove flebiles, ora pro populo, interueni pro Clero, intercede pro deuoto famineo sexu: sentiant omnes tuū iuamen, quicumq; celebrant, tuam Sanctam Conceptionem.

In II. Noct. Ant. Sicut myrrha: f. electa odorē dedisti suauitatis Sancta Dei Genitrix. *Psal. Fer.* *Capitulum:*

Transire ad me omnes, qui concupiscitis me: & à generationibus meis implemini: Spiritus enim meus super mel dulcis, & hereditas mea super mel & fauam, memoria mea in generationes seculorum.

Ps. Diffusa est gratia in labijs tuis.
Ps. Propterea benedixit te Deus in æternum.

Oratio. Famulis tuis. *Ad Laud.*
Et alias Horas omnia vs in die festi. Sic dicitur *Offic. per totam Oct:* cum com: *seria in Laud. Et Vesp.* *In Vesp. post Comm. feria, sit com.* *S. Melchradis Papa Et Mart. Oratio.* Infirmiorem. *ut in Com. unius vs Martyris.*

Die X. Decembris.

Tertia die infra Octauam.

In I. Noct. Ant. Ante torum f. huius Virginis frequentate nobis dulcia cætica dramatis. *Pf. Fer.* *Sermo Sancti Bernardi Abbatis.*

LECTIO I.

NOVUM fecit Dominus super terram, ut mulier circumdaret virum, nec aliū quā Christum, de quo dicitur: Ecce vir Oriens nomen ei. NOVUM quoque fecit in cœlo, ut mulier Sole appareret amicta. Deniq; & coronauit eum, & vicissim ab eo meruit coronari. Egre dimini filia Sion, & videte Regem Salomonem in diademate, quō coronauit eum mater sua. Verū hoc alias. Interim sanē ingredimini magis, & videte Reginā in diademate, quō coronauit eā filius suus. In capite, inquit eius corona stellarum duodecim.

LECTIO II.

DIGNUM planē stellis coronari caput, quod & ipsi longē clariū micans, ornet eas potius, quā ornetur ab eis. Quidni coronent sidera, quā sol vestit. Sicut dies verni circumdabant eam flores rosarum, & lilia conuallium. Nimirū laua sponsi sub capite eius, & iam dextera illius amplexatur eam. Quis illas æstimet gemmas, quis stellas nominet, quibus Maria Regium diadema compactum est.

LECTIO III.

QVid ergo fidereum micat in generatione MARIE? Planē quod ex Regibus orta, quod ex semine Abrahæ, quod generosa ex stir-

ex stirpe David. Si id parum videtur, adde quod generationi illi, ob singulare privilegium, sanctitatis, diuinitus noscitur esse concessa; quod longè ante eisdem patribus cœlitus repromissa, quod mysticis præfigurata miraculis, quod oraculis prænunciata prophetis. Hanc sacerdotalis virga, dum sine radice floruit: hæc Gedeonis vellus, dum in medio sicca arca maduit: hanc in Ezechielis visione Orientalis porta, quæ nulli vnquam paruit, præfigurabat. *In II. Noct. An.*

Specie tuâ & pulchritudine tuâ, intende prosperè procede & regna. *Psalm. Fer.*

In Laud. sic com. ser. S. Melchisedis Papa & Mari.

In Vesp. à Caput. sic de S. Damaso cum comm. Oct. & ser.

Die XI. Decembris.

Quarta die infra Octauam.

S. Damasi Papæ & Mari. Semid.

Omnia ut in Breuiar. In Laud. com. Oct. & ser. In II. Vesp. à Cap. de Oct. com. S. Damasi & ser.

Die XII. Decembris.

Quinta die infr. Oct. In I. Noct.

An. Aduuabit eam & Deus vultu suo: Deus in medio eius, non commouebitur. *Psalm. ser.*

Ex lib. S. Epiphaniij Episcopi aduersus hæreses. **LECTIO I.**

BEata Mater Dei MARIA, per quam significatur, quæ per

ænigma accepit, vt mater viuentium vocetur. Illa etenim mater viuentium vocata est, etiam postquam audiuit: Terra es, & in terram reuerteris, post transgressionem. Et mirum est, quod post transgressionem hoc magnū cognomen habuit. Et quod quidem pertinet ad rem sensibilem, ab illa Eva omnis hominum generatio deducta est in terra: hic autem verè à MARIA hæc vita mundo genita est, vt viuentem gigneret, & fieret MARIA mater viuentium appellata est.

LECTIO II.

EVa datum est operire corpus sensibile propter nuditatem sensibilem: MARIE verò datum est à Deo vt pareret nobis Agnum, & ex gloria ipsius Agni fieret nobis velut à vellere sapietia per virtutem ipsius, indumentum incorruptibilitatis. ¶ Eva etiã mortis causa facta est hominibus: per ipsam enim mors ingressa est in mundum. MARIA verò causa vitæ, per quam genita est nobis vita, & per hanc Filius Dei aduenit in mundum: & vbi abundauit peccatum, ibi superabundauit & gratia: & vnde illata est mors, illine processit & vita, vt vita pro morte fieret: & qui per mulierem nobis vita factus est, mortem ex muliere inductam excluderet. Et quoniã illic Eva, cum adhuc esset Virgo, per inobedientiam transgressa

gressa est: è contrario per Virginitatem obedientia gratiæ facta est, annunciato aduentu in carne de celo, & vita æterna.

LECTIO III.

DE MARIA enim accipitur (liceat mihi hoc dicere) quod scriptum est de Ecclesia: Relinquet homo patrem suum, & matrem suam, & adhærebit uxori suæ: & erunt duo in carne vna. Sanctus autem Apostolus dicit: Mysteriũ hoc magnum est, ego autem dico in Christo & Ecclesia. Et vide scripturarum accuratam dicendi proprietatem, quod de Adam quidem dixit, formavit: de Eva verò non formatam esse, sed ædificatã. Accipit enim inquit vnã de costis eius, & ædificauit ipsi in uxorem. Quò ostendat Dominum quidem de Maria efformasse sibi ipsi corp9, ab ipsa verò costa ædificatã esse Ecclesiam, in eo quod punctum, & apertum est ipsius latus, & mysteria sanguinis & aquæ, præria redemptionis facta sunt.

In II. Noct. Ana. Fauus distillans & labia tua sponsa: mel & lac sub lingua tua: & odor vestimentorum tuorum: sicut odor thuris. *Psal. Fer. Vesp. de S. Lucia comm. Oñ. & ser.*

Die XIII. Decembris.

Sextã die infr. Oñ.

Luciæ Virg. & Mart. Duplex.

Omnia vt in Breuiario. Cõm Oñ. tam in Laudi quàm in adis vesp. & feria.

Die XIV. Decembris.

Septimã die infr. Oñ.

In I. Noct. Ana. Fons hortorum & puteus aquarum viuentium quæ fluunt impetu de Libano. *Psal. Fer.*

Ex Epistola S. Ambrosij Episc. ad Siriciũ Papam.

LECTIO I.

DE via peruersitatis produçtur dicere: Virgo concepit, sed nõ virgo genuit. Quæ potuit ergo Virgo concipere, nõ potuit Virgo generare, cum semper conceptus præcedat, partus sequatur? sed si doctrinis nõ creditur Sacerdotum, credatur oraculis Christi, credatur monitis Angelorum dicentium: Quia non est impossibile Deo omne verbum. Credatur Symbolo Apostolorũ, quod Ecclesia Romana intemperatum temper custodit, & seruat: Audiuit Maria vocem Angeli, & quæ ante dixerat. Quomodo fiet istud? non de fide generationis interrogans, respondit postea: Ecce ancilla Domini contingat mihi secundum verbum tuum.

LECTIO II.

EX libris S. Hieronymi Presbyteri aduersus Iouinianum. Christus Virgo, Mater Virginis nostri

noſtri, Virgo perpetua; Mater & Virgo; Ieſus enim clauſis ingreſſus eſt oſtijs; & in ſepulchro eiꝰ quod nouum, & in petra durifſima fuerat exciſum, nec antea quis, nec poſtea poſitus eſt. Horus concludus, fons ſignatus: de quo fonte ille fluuius manat, iuxta Ioël qui irrigat torrentem vel funium, vel ſpinarum; funium peccatorum, quibus alligabamur: ſpinarum, quæ ſuffocant ſementem patrisfamilias. Hæc eſt porta Orientalis, vt ait Ezechiel, ſemper clauſa, & lucida, operiẽs in ſe vel ex ſe proferẽs Sancta Sanctorum; per quam Sol iuſtitie, & Pontifex noſter ſecundum Ordinem Melchizedech ingreditur & egreditur.

LECTIO III.

Ex lib. S. Irenæi Epifc. & Mart. aduerſus hæreſes:

In ſua propria veniente Dominõ, & ſua propria eum baiulante conditione, quæ baiulatur ab ipſo, & recapitulationem eius, quæ in ligno fuit, inobedientiæ, per eam quæ in ligno eſt, obedientiam faciente, & ſeductione illa ſoluta, quæ ſeducta eſt malè illa, quæ iam viro deſtinata erat, Virgo Eva; per veritatem euangelizata eſt benè ab Angelo, iam ſub viro Virgo Maria. Quemadmodum enim illa per Angelicum ſermonem ſeducta eſt, vt

effugeret Deum; ita & hæc per Angelicum ſermonem euangelizata eſt, vt portaret Deum obediens eius verbo. Et ſicut illa ſeducta eſt, vt effugeret Deum; ſic hæc ſuaſa eſt obedire Deo, vt Virginis Euz, Virgo Maria fieret aduocata. Et quemadmodum adſtrictum eſt morte genus humanum per virginem; ſoluatur per Virginem; æquâ lance diſpoſita virginalis inobedientia, per Virginelem obedientiam.

Si venerit in feria quarta Quatuor temporum, lectio tertia erit de illius Homilia cum ſuo. B.

In II. Noct. Aua. Sicut lætantium ꝑ omnium noſtrum habitatio eſt in te Sancta Dei Genitrix. Pſal ſer.

Dominicâ infra Ocl: fit Officiũ de ea Dominica Aduentũ quæ occurrerit cum comm. Ocl. Concepti. Non dicuntur preces ad Cõpletorium, neq; ad Primã: in qua tamen recitantur omnes Pſalmi Dominice & Symbolum: Quicumq; Si Feſtũ Cõception: occurrat in Dominica 1da. Aduentũ tranſfertur in primam diem non impeditam, & in 2da. Veſp. Dominica, quando in ſequentiẽm diem tranſfertur, fit totum Officiũ de Cõcepti. cũ com. Dominica. Et in ſecundis Veſp. Concepti: fit Comm: ſer. & S Melchizedæ. Sabbatho verò proximè ſeq. quia dies Octaua Cõcepti. non tranſfertur, neq; de ea fieri poteſt Officiũ.

Officiū, nisi per solā Cōm in Dñica. Ideo in 2^{is} Vesp: Dñica 3^{ia}, dicatur Añz & Psal. ut in Sabbatho: scilicet: Regnum tuum. Et Cōfiteantur, &c. Caput. & cat. de Dñica. 3^{ia} & post Oratiōē Dñica sit Cōm. Off: ut in primis Vesp: festi. Deinde S. Eusebii Episc: & Marti. In Matut: & Laud: Psal. ut in Psalterio die Dominicō; cetera ut in Dominica 3^{ia}. Aduertis. In Laud. & 2da Vesp. sit cōm: Oct: Immacul: Conceptionis B. M. V.

Die XV. Decembris.

Octaua Cōcept. B. M. V. Dupl. Omnia ut in 1. Vesp: festi, cū com. ser. & S. Eusebii Episc. & Marti. Oratio. Deus qui nos Beati. de comm: unius Marti.

In 1. Noct: Lect: de Scriptura occurrente.

In II. Noct: LECTIO V.
De expositione S. Gregorij Papæ in libros Regum.

FVit vir vnus de Ramathaim. Sophim, de monte Ephraim. Potest montis nomine Beatissima Virgo MARIA, Dei genitrix designari. Mons quippè fuit, quæ omnem electæ creaturæ altitudinem, electionis suæ dignitate transcendit. An non mons sublimis MARIA, quæ ut Cōceptionem æterni verbi pertingeret, meritorum verticem supra omnes Angelorum choros vsq; ad solium Deitatis crexit. Huius enim mōtis præcellentissimam

dignitatem Isaias vaticinans ait) Erat in nouissimis diebus præparatus mons domus Domini in vertice mōtium. Mons quippè in vertice mōtium fuit, quia altitudo MARIAE supra omnes sanctos refulsit. LECTIO VI.
Ex Epistola S. Leonis Papæ ad Pulcheriam Augustam.

Sacramentum reconciliationis nostræ ante tēpora æterna dispositum, nullæ implebant figuræ: quia nondum superuenerat Spiritus Sæctus in Virginem, nec virtus altissimi obūbrauerat ei, ut & intra intemerata viscera, ædificatæ sibi sapientiæ domum, verbū caro fieret, & formā Dei ac formā serui in vnā cōueniente personam, creator temporum nasceretur in tempore, & per quem facta sunt omnia, ipse inter omnia gigneretur.

LECTIO VII.

Nisi enim novus homo factus in similitudinē carnis peccati nostram susciperet vetustatē, & cōsubstantialis Patri, cōsubstantialis esse dignaretur & Matri, naturāq; sibi nostrā solus a peccato liber vniret, sub iugo diaboli generaliter teneretur humana captivitas. LECTIO VIII.

De expositione S. Basilij Episc: in Isaiam Prophetam.

Accepsi, inquit, ad Prophetisā, & in vtero accepit & peperit filiū. Quod Maria Prophetisā fuerit

fuerit, ad quam proximè accessit
Isaias per prænotionem Spiritus,
nemo contradixerit, qui sit
memor verborum *MARIAE*, quæ
Propheticò afflata Spiritu elocu-
ta est. Quid enim ait? Magnifi-
cat anima mea Dominum, &
exultauit spiritus meus in Deo
salutari meo: quia respexit hu-
militatem ancilla suæ: Ecce enī
ex hoc beatā me dicent omnes
generationes. Quod si animum
accommodaueris vniuersis eius
verbis, nō utiq; contentiosè ne-
gaueris, eam fuisse Prophetissā,
quòd Domini Spiritus in eam su-
peruenerit, & virtus Altissimi
obumbrauerit ei.

In III. Nocturno.

Lectio S. Euangelij secundum
Matthæum.

LECTIO IX.

Liber generationis Iesu Chri-
sti, Filij David, Filij Abraham,
Abraham genuit Isaac, Isaac au-
tem genuit Iacob. Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrylosto-
mi.

hom. 2. in Matth.

Dvo sunt, quæ pariunt quæ-
stionem. Vnum, quæ causa
sit, vt in generationum catalogo
virgo sileatur: alterum verò,
qua ratione Ioseph memoretur,
cui certè nihil cum Christi ge-
neratione est commune. Vide-
tur enim & vnum abundare, &
alterum deesse. Quid ergò di-
cemus? quod utiq; primū illud

necesse fuerit memorari, quem-
admodum ex David Virgo de-
scenderit. Vnde hoc itaque di-
scemus? Audi ad Gabriel loquen-
tem Dominum: vade ad Virgi-
nem desponsatam viro, cui no-
men Ioseph, ex domo & fami-
lia David, Quid vis audire ma-
nifestius, cum ex domo & fami-
lia David illam Virginē esse cō-
gnoscas. LECTIO X.

Non erat mos apud Hebræos
generationum catalogū per
fœminas texere. Vt ergo & mo-
rem custodiret, neue in ipso sta-
tim principio videretur antiqua
destruere, & nobis Virginē cer-
tius indicaret; parentes eius re-
ticens atq; maiores, de Ioseph
generatione non tacuit. Siue
enī hæc fecisset in Virgine, no-
uitatis non effugisset inuidiam;
siue Ioseph reticuisset, nō agno-
sceremus, ex qua tribu Virgo
subsisteret. LECTIO XI.

VT ergo & nos disceremus,
quæ esset Maria, vel vnde; &
cōsuetudo legis permaneret im-
mobilis, generationum catalo-
gum vsq; ad sponsum eius per-
duxit, ac de domo illum David
esse monstrauit. Hoc enim de-
claratō, illud quoq; pariter ostē-
dit, quòd scilicet inde esset, &
Virgo; quia utiq; nequaquā ius-
tus iste pateretur sibi aliunde
quàm vnde lex præcipiebat, eli-
gere.

Lectio

LECTIO XII.

Possumus verò aliam quoq; & altiore[m] quidem proferre rationem, ob quam parentes Virginis prætermissi sunt. Sed quæ ea est? Noluit Evangelista recēti adhuc tempore noui illi, admirandiq; partus Iudæis esse manifestum, quod Christus natus fuisset ex Virgine. Neq; proprius noster hic sermo est, sed à nobis de Patrum, atq; insignium viro- rum traditione susceptus.

Si verò hæc Oritur: occurrat in Quatuor Temporibus, xii lectio erit de Homilia illius ser. cum suo B. Euag. & Orat. ut in die festi. In Laud. Comm. ser. & S. Eusebii Episcopi & Martyris.

Die XXIX. Decembris.

S. Thomæ Cantuariensis Episc. & Marr. semidupl. *Omnia ut in Breuiario cum comm. & Octauarū.*

Die VI. Ianij.

S. Claudij Episc. & Conf. Dupl. *Oratio.*

Exaudi quæsumus Dñe, preces nostras, quas in Beati Claudij Confessoris tui atq; Pontificis solemnitate deferimus; vt qui tibi dignè meruit famulari eius intercedentib' meritis, ab omnibus nos absolue peccatis: Per Dominum &c.

Lect. 1. Noct. Fidelis sermo.

In II. Noct: LECTIO V.

Beatus Claudius ex illustri Salinensium Principum, siue Palatinorum familia originem duxit. Vsq; ad septimum ætatis suæ annum in domo parentum suorum mansit, à quibus maximâ curâ, summôq; itudiô in Dei timore fuit educatus. Postea è domo Patris recedens doctissimos viros conquisiuit, vt sub ijs sacras literas facilius addisceret, quo in studio talem se præbuit, vt omnium admirationem sibi conciliaret. Cùm iam vigesimū ætatis annū attigisset, spreto mundi delicijs sæculiq; voluptatib' Bizontinæ Ecclesiæ factus est Cænonicus.

LECTIO VI.

Tantus ieiunij amator fuit, vt semel in die tantum reficeretur, exceptis diebus Dominicis, festisq; solemnibus. In lectione diuina, & meditatione sæpissimè pernoctauit. Atq; interim annò duodecimò post susceptū canonicatûs officium, Præsule Bizontinò mortuò, voce delapsâ mirabiliter præsignans omnium consensu Archiepiscopus creatur, atq; pontificalibus insulis redimitur annò à partu Virginis sexcetesimò vigesimò sexto. Ac deinceps vt fidelis seru' & prudens familiam Domini, & Ecclesiæ sibi creditas, quas quotannis visitabas, feruenti zelò guber;

gubernauit. **LECTIO VII.**

Ceterum cum annis septem Bizontinam rexisset Ecclesiam, diuino feruens amore, cum etis in sua Diocesi bene dispositis, mirando sui ipsius contemptu, Episcopatu sese vltro abdicauit: & ab Angelo admonitus ad Monasterium Sancti Sagondi recessit, ibique habitum Sancti Patris **BENEDICTI** recepit, institutumque professus est. Tanta vero eximia sanctitatis, altissimæque perfectionis dedit indicia, ut post annos quinque, eiusdem Monasterij Abbate ad Dominum migrante, omnium fratrum voce, vnanimique consensu in defuncti locum, licet reluctans, coaptatus fuerit. **LECTIO VIII.**

Maximo virtutum omnium splendore in Monasterij regimine luxit, ita ut non solum Clerici, sed etiam nobiles sanctam ipsius fratrumque audientes conuersationem ad eum confluerent, ut suis discipulis eos sociare dignaretur; a quo libenter suscepti, ad perfectionis capeienda vestigia ipsos summoperè prouehabat. Pauperibus Christi omnem humanitatem exhibebat, hospites vndique superuenientes tanquam Christum suscipiebat. Tandem anno quarto Childeberti Francorum Regis, cum iam annis quinquaginta fratribus praefuisset, senio confectus Sanctis

Q2

simam animam Deo reddidit: cuius vita & mors magnis nobilitata est miraculis. Eius corpus usque in praesens in suo Monasterio incorruptum & integrum asseruatur.

In 111. Noct: Homil. in Euang. Vigilate de comm. Confes. Pont. In Laud & alijs Horis omnia de comm: Conf. Pont.

O F F I C I V M

SS. P. N. BENEDICTI

Recitandum feria tertia sub ritu semiduplici.

Si hoc Officium incidat in feria tertia 12 lect: festo, impedita tunc recitari potest aliquo alio die, exceptio die Sabbati eiusdem hebdomada: extra tamen tempus Aduentus, Quadragesime, & Vigiliarum. Ut notatur in Rubrica generalis, de translatione festorum §. decimo.

In 1. Vesp. Antiph. Fuit vir &c. ut infra in Laud: Psal. de Domnica. Capitulum.

Beatus vir qui inuentus est sine macula, & qui post aurum non abiit, nec sperauit in pecuniarum thesauris, quis est hic & laudabimus eum? fecit enim mirabilia in vita sua. **R.** Deo gratias. **R. breue.** Os iusti * meditabitur sapientiam. Os iusti. **V.** Et lingua eius loquetur iudicium. **Meditabitur, Gloria. Os iusti.**

Hymnus

Hymnus.

L Audib9 ciues resonēt canoris
Templa solemnēs modulētur
hymnos

Aureā summi Benedictus arce
Gaudet Olympi.

Ille florentes peragebat annos,
Cū puer dulcis patriæ penates
Liquit, & solus latuit silenti
Conditus antro.

Inter vrticās rigidolq; sentes
Vicit altricem scelerum iuventā
Indē cōscripsit documenta vitæ
Pulchrā Beatæ.

Æream turpis Clarij figuram
Et nemus strauit Veneri dicatū
Atq; Baptistæ posuit sacro
Monte sacellum.

Iamque felici residens Olympo
Inter ardentes Cherubī cateruas
Spectat, & dulci reficit clientum
Corda liquore.

Gloria Patri, Genitæq; Proli,
Et tibi compar vtriusq; semper
Spiritus alme Deus vnus omni
Tēpore sæcli, Amen.

¶. Amavit eum Dominus & or-
navit eum. ¶. Stulam gloriæ in-
duit eum.

Ad Magnificat. Ana. Sanctissi-
me † Confessor Domini Mona-
chorū Pater & Dux Benedicte,
intercede pro nostra omniumq;
salute.

Oratio.

EXcita Domine in Ecclesia tua
Spiritus, cui Beatus Pater Be-
nedictus Abbas seruiuit: ut eō-
dem nos repleti studeamus ama-

re quod amavit, & opere exer-
cere quod docuit. Per Dominū
nostrum IESVM Christum Filium
tuum, qui tecum vivit & regnat
in vnitāte eiusdem Spiritūs San-
cti Deus, per omnia sæcula sæ-
culorum. R. Amen.

Ad Matutinum Inuitatorium.
Regē cōfessorū Dñū. * Venite a-
dorem⁹. *Psal.* Venite exultem⁹.

Hymnus. (tes,

Quidquid antiqui cecinere va-
Quidquid æternæ monimen-
ta legis,

Continet nobis celebrāda sumi,
Vita Monarchæ.

Extulit Moysen pietas benignū,
Inclytum proles Abrahā decorat
Isaac Iponstæ decus, & seueri
Iussa parentis.

Ipse, virtutum cumulū onustus,
Celsior nostri Patriarcha cœtus
Isaac, Moysē, Abraham sub vno
Pectore clausit.

Ipse, quos mūdi rapuit procellis
Hic pius statu statuat secundo
Pax vbi nullo requiesq; gliscit
Mista pauore.

Gloria Patri, Genitæq; Proli,
Et tibi &c. *ut supra in Vesperis.*

In I. Noct: Antiphona.

BEatus vir † qui in lege Domi-
ni meditatur volūtas eius per-
manet die ac nocte & omnia
quæcūq; faciet semper prospera
buntur. *Psal.* Beatus vir. *Ana.*
Beatus iste Sanctus † qui confi-
sus est in Domino, prædicavit
præce-

præceptum Domini, constitutus est in monte Sancto eius. *Psal.* Quare fremuerunt. *Añs.* Inuocantē † exaudiuit Dominus Sanctum suum, Dominus exaudiuit eum, & constituit eum in pace.

Psal. Cum inuocarem *Añs.* Lætentur omnes † qui sperant in te Domine: quoniam tu benedixisti iusto; scuto bonæ voluntatis tuæ coronasti eum. *Psal.* Verba mea. *Añs.* Domine † Dominus noster, quàm admirabile est nomen tuum in vniuersa terra!

quia gloria & honore coronasti Sanctū tuum, & cōstituisi eum. Super opera manūū tuarū. *Psal.* Domine Dominus. *Añs.* Iustus Dominus † & iusticiam dilexit, æquitatē vidit vultus eius. *Psal.* In Domino cōfido. †. Amavit eum Dominus & ornauit eum.

R. Stolarū gloriæ induit eum. *Lectioes primi, secundi, & tertij Nocturni, ponuntur infra: pro singulis Mensibus.*

Lectioes primi, secundi, & tertij Nocturni, ponuntur infra: pro singulis Mensibus.

ante Dominū. †. Plantatus in domo Domini in atrijs domūs Dei nostri. Et florebit.

R. III. Iste cognouit iusticiā, & vidit mirabilia magna, & exorauit Altissimū * Et inuentus est in numero Sanctorū. †. Iste est qui cōtempnit vitam mundi, & peruenit ad Cœlestia regna. Et inuenitus est.

R. IV. Domine præuenisti eum in benedictionib⁹ dulcedinis * Posuisti in capite eius coronam de lapide pretioso. †. Vitam petiit a te & tribuisti ei Domine. Posuisti. Gloria Patri. Posuisti.

In II. Noct: Antiphona.

Domine † iste Sanctus habitabit in tabernaculo tuo, operatus est iusticiam, requiescet in monte Sancto tuo. *Psal.* Domine quis habitabit. *Añs.* Vitā petiit a te, † & tribuisti ei Domine: gloriā & magnū decorē imposuisti super eum; posuisti in capite eius coronā de lapide pretioso.

Psal. Dñe in virtute. *Añs.* Hic accipiet † benedictionem a Domino, & misericordiā a Deo salutari suo, quia hæc est generatio quærentium Dominum. *Psal.* Domini est terra. *Añs.* Cognouit eum † Dominus in benedictionibus suis, & inuenit gratiā coram oculis Domini. *Psal.* Cāte Domino. *Añs.* In fide † & lenitate ipsius, sanctū fecit illum Dominus, & ostendit illi gloriā suam

suam. *Psal.* Dominus regnavit exulter. *Aia.* Iustus germinabit sicut lilium, & florebit in æternum ante Dominum. *Psal.* Cantate Domino.

¶ Os iusti meditabitur sapientiã

¶ Et lingua ei loquetur iudiciũ.

Incipit liber secundus Dialogorum S. Gregorij Papæ.

LECTIO V.

FVir Vir vitæ Venerabilis, gratiã, BENEDICT^o & nomine, qui ab ipso pueritiæ suæ tẽpore, cor gerens senile: ætatem quippẽ moribus transiẽs, nulli voluptati animum dedit. Sed dum in hac terra esset, quo temporaliter liberẽ vti potuisset, despexit iam quasi aridum mũdum cum flore. Qui liberiori genere ex Prouinciã Nursiæ ortus. Romæ liberalibus literarum studijs traditus fuerat. ¶ Honestum fecit illum Dominus, & custodiuit eum ab inimicis, & à seductoribus tutauit illum * Et dedit illi claritatem æternam. ¶ Iustum deduxit Domin^o per vias rectas & ostendit illi regnum Dei. Et dedit illi. LECTIO VI.

SEd cum in eis multos ire per abrupta viriorũ cerneret, eum quem quasi in ingressu mũdi posuerat, retraxit pedẽ: ne, si quid de scientia eius attingeret, ipse quoq; in immane præcipitium totus irer. Despectis itaq; literarum studijs, relictã domo, re-

busque patris, soli Deo placere desiderans, sanctæ cõuersationis habitum quæsiuit. Recessit igitur scienter nescius, & sapienter indoctus. ¶ Amavit eum Dominus & ornauit eum; stolam gloriæ induit eum. * Et ad portas Paradysi coronauit eum. ¶ Induit eum Dominus lorica m fi. dei, & ornauit eum. Et ad.

LECTIO VII. cap. I.

Hic itaq; cum iam relictis literarum studijs petere desertã decreuisset; Nutrix quæ hunc arctius amabat sola secuta est. Cũque ad locum venisset qui dicitur Effide, multisq; honestiorib^o viris pro charitate se illic retinentibus, in B. Petri Ecclesia demorarentur, prædicta Nutrix illius, ad purgandum triticum, à vicinis mulieribus præstari sibi Capisterium petijt, quod super mensam incautẽ derelictum, casu accidente fractum est sic, ut in duas partes inueniretur diui-

LECTIO VIII.

BENEDICTVS autē Religiosus ac pius puer, cum Nutricem suam flere conspiceret, eius dolori compassus, ablatis secum vtriusq; fracti capisterij partibus, sese cū lachrymis in Orationem dedit. Qui ab oratione surgens, ita iuxta se vas sanū reperit, vt in eo inueniti fracturæ nulla vestigia potuissent: moxq; Nutricem suam blandē consolatus, ei sanū Capisterium reddidit, quod fractum tulerat. Quæ res in eodem loco à cunctis est agnita, atq; in tanta admiratione habita, vt hoc ipsum Capisterium, eius loci incolæ in Ecclesiæ ingressu suspenderent; quatenus præsentēs & futuri omnes agnoscerēt, à quanta BENEDICTVS puer cōuersationis gratiam perfectione cœpisset: quod annis multis illic ante oculos omnium fuit, & vsq; ad hæc Longobardorum tempora, super fores Ecclesiæ, pependit. *R.* Desiderium animæ eius, tribuisti ei Domine. * Et voluntate labiorum eius non fraudasti eum. *Ps.* Vitam petijt à te & tribuisti ei Domine. Et voluntate. Gloria Patri. Et voluntate.

In III. Noct: Ana. ad Cantica. Sint lumbi vestri ꝑ præcincti, & lucernæ ardentes in manib⁹ vestris. *Cant.* Beat⁹ vir qui in sapientia. *ut in cōm: Cōf: Pōt.* *Ps.* Lex Dei eius in corde ipsi⁹. *R.* Et nō supplantabuntur gressus eius.

LECTIO S. Euangelij secundum Matthæum.

LECTIO IX. cap. 19. d. 27.

In illo tempore: Dixit Petrus ad Iesum: Ecce nos reliquim⁹ omnia, & secuti sumus te; quid ergo erit nobis? Et reliqua.

Homilia S. Hieronymi Presbyteri. *lib. 3. in Matt.*

Grandis fiducia: Petrus piscator erat, diues non fuerat; cibos manu & arte quærebat; & tamen loquitur cōfidenter; Reliquimus omnia. Et quia nō sufficit tantum relinquere, iungit quod perfectum est: Et secuti sumus te. *Fecim⁹* quod iussisti, quid igitur dabis nobis præmij? Iesus autē dixit illis: Amē dico vobis, quod vos qui secuti estis me (in regeneratione cum sederit filius hominis in sede maiestatis suæ) sedebitis & vos super sedes duodecim, iudicantes duodecim tribus Israël. Nō dixit: qui reliquistis omnia: hoc enī & Crates fecit Philosophus, & multi alij diuitias cōtempserunt; sed qui secuti estis me, quod proprium Apostolorum est atq; credentium. *R.* Iste est qui ante Deum magnas virtutes operatus est, & de omni corde suo laudauit Dominum. * Ipse intercedat pro peccatis omnium populorum. *Ps.* Ecce homo sine querela verus Dei cultor, abstinens se ab omni opere malo, &

permanens in innocentia sua .
Ipse intercedat .

LECTIO X.

IN regeneratione cum sederit
filius hominis in sede maiesta-
tis suae, quando & mortui de cor-
ruptione resurgent incorrupti .
sederitis & vos in solijs iudicā-
tium, condemnantes duodecim
tribus Israël. quia vobis creden-
tibus illi credere noluerunt. Et
omnis qui reliquerit domū, vel
fratres, aut sorores, aut Patrem,
aut Matrē, aut vxorē, aut filios,
aut agros propter nomē meum;
centuplum accipiet, & vitam æ-
ternam possidebit. ¶ Sint lum-
bi vestri præcincti, & lucernæ
ardentes in manibus vestris. * Et
vos similes hominibus expectā-
tibus Dominum suum, quando
reuertatur a nuptijs. ¶ Vigilate
ergo quia nescitis quā hora Do-
minus vester ventur⁹ sit. Et vos

Benedictio XI. Cuius cōme-
morationē colimus, ipse glorio-
sus Pater noster intercedat pro
nobis ad Dominum. ¶ Amen.

LECTIO XI.

Locus iste cum illa sentētia cō-
gruit, in qua Saluator loqui-
tur: Non veni pacem mittere
sed gladiū. Veni enim separare
hominem a Patre suo, & filiam
a Matre, & nurum a socro; &
inimici hominis domestici eius.
Qui ergo propter fidem Christi,
& prædicationē Euāgelij omnes

carnales affectus contempserint
& diuitias, atq; sæculi volupta-
tes: isti centuplum recipient, &
vitam æternam possidebunt.

¶ Beatus vir qui inuenus est si-
ne macula, & qui post aurum nō
abiit, nec sperauit in thesauris
pecuniæ. * Ideo stabilita sunt
bona ipsius in Domino. ¶ Po-
tuit enim transgredi & non est
transgressus, facere mala & nō
fecit. Ideo.

LECTIO XII.

EX occasione huius sententiæ
quidam introducūt mille an-
nos post resurrectionem, dicen-
tes: Tūc nobis centuplū omniū
rerum, quas dimisimus, & vitam
æternam esse reddendam, nō in-
telligentes, quod si in cæteris
digna sit retributio, in vxoribus
appareat turpitudine: vt qui vnā
pro Deo dimiserit, centum re-
cipiat in futuro. Sensus igitur
iste est: Qui carnalia pro Salua-
tore dimiserit, spiritualia reci-
piet, quæ comparatione & me-
rito sui ita erunt, quasi si paruo
numero cētenarius numer⁹ cō-
paretur. ¶ O beati viri Patris
Nostri BENEDICTI sancta præco-
nia; o inestimabilis dilectio char-
tatis! qui dum sæculi pompam
contempsit. * Eternæ vitæ cō-
iunctus est. ¶ Cui vivere Chri-
stus fuit, & mori lucrum. Eternæ,
Gloria, Eternæ.

Sequen-

E V A N G E L I V M .

Sequentia S. Euangelij secundum Mattheum.

IN illo tempore : Dixit Petrus ad I E S V M . Ecce nos reliquimus omnia , & secuti sumus te : quid ergo erit nobis ? I E S V S autem dixit illis : Amen dico vobis , quod vos qui secuti estis me , in regeneratione cum sederit Filius hominis in sede Maiestatis suae , sedebitis & vos super sedes duodecim , iudicantes duodecim tribus Israel . Et omnis qui reliquerit domum vel fratres , aut sorores , aut patrem , aut matrem , aut uxorem , aut filios , aut agros , propter nomen meum : centuplum accipiet , & vitam aeternam possidebit . *Oratio* , Excita ut in *Vesp.*

Ad Laudes & per Horas Ant.

Fuit vir vitae venerabilis & gratia BENEDICTI & nomine , qui ab ipso pueritiae suae tempore congerens senile , aetatem moribus transiens , nulli animam voluptati dedit . *Psal.* Dominus regnavit . *Ant.* Beatus vir BENEDICTI & plus appetijt mala mundi perpeti , quam laudes : pro Deo laboribus fatigari , quam vitae huius favoribus extolli . *Psal.* Iubilare . *Ant.* Gloriosus Confessor Domini & vitam Angelicam gerens in terris , speculum bonorum operum factus est mundo : & ideo cum Christo , iam sine fine gaudet in caelis . *Psal.* Deus Deus meus . *Ant.* E-

rat vir Domini Benedicti & vultu placido , moribus decoratus Angelicis , tantaque circa eum claritas excreuerat , ut in terris positus in caelestibus habitaret . *Cant.* Benedicite . *Ant.* Vir Dei BENEDICTVS , & omnium iustorum spiritu plenus fuit : ipse intercedat pro cunctis Monasticae Professionis . *Psal.* Laudate Dominum de caelis . *Capitul.* Beatus vir qui inuentus est . ut supra in *Vesp.* & *brue.* Amavit eum Dominus * Et ornauit eum . Amavit eum . *Ps.* Stulam gloriae induit eum . Et ornauit . Gloria Patri . Amavit .

Hymnus.

Inter aeternas Superum coronas Quas sacro partas retinet agone Emicas celsis meritis coronatus .

O B E N E D I C T E .

Sancta te conspexit puerum senectus , Nil sibi de te rapuit voluptas , Aruit mundi tibi flos ad alta

Mente levato .

Hinc fuga lapsus , Patriam , parietes Deseris , feruens Eremitae colonus , Edomas carnem , subigitque Christo Tortor acerbus .

Ne diu tutus latebras foueres , Signa te produnt , operum priorum Spargitur felix celeri per orbem

Fama volatu .

Gloria Patri , genitaeque proli Et tibi compar utriusque , semper Spiritus almae ; Deus vnus omni Tempore saeculi , Amē .

Ps. Iustum deduxit Dominus per

R

vias

vias rectas. *R.* Et ostendit illi regnum Dei.

Ad Benedictus Antiphona. i.

O Beati Viri † Patris BENEDICTI sancta præconia, ó inæstimabilis dilectio charitatis, qui dum sæculi pópam contempseris, æternæ vitæ cóniunctus es.

Oratio. Excita Domine ut *supr.* Deinde sunt com: consueta ut in *Breviario.* *Ad Primam Aná.*

Fuit Vir. *Capit.* Regi sæculorú. *& alia ut in Psalt.* *Ad Absolutio-nem Capit.* Iustum deduxit Dominus. *ut infr. ad Nonam.*

Ad Tertiam Aná. Beatus vir BENEDICTVS. *Capit.* Beatus vir qui inuentus est. *ut supr. in Vesp.*

V. Amavit eum Dominus & ornauit eum. *R.* Stetam gloriæ in dicit eum. *Ad Sextam Aná.* Gloriosus Cõfessor. *Capitulum.*

Iustus cor suum tradidit ad vigilandum diluculo ad Dominum qui fecit illum: & in conspectu Altissimi deprecabitur. *R.* Deo gratias. *V.* Os iusti meditabitur sapientiam. *R.* Et lingua eius loquetur iudicium.

Ad Nonam Aná. Vir Dei *Capitalé.* Iustum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei, & dedit illi scientiam Sanctorum: honestauit illum in laboribus, & cõpleuit labores illius. *R.* Deo gratias. *V.* Lex Dei eius in corde ipsius. *R.* Et non supplantabuntur gressus eius.

In II. Vesp. Aná Capit. R. breuè, & Hymn. ut in. i. Vesperis.

V. Iustum deduxit Dominus per vias rectas.

R. Et ostendit illi regnum Dei. *Ad Magnificat Antiphona.*

O Cœlestis vitæ norma † Doctor & Dux BENEDICTE, cui cum Christo Spiritus, exultat in cœlestibus; gregem Pastor alme serua, sancta prece corroborata viâ cœlos clarescère, fac te Duce penetrare. *Oratio.* Excita

MENSE FEBRVARIO.

Omnia ut in mense Ianuario praeter ea qua hic ponuntur.

Lectioes I. Noct: de script. occurrente. In II. Nocturno.

De libro secundo Dialogorum S. Gregorij Papæ. *LECTIO V.*

BENEDICTVS plus appetès mala mundi perpeti, quam laudes; & pro Deo laboribus fatigari, quam vitæ huius fauoribus extolli. Nutricem suam occultè fugiens, deserti loci secessum petijt; cui Sublac^o vocabulum est, qui à Romana Vrbe quadraginta ferè millibus distans passuum frigidam atq; perspicuam emanant aquas; quæ illic videlicet aquarum abundantia in extenso præcis lacu colligitur, ad extremum verò in amnem deriuatur. Quòdum fugiens pergeret, Monach^o quidam Romanus nomine, hunc euntem reperit; quò tenderet requir.

requisiuit. Cuius eum desiderium cognouisset, & secretum tenuit, & adiutorium impendit: eiq; sanctæ cōuersationis habitum tradidit, & in quantum licuit ministravit. Vir autem Dei ad eundem locum perueniens, in arctissimam specum se tradidit, & tribus annis excepto Romano Monachō omnibus ibi incognitus permansit: qui videlicet Romanus, nō longē in Monasterio, sub Theodati Patris regulā debebat. Sed pie eiusdem Patris sui oculis furabatur horas, & quem sibi ad manducandum surripere poterat, diebus certis, BENEDICTO panem ferebat. LECTIO VI.

AD eandē verō specum, à Romani cella iter nō erat, quia excelsa desuper rupes eminebat, sed ex eadem rūpe in longissimo fune ligatum, Romanus deponere panem consueuerat, in qua etiā resti, paruū tintinnabulum inseruit, vt ad eius sonum vir Dei cognosceret, quādo sibi Romanus panem præberet, quem exiens acciperet: sed antiquus hostis vnus charitati inuidens, & alterius refectioni, cum quādam die submitti panē conspiceret, iactauit lapidem, & tintinnabulum fregit; Romanus tamen modis cōgruentibus ministrare non desijt.

LECTIO VII.

CVm verō iam Deus omni-

potens, & Romanū vellent à labore quiescere, & BENEDICTI vitam, in exemplum hominibus demonstrare, vt posita super candelabrum lucerna claresceret, quatenus omnibus qui in domo Dei sunt lucret: cuidam Presbytero longius manenti, qui refectionem sibi in Paschali festiuitate parauerat, per visum Dominus apparere dignatus est, dicens: Tu tibi delicias paras, & seruus meus in illo loco fame cruciatur. Qui protinus surrexit, atq; in ipsa sollemnitate Paschali cum alimentis, quæ sibi parauerat, ad locum retendit, & virum Dei per abrupta montium, & per cōcaua vallium, per defossa terrarum quaesiuit, eumq; latere in specu reperit. LECTIO VIII.

CVmque oratione facta, benedicentes Dominum Omnipotentem cōsediissent; post dulcia vitæ colloquia, is qui aduenerat Presbyter, dixit: Surge, sumam cibum, quia hodie Pascha est. Cui vir Dei respondit dicens: Scio quia Pascha est, quia hodie videre te merui. Longē quippe ab hominibus positus, quia die eodem Paschalis sollemnitas esset, ignorabat. Venerabilis autem Presbyter rursus asseruit dicens: Veraciter hodie Resurrectionis Dominicæ Paschalis dies est: abstinere tibi minimè congruit; quia & ego ad hoc missus sum.

ut Omnipotentis Dei dona pariter sumamus. Benedicentes igitur Dominum, sumpserunt cibum. Expleta itaq; refectio-
ne, & colloquio, ad Ecclesiam suam Presbyter recessit.

MENSE MARTIO.

*Omnia ut supra in Ianuario, exceptis, que hic ponuntur. Ante Quadragesimam. In i. Noct. Lect. de scripti. occurrente. In Quadra-
gesima verò. Beatus vir. de com. Conf. non Pontificis.*

In II. Nocturno.

De libro secundo Dialogorum
S. Gregorij Papæ.

LECTIO V.

CVM Sanctus vir diu in eadem solitudine virtutibus signisq; succresceret, multi ab eo in eodem loco ad Omnipotentis Dei sunt seruitium cōgregati: ita, ut illic duodecim Monasteria cum Omnipotentis IESU CHRISTI Domini opitulatione construeret: in quibus statutis Patribus, duodecos Monachos deputavit, paucos verò secum retinuit, quos adhuc in sua præsencia aptius erudiri iudicavit.

LECTIO VI.

CEPERE etiã tunc ad eum Romanæ Urbis Nobiles, & Religiosi concurrere, suosq; ei filios Omnipotentis Deo nutriendos dare. Tunc quoq; bonæ spei suas soboles Eutyechius Maurum,

Terrullus verò Patricius Placidum tradidit: è quibus Maurus iunior, cum bonis polleret moribus, Magistri adiutor cœpit existere; Placidus verò puerilis adhuc indolis gerebat annos.

LECTIO VII.

IN vno autem ex eis Monasterijs, quæ circumquaq; construxerat, quidam Monachus erat, qui ad orationem stare nõ poterat: sed mox ut se fratres ad studium orationis inclinabãt, ipse egrediebatur foras, & mente vaga, terrena aliqua, & transitoria agebat. Cumq; ab Abbate suo sæpius fuisset admonitus; ad Virum Dei deductus est; qui ipse quoq; stultitiam eius vehementer increpavit, & ad Monasterium reuersus, vix duobus diebus Viri Dei admonitionem tenuit: Nam die tertiã, ad usum proprium reuersus, vagari, tempore orationis cœpit. Quod cum Seruo Dei ab eodem Monasterij Patre, quæ cōstituerat, nunciatum fuisset, dixit: Ego venio, & hunc per memetipsum emendo.

LECTIO VIII.

CVMq; Vir Dei venisset ad Monasterium, & constituta hora, expleta Psalmodiã, sese Fratres in oratione dedissent, aspexit quod eundem Monachum, qui in oratione manere nõ potuit, quidam niger puerulus, per vestimenti simbria foras traheret.

heret. Tunc eidem Patri Monasterij Pompeiano nomine, & Mauro Dei famulo secretè dixit: Numquid non aspicitis quis est, qui istum Monachum foras trahit? qui respondentes dixerunt: nō. Quibus ait: oremus, vt vos etiam videatis quem iste Monachus sequitur. Cumq; per biduum esset oratum, Maurus Monachus vidit, Pompeianus verò eiusdem Monasterij Pater videre nō potuit. Die igitur altera expletā oratione, Vir Dei oratorium egressus, stantem foris Monachum reperit, quem pro cecitate cordis sui, virgā percussit: qui ex illo die nihil persuasionis vltius à nigro iā puerulo pertulit, sed ad orationis studium immobilis permansit: sicq; antiquus hostis dominari non ausus est, in eius cogitatione, ac si ipse percussus fuisset ex verberibus.

MENSE APRILI.

Omnia vt in Mense Ianuario, prater ea qua sequuntur.

In I. Nocturno.

De libro quarto Regum.

LECTIO I.

Dixerunt autem filij Prophetarum ad Eliseum. Ecce locus in quo habitamus coram te, angustus est nobis. Eamus vsq; ad Iordanem, & tollant singuli de silua materias singulas, vt edificem⁹ nobis ibi locum ad habitandum.

LECTIO II.

Qui dixit: ite. Et ait vnus ex illis: veni ergo & tu cum seruis tuis. Respondit: Ego veniam. Et abiit cum eis. Cumq; venissent ad Iordanē, cædebant ligna. LECTIO III.

Accidit autem, vt cum vnus materiam succidisset, caderet ferrum securis in aquā: exclamauitq; ille & ait: Heu heu Domine mi, & hoc ipsum mutuo acceperam.

LECTIO IV.

Dixit autem homo Dei. Vbi cecidit? At ille monstrauit ei locum. Præcidit ergo lignum, & misit illuc: natauitq; ferrum, & ait: Tolle. Qui extendit manum, & tulit illud.

In II. Nocturno.

De libro secundo Dialogorum S. Gregorij Papæ.

LECTIO V.

Alio quoque tempore Gothus quidam pauper spiritu, ad cōuersionem venit, quem Dei Vir BENEDICTVS libentissimè suscepit. Quādā verò die ei dari ferramentum iussit, quod ad falsis similitudinem falcastrum vocatur, vt de loco quodam vepres absunderet, quatenus illic hortus fieri deberet. Locus autem ipse, quem mundandum Goth⁹ susceperat, super ipsam laci ripā iacebat. Cumq; Gothus idem, densitatem veprium totius vir-

cutis annisu succideret, ferrum de manubrio profiliens, in lacum cecidit, vbi scilicet tāta erat aquarum profunditas, vt spes requirendi ferramenti nulla iam esset. **LECTIO VI.**

ITaq; ferrō perditō, tremebūd^o ad Maurū monachū cucurrit Gothus; damnū, quod fecerat nunciavit, & reatus sui egit pœnitentiā. Quod Maurus quoq; monacho, mox **BENEDICTO** famulo Dei curavit indicare. Vir igitur **DOMINI BENEDICTVS** hæc audiēs, accessit ad lacū, tulit de manu Gothi manubiū, & misit in lacum, & mox ferrum de profundo reddijt, atq; in manubrium intravit. Qui statim ferramentum Gotho reddidit dicens: Ecce labora, & noli contristari.

LECTIO VII.

SANCTUS Vir ad alia demigrans loca, non hostē mutauit; nam tantō post grauiora prælia perculit, quātum cōtra se aperte pugnatem ipsum malitiæ Magistrū inuenit. Castrum namque quod **Cassinum** dicitur, in excelsi montis latere situm est, qui videlicet mons, distēsō sinu, hoc idem Castrum recipit; sed per tria millia in altum se subrigens, velut ad æera cacumen tendit: vbi vetustissimū sanum fuit, in quo ex antiquorum more gentilium, à stulto rusticorū populo, **Apollo** colebatur.

LECTIO VIII.

Circūquaq; etiam in cultu deorum monum luci succreuerāt; in quibus adhuc eōdem tēpore, infidelium insana multitudo, sacrificijs sacrilegis insudabat. Illuc itaq; Vir Dei perueniens, cōtriuir Idolū, subuertit aram, succendit lucos, atq; in ipso templo **Apollinis**, oraculum **Beati Martini**, vbi verō **Ara** eiusdem **Apollinis** fuit, oraculum **S. Ioānis** cōstruxit, & cōmorantē circūquaq; multitudinē, prædicatione cōtinuā, ad fidem vocabat.

MENSE MAIO.

Omnia ut in Mense Ianuario præter ea quæ hic ponuntur.

In I. Noct: De libro 3tio Regū.

LECTIO I.

AGrotauit filius mulieris matrisfamilias, & erat languosus fortissimus, ita vt non remaneret in eo halitus. Dixit ergo ad Eliā: Quid mihi & tibi Vir Deus ingressus es ad me, vt rememorarentur iniquitates meæ, & interficeres filium meum.

LECTIO II.

ET ait ad eum Elias: Da mihi filiū tuum. Tulitq; eum de sinu eius, & portauit in cœnaculum vbi ipse manebat, & posuit super lectulum suum. Et clamauit ad Dominū, dixit: Domine Deus meus, etiāne viduā, apud quam ego vteunq; sustentor afflixisti, vt interficeres filium eius.

Lectio

LECTIO III.

ET expandit se, atq; mensus est super puerum tribus vicib⁹, & clamauit ad Dominum, & ait: Domine Deus meus, reuertatur obsecro anima pueri huius in viscera eius. Et exaudiuit Domin⁹ vocem Eliæ; & reuersa est anima pueri intra eum, & reuixit.

LECTIO IV.

TVltiq; Elias puerum, & deposuit eum de cœnaculo in inferiore domum, & tradidit matri suæ, & ait illi: En viuuit filius tuus. Dixitq; mulier ad Eliam: Nunc in isto cognoui, quoniam Vir Dei es tu, & verbum Domini in ore tuo, verum est.

In II. Nocturno.

De libro secundo Dialogorum
S. Gregorij Papæ.

LECTIO V.

RVrsum, dum fratres parietē, (quia res ita exigebat) paulo altius erigerent, vir Dei in orationis studio, intra cellæ suæ claustra morabatur. Cui antiquus hostis insultās apparuit, & ei, quod ad laborantes Fratres pergeret, indicauit. Quod vir Dei per nūtiū celerrimè Fratribus indicauit dicens: Fratres, cautè vos agite, quia ad vos hac horâ malignus spiritus venit.

LECTIO VI.

IS qui mandatū detulit, vix verba cōpleverat, & malignus spi-

ritus eundem parietem, qui edificabatur euerit, atq; vnū periculum Monachū, cuiusdam curialis filium opprimēs, ruinā cōtrixit. Cōgristati omnes, ac vehemēter afflicti, non damno parietis, sed cōtritione fratris: venerabili Patri BENEDICTO celeriter, cum graui luctu, nunciarūt.

LECTIO VII.

TVne idem Pater BENEDICTVS, dilaceratum puerum ad se deferri iubet: quem portare non nisi in sacco potuerunt, quia collapsi saxa parietis, non solum eius membra, sed etiam ossa contriuerant. Præcepitque vir Dei statim eum in cella sua in psycio, quo orare consueuerat, proijci; missisq; foras Fratribus, cellam clausit; qui orationi instantius quam solebat, incubuit.

LECTIO VIII.

Mira res, eadē horâ hunc incolumē, atq; vt prius valentem, ad eundem iterum laborem misit: vt ipse quoq; parietē cum Fratribus perficeret, de cuius se interitu antiquus hostis BENEDICTO insultare, credidisset.

MENSE IVNIO.

Omnia ut in mense Ianuario, exceptis his quæ hic ponuntur.

In I. Nocturno.

De Epistola prima Beati Pauli Apostoli ad Corinthios.

LECTIO

LECTIO I.

Scriptum est: Quod oculus non vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascendit, quæ præparavit Deus ijs, qui diligunt illum: nobis autem revelavit Deus per Spiritum suum: Spiritus enim omnia scrutatur, etiã profunda Dei.

LECTIO II.

Quis enim hominum scit quæ sunt hominis nisi Spiritus hominis, qui in ipso est? ita & quæ Dei sunt nemo cognovit, nisi Spiritus Dei. Nos autem non Spiritum huius mundi accepimus, sed Spiritum qui ex Deo est, ut sciamus quæ à Deo donata sunt nobis, quæ & loquimur non in doctis humanæ sapiëntiæ verbis, sed in doctrina Spiritus, spiritualibus spiritualia comparantes.

LECTIO III.

Animalis autem homo non percipit ea, quæ sunt Spiritus Dei: stultitia enim est illi, & non potest intelligere: quia spiritualiter examinatur. LECTIO IV.

Spiritualis autem iudicat omnia, & ipse à nemine iudicatur. Quis enim cognovit sensum Domini, qui instruat eum? Nos autem sensum Christi habemus.

In II. Nocturno.

Ex libro secundo Dialogorum
S. Gregorij Papæ.

LECTIO V. Cap. 16.

Eodem quoque tempore, quidam

Aquinenſis Eccleſiæ Clericus à dæmonio vexabatur; quia venerabili viro Cōſtancio, eiufdem Eccleſiæ Antiftite, per multa fuerat Martyrum loca trãſmiſſus, ut ſanari potuiſſet, ſed Sãcti Dei Martyres, noluêrunt ei ſanitaris donum tribuere, ut quanta eſſet in BENEDICTO gratia, demonſtrarent. Ductus itaque eſt ad Omnipotentis Dei famulum BENEDICTUM: qui IESU CHRISTO Domino preces fundens, antiquum hoſtem, de obſeſſo homine, protinus expulit. Cui ſanato præcepit dicens: Vade, & poſthac carnem non comedas, & ad ſacrum Ordinem nunquam accedere præſumas. Quacunq; autem die ad Sacrum Ordinem accedere præſumpſeris, ſtatim iuri diaboli iterum, mancipaberis.

LECTIO VI.

Diſceſſit igitur Clericus ſanus, & ſicut terrere ſolet animû pœna recens, ea quæ Vir Dei præceperat, interi custodiuit. Cum verò poſt annos multos, omnes priores illò de hac luce migrãſſent, & minores ſuos ſibi met ſuperponi in Sacris Ordinibus cerneret, verba Viri Dei, quaſi ex longo tempore oblitus poſtpoſuit, atq; ad Sacrum Ordinem acceſſit: quem mox is, qui reliquerat eum, diabolus tenuit, eumq; vexare, quouſq; animam eius excuteret, non ceſſavit.

LECTIO

LECTIO VII.

Iste Vir Dei diuinitatis, vt video, etiam secreta penetravit, quia perspexit hunc Clericum idcirco diabolo traditum, ne ad Sacrum Ordinem auderet accedere. Quare diuinitatis secreta nō nōsser, qui diuinitatis præcepta seruaret? Cum scriptū sit: Qui adhæret Domino, vnus Spiritus est cum illo. Sancti Viri in quā- rūtū cum Deo vnū sunt, sensum Domini nō ignorāt, Nam idē quoq; Apostolus dicit: Quis enim scit hominum, quæ sunt hominis, nisi spiritus hominis, qui est in ipso; ita & quæ Dei sunt, nemo cognouit, nisi Spiritus Dei. LECTIO VIII.

Qui, vt se ostenderet nosse, quæ Dei sunt, adiunxit, Nos autem nō spiritum huius mundi accepimus, sed Spiritum, qui ex Deo est. Hinc iterū dicit: Quod oculus non vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascendit, quæ præparauit Deus diligentibus se: nobis autem reuelauit per Spiritum suum.

MENSE IULIO.

Omnia vt in Mense Ianuario, exceptis his, quæ hic ponuntur.

In I. Nocturno.

De libro tertio Regum.

LECTIO I.

Factus est ergo sermo Domini ad Eliam dicens: Surge & va-

S

de in Sarephta Sidoniorum, & manebis ibi: præcepi enim ibi mulieri Viduæ, vt pascat te. Surrexit & abiit in Sarephta.

LECTIO II.

Cumq; venisset ad portam ciuitatis, apparuit ei mulier Vidua, colligens ligna, & vocauit eam, dixitq; ei: Da mihi paululum aquæ in vase, vt bibam. Cumq; illa pergeret, vt afferret, clamauit post tergū eius dicens: Affer mihi, obsecro, & buccellam panis in manu tuâ.

LECTIO III.

Quæ respondit: Viuit Dominus Deus tuus, quia nō habeo panem, nisi quantum pugillus capere potest farinæ in hydria, & paululum olei in lecytho: En colligo duo ligna, vt ingrediar, & faciam illum mihi, & filio meo, vt comedamus, & moriamur. LECTIO IV.

Ad quā Elias ait: Noli timere, sed vade, & fac sicut dixisti: verū tamen mihi primū fac de ipsa farina subinericium panem paruulum, & affer ad me, tibi autem & filio tuo facies postea. Hæc autem dicit Dominus Deus Israël: Hydria farinæ non deficiet, nec lecythus olei minuetur, vsq; ad diem in qua Dominus daturus est pluuiam super faciem terræ. Quæ abiit, & fecit iuxta verbum Eliæ: & comedit ipse, & illa, & domus eius:

eius:

eius; & ex illa die hydria farine non defecit, & lecythus olei non est imminutus, iuxta verbum Domini quod locutus fuerat in manu Eliæ.

In II. Nocturno.

De libro secundo Dialogorum
S. Gregorij Papæ.

LECTIO V.

Aliò quoq; tempore in eadem Capaniæ Regione famés incubuerat, magnaq; omnes alimentorum indigentia coangustabat: iamq; in BENEDICTI Monasterio triticum decerat: panes vero penè omnes consumpti fuerant, vt non plus quam quinque ad refectiois horam, Fratribus inueniri potuissent.

LECTIO VI.

Cumq; eos Venerabilis Pater contristatos cerneret, eorum pusillanimitatem studuit modesta increpatione corrigere, & rursum promissione subleuare, dicens: Quare de panis inopia vester animus contristatur? hodie quidem minus est, sed die crastina abundanter habebitis. Sequenti autè die, ducenti farine modij, ante fores cellæ infaccis inuenti sunt: quos Omnipotens Deus, quibus deferentibus transmississet, nunc vsq; mater incognitam. Quod cum frater cernerent, Domino gratias referentes, didicerunt iam de abundantia nec in egestate dubitare.

LECTIO VII.

EO quoq; tempore quo alimentorum inopia Capaniam grauius affligebat, Vir Dei diuersis indigentibus Monasterij sui cuncta tribuerat, vt penè nil in cellario, nisi parum quid olei in vase vitreo remaneret. Tunc quidam Subdiaconus Agapitus nomine aduenit, magnoperè postulans, vt sibi aliquantulum olei dari debuisset. Vir autem Domini, qui cuncta decreuerat in terra tribuere, vt in celo omnia reseruaret, hoc ipsum parum, quod remanserat, olei, iussit petenti dari. Monachus verò qui cellarium tenebat, audiuit quidem iubentis verba, sed implere distulit. Cumq; post paululum, si id, quod iusserat datum esset, inquireret; respondit Monachus se minimè dedisse: quia si illud ei tribueret, omnino nihil Fratribus remaneret. Tunc iratus, alijs præcepit, vt hoc ipsum vas vitreum, in quo parum olei remansisse videbatur, per fenestrâ proijcerent, ne in cella aliquid per inobedientiam remaneret. Factumq; est ita. Sub fenestra autem eadem, ingens præcipitium patebat, saxorum molibus asperum. LECTIO VIII.

Proiectum itaq; vas vitreum, venit in saxis, sed sic mansit incolume, ac si proiectum minimè fuisset; ita vt neq; frangi, neq;

neque oleum effundi potuisset. Quod Vir Domini præcepit leuari; itaq; vt erat integrum, perenti tribuit. Tunc collectis Fratribus, inobedientem Monachū de infidelitate suā, & superbia coram omnib⁹ increpauit. Quā increpatione cōpleta, sese cum iisdem Fratribus in orationem dedit. In eo autem loco, vbi cum fratribus orabat, vacuum erat ab oleo dolium, & cōoperatum. Cumq; Sanctus Vir in oratione persisteret, cœpit operimentum eiusdem dolij, oleo ex crescente subleuari. Quō commotō atq; subleuatō, oleū quod excreuerat, ora doli transiens, pauimentum loci, in quo incubuerat inundabat. Quod **BENEDICTVS** Dei famulus, vt aspexit, protinus orationem compleuit, atq; in pauimentum oleum diffluere cessauit.

MENSE AVGVSTO.

Omnia vt in Mense Ianuario, exceptis ijs qua hic ponuntur.

In I. Nocturno.

De actibus Apostolorum.

LECTIO I.

Vir autē quidā nomine Ananias, cum Saphira vxore suā, vendidit agrum & fraudauit de pretio, consciā vxore sua, & afferens partem quandam ad pedes Apostolorum posuit.

LECTIO II.

Dixit autem Petrus: Anania, cur tentauit Sanatas cor tuū mentiri te Spiritui Sancto, & fraudare de pretio agri? Nonne manens tibi manebat; & venundatū in tua erat potestate? Quare posuisti in corde tuo hanc rem; nō es mentitus hominib⁹, sed Deo. Audiens autem Ananias hæc verba, cecidit, & expirauit. Et factus est timor magnus super omnes, qui audierūt. Surgentes autem iuuenes amouerunt eum, & efferentes sepelierunt. **LECTIO III.**

Factum est autem quasi horarum trium spatium, & vxor ipsius, nesciens quod factum fuerat introiuit. Dixit autem ei Petrus: Dic mihi mulier, si tanti agrum vendidisti? At illa dixit: Etiam tanti. Petrus autem ad eam: Quid utiq; cōuenit vobis tentare Spiritum Domini? Ecce pedes eorum qui sepelierunt virum tuum ad ostium, & efferent te.

LECTIO IV.

Confestim cecidit ante pedes eius, & expirauit. Intranses autem iuuenes, inuenerunt illā mortuam & extulerunt, & sepelierunt ad virum suum. Et factus est timor magn⁹ in vniuersa Ecclesia, & in omnes, qui audierunt hæc.

In II. Nocturno.

De libro secundo Dialogorum.
S. Gregorij Papæ. LECTIO V.

Qui deuotâ mente Deo adhaerent, cum rerum necessitas exposcit: exhibere signa modo utroq; solent, vt mira quæq; aliquando ex prece faciant, aliquando ex potestate: Cùm enim Iohannes dicat: Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri. Qui filij Dei ex potestate sunt, quid mirum, si signa facere ex potestate valeant? Quia enim utroque modo miracula exhibeant, restat Petrus, qui Thabitè mortuam orando suscitauit, Ananiam verò & Saphiram mentientes morti increpando tradidit. Neq; orasse in eorum extinctiōne legitur, sed solummodo culpam, quam perpetrauerant, increpasse. Constat ergò, quòd aliquando hæc ex potestate, aliquando verò exhibetur ex postulatione dum & istis vitâ increpando abstulit, & illi reddidit oratio. Nâ duo quoq; fidelis Dei famuli **BENEDICTI** facta nunc replicò, in quib' apertè clareat, aliud hûc, acceptâ diuinitus ex potestate, aliud ex oratione potuisse.

LECTIO VI.

Gochorum quidam Galla nominæ, perfidiæ fuit Arianae, qui Totilæ Regis eorum temporibus contra Catholicæ Ecclesiæ

religiosos viros, ardore immaturnissimæ crudelitatis axarsit, ita vt quisquis ei Clericus Monachus ante faciem venisset, ab eius manibus vivus nullò modo exiret. Quâdam verò die, avaritiæ suæ æstu succensus in rapinâ rerum inhians, dum quendam rusticum tormentis crudelib' affligeret, eumq; per supplicia diuersa laniaret, victus poenis rusticus, sese resq; suas **BENEDICTO** Dei Famulò, commendasse professus est, vt dum hoc à torquente creditur, suspensâ interim crudelitâ, ad vitâ hora reparetur.

LECTIO VII.

Tunc idem Galla cessauit rusticum tormentis affligere, sed eius brachia loris fortibus astringens, ante equi suum cœpit impellere, vt quis esset **BENEDICTVS**, qui eius res susceperat, demonstraret. Quem ligatis brachijs rusticus antecedens, duxit ad S. Viri Monasterium, eumq; ante ingressum cellæ solum sedentem reperit, & legentē. Eidem subsequenti Gallæ, rusticus dixit: Ecce iste est, de quo dixeram tibi, **BENEDICTVS** Pater. Quē dum feruidò spiritu, cū peruersæ mentis insania fuisset intuitus, eò terrore quo consueuerat acturum se existimans, magnis cœpit vocibus clamare dicens: surge, surge, & res istius rustici redde, quas accepisti. Ad cuius vocē Vir Dei

proti-

protinùs oculos leuauit à lectiō-
ne, eūq; intuiť, mox etiā rusticū,
qui ligat⁹ tenebatur, attendit, ad
cuius brachia, dum oculos defle-
xisset, mirō modō tantā se cele-
ritate cœperunt illigatā brachi-
js lora deuoluere, vt dissolui tā
conciťe nulla hominum festina-
tione, potuissent.

LECTIO VIII.

CVmq; is qui ligatus venerat,
cœpisset subito ad stare solut⁹,
ad tantæ potestatis vim tremefa-
ctus Galla, ad terram corruit, &
cervicem crudelitatis rigidæ, ad
eius vestigia inclinans, se orati-
onibus illius, cōmendauit. Vir
autem Sanctus à lectione mini-
mè surrexit, sed vocatis fratri-
bus, eum introrsus tolli, vt be-
nedictionē acciperet, præcepit.
Quem ad se reductum, vt à tan-
tæ crudelitatis infania quiescere
deberet, admonuit. Qui fractus
recedens, nihil vlteriùs petere à
rustico præsumpsit, quē vir Do-
mini non tangendo, sed respici-
endo soluerat. Ecce, ita est Pe-
tre, quod dixi, quia hi, qui O-
mnipotentī Deo familiarius ser-
uiunt, aliquādo mira facere, etiā
ex potestate possunt. Qui enim
ferocitatem Gothi terribilis, se-
dens repressit, lora verò nodol-
que ligaturæ, quæ innocentis
brachia adstrinxerāt, oculis dis-
soluit: Ipsa miraculi celeritate
indicat, quia ex potestate acce-
perat habere, quod fecit.

MENSE SEPTEMBRI.

*Omnia ut in Mense Ianuario, ex-
ceptis ijs, que hic ponuntur.*

In I. Noct. De libro 4to. Regū.

LECTIO I.

VENIT mulier Sunamitis ad Eli-
sæū in mōte Carmeli. Cūmq;
vidisset eam vir Dei Elisæ⁹ è cō-
trā, ait ad Giezi puerum suum:
Ecce Sunamitis illa; vade ergo
in occursum eius, & dic ei: Re-
ctene agitur circa te, & circa vi-
rum tuum, & circa filium tuum?
Quæ respondit: rectè.

LECTIO II.

CVmq; venisset ad Virum Dei
in montem, apprehendit pe-
des eius, & accessit Giezi, vt
amoueret eā. Et ait homo Dei:
dimitte illam, anima enim eius
in amaritudine est. & Dominus
celauit à me, & nō indicauit
mihi. Quæ dixit illi: Numquid
petiui filium à Domino meo?
Numquid non dixi tibi: ne illu-
das me? Et ille ait ad Giezi; Ac-
cinge lūbos tuos, & tolle bacu-
lum meum in manu tua, & va-
de. Si occurrerit tibi homo, nō
salutes eum: & si salutauerit te
quispiam, non respondeas illi;
& pones baculum meum super
faciem pueri. Porro mater pue-
ri ait: Viuit Dominus, & viuit
anima tua, non dimittam te.

LECTIO III.

SVrrexit ergo & secutus est eā.

Giezi

Giezi autē præcesserat ante eos, & posuerat baculum super faciem pueri, & non erat vox neque sensus: reuersusq; est in occursum eius, & nuntiavit ei, dicens: Non surrexit puer. Ingressus est ergo Elisæus domum, & ecce puer mortuus iacebat in lectulo eius: ingressusq; clausit ostium super se, & super puerum, & orauit ad Dominum.

LECTIO IV.

ET ascendit, & incubuit super puerum: posuitq; os suum super os eius, & oculos suos super oculos eius, & manus suas super manus eius, & incuruauit se super eum, & calefacta est caro pueri. At ille reuersus deambulauit in domo, semel huc, atq; illuc, & ascendit, & incubuit super eum, & oscitauit puer septies, aperuitq; oculos. At ille vocauit Giezi, & dixit ei: Voca Sunamitidem hanc, quæ vocata, ingressa est ad eum. Qui ait: Tolle filium tuum. Venit illa, & corruit ad pedes eius, & adorauit super terrâ: tulitq; filium suum, & egressa est, & Elisæus reuersus est in Galgala.

In II. Nocturno.

De libro secundo Dialogorum.

S. Gregorij Papæ.

LECTIO V.

Quâdam die cum fratribus ad agri opera fuerat egressus. Quidam verò rusticus, defuncti

filij corpus vlnis ferens, orbicatis luctu æstuans, ad Monasterium venit, BENEDICTVM Patrem quæsiuit. LECTIO VI.

Cum dictū esset, quia idē Pater cum fratribus in agro moraretur, protinus ante Monasterij ianuam, corpus extincti filij proiecit, & dolore turbatus, ad inueniendum Venerabilē Patrem, sese in cursum concitatus dedit. Eadem verò hora Vir Dei ab agri opere, iam cum fratribus reuertebatur. Quem mox, ut orbatus rusticus aspexit, clamare cœpit: Redde filium meum, redde filium meum.

LECTIO VII.

Vir autē Dei in hac voce substitit dicens: nunquid ego filium tuum tibi abstuli? Cui ille respondit: Mortus est, veni, resuscita eum. Quod ut mox Dei famulus audiuit, valde cōtristatus est, dicēs: Recedite fratres, recedite, hæc nostra non sunt, sed Sāctorum Apostolorum. Quid nobis onera vultis imponere, quæ non possumus portare? At ille quem nimirum cogebat dolor, in sua petitione persistit, iurans, quod non recederet, nisi eius filium resuscitaret.

LECTIO VIII.

Quem mox Dei famulus inquisiuit dicens: Vbi est? cui ille respondit: Ecce corpus eius ad ianuā Monasterij iacet: Quod cum

eum Vir Dei, cum fratribus peruenisset, flexit genu, & super corpusculum infantis iacubuit, seseq; erigens, ad cælum palmas terendit, dicens: Domine non aspicias peccata mea, sed fidem huius hominis, qui resuscitari filium suum rogat, & redde in hoc corpusculum animã, quam abstulisti. Vix in oratione verba compleuerat, & regrediente animã, ira corpusculum pueri omne contremuit, vt sub oculis omnium, qui aderant, apparuerit concussione mirificã tremendo palpitasse. Cuius mox manum tenuit, & eum patri uentem, atq; incolumem dedit.

MENSE OCTOBRI.

Omnia ut in Mense Ianuario, præter ea, quæ hic ponuntur.

In I. Nocturno.

De Epistola secunda B. Pauli Apostoli ad Corinthios.

LECTIO I.

SI gloriari oportet (non expedit quidem;) veniam autem ad visiones, & reuelationes Domini. Scio hominem in Christo, ante annos quatuordecim, siue in corpore nescio, siue extra corpus nescio, Deus scit, raptum huiusmodi usq; ad tertium cælum.

LECTIO II.

ET scio huiusmodi hominem, siue in corpore, siue extra corpus, nescio, Deus scit: quoniã

raptus est in Paradysum, & audiuit arcana verba, quæ non licet homini loqui.

LECTIO III.

PRO huiusmodi gloriabor: pro me autem nihil gloriabor: nisi in infirmitatibus meis. Nam etsi uolero gloriari, non ero insipiens: veritatem enim dicam: parco autem, ne quis me existimet supra id, quod videt in me, aut aliquid audit ex me.

LECTIO IV.

ET ne magnitudo reuelationum extollat me, datus est mihi stimulus carnis meæ, Angelus Satanz, qui me colaphizat: propter quod ter Dominum rogavi, ut auferetur a me: & dixit mihi Dominus: Sufficit tibi Paule gratia mea: Nam virtus in infirmitate perficitur.

In II. Nocturno.

De libro secundo Dialogorum.

S. Gregorij Papæ.

LECTIO V.

CVMq; Vir Dei BENEDICTVS, quiescentibus adhuc fratribus, instans vigilijs, Nocturnæ orationis tempora præuenisset, ad fenestram stans, & Omnipotentem Deum deprecans; subito intempesta noctis horã respiciens, vidit susam lucem desuper, cunctas noctis tenebras effugasse, tantoq; splendore clarescere, vt diem vinceret lux illa, quæ in tenebris radiasset.

Mira

Mira autē res valdē in hac speculatione secuta est, quia, sicut post ipse narravit; omnis etiam mundus, velut sub vno solis radio collectus, ante oculos eius adductus est. Qui Venerabilis Pater, dum intentam oculorum aciem in hoc splendore coruscē lucis insingeret, vidit Germani Capuani Episcopi animam, in Sphæra ignea, ab Angelis in cœlum deferri.

LECTIO VI.

TVnc tanti sibi testem volens adhibere miraculi, Seruandū Diaconum, iteratō bis, terq; eius nomine, eum clamoris magnitudinē vocavit. Cumq; ille fuisset insolito tanti Viri clamore turbatus, ascendit, respexit, parremq; iam lucis exiguam vidit. Cui tantum hoc obstupescenti miraculum, Vir Dei per ordinē, quæ fuerant gesta narravit: statimq; in Cassinum Castrum, Religioso viro Theoprobo mandavit: Vt ad Capuanam Urbem, sub eadem nocte transmitteret, & quid de Germano Episcopo ageretur agnosceret, & indicaret. Factumq; est, & Reverendissimū Virum Germanum Episcopum, is qui missus fuerat iam defunctum reperit, & requirens subtiliter, agnovit, eodem momētō, fuisse illius obitum, quō Vir Domini eius agnovit ascensum.

LECTIO VII.

Fixum tene (Petre) quod loquor, quia animæ videnti Creatorem, angusta est omnis creatura. Quamlibet etenim parūm de lucē Creatoris aspexerit, breue ei sit omne, quod creatum est: quia ipsa luce visionis, intimæ mentis, laxantur sinus, tantumque expanditur in Deo, vt superior existat mundo; sit verō ipsa videntis animā etā super semetipsam. Cumque in Dei lumine rapitur, super se in interioribus ampliatur; & dum sub se conspiciat, exaltata comprehendit, quam breue sit, quod cōprehendere humiliata non poterat. Vir ergo Dei, qui in turri globū igneum, Angelos quoq; ad Cœlum redeuntes videbat, hæc proculdubio cernere, nō nisi in Dei lumine, poterat. Quid itaq; mirū, si mundū ante se collectū vidit, qui subleuat^r in mentis lumine, extra mundum fuit.

LECTIO VIII.

Quod autem collectus mundus ante eius oculos dicitur: nō Cœlum, & terrā contracta est, sed videntis animus est dilatatus, qui in Deo raptus, videre sine difficultate potuit omne, quod infra Deum est. In illa ergo luce, quæ exterioribus oculis fulsit, lux interior in mente fuit, quæ videntis animam, cum ad superiora rapuit, ei quam angustata est,

sta essent omnia inferiora, monstravit.

M E N S E N O V E M B R I.

Omnia ut in mense Ianuario, exceptis iis, quae hic ponuntur.

In I. Noct. Lect. de script. occurrente.

In II. Nocturno.

De libro secundo Dialogorum
S. Gregorij Papæ.

L E C T I O V.

Eòdem verò annò, quò de hac vita erat exiturus, quibusdam Discipulis secum còmorantibus, quibusdam longè manentibus, Sanctissimi sui obitùs denunciavit diem, præsentib⁹ indicens, ut audita per silentiù tegerent, absentibus indicans, quod, vel quale eis signum fieret, quando eius anima de corpore exiret. Ante sextum verò sui exitùs diem, aperiri sibi sepulturam iubet. Qui mox correptus febrib⁹, acri cœpit ardore fatigari.

L E C T I O VI.

Cumque per dies singulos languor ingrauesceret, sextâ die portari se in Oratorium à Discipulis fecit, ibiq; exitum suum. Dominici corporis & sanguinis perceptione muavit, atq; inter Discipulorum manus imbecillia membra sustentans, erectis in cœlum manibus stetit, & vltimum spiritum, inter verba orationis efflauit. LECTIO VII.

QVæ scilicet die, duobus de co

fratribus, vni in cella còmoranti, alteri autè longius posito reuelatio vni⁹, atq; indistinctis visionis, apparuit. Viderunt namq;, quia strata pallijs, atq; innumbris corusca lampadibus via, re-ctò Orientis tramite, ab ei⁹ cella in cœlum vsq; tendebatur. Cui venerando habitu Vir desuper clarus assistens, cuius esset via, quam cererent, inquisiuit: illi autem se nescire professi sunt. Quibus ipse ait: Hæc est via, quæ dilectus Domini Cœlū BENE-DICTVS ascēdit.

L E C T I O VIII.

Tunc itaq; Sancti Viri obitum, sicut præsentibus Discipulis viderunt, ita absentes, ex signo quod eis prædictū fuerat, agnoverunt. Sepult⁹ verò est in Oratorio B. Ioannis Baptistæ, quod destructa arâ Apollinis, ipse còstruxit. Qui & in eo specu, in quo prius habitavit, nunc vsq; si petentium fides exigat, miraculis coruscat.

M E N S E D E C E M B R I.

Omnia ut in Mense Ianuario, præter ea, quae hic ponuntur. Lect. i. Noct. de script. occurrente.

In II. Nocturno.

Ex libro secundo Dialogorum
S. Gregorij Papæ.

L E C T I O V.

NVper namq; est res gesta quæ narro. Quædã mulier mente capta,

capta, dū sensum funditus perdidisset, per montes, & valles, sylvas & campos, die noctūq; vagabatur, ibi tantūmodo quiescebat, vbi hanc quiescere lassitudo cōegisset. Quādā verò die, dum vaga nimium erraret, ad Beati Viri BENEDICTI specū devenit, ibiq; nesciēs ingressa māsit, manē autem factō, ita sanato sensu egressa est, ac si eā nunquam insania capitis vlla tenuisset, quā omni vitā suā tempore, in eadem quam accepit, salute permanisset.

LECTIO VI.

Quidnam esse dicimus, quòd plerumq; in ipsis quoq; patrocinij Martyrum sic esse sentimus, vt non tanta per corpora sua, quanta beneficia per Reliquias ostendant, atq; illic maiora signa faciunt, vbi minimè per semetiplos iacent.

LECTIO VII.

Vbi in suis corporibus Sancti Martyres iacent, dubiū Petre non est, quòd multa signa valeāt demonstrare, sicut & faciunt, & purā mente quærentibus, innumera miracula ostendunt. Sed quia ab infirmis potest mentibus dubitari, vtrumne ad exaudiendum ibi præsentēs sint vbi constat, quia in suis corporibus non sint, ibi necesse est eò maiora signa ostendere, vbi de eorum præsentia potest mens in-

firma dubitare. Quorum verò mens in Deo fixa est, tantò maius habet fidei meritum, quantò illic eos mouit, & non iacere corpore, & tamen non deesse ab exauditione.

LECTIO VIII.

Vnde ipsa quoq; veritas, vt fidem discipulis augetet, dixit: Si ego non abiero, Paraclit' non veniet ad vos. Cū enim constet, quia Paraclitus Spiritus, à Patre semper procedat & Filio, cū se Filius recessurum dicit, vt ille veniat, qui à Filio nunquam recedit? sed quia Discipuli in carne Dominum cernentes, corporeis hunc oculis, semper videre studebant, rectè eis dicitur: Nisi ego abiero, Paraclitus non veniet, ac si apertè diceretur: Si corpus non subtrahō, quis sit amor Spiritus non ostendo, & nisi me deseritis carnaliter cernere, nunquam me discetis spiritualiter amare.

IN DIE ANNIVERSARIA
MODVS RENOVANDI
PROFESSIONEM.

Gratias tibi ago Domine Iesu Christe, pro gratia illa singulari, quā me vilissimum peccatorem, de hoc sæculo nequam eduxisti, & in hoc Religiosissimo Ordine ad solennem Professionem admisisti. Doleo ex toto corde, quòd gratiæ huic sa-

eis non responderim, & tantò beneficiò fuerim ingratus, De-
 testor omnes negligentias, in
 hoc statu cõmissas, & quòd tam
 parùm ad eius perfectionem
 adspirauerim. Ignosce mihi De-
 us veniæ largitor, & humanæ
 salutis amator, & da, vt vel nũc
 tandem, tuâ gratiã incipiã, quod
 equidem ex animo cupio & pro-
 pono. Quod si me votis tuæ
 Maiestati needũ obstrinxissem,
 nunc sanè id facerem, ideòque
 quantã deuotione possum, illa
 nunc renouo, & nouò feruore
 tibi promitto, stabilitatẽ, & Cõ-
 uersionem morum meorum, &
 Obedientiam, secundũ Regulã
 S. BENEDICTI. Verũtãmẽ
 quia ad hæc implẽda, me nimis
 tepidum, & infirmum agnosco:
 rogo te misericordissime IESU,
 vt qui dedisti mihi vouendi vo-
 luntatem, tribuas etiam exequẽ-
 di facultatem, meq; ita dirigas,
 vt non mihi, sed tibi soli viuam,
 omnesq; Ordinis obseruantias,
 & quidquid animæ perfectionẽ
 promouere possit, summò stu-
 diò amplectar, ad gloriam no-
 minis tui, qui es Deus benedict'
 in sæcula. Amen.

BENEDIC: NVMISMATVM,
 SSMI PATRIS BENEDICTI.

*Hac fieri debet à Presbyteris
 Benedicẽtinis post Missam, antequã
 sacra paramenta deponant.*

¶ Adiuutoriũ nostrũ in nãe Dñi.
 R. Qui fecit cœlum & terram.
 V. Dominus vobiscum.
 R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEUS Omnipotens bonarum
 virtutum dator, & omnium
 benedictionum largus infusor,
 supplices te rogamus, vt inter-
 cedentẽ Sanctò Patre Nostrò
 BENEDICTÒ, manibus nostris
 opem tuæ benedictionis infun-
 das, & hos Characteres ac Lite-
 ras ad abigẽdos dæmones, mor-
 bosq; pellendos, tuâ reuelatione
 præparatas, virtute S. Spiritũs
 benedicere digneris, & omni-
 bus eis vtentibus, sanitatẽ men-
 tis & corporis, & gratiam san-
 ctificationis benignus concede,
 vt in cõspectu tuo sancti & im-
 maculati atq; irreprehensibiles
 appareant, & insidias latentis
 inimici, per auxilium misericor-
 diæ tuæ clementer effugiãt. Per
 Dominum nostrum &c.

Oremus.

DOMINE Iesu Christe, qui vo-
 luisti pro mundi redemptio-
 ne de Virgine nasci, circumci-
 di, à Iudæis reprobari, à Iuda
 traditore osculò tradi, vinculis
 alligari, sicut Agnus innocẽs ad
 victimam duci, atq; in conspe-
 ctu Annæ spinis coronari, acu-
 leò clauorum perforari, in cru-
 ce leuari, inter latrones reputa-
 ri, felle & aceto potari, ab ho-

T 2

mini

minibus blasphemari, lancea vulnerari, & tandem in Cruce mori. Per has sanctissimas pœnas, & passiones tuas, quas ego indignus recolo, & suppliciter te oro, de loco isto, & de domibus eius, & de omnibus incolis eius, & de me seruo tuo, & de omnibus quicunq; per literas & characteres hos inuocauerit Sanctum Nomen tuum, expellas omnes insidias diaboli, & fraudes, & pestem; ad pristinam sanitatem hunc locum, & omnes habitatores eius, me quoq; indignum famulum tuum, & omnes quicunq; signati fuerint hoc signo sanctificationis tue perducere digneris, fracto vinculo cuiuscunq; generis malignæ. Am.

Deinde dicat Sacerdos sequentia verba Sancti Zachariae.

MAledicti & excommunicati, & blasphemi dæmones in virtute verborum istorum, Messias, Emmanuel, Sabaoth, Adonai, Athanatos, Ischiros, Eleyson, Tetragrammaton, vos constringimus, vos priuamus, vos expellim^o, ab isto loco & ex domibus eius, vbi fuerint hæc signa Dei, & præcipim^o vobis, vt non habeatis potestatem per pestem nocere corporib^o habitariis in eo. Ite, ite, ite maledicti in stagnum ignis. Ite statim ad loca vobis deputata, & nunquã huc accedatis. Imperat vobis Deus

PATER, imperat vobis DEUS FILIUS, imperat vobis DEUS SPIRITVS Sanctus, imperat vobis Sanctissima TRINITAS VNUS DEUS. Discedite maledicti dæmones in nomine DEI nostri IESU CHRISTI, qui venturus est iudicare viuos & mortuos, & sæculum per ignem; Amen.

Oremus.

DEVS qui culpã offederis, pœnitentiã placaris, preces populi tui supplicãtis propitius respice: & flagella tuæ iracundiæ, quæ pro peccatis nostris meremur auerte.

DEVS qui iustificas impium, & non vis mortem peccatoris: Maiestati tuã suppliciter deprecamur, vt famulos tuos de tuã misericordia cõfidentes, cœlesti protegas benign^o auxiliõ, & assiduã protectione conserues, ut tibi iugiter famulentur, & nullis tentationibus à te separètur. Benedictione tuã Domine populus fidelis accipiat, quã corpore saluetur & mente, & congruam tibi exhibeat seruitutem, & propitiatiõis tuæ beneficia semper inueniat.

Cõcede nos famulos tuos quales sumus Domine DEVS, perpetuã mentis & corporis sanitatem gaudere: & gloriosã Beatæ MARIÆ semper Virginis intercessione, à præsentis liberari tristitia, & æterna perfrui lætitia.

Inter-

Intercessio nos quæsumus Domine Beati Patris nostri BENEDICTI Abbatis comēdet, vt quod nostris meritis non valem⁹, eius patrociniō assequamur.

DA nobis quæsumus Domine pia petitionis effectū, & pietatiā, mortalitatemq; propitiatus auerte, vt mortalium corda cognoscant a te indignāte tālia flagella prodire, & te miserāte cessare. Per Dominū nostrū.

Deinde aspergit ea Sacerdos aquā benedictā in modam Crucis.

**BENEDICTIO PANIS
NOVI.**

In Festo SS. PETRI & PAULI,
Tynecij fieri solita.

*In peruigilio Sactorū Apostolorū
Petri & Pauli. Sacerdos acceptā
solā accedens ad Panem novum,
in aliquomundo loco positū, dicat:*

¶ Adiutoriū nostrū in nūc Dñi.
¶ Qui fecit cælum & terram.

¶ Paratur nobis panis

¶ Aduers⁹ oñes qui tribulāt nos

¶ Sit nomen Dñi benedictum,

¶ Ex hoc nunc & vsq; in sæclū.

¶ Super omnes Virgo Benedi-

cta extitisti, ¶ Dum Panis

vita in tua se clausit viscera.

¶ Beatus es Simon Bariona.

¶ Tibi enim traditæ sunt clauēs

Regni Cælorum.

¶ Tu es vas electionis S. Paule

Apostole. ¶ Intercede pro

nobis ad Dñum qui te elegit.

¶ Ora pro nobis SSmc. Pater

BENEDICTE. ¶ Vt Digni effici-

ciamur promissionib⁹ Christi.

¶ Domine exaudi orationem

meam. ¶ Et clamor meus

ad te veniat.

¶ Dominus vobiscum.

¶ Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

OMnipotēs sempiternæ DEVS,
benedicere ✠ digneris hunc
novum panem tuā sanctā bene-
dictione, vt qui eum gustauerit
corporis & animæ salutē, te do-
nante recipiant.

Concede quæsumus omnipo-
tens DEVS intercedente Im-
maculatē Cōceptā Vnigeniti Fi-
lij tui Matrē Benedictā, hunc
panē habētibus sanitatē mentis,
& corporis; vt hic temporalib⁹
tuis donis in timore vrentes ad
æterna se disponere valeāt.

Domine I E S V Christe, qui te
mirabilem in sanctis tuis Pe-
tro & Paulo demonstrasti præsta-
torum intercessione, vt in quo-
cunque loco hic panis fuerit, ab
eo omnes dæmonū insultus re-
pellantur.

DEVS bonarum virtutum da-
tor, & omnium benedictio-
num largus infusor, te subnixis
precibus deprecamur, vt sicut
iubente S. P. N. BENEDICTO, vena-
natū panem sibi transmissū, cor-

vum deportare, ne vlli noceret in desertis fecisti, ita eius meritis gloriosis suffragantibus, ex hac substantia panis omnia noxia amoveas, cumq; glorioso Patriarchâ nostrô intercedente benedicat & lactifices hûc, vt quicûq; ex eo gustauerint, sanitatis & incolumitatis in corpore, & virtutû in anima percipiât incrementa. Per Te Sâcte Pater, qui cum Filio & Spiritu Sâcto, viuis & regnas in sæcula sæculorû, Amen.

Benedictio Dei Patris & Omnipotentis & Filij eius & Unigeniti, & Spiritus & Sâcti ab utroque precedentis: intercessione Beatissimæ Virginis Mariæ, Petri & Pauli, atq; S.P.N. BENEDICTI, & omnium Sanctorû, descēdat super hanc substantiâ panis novi, ac maneat semper. Amen.

Et aspergatur aquâ benedictâ.

ABSOLVTIO

Generalis in vltimo mortis articulo danda MONACHIS & MONIALIBVS Sacri Ordinis Nostri autoritate Privilegiorû.

Primò ab infirmo fiat Cõfessio: vel signum detur contritionis, si illa fieri non potest: Deinde Sacerdos dicat. Misereatur tui Omnipotēs DEVS, & dimissis peccatis tuis, perducat te ad uitam æternam. Indulgentiam, absolutionē, & remissionē peccato-

rum tuorum, tribuat tibi omnipotens & misericors Dominus, Amen.

Dominus noster Iesus Christus per merita suæ Sacratissimæ Passionis te absoluat, & gratiam suam tibi infundat, & ego autoritate ipsius, & Beatorum Apostolorum Petri & Pauli, & Summorû Pontificum, mihi hæc in parte cõmissa, & tibi concessa, absoluo te ab omni vinculo excommunicationis, sententiâ suspensionis & interdicti, dispensando tecum in omni irregularitate, si quam contraxisti, & restituo te vnioni & participationi fidelium, necnon SS. Sacramentis Ecclesiæ. Eadem autoritate ego te absoluo ab omni transgressione votorum tui Ordinis, & statutorum Papalium, Generalium, Prouincialium, localium & Synodalium quorûcunq;. Eadem autoritate absoluo te, ab omni diuino officio male persoluto, horis indebitè tractatis, vel dimissis. Item eadem autoritate absoluo te, ab omnibus peccatis tuis, quibus contra DEVM fragilitate humanâ, ignorantia, vel malitiâ deliquisti, cõcedens tibi remissioē, & indulgentiâ Plenariam, omnium peccatorum tuorum Cõfessorû; & cunctorum quorum etiam non recordaris, aut oblitus fuisti, in quantum clausæ Ecclesiæ se ex-

il-
sa
ri-
fi-
ra-
go
m
&
nac
ef-
blo
tia
de-
ari-
re-
io-
en-
ori-
nni
Dr-
m,
L,
ru-
sol-
ma
raf
ade
ni
tra
no-
co-
dul-
occ-
&
on
, i
ex
n-

